[Pagina 1 - Fără text extras]

PERSPECTIVE

Cercetarea în științe sociale

la Universitatea Creștină Partium

•

Editat de:

Katalin Gál, Rita Pásztor, Levente Székedi

[Pagina 3 - Fără text extractibil]

PERSPECTIVE

Cercetarea în științe sociale

la Universitatea Creștină Partium

Editat de:

KATALIN GÁL, RITA PASZTOR, LEVENTE DIN SZÉKEDI

PRESA UNIVERSITARĂ DIN CLUJEAN – EDITURA PARTIUM

2021

Expertiza:

Dr. Georgina Szilágyi, profesor universitar, Dr. Conf. univ. Krisztina Bernáth

Corectare:

Csanád Albert-Lőrincz, Emese Belényi, Beáta Emese Berei, Andrea Bordás,

Gábor Flóra, Katalin Gál, János Kiss, Sára Magyari, Rita Pásztor, Ágnes Sántha,

Gabriella Stark, Levente Székedi, Zsuzsa Szilágyi-Varga, Eniko Szűcs, Tolnai

Timea-Katalin

Tutor de limbă: Zsuzsa Szilágyi-Varga, Dan Horațiu Popescu

Editor editorial: István Horváth

Coperta: Mária-Fanni Sütő

ISBN Cluj University Press 978-606-37-1321-7

ISBN Editura Partium 978-606-9673-22-5

Universitatea Babeş-Bo lyai

Presa Universitar ă Clujeană

Director: Codruţa Săcelean

Str. Hasdeu nr. 51

400371 Cluj-Napoca, România

Tel./fax: (+40)- 264-597.401

E-mail: editura@ubbcluj.ro

http://www.editura.ubbcluj.ro/

5TARTALOM

[Pagina 7 - Fără text extractibil]

7GÁBOR FLÓRA

Universitatea Creștină Partium; fl ora.gabor@partium.ro

PREFAȚĂ

Volumul nostru de studiu este publicat de Departamentul de Științe Umaniste al Universității Creștine Partium.

colectate din fructele proaspete ale muncii de cercetare științifică a profesioniștilor din predarea sulfului

Am nevoie de unul pentru un buchet. Actualitatea sa se datorează în primul rând faptului că anul acesta a împlinit treizeci și

Programul maghiar de formare în științe sociale de la Partium are 10 ani. O putem considera așadar, pe bună dreptate, o publicație aniversară, un prilej pentru un inventar și un bilanț celebrativ. Pe lângă demonstrarea valorii științifice a articolelor publicate în volum, ne-am dori ca cititorul să-și poată forma o imagine mai fidelă a desfășurării atelierelor de cercetare socială ale instituției noastre, aflată acum la maturitate, după studierea cărții.

despre procesul său, resursele intelectuale, domeniile și perspectivele de cercetare.

Învățământul superior în limba maghiară la Oradea imediat după schimbarea regimului

A fost repornit în 1990 odată cu înființarea Colegiului Reformat Sulyok István, care poate fi considerat predecesorul Universității Creștine Partium (PKE). Primul rector al instituției, dr. Maestrul Zsolt își amintește de acest moment fatidic:

„Există o comunitate națională […] care […] este amenințată în existența, limbajul și credința sa”.

[...] ridică o dată capul și spune: „Ajunge”. Până aici, și nu mai departe – și începe călătoria către conștiința de sine, spre trezirea la conștiința de sine. Acel moment este atunci când decide să înființeze un colegiu care să creeze fundalul spiritual pentru trezirea la conștiința de sine.

luncă și, recreându-se constant, face acest proces ireversibil” (Mester 2002: 15).

Senatul României 2007. Confirmând decizia sa din 30 octombrie 2008,

Camera Reprezentanților adoptă, de asemenea, acreditarea finală a Universității Creștine Partium. Aceasta a creat – după o întrerupere de aproape jumătate de secol – ardeleanul

Prima instituție de învățământ superior maghiară independentă, recunoscută de stat, pentru maghiari. În declarația sa de misiune, PKE a fost înființată ca o îndeplinire a rolului de învățământ superior al bisericilor istorice maghiare, o universitate maghiară bazată pe comunitate, bazată pe valori creștine.

S-a definit ca o universitate regională cu o limbă de predare (Flóra 2017: 229).

Formare în științe sociale, inclusiv formare la nivel universitar pentru asistenți sociali,

Pregătirea specializării Profesor de Educație Religioasă Reformată - Asistent Social a fost lansată în octombrie 1991 printre primele cursuri cu normă întreagă ale Colegiului Reformat Sulyok István.

în cadrul legal al vremii, care permitea confesiunilor religioase să creeze cursuri de formare care să răspundă nevoilor lor profesionale interne (Belényi et

sub. 2011: 152). În procesul de construire a unei specializări de asistență socială complet nouă în România, am primit un ajutor semnificativ de la colegii Departamentului de Sociologie a Universității Kossuth Lajos din Debrecen care au desfășurat activități didactice de lungă durată la instituția noastră (Dr. Csaba Béres, Dr. Katalin Székely Mojzesné, Sándor Márton, János Patreakibai).

8 Colegiul Reformat Sulyok István este cel mai bine cunoscut pentru sistemul său de relații cu biserica-

Prin acestea, a devenit parte din viața intelectuală a regiunii mai înguste și mai largi. Primele proiecte de cercetare ale Departamentului de Științe Sociale care au atras atenția internațională au fost:

erau legate de cercetarea sociologică a religiozităţii. Conferința desfășurată la Félixfürdő în primăvara anului 1996 a marcat o piatră de hotar în prezentarea internațională a lucrării noastre de cercetare.

conferință de sociologia religiei, care a fost pregătită de grupul de cercetare înființat în 1995

grupul de lac a luat un rol. Susținerea științifică profesională a conferinței a fost oferită de International

Societatea pentru Sociologia Religiei, care a fost reprezentată la nivel de conducere,

baraj la eveniment. Relațiile stabilite în anii următori au făcut posibil acest lucru

pentru ca membrii grupului de cercetare să publice rezultatele muncii lor de cercetare în forumuri și publicații internaționale și interne de înaltă calitate (Szilágyi–Flóra 2005: 65–66).

Biserica Creștină Partium, care a obținut o licență temporară de funcționare în 2000,

tem a transferat specializările Colegiului Reformat Sulyok István în propria sa structură. În 2003, în urma unei schimbări în cadrul legal, a fost lansat Programul de Asistență Socială independent de 4 ani.

ka, precum și departamentul de Sociologie nou lansat. După ce a fost introdus la nivel național în 2005,

conduce sistemul Bologna, ambele diplome de licență menționate vor deveni trei ani (Szűcs

și Székedi 2017: 456). Profitând de noua oportunitate ca urmare a dobândirii acreditării universitare, departamentul a lansat începând cu anul 2009 un program de master în Politici Sociale Europene.

cu nume.

Înființarea PKE și dezvoltarea cadrelor de finanțare stabile sunt condiții favorabile

au oferit temeiuri pentru consolidarea profesională și științifică. În anii următori

Comunitățile noastre de cercetare au primit sprijin din partea organizațiilor de finanțare prestigioase, uneori prin aplicații bazate pe parteneriate internaționale,

Ca și Uniunea Europeană, Fundația Sapientia – Cercetare a fost înființată pentru a consolida sprijinul științific al rețelei universitare transilvănene/parthe maghiare.

si Programs Institute (KPI), Fundația Publică Arany János care funcționează în cadrul Academiei Maghiare de Științe și Fondul de Dezvoltare a Euroregiunii Carpaților. Revista Universității Partium și Editura Partium, înființate în 2002, au adus contribuții semnificative la

Au fost folosite pentru a afișa producția noastră științifică.

Proiecte de cercetare și dezvoltare implementate în cadrul colaborărilor internaționale

Fondul de Dezvoltare Regională al Uniunii Europene ocupă un loc proeminent în rândul finanțatorilor tehnologiei.

Transfrontalieră Ungaria-România Împreună, susținută de Fond între 2007 și 2013 -

Program Operațional, în cadrul căruia PKE a primit paisprezece cereri ale Uniunii Europene

sprijin, în valoare totală de aproximativ trei milioane de euro. În cele ce urmează, dorim să evidențiem câteva exemple din seria proiectelor transfrontaliere la care au avut un rol important și lectorii Departamentului de Științe Sociale:

Relația stabilită cu Facultatea de Pedagogie Szarvas a Universității Szent István a avut ca rezultat

ka a fost un proiect al Uniunii Europene implementat în 2009–2010, care a implicat România și

Companii maghiare și românești care operează în regiunea de graniță a Ungariei

dezvoltarea competențelor profesorilor, lucrând în diferite contexte culturale,

facilitarea comunicării între profesorii practicanți și profesorii și facilitarea colaborărilor

menite să încurajeze. Facultatea de Formare a Profesorilor de la Universitatea Credinței din Debrecen

Înființat în comun în 2010–2011, proiectul de cooperare pentru persoanele defavorizate

a avut ca scop promovarea integrării pe piaţa muncii a persoanelor aparţinând unor grupuri defavorizate

își propune să dezvolte programe de formare profesională și educație a adulților în regiunea de frontieră

în gio (Flora 2017: 233).

9Promovarea integrării pe piața muncii a populației de etnie romă din Bihar – Hajdú-Bi-

în Euroregiunea 2009–2011. PKE a fost partenerul principal în proiect

parte, lucrând împreună cu Colegiul Debrecen al Dezvoltatorilor Umani. Obiectivul principal al proiectului este

Obiectivele sale au fost să înțeleagă factorii care influențează angajarea romilor, să dezvolte oferte de formare profesională care să răspundă nevoilor lor specifice și să instituționalizeze servicii care să faciliteze integrarea acestora pe piața muncii. Cooperare transfrontalieră

consolidarea formării și orientării către piața muncii a profesioniștilor din domeniul social

Partenerul nostru în proiect este Facultatea de Educația Copilului și Educația Adulților a Universității din Debrecen.

Avea o Catedra de Pedagogie Socială. Pe lângă obiectivele sale de cercetare, programul are excelent

a oferit o oportunitate de schimb reciproc de experiență, munca de teren a studenților

în țara vecină și pentru dezvoltarea comună a curriculumului (Sólyom și Veres 2015: 199–201).

Nu în ultimul rând, merită menționat două proiecte de cercetare:

tot despre universitate, care, pe lângă PKE și Universitatea din Debrețin, include și Universitatea de Stat din Oradea

S-a implicat și universitatea. Identitatea europeană, națională și regională – teorie și

practice (ENRI) a avut loc în perioada noiembrie 2009 – aprilie 2011. Cele trei

cinci grupuri de cercetare din universitățile participante combină metodele filozofiei și sociologiei

a examinat problema dezvoltării și interacțiunii diverselor identități dintr-o perspectivă interdisciplinară. Învățământul superior și coeziunea socială – un lucru comun

Proiectul de cercetare și dezvoltare în regiunea de frontieră (HERD) (2010–2012)

întreprinde o analiză comparativă a schimbărilor din învățământul superior din regiune

sed. În timpul acestor două cercetări, culturile, limbile și

și rolul său de mediator între țări (Flóra 2017: 233).

Din 2016, era organizațională implementată în cadrul procesului de reformă universitară

În urma reorganizării, fostul Departament de Științe Sociale a continuat să funcționeze sub denumirea de Departamentul de Științe Umaniste, inclusiv Departamentul de Grădiniță și Învățământ Primar lansat în 2012.

oferă, de asemenea, o specializare de formare de bază în pedagogia educației (preșcolar și formarea profesorilor). Acest lucru a îmbogățit Departamentul nu numai în personalul său didactic, ci și în resursele sale științifice. The

Conferința internațională intitulată Education at the Borderline a oferit oportunități excelente de prezentare a noilor rezultate ale cercetării educaționale.

conferințe și volume de studiu rezumat publicate.

Dintre proiectele de științe sociale din ultimii ani, merită să le evidențiem pe acestea

cercetare susținută de Fundația Sapientia – KPI în 2017–2018 (Sala-

dezvoltarea unui sistem de urmărire gató la PKE; Beneficii de formare pentru a ajuta profesioniștii

), care oferă o orientare eficientă în carieră și relevanța pe piața muncii a învățământului universitar

Acestea urmăresc să atingă cel mai înalt nivel de calitate posibil în raport cu nevoile clienților. Aceasta include și sondajul Partiumi Tehet, care are ca scop evaluarea satisfacției studenților.

Training intern implementat în 2019 împreună cu Centrul de consiliere în carieră și

cercetare finanțată. Programul de formare a grădiniței și a profesorilor este încă destul de nou, 2020–21.

Proiectul, ca parte a unui program comun între Universitatea Creștină Partium și Universitatea Creștină Driestar din Țările de Jos, implică studenții din ambele instituții în examinarea modului în care se desfășoară educația morală în cele două țări și care sunt valorile creștine comune care leagă participanții în ciuda diferențelor dintre sistemele lor educaționale.

De asemenea, evidențiem cercetările menționate mai sus, deoarece subiectele lor reflectă bine aspectul academic

rădăcinile regionale și perspectiva europeană a activității de cercetare efectuate la departamentul nostru, the

10 abordarea sa orientată spre practică a dezvoltării educației și formării universitare și

eforturile transfrontaliere de construire a relațiilor care au determinat în mare măsură munca implementată în cadrul organizațional al PKE în ultimele trei decenii

principalele direcţii şi rezultate ale cercetării sociale.

Trebuie să subliniem, totuși, că echilibrul activității noastre departamentale de cercetare este pro-

mult mai bogat decât producția științifică creată ca urmare a implementării proiectului; O parte semnificativă a acestuia a fost creată ca urmare a realizărilor științifice individuale care – în unele cazuri legate de subiectele legate de obținerea titlului de doctor – caracterizează profilul științific personal al lectorilor noștri. Studiile publicate în acest volum – pe care ne angajăm să le prezentăm pe scurt mai jos – pot ajuta, de asemenea, cititorul să exploreze propriile domenii științifice de interes ale membrilor departamentului nostru.

Enikő Szűcs rezumă istoria formării asistenților sociali din România.

în nia, inclusiv la Universitatea Creștină Partium. Urmărește principalele etape ale procesului de dezvoltare și acreditare a specializării în cadrul instituției noastre, iar apoi examinează programa de formare din perspectivă comparativă națională pentru a formula propuneri de educație de calitate. Evidențiază că dezvoltarea ofertei profesionale necesită o reînnoire continuă, prin valorificarea creativă a experiențelor acumulate în propria practică didactică și în centrele universitare recunoscute din țară.

Studiul lui Levente Székedi este un domeniu de cercetare puțin prelucrat, socio-

prezintă rezultatele cercetărilor privind antecedentele „renașterii" logicii în Europa Centrală-Est în perioada comunistă, în cazul a două țări – România și Ungaria. El subliniază că reintroducerea sociologiei a fost precedată de numeroase procese instituționale, culturale și politico-ideologice în perioada limitată de liberalizare a sistemelor comuniste. Studiul face parte din analiza contextului socio-istoric pe care autorul a dezvoltat-o pentru a-și stabili propria cercetare care examinează istoria sociologiei maghiare în România după cel de-al Doilea Război Mondial.

Scrierea lui Tímea Tolnai este în primul rând de natură etnografică, dar concluziile ei sunt

Ele sunt, de asemenea, de natură sociologică, îndreptând atenția cititorului către practicile supraviețuitoare ale ordinii comunitare tradiționale. Pe baza propriilor cercetări, autorul descrie obiceiurile funerare ale comunității reformate din Bihardiószeg, o așezare din Érmellék. Descrie obiceiurile și credințele legate de moarte, înmormântări și doliu, concentrându-se pe formele tradiționale recunoscute și practicate de comunitate. Studiul are și o dimensiune socio-istorică, acoperind modificările obiceiurilor de înmormântare de-a lungul timpului de la începutul secolului trecut până în zilele noastre,

Emese Belényi și Gábor Flóra despre relația dintre identitate și dizabilitate

Ei studiază o zonă specifică, puțin cercetată. Utilizarea limbii și modelele identitare ale familiilor de surzi din județul Bihar sunt analizate în familiile în care cel puțin un soț este de etnie maghiară. Cercetarea a confirmat că familiile omogene de surzi maghiari înființate de parteneri surzi au șanse mult mai mari de a transmite identitatea națională maghiară și limbajul maghiar oral și semnelor în cadrul familiei și între generații, comparativ cu familiile eterogene (maghio-române). În familiile în care sunt prezenți surzi și

auztori, membri ai familiei maghiari și români, se pot dezvolta modalități și forme multiculturale specifice de trăire și transmitere a identității.

11Studiul lui Katalin Gál, bazat pe colectarea de date secundare, urmărește să

să prezinte sistemul românesc de politici de tineret și schimbările acestuia atât din perspectivă sincronică cât și diacronică, cartografiind

sistemul instituțional și cadrul legal aferent. Pentru că organizațiile de tineret

dintre care o parte semnificativă funcționează ca organizații non-profit, analiza include atât sectorul public, cât și

Acesta acoperă, de asemenea, definiția profilului politicii de tineret al sectorului civil. Studiul

background științific al EFOP-5.2.2-17-2017-00057 – Cooperare transnațională

printre profesioniștii și organizațiile de tineret – în cadrul proiectului

oferite de rezultatele cercetărilor efectuate.

Munca lui András Györbíró urmărește să integreze analiticele europene și regionale

perspectivă. Se urmărește să coreleze retragerea Regatului Unit din Uniunea Europeană de schimbările așteptate în cadrul Partiumului, astfel încât să fie iluminate nu numai consecințele generale, care acoperă practic toate regiunile europene, ci și potențialele transformări legate de specificul Partiumului. În acest sens, autorul evidențiază câteva domenii care, în opinia sa, vor fi sensibil afectate de schimbarea nivelului de apartenență la UE. Presupunere

Potrivit acestuia, Brexitul ar putea duce la o conștientizare semnificativ mai mare a politicii europene în rândul societăților de pe continent pe termen lung.

Studiul Andreei Bordás asupra instituționalului și

discută modificările de conținut de la schimbarea regimului până în zilele noastre. Scopul său declarat este de a

Cititorul poate plasa programul de formare preșcolară și a cadrelor didactice ale PKE în acest cadru contextual pe baza datelor prezentate în studiu. Autorul evidențiază

importanța ca Universitatea să urmărească traseele de carieră ale studenților săi de la admitere până la angajare. Conform rezultatelor cercetării, în cazul specializării PKE Pedagogie Învățământul Preșcolar și Primar, atât recrutarea studenților, cât și angajarea absolvenților au un puternic caracter regional.

Studiul Ritei Pásztor se concentrează pe sistemul feroviar românesc.

prezentarea realizărilor sale și a experiențelor partidului pe această temă

standuri. În analiza sa, bazată pe colectarea de date primare și secundare, el caută să exploreze activități legate de orientarea în carieră și experiențele relevante ale profesorilor. Colectarea de date primară a fost un interviu focus grup cu profesorii.

oferă baza cercetării, în timp ce datele secundare indică caracteristicile activităților de orientare în carieră ale Universității Creștine Partium. Rezultatele cercetării atrag atenția asupra importanței includerii formării continue a profesorilor în

ar fi să includă cunoștințe de orientare în carieră.

Opiniile lui Emese Berei despre educația online în rândul studenților din învățământul superior

examinat. Colectarea datelor s-a realizat sub formă de interviuri semi-structurate cu 32 de studenți de licență și masterat din două instituții de învățământ superior, care au fost înscriși fie în anul I, fie în anul II de studii. Aveau ani în anul școlar 2019/20. Principalele constatări ale studiului sunt că, ca urmare a tranziției forțate la spațiul online

În rândul elevilor s-au dezvoltat și sentimente negative, dar cei care, pe lângă muncă,

și-au finalizat studiile, au trăit mai degrabă tranziția ca pe o dezvoltare pozitivă. Sprijinirea reciprocă în viața de zi cu zi a însemnat în principal acordarea de asistență tehnică,

Pe lângă contactele personale colegiale, „sentimentul școlar” era ceea ce le lipsea cel mai mult.

elevii chestionați.

12În încheiere, aș dori să împărtășesc o reflecție mai personală cu cei stimați

cu cititorul. De-a lungul anilor și deceniilor, a fost o bucurie și o satisfacție pentru mine să urmăresc dezvoltarea profesională și cariera științifică a stimaților mei coautori – dragii mei colegi – care apar pe paginile acestui volum și să sărbătoresc împreună succesele lor – succesul nostru comun.

a fi fericit. Simt că pot scrie asta fără nicio părtinire: această carte este remarcabilă.

o creație intelectuală, dar și o mărturie simbolică a comunității: cercetarea socială universitară maghiară din Partium are nu doar un trecut serios și un prezent încurajator, ci și un viitor plin de speranță.

Referințe

Belényi E., Flóra G., Hausmann A., Szolar É. (2011) Identitate și reînnoire. In-

Două decenii de construire a instituțiilor la Universitatea Creștină Partium În: Kozma T., Pa-taki Gy. ed. (2011) Învățământul superior minoritar și procesul Bologna. Debrecen:

Presa Universitară din Debrecen.

Flóra G. (2017) Responsabilitatea bisericii și identitatea instituțională de învățământ superior în minoritate

într-o situație dificilă. Cazul Universității Creștine din Partium În: Pusztai G., Márkus Zs., eds. (2017) În patrie în limba maghiară. Școli și elevi de peste graniță. Debrecen:

Debrecen University Press, p. 224–238.

Maestrul Zs. (2002). Salutări. Revista Universității Partium, 2002/1. număr. p. 15.

Sólyom A., Veres V. (2015) Sinteza rezultatelor noastre în sociologia transilvăneană În: Péntek J.,

Salat L., Szikszai M. eds. (2015) Bursă maghiară în România II. Volum

Cluj-Napoca: Editura Ábel, p. 177–280.

Szilágyi Gy., Flóra G. (2005) Un deceniu și jumătate în slujba științei. În: Szucs

I., Tolnay I., ed. (2005) Partium Christian University Jubilee Yearbook 15.

Oradea: Editura Partium, p. 65–66.

Szűcs, E., Székedi L. (2017): Integrarea pe piața muncii a asistenților sociali certificati

şi factorii care o afectează: cazul Universităţii Creştine Partium din Oradea În: Unguri în Bazinul Carpatic 2 ., (16). p. 455–470.

13ENIKŐ SZZCS

Universitatea din Oradea, doctorand, szucse@gmail.com

Situația formării asistenților sociali. Specializarea de

Asistență socială în cadrul Universității Creștine Partium.

Abstract. Formarea asistenților sociali din România a cunoscut multe schimbări

de-a lungul anilor, de la începuturi până în prezent. În perioada 1929-1969, asistenta socială a fost o profesie recunoscută în România. Pregătirea profesioniștilor în domeniul asistenței sociale a fost foarte bine asigurată de

Școala Superioară de Asistență Socială Principesa Ileana, din București. În timpul regimului comunist, din cauza ideologiei din acea perioadă, formarea asistenților sociali a fost întreruptă și reluată abia după 1990. În prezent sunt 30.

universități din țară (Zamfi r, 2015) care oferă pregătire universitară pentru

asistenți sociali, inclusiv Universitatea Creștină Partium.Cuvinte cheie: asistență socială, formare universitară, programe universitare.

Abstract. Formarea asistenței sociale în România a cunoscut multe schimbări

de-a lungul anilor, de la începuturile ei și până în prezent. În perioada cuprinsă între anii 1929-1969 asistența socială a fost o profesie recunoscută în România. Formarea profesioniștilor din domeniul asistenței sociale a fost foarte bine asigurată de Școala Superioară de Asistență Socială Principesa Ileana, din București. În perioada regimului comunist, din cauza ideologiei acelei perioade, s-a renunțat totuși la formarea specialiștilor de asistență socială și abia după 1990 s-a reluat formarea profesională a acestora. În prezent sunt 30 de universități în țară (Zamfi r, 2015) care asigură formarea universitară a

asistenților sociali, printre care și Universitatea Creștină Partium.Cuvinte cheie: asistență socială, formare universitară, curriculum universitar.

1. Formarea universitară a asistenților sociali în România

Formarea asistenților sociali din România și a sistemului universitar de asistență

socială au avut la bază exemplele și experiența acumulată atât de școlile de asisten-ță socială din SUA, Europa cât și experiența școlii Superioare de Asistență Socială Principesa Ileana , din București (1929), care a avut rezultate remarcabile până în anul

1969, când asistența socială a fost desființată.

În perioada 1927-1969, profesia de asistent social a fost puternic reprezentată în

România, fiind recunoscută printre celelalte profesii, și a avut contribu ții serioase

atât în ajutorarea indivizilor și/sau a grupurilor aflate în nevoie, cât și în educarea și formarea specialiștilor din domeniul asistenței sociale.

14Încă de la începuturile sale, în procesul de formare a asistenților sociali s-a pus

mare accent pe calitate și profesionalism. Planurile de învățământ erau concepute în așa fel încât să ofere o pregătire cât mai largă studenților interesați. Începând cu primul an universitar, în cadrul școlii Superioare de Asistență Socială din București se urmărea formarea specialiștilor pentru două categorii de activități: asistența gru-purilor și asistența individualizată

1. școala avea o programă analitică bine pusă la

punct, care conținea atât cursuri teoretice (precum: sociologie, psihologie generală și socială, economie socială, asistență socială pe domenii, drept și legislație, sănătate și igienă, metode de cercetare științifică), cât și seminarii și lucrări practice (în toate domeniile de asistență individualizată și de grupuri). Pe tot parcursul celor 3 ani de formare, în fiecare semestru erau prevăzute câte 18-20 de ore de curs și între 26-28 de ore de seminar și lucrări practice. Ultimul semestru era diferit de primele cinci, deoarece studenții nu mai aveau decât ore de seminar (câte 2 ore săptămânal pentru fiecare domeniu studiat) și lucrări practice, mai exact stagii de practică (31 de ore) (Buletinul școalei Superioare, 1929, pp. 22-41).

școala Superioară s-a bucurat de o dezvoltare continuă, de cadre didactice remar-

cabile și de rezultate semnificative. Cu toate acestea, în anul 1959, studiile superioare și-au modificat structura și modul de organizare la nivel de colegiu postliceal de trei ani, iar în anul 1969 specializarea a fost desființată (Mănoiu, Epureanu, 1996; Zamfir 2002; 2003; 2004; 2006).

Multă vreme, asistența socială a fost privită ca o simplă activitate administrati-

vă, iar cel mai semnificativ rezultat pe care putea să-l prezinte era suportul financiar oferit celor aflați în nevoie. În timpul regimului comunist, nu avea posibilități de a acționa nici ca profesie și nici ca activitate de suport pentru cei neajuto rați. Aceasta a fost o perioadă de depreciere a profesiei de asistent social.

După revoluție reapare atât necesitatea, cât și dorința relansării asistenței soci-

ale ca domeniu de activitate, ca răspuns la problemele moștenite de la regimul comu-nist, dar și ca profesie, incluzând aici formarea universitară a profesioniștilor. La acel moment, existau doar speciali ști de asistență socială cu pregătire postliceală, într-un

număr foarte restrâns, care nu puteau face față problemelor existente (Zamfir, 2006). Astfel, în momentul relansării profesiei de asistent social, țara se confrunta cu pro-bleme legate de lipsa instituțiilor de specialitate, care să poată oferi un cadru pentru practica de specialitate necesară în procesul de formare și educare a viitorilor profesi-oniști. Trebuie să menționăm de asemenea că, imediat după revoluție, în România nu au existat un sistem și un cadru legal care să conțină prevederi cu privire la organiza-rea structurilor universitare.

1 Asistența grupurilor prevedea asistență instituționalizată pentru copii, bătrâni și infirmi, pentru persoane cu deficiențe de vedere, de auz sau persoane cu boli mintale, instituții medico-pedagogice, de corecțiune sau pentru persoane cu epilepsie și azile pentru persoane fără adăpost. Totodată, asistența grupurilor se ocupa și de asistarea și educarea copiilor de vârstă preșcolară și școlară, a studenților și ucenicilor și a muncitorilor de diferite categorii. În ceea ce privea asistența socială individualizată, aceasta oferea educație în ramuri de specializare precum: asistența familiei, asistența infantilă, asistența delincvenților, asistența psihiatrică și serviciul social de spitale (Buletinul școalei Superioare de Asistență Socială Principesa Ileana, 1929).

15După înființarea secțiilor de asistență socială (în 1990-1991) din cadrul Universită-

ților din București, Cluj Napoca, Iași și Timișoara, au fost dezvoltate secții de asistență socială și în alte universități din țară, de stat și particulare: la Oradea, Târgoviște, Alba Iulia, Pitești, Baia Mare, Arad, Constanța, Bacău, Suceava, Brăila, etc. (Zamfir, 2006).

În unele universități, specializarea de asistență socială a fost organizată la acea

vreme sub forma dublei specializări, alături de formare teologică, fie ea ortodoxă, ca-tolică, reformată sau baptistă. Așadar, existau universități cu monospecializare în do-meniu și altele care ofereau o dublă specializare (spre exemplu, cazul universităților din Oradea).

În anii următori, formarea specialiștilor din domeniul asistenței sociale de nivel

universitar a continuat să se extindă. Primele promoții de absolvenți au apărut în anul 1994 în cadrul Universității din București, urmate la nivel de țară de sute de absolvenți. Pentru a asigura o formare de calitate, Universitatea din București a inițiat o serie de colaborări internaționale, cu diferite centre universitare și de cercetare din străinăta-te, asigurând totodată numeroase schimburi de experiență, a întreținut continuu re-lații de colaborare cu ministerele, instituțiile publice și ONG-urile naționale, dar și cu profesioniștii formați în trecut (Zamfir, 2004). De la relansarea ei, profesia de asistent social a fost gradual regândită la nivel universitar (de 4 ani), nivel de colegiu (de 3 ani) și la nivel postuniversitar (program de masterat

2 și de doctorat) (Zamfir, 2003, 2006).

La organizarea și introducerea studiilor postuniversitare, Universitatea din

București a adus o contribuție semnificativă prin obținerea aprobării Ministerului Educației și prin cooperări internaționale multiple (Olanda, Anglia, SUA, Norvegia, Suedia, Danemarca, Italia, Spania, Franța, etc.) (Zamfir, 2006). Aceste colaborări au reprezentat nu doar un ajutor în dezvoltarea programelor educaționale, ci și în perfec-ționarea celor implicați în programele de asistență socială prin schimbul de experien-ță pentru studenți, specialiști și profesori.

Sistemul educațional de asistență socială a trecut printr-o schimbare majoră

la nivel național, ca toate domeniile de studii universitare, în anul universitar 2005-2006, datorită Procesului Bologna. În acest an, formarea asistenților sociali a fost re-dusă la ciclul de trei ani, și tot din acest moment vor începe să se desfiinţeze speciali-zările duble de teologie - asistență socială.

Conform unui studiu apărut în 2015, în România formarea asistenților sociali se

realizează în cadrul a 30 de universități de stat și particulare, răsfirate prin toată țara (Zamfir, 2015). Printre aceste universități se numără și Universitatea Creștină Par-tium din Oradea, care asigură formarea profesioniștilor în domeniul asistenței sociale încă din anul 1992.

În cele ce urmează, vom prezenta pe scurt Universitatea Creștină Partium, dez-

voltările și schimbările survenite în cadrul specializării de asistență socială pentru a putea forma o imagine de ansamblu despre o universitate care contribuie la formarea specialiștilor din domeniul asistenței sociale și asigură o formare universitară care să facă față cerințelor pieței muncii.

2 Oferta educațională a programelor de masterat oferite de Universitatea din București a fost axată pe problemele sociale majore ale societății, oferind diferite profiluri. (Zamfir, 2003, p. 37-38; Zamfir, 2004, p. 21).

162. Situația evoluției formării specialiștilor în asistență socială în

cadrul Universității Creștine Partium din Oradea

Universitatea Creștină Partium este succesorul legal al Institutului Superior Re-

format Sulyok István3, înființat la 9 mai 1990, pe baza Hotărârii nr. 39/1990 de către

Eparhia Reformată de pe lângă Piatra Craiului, cu autorizația de funcționare emisă de Secretariatul de Stat pentru Culte cu consimțământul Ministerului Învățământu-lui și științei (autorizația de funcționare nr. 4805/1991). Conform acestei autorizații, Institutul Superior Reformat urma să funcționeze ca facultate a Institutului Teologic Protestant din Cluj.

Potrivit prevederilor legislative, în anul universitar 1991-1992 se demarează spe-

cializarea Teologie Reformată Didactică - Asistență Socială , la forma de învățământ

la zi cu durata de cinci ani, asigurând 25 de locuri (Tolnay 2002; 2005). Printr-un de-mers dificil, în anul 1994 dubla specializare Teologie Reformată Didactică - Asistență

Socială a obținut autorizație de funcționare provizorie, intrând astfel intr-un cadru

legal de formare a specialiștilor.

În anul universitar 1995-1996 a avut loc primul examen de licență al absolvenți-

lor de Asistență Socială. În lipsa acreditării, conform legislației în vigoare, Institutul Superior Reformat nu avea dreptul de organizare a examenului de licență, astfel încât absolvenții au susținut acest examen la o altă Universitate, acreditată. Datorită spe-cificului de predare în limbă maghiară, instituția potrivită în acest sens a fost Uni-versitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca. Primele promoții de absolvenți ai Institu-tului Superior Reformat din Oradea au susținut examenul de licență la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, Facultatea de Asistență Socială (pentru specializarea Asistență Socială), și la Institutul Teologic Protestant din Cluj-Napoca, pentru speci-alizarea Teologie Reformată Didactică. Această procedură a fost urmată până în anul 2008. (Szűcs, 2001).

Modificările aduse Legii Învățământului nr. 84/1995, adoptate de Parlamentul

României la 1 iulie 1999, au făcut posibilă înregistrarea Fundației Pro Universitate Partium la Tribunalul Județului Bihor (eliberat decizia nr. 118/N/1999), ca susținăto-rul legal al Universității Creștine Partium. În anul următor, universitatea înființată obține autorizația de funcționare pe baza Hotărârii de Guvern nr. 1215/2000, acest fapt reprezentând un moment important în acest proces de dezvoltare (Szűcs, 2002a). Procesul de trecere de la Institutul Superior Reformat Sulyok István la Universitatea Creștină Partium a luat sfârșit prin Hotărârea guvernului 410/2002, prin care cele șap-te specializări cu autorizație de funcționare provizorie în cadrul Institutului Superior Reformat Sulyok István (printre care și dubla specializare Teologie Reformată Didac-tică – Asistență Socială) au fost autorizate să funcționeze în noul cadru instituțional

al Universității Creștine Partium.

În anul 2003, la cererea Universității Creștine Partium și pe baza dosarelor îna-

intate, Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS)

3 Purtător al numelui primului episcop al eparhiei reformate fondatoare, misiunea Institutului Superior Reformat din Oradea a fost organizarea și funcționarea învățământului superior cu predare în limba maghiară (Eszenyeiné, 2005, Tolnay 2002, 2005; Szűcs, 2004; Belényi at all, 2011)

17acordă autorizație de funcționare provizorie monospecializării Asistență socială , iar

un an mai târziu, în 2004, sunt acreditate primele specializări înființate încă din 1991, printre care și specializarea Teologie Reformată Didactică – Asistență Socială .

Pe baza angajamentelor și tratatelor europene cu privire la armonizarea siste-

melor de învățământ superior, în anul universitar 2005-2006 începe un nou proces de restructurare a programelor de pregătire, ”procesul Bologna” . Scopul urmărit era cre-area unui cadru comun pentru învățământul superior din Europa până în anul 2010. Sistemul Bologna prevede două trepte de formare: o formare universitară de bază, nivel de licență (BA) cu o durată a studiilor de trei ani, urmată de o formare universi-tară de masterat (MA), cu o durată de doi ani, care poate fi (sau este) urmată de studii doctorale cu o durată de trei ani. Sistemul nu presupune doar schimbarea structurală și a duratei de formare, ci și introducerea creditelor transferabile pentru a ajuta mobi-litatea studenților, mărind astfel posibilitatea intrării pe piața forței de muncă. Astfel, începe reorganizarea structurilor în toate universitățile din țară, nu doar a celor din cadrul UCP .

În anul 2008, Parlamentul României aprobă Legea nr. 196 din 21 octombrie 2008,

prin care se înființează Universitatea Creștină Partium ca instituție acreditată, cu sediul în Oradea, moment în care este obținută acreditarea specializării Asistență Socială (János-Szatmári, Horváth, Tolnay, 2012, p. 85). Din perspectiva formării speci-aliștilor în domeniul asistenței sociale, acreditarea specializării este un moment im-portant, cu atât mai mult cu cât acest fapt oferă posibilitatea organizării examenului de licență în cadrul universității formatoare.

În conformitate cu strategia de dezvoltare a UCP , în anul 2009 se trece la imple-

mentarea nivelului doi de pregătire a asistenților sociali, cel de masterat (MA). În acest scop catedra de Științe Sociale elaborează un program de studii de masterat precum și documentația necesară programului de studii Politici Sociale Europene. Scopul este de a asigura continuarea și aprofundarea studiilor absolvenților de asis-tență socială (și nu numai).

Atât în anul 2012, cât și în 2019, specializarea de Asistență Socială a fost din nou

evaluată în cadrul evaluării periodice a specializărilor acreditate, în vederea menține-rii statutului de acreditare, și continuarea activității de formare și educație în dome-niu, precum și pregătirea profesională a viitorilor asistenți sociali.

2.1. Evoluția specializării Asistență Socială

În cei 24 ani de funcționare, specializarea Asistență Socială a trecut prin patru

faze de structurare majoră care au fost implementate datorită și potrivit schimbărilor legislative, precum și a misiunii și scopurilor formulate de UCP . Astfel, din anul 1991 formarea specialiștilor din domeniu a fost organiză sub forma unei duble specializări de Teologie Reformată Didactică – Asistență Socială și ca monospecializare Asistență Socială.

Obiectivul specializării Asistență Socială este pregătirea unor profesioniști din

domeniul social care pot combina cunoștințele teoretice cu aptitudinile profesionale în practica intervențiilor sociale. Absolvenții programului de formare se pot angaja la

18instituții de tip social, furnizori publici și privați de servicii sociale, organizații negu-

vernamentale, societăți comerciale bazate pe principiile economiei sociale.

Obiectivele strategice ale specializării se corelează cu cele ale universității în an-

samblul ei și constau în:

- formarea de specialiști competitivi pe piața națională și internațională a

muncii în domeniul asistenței sociale;

- perfecționarea procesului instructiv-educativ al studenților; asigurarea unor

cunoștințe teoretice și practice temeinice pentru viitorii specialiști în asistență socială;

- promovarea unei cercetări științifice de profil care să fie productivă și com-

petitivă pe plan național și internațional;

- realizarea unui permanent transfer de cunoștințe de specialitate spre socie-

tate, mediile culturale locale, naționale și internaționale (Raport autoevaluare, 2012).

În vederea realizării obiectivelor propuse, colectivul Departamentului de științe

Sociale întreprinde, pe lângă activitățile de formare și educare, și activități de cerce-tare.

Începând cu anul 1991 formarea asistenților sociali a fost continuă, fără întreru-

peri, și, de fiecare dată când structura de organizare a specializării a suferit schim-bări, acest lucru a avut drept consecință suprapuneri atât la nivelul numărului de gru-pe de studenți, cât și la nivelul organizării cursurilor.

În perioada cuprinsă între anii 1991 și 2000, atunci când forma de organizare ini-

țială era de cinci ani în cadrul Institutului Superior Reformat Sulyok István (predece-

sorul UCP), au absolvit cinci promoții. Ca urmare a schimbărilor legislative, formarea asistenților sociali, prin noua ei structură cu durată patru ani, începând cu anul uni-versitar 1997-1998 până în anul universitar 2007-2008, a asigurat formarea profesio-nală pentru opt promoții de asistenți sociali. După introducerea monospecializării de asistență socială, în cadrul programului de formare cu durată de patru ani au absolvit două promoții, deoarece în 2005 au fost introduse la nivel național noi schimbări în structura formărilor universitare. Astfel, din anul universitar 2005-2006, prin intro-ducerea sistemului Bologna, se trece la formarea universitară de nivel de licență cu o durată de trei ani. În cadrul acestui program până în prezent au absolvit doisprezece promoții (până în anul 2019).

Diferențele dintre cele patru forme de organizare ale acesteia se regăsesc nu doar

în durata perioadei de formare, ci și în structura acesteia, în numărul de ore impuse de planurile de învățământ și în structura stagiului de practică.

În ceea ce privește numărul orelor de studii incluse în planul de învă țământ spe-

cific programelor de formare, numărul minim de ore poate crește în funcție de numă-rul disciplinelor opționale și facultative urmate de către studenți în timpul anilor de studii. În cazul de față, am luat în considerare numărul minim de ore obligatorii și opționale prevăzute de planul de învă țământ, fără a ține cont de opțiunile suplimen-

tare ale studenților.

În ceea ce privește numărul orelor de practică de specialitate din perioada de

vară, acestea reprezintă ore suplimentare care se adaugă celor din timpul anului uni-versitar. În urma analizării planurilor de învățământ, putem observa că cea mai mare schimbare în privința numărului de ore s-a produs în cazul practicii de specialitate,

19în momentul trecerii de la forma de învățământ cu durata de cinci[4] la durata de patru

ani[5]. În urma acestei schimbări, deși numărul total al orelor și cel al formării teore-

tice[6], specifice domeniului de asistență socială, nu au scăzut semnificativ, numărul

orelor de practică de specialitate a scăzut aproape la jumătate, de la 896 ore la 448 de ore. Organizarea practicii de specialitate a avut aceeași structură pe parcursul anilor, astfel încât delimităm trei perioade:

- de fundamentare, care asigură însușirea unor cunoștințe organizatorice, cu-

noașterea și familiarizarea cu activitățile desfășurate în instituțiile de asistență soci-ală partenere;

- de aprofundare, care se realizează prin implicarea studenților în activitatea

instituțiilor, prin desemnarea unor sarcini și activități concrete,

- de integrare, care presupune o participare activă a studentului, astfel încât

acesta trebuie să realizeze următoarele sarcini în stagiile de practică: efectuarea stu-diilor de caz, realizarea interviurilor, analiza și evaluarea sistemului de servicii soci-ale și totodată colectarea datelor necesare pentru întocmirea rapoartelor, studiilor cerute de către coordonatorul de practică în vederea evaluării activității studentului.

Asigurarea aprofundării cunoștințelor și continuarea studiilor prin programul de

master în Politici Sociale Europene începând cu anul 2009 reprezintă un ajutor nu doar pentru absolvenții specializării Asistență Socială, ci și pentru universitate, ofe-rind atât posibilitatea finalizării studiilor de tip BA și MA în cadrul aceleiași instituții, cât și școlarizarea unui număr mai mare de studenți. Acesta este un aspect important, dacă ne uităm la numărul studenților înscriși în instituțiile universitare, care prezintă tendințe de scădere în acest domeniu de formare atât la Universitatea Creștină Par-tium, cât și la celelalte universități din țară (vezi Hatos, 2014; Dániel, 2013).

De-a lungul anilor, formarea teoretică în Asistență Socială a cuprins aceleași do-

menii, diferențe putându-se semnala doar în ceea ce privește numărul orelor prevăzu-te. Astfel, studenții au beneficiat de cunoștințe teoretice în domeniile științe sociale, Politici sociale, Asistență socială, Psihologie, Drept, Sănătate publică. Baza materială necesară pentru formarea teoretică a studenților este asigurată de Biblioteca Univer-sității, prin cărțile și revistele de specialitate și baze de date internaționale (Jstor, Ebsco, Springerlink).

Recrutarea și procedura de admitere a studenților s-a realizat prin reglemen-

tări proprii, în baza Regulamentului de admitere. Până în anul 2003, procedura de admitere la specializarea Teologie Reformată Didactică – Asistență Socială prevedea patru probe: un interviu de aptitudini profesionale cu caracter eliminatoriu, o probă scrisă din disciplina Psihologie și două probe orale (cunoștințe confesionale și muzică bisericească). În perioada 2003-2006, procedura de admitere (cazul monospecializă-rii de Asistență Socială) a fost modificată, nota de admitere fiind formată din media

4 În timpul anului erau prevăzute 896 ore de practică la care se adăugau 160 de ore de practică de vară.

5 Numărul orelor de practică de specialitate din timpul anului a scăzut la 448, iar orele de prac-

tică de specialitate din timpul verii au fost reduse la 120 de ore.6 În cazul dublei specializări de cinci ani au fost prevăzute în total 2714 ore, din care 1818 ore teoretice, iar în cazul dublei specializări de patru ani numărul total de ore a fost 2642, din care total ore teoretice 2194.

probelor: interviu de aptitudini profesionale (50% din nota admiterii), media exame-

nului de bacalaureat (20%) și nota unei discipline socio-umane studiate în liceu (la alegere, 30%). În prezent, admiterea se realizează prin luarea în considerare a mediei examenului de bacalaureat (50%) și nota unei discipline socio-umane studiate în liceu sau, în lipsa acestora, nota obținută la matematică (la alegere, 50%) (Regulament de admitere, 2015).

2.2. Compararea planurilor de învățământ ale specializării Asistență

Socială

Pentru a avea o imagine complexă privind calitatea formării profesioniștilor în

domeniul asistenței sociale din cadrul Universității Creștine Partium, considerăm că este importantă analizarea curriculei universitare a instituției prezentate mai sus, cu curricula altor universități din țară, pentru a vedea eventualele discrepanțe privind programa de studiu a specializării asistență socială. Astfel, în vederea realizării unei imagini de ansamblu privind disciplinele predate în cadrul specializării Asistență So-cială a Universității Creștine Partium, s-a urmărit analizarea conținutului programu-lui de formare raportat la programe similare ale altor 3 universități din țară.

În prezent, specializarea Asistență Socială se regăsește în 30 de secții universi-

tare din țară, care s-au format în perioada anilor 1990-2010 (vezi Zamfir, 2015b). Uni-versitățile selectate pentru analiză au fost: Universitatea București, Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași și Universita-tea din Oradea. Primele trei universități au fost selectate deoarece sunt primele uni-versități din țară care au demarat programe de formare a asistenților sociali cu studii superioare, iar Universitatea din Oradea a fost selectată datorită faptului că vizează formarea profesioniștilor din domeniul asistenței sociale pentru piața forței de mun-că a aceleiași regiuni, în care se regăsește și Universitatea Creștină Partium.

Analiza planurilor de învățământ ale universităților menționate indică multe as-

pecte comune ale programelor de formare, dar și unele deosebiri.

Marea majoritate a disciplinelor incluse în planul de învățământ al specializării

Asistență Socială derulată de Universitatea Creștină Partium se regăsesc și în cadrul celor patru universități, sub aceeași denumire sau cu o denumire apropriată. Aceste discipline sunt: Introducere în sociologie, Fundamentele psihologiei, Teorii și metode

în asistență socială, Metodologia cercetării în științele socio-umane, Politici sociale, Psihopatologie și psihoterapie, Consiliere în asistență socială, Asistența socială a fa-miliei și a copilului, Asistența socială a persoanelor vârstnice, Deontologia profesiei de asistent social, Analiză computerizată a datelor, Asistența socială a persoanelor cu dizabilități, Dezvoltare comunitară, Diagnoza și soluționarea problemelor sociale .

Unele discipline au fost regăsite doar la trei din cele patru universități vizate, ori

sub aceeași denumire ori cu o denumire apropriată. Disciplinele sunt: Psihologie so-

cială aplicată, Drept și strategii antidiscriminatorii în asistență socială, Sistemul de asistență socială, Tehnici de comunicare în asistență socială, Managementul și evalu-area programelor de asistență

socială; Asistența socială a persoanelor cu boli cronice și HIV/SIDA (sub această denumire se regăsește doar în oferta Universității Alexandru

21Ioan Cuza din Iași, iar la Universitățile din București și Oradea doar Asistența socială

a persoanelor cu boli cronice).

Alte discipline ale programului de Asistență Socială din cadrul UCP se regăsesc la

două dintre programele celorlalte universități, fie cu aceeași denumire fie cu o denu-mire asemănătoare: Dezvoltare umană, Informatică aplicată în științele socio-uma-

ne, Sociologia calității vieții, Sociologia devianței , Politici sociale II – Politica ocupării

forței de muncă, Politici sociale III – Asigurări de sănătate și șomaj, Parteneriat public

– privat în asistență socială, Demografie, Psihosociologia sănătății.

Câteva discipline se regăsesc doar la una dintre universitățile cu care se compară

oferta educațională a Universității Creștine Partium: Relații interetnice, Managemen-

tul de caz, Tehnici de comunicare în scris și orală, Tehnici de comunicare în limba română (datorită specificului de predare în limba maghiară, se subînțelege că această

materie a fost regăsită doar în cazul Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, linia maghiară) .

Există unele discipline prevăzute în planul de învățământ al specializării Asis-

tență Socială din cadrul Universității Creștine Partium care nu au fost regăsite în oferta educațională a celorlalte universități: Strategii antisărăcie, Oportunități egale,

Politici sociale – politici de locuire, Pedagogie socială, Psihologie socială educaționa-lă, Terapii familiale și de cuplu, Igienă mentală.

Unele discipline oferite de celelalte universități vizate nu sunt incluse în progra-

mul de Asistență Socială din cadrul Universității Creștine Partium. Astfel, discipli-nele Introducere în probațiune, Managementul proiectelor sociale au fost regăsite în

programul celor patru universități. O altă disciplină obligatorie la Universitatea din București, Universitatea Babeș-Bolyai și Universitatea din Oradea este Managemen-

tul voluntariatului sau Voluntariat în asistență socială , care nu figurează în oferta

Universității Creștine Partium. De asemenea, Universitatea din București și Universi-tatea Babeș-Bolyai prevăd în planul de învățământ disciplina Asistența socială și con-

siliere în școală , iar Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași oferă două discipline

opționale, intitulate Psihosociologia grupurilor școlare, Teorii si practici integrative

în educație , spre deosebire de UCP , care nu are discipline asemănătoare incluse în

planul de învățământ.

Disciplina Asistența socială a persoanelor vârstnice , în programul oferit de Uni-

versitatea Creștină Partium este una opțională, în timp ce în oferta celor patru univer-sități figurează ca disciplină obligatorie.

În ceea ce privește Practica de specialitate și Stagiul de practică de specialitate

(care coincide cu Practica compactă, și prevede 42 ore pe semestru) rezultatele indică următoarele: Universitatea din Oradea prevede atât Practica de specialitate cât și

Practica compactă (60 ore), asemănător și Universitatea din București, care preve-

de în plus disciplina Laborator: coaching și mentorat în practica asistenței sociale.

Programul Universității Babeș-Bolyai include Practica de specialitate , iar programul

Universității Alexandru Ioan Cuza cuprinde disciplina Asistența socială aplicată și

Practica compactă de specialitate.

În urma analizei efectuate considerăm că ar fi nevoie de o revizuire a planului de

învățământ oferit de Universitatea Creștină Partium, luând în considerare introdu-cerea unor noi discipline sau înlocuirea unor discipline existente în planul de învăță-

22mânt, care nu au fost regăsite în urma analizei comparative cu disciplinele oferite de

celelalte programe naționale.

În planul de învățământ al Universității Creștine Partium lipsesc disciplinele

care să vizeze asistența socială a delincvenților, serviciile de reintegrare a infrac-torilor, aspect care poate fi completat prin introducerea disciplinei Introducere în

probațiune. O altă disciplină care ar trebui introdusă este disciplina Managementul

proiectelor sociale, pentru a asigura studenților cunoștințele legate de realizarea și

implementarea proiectelor. De asemenea, în urma analizei realizate s-a conturat lipsa unei discipline care să ofere cunoștințe necesare pentru asistența socială din școli, astfel prin introducerea unei disciplinei Asistența socială și consiliere în școală, ar fi

acoperită și această arie de activitate a specialiștilor din asistență socială.

Totodată, ar fi nevoie de regândirea distribuției pe categorii a unor discipline în

cazul programului de Asistență Socială derulat în cadrul Universității Creștine Par-tium și aici facem referire la disciplinele opționale care, în cadrul altor programe na-ționale, sunt discipline obligatorii (ca și în cazul disciplinei Asistența socială a per-

soanelor vârstnice).

Concluzii

În studiul de față am urmărit prezentarea pe scurt a rolului universităților în

formarea specialiștilor din domeniul asistenței sociale, punctând rolul Universității Creștine Partium din Oradea.

După o prezentare generală a prezentării la nivel național a formării profesionale

a asistenților sociali, am prezentat etapele majore din dezvoltarea instituțională a universității studiate și cât și a specializării Asistență Socială din cadrul acesteia. Ast-fel, am prezentat pe scurt toate etapele majore din viața UCP cu privire la schimbările care au avut impact asupra formării profesioniștilor din domeniul asistenței sociale. Am marcat schimbările survenite în organizarea specializării Asistență Socială pen-tru a oferi o imagine de ansamblu a ofertei educaționale a UCP cu precădere asupra formării specialiștilor din domeniul vizat. În finalul studiului de față, am comparat planul de învățământ al Universității Creștine Partium cu ale altor universități din țară, pentru a vedea asemănările și deosebirile dintre acestea.

În prezent, Universitatea Creștină Partium a făcut modificări în structura curri-

culei universitare a specializării Asistență Socială, pentru a asigura o mai bună pre-gătire teoretică și practică a tinerilor doritori să se formeze în acest domeniu. Aceste modificări aduse planului de învățământ au fost introduse în anul universitar 2018-2019 și au asigurat obținerea reacreditării de către ARACIS a specializării Asistență Socială. Astfel, dorim să facem o nouă comparație a planului de învățământ adoptat de către UCP cu planurile de învățământ în vigoare ale altor universități din țară, care de asemenea oferă o formare universitară în domeniul asistenței sociale.

Considerăm că este importantă realizarea acestei noi analize, pentru a vedea

cum s-a schimbat oferta educațională a instituției cercetate, pentru a putea ulterior analiza în ce măsură coincid aceste schimbări cu cerințele pieței muncii.

23Bibliografie

Belényi, E.H., Flóra, G., Hausmann, A., Szolár, É. (2011), Önazonosság és megújulás.

În Kozma, T., Pataki, Gy., (coord.). Kisebbségi felsőoktatás és a Bologna folyamat .

Régió és Oktatás VIII [Învățământul superior pentru minoritate și procesul de la

Bologna. Regiune și Învățământ], CHERD, Debrecen.

Buletinul școalei Superioare de Asistență Socială Principesa Ileana (1929). Publicațiu-

ne Oficială, Nr.1, București. Disponibil la http://www.revistadeasistentasociala.ro/. accesat la data 23.07 .2014.

Buzducea, D. (2005). Aspecte contemporane în asistența socială . Editura Polirom, Iași

Dániel, B., (2013). Analiza traseului profesional al absolvenților secției de asisten-

Asistență socială la Universitatea Babeș-Bolyai. De la educație la piața muncii. Teză de doctorat. Disponibil la http://bbte-szocialismunka.ro/diakok/

grupe-de-studiu/formare-doctorală/disertații-doctorale/384-examene-de-cariera-profesională-a-absolvenților-de-muncă-socială-în-bbte.html. accesat la 13.05.2015.

Széles de Dr. Eszenyein, M., (2005). Epoca eroică În: Jubilee Yearbook 15 [Volum_anni-

[15 ani]. Editura Partium, Oradea, p. 9–14.

Hatos, A. (coord.), (2014). Ghid de sociologie și asistență socială pe piața muncii

cii. Oradea: Editura Universității din Oradea

János-Szatmári, Sz., Horváth, G., Tolnay, I. (2012). Comunitatea maghiară din Transilvania este deservită de

o „universitare privată”. Universitatea Creștină Partium din Oradea. [Universitate-

tatea privată în servirea comunității maghiare din Transilvania. Universitatea Creștină Partium din Oradea]. pp. 83–92. Revista Pro Minoritate. Disponibil la www.prominoritate.hu, accesat la data 30.08.2014.

Manuilă, V ., (1930). Asistența individualizată și tehnica ei . În Buletinul școalei Supe-

rioare de Asistență Socială „Principesa Ileana, Publicațiune Oficială. Nr.2, Bucu-rești. Disponibil la http://www.revistadeasistentasociala.ro /index.pl/ social_work _archival_project_en. accesat 23.07 .2014.

Mănoiu, F ., Epureanu, V . (1996). Asistența socială în România. Editura All, București,

retipărit 1997 .

Pásztor, R., Szűcs, E. (2015): Szociális munka szakos hallgatók szakmai kompeten-

ciái - pastila se ia din mainile margosei. [Concursul profesional se desfășoară în studiul sprijinului social]. p. 117–123. În Birta-Székely, N. (coord.) Tudás-Ta-nulás-Szabadság [Cunoaștere-Învățare-Liberate]. Cluj-Napoca.

Pritchard, C. & Taylor, R., (1978). Asistență socială: reformă sau revoluție? Routledge & Ke-

gan Paul, Londra, Henley și Boston, pp.68–86.

Roth-Szamosközi, M., (2003). Perspectivă practică teoretică și sprijin social.

Prima Universitate din Cluj, Cluj-Napoca.

Szűcs, I., (2001). Instituția Superioară de Reformă a Uniunii Sovietice a fost înființată în perioada 1991-1998, mate-

Victima reală nu este mediatizată în Departamentul Social.

Szűcs, I., (2002a). Restul Keresztény Egyetem este o limbă romanică

gyar felsőoktatásban. [Înființarea Universității Creștine Partium și locul acesteia în învățământul superior de limbă maghiară din România]. În Partiumi Egyetemi

Szemle , vol.1. Editura Partium, Oradea.

24Szűcs, I., (2004). Magyar nyelvű felsőoktatás Nagyváradon: a Partiumi Keresztény

Egyetem . [Învățământul superior de limba maghiră din Oradea: Universitatea

Creștină Partium]. În Mikes International , Hungarian Periodical for Art, Litera-

ture and Science, Den Haag, vol. IV:4. pp. 18–24. Disponibil la http://www.federa-

tio.org/ mi_per/ Mikes_International_0404.pdf, accesat la data 20.07 .2014.

Tolnay, I., (2002). A Sulyok István Református Főiskola elmúlt tíz éve. [Zece ani în is-

toria Institutușui Reformat “Sulyok István”]. Partiumi Egyetemi Szemle, vol.1.

Editura Partium, Oradea, pp. 373–378.

Tolnay, I., (2005). A „Sulyok korszak” [Perioada “Sulyok”]. În Jubileumi évkönyv 15.

Editura Partium, Oradea, pp. 21–25.

Tompea, D., (2003). Deontologia asistenței sociale și construcția paradigmei profesi-

onale. În Neamțu, G., (coord.). Tratat de asistență socială. Editura Polirom, Iași,

pp. 401–46.

Zamfir, E., (2002). Asistența socială. În Pop, L. M., (coord.). Dicționar de politici socia-

le. Editura Expert, București.

Zamfir, E., (2003). De la Teorie la acțiune socială (37 de ani în învățământul superior)

În Constantinescu, C. (coord.) Politici sociale, asistență socială, sociologie. Vo-

lum omagial Elena Zamfir . Editura Universității din Pitești.

Zamfir, E., (2004). Relansarea profesiei de asistent social în România, condiție esenți-

ală în promovarea incluziunii sociale. În Chipea, F ., ștefănescu, F ., (coord.). Com-

baterea sărăciei și promovarea incluziunii sociale. Studiu de caz în județul Bihor .

Oradea: Editura Universității din Oradea.

Zamfir, E., (2006). Dezvoltarea sistemului de asistență socială: un proces istoric difi-

cil. În Zamfir, C., Stoica, L., (coord.). O nouă provocare: dezvoltare socială. Editu-

ra Polirom, Iași.

Zamfir, E., (2015). De la succesul tradițional la inconsistența schimbării. În Zamfir, E.,

Stănescu, S.M., Arpinte, D. (coord.). Asistența socială în România după 25 de ani:

Răspuns la problemele tranziției . Editura Eikon, Cluj Napoca, pp. 29–53.

***Raport de autoevaluare a specializării de Asistență Socială (2012). Document de

lucru intern, nepublicat al Departamentului de științe Sociale (UCP)

***Regulament de admitere la studii universitare de licen ță pentru anul academic

2015/2016. document intern al Universității Creștine Partium. Disponibil la http://www.partium.ro/ro/admitere, accesat la data 31.05.2015.

25SZÉKEDI LEVENTE

Universitatea Cre ștină Partium, szekedi.levente@partium.ro

De la „sociologia marxistă” la „cercetările sociologice

concrete” în sociologia românească

și cea maghiară (1955–1964). O abordare comparativă

Abstract. Prezentul studiu evidențiază procesele majore care conduc la reabilitare

faza sociologiei în statele comuniste din Europa de Est și Centrală în a doua jumătate a anilor 1960, cu un accent special pe evoluțiile similare și diferite din

România și Ungaria. Autorul susține că reinstituționalizarea sociologiei în perioada de glorie a „comunismului reformist" a fost precedată de mai multe procese instituționale, culturale și discursive începute imediat după moartea lui Stalin și în timpul

liberalizarea limitată a regimurilor comuniste, denumită colocvial Dezghețarea lui Hrușciov. Dezvoltarea care a precedat renașterea deplină sfințită de partid a

Sociologia blocului estic poate fi caracterizată printr-o ambivalență profundă, un clivaj între acțiunile de lifting ale oficialilor de partid care trâmbițează despre deschiderea marcării pașnice.

sociologia xistă și campaniile repetate împotriva sociologiei empirice (care ar fi putut atrage atenția asupra defectelor într-o „societate fără cusur"). Studiul face parte din domeniul socio-istoric

analiza contextului elaborată ca fundal pentru o cercetare mai amplă în istoria sociologiei etnice maghiare a României după cel de-al Doilea Război Mondial.

Cuvinte cheie: sociologie românească, sociologie maghiară, comunism, istorie socială

Abstract. Prezentul studiu se ocupă de analiză proceselor majore, care au precedat

reabilitarea ofi cială a sociologiei din țările comuniste ale Europei Centrale și de Est în

a doua parte a deceniului 1960, cu un accent special pe evoluțiile similare și diferite în România și Ungaria. Autorul argumentează, că reinstituționalizarea sociologiei în anii comunismului reformist a fost de fapt pregătită printr-o serie de procese instituționale, culturale și discursive, inițiate după moartea lui Stalin în perioada liberalizării limitate, adică a Dezghețului Hrușciov. Aceste procese au fost problematice și ambivalente, ofi cialii de rang înalt ai partidului au trâmbițat renașterea sociologiei marxiste

pașnice (prin deplasări la conferințe, texte ideologice speculative etc.), dar încercările de cercetare sociologică empirică au fost înăbușite de bine cunoscutele campanii de defăimare. Concomitent cu o deschidere teoretică și metodologică crescândă, poziția cercetării sociologice s-a ameliorat și, la sfârșitul deceniului '60, sociologii au devenit actori importanți în „construcția socialistă". Studiul de față este o parte a analizei contextuale istorico-sociale pe care se bazează o cercetare mai largă despre istoria sociologiei maghiare postbelice din România.Cuvinte cheie: sociologie românească, sociologia maghiară, comunism, istorie socială

261. Introducere

La începutul dezghețului post-stalinist, chiar înainte de faimosul congres al XX-

lea și raportul secret despre consecințele cultului personalității, în 1954/1955 apar primele încercări timide de reabilitare a sociologiei sub diverse forme eufemistice, deseori circumscrisă ca un fel de știință

socială opusă „sociologiei burgheze” , ori o „sociologie marxistă” . Cu toate că raporturile între această sociologie anti-burgheză – conceptualizată în mod ambivalent și maleabil – și filosofia marxistă (materialism dialectic, materialism istoric etc.) nu au fost pe deplin clarificate (Zijderveld, 1967), termenul de sociologie reapare în discursul ideologic și științific. Deocamdată nu se prea discută despre constituirea unei sociologii separate, dar se subliniază necesitatea combaterii științifice a tezelor „sociologiei burgheze” , tehnicile grosolane de „combatere și demascare” a textelor staliniste necesitând o abordare mai „liberală” . Remarcăm articolul lui Ion Aluaș din Lupta de clasă în care se conturează lupta

ideologico-științifică între „sociologia marxistă” și „sociologia burgheză” (Aluaș, 1954), dar găsim câteva apariții publicistice cu caracter similar și în alte țări comuniste.

În acest context cele mai influente sunt desigur întâmplările din Uniunea

Sovietică (Bosomitu, 2015), unde în 1955 se propune o eventuală „sociologie inginerească” independentă, iar o delegație de specialiști se pregătește pentru participarea la Congresul Mondial de Sociologie din Amsterdam (Batygin & Deviatko, 1994). Tot în 1955 se inițiază anumite studii empirice de sociologie despre problemele legate de viața muncitorilor și a țăranilor (Wil der, 1963), iar în aprilie 1955 Institutul de Filozofie, Academia de științe a URSS, găzduiește un important grup de sociologi francezi (Batygin & Deviatko, 1994).

În ceea ce privește instituționalizarea și vizibilitatea internațională a sociologiei,

trebuie să ne amintim de rolul cheie jucată de Polonia. În 1955 un important sociolog polonez condamnă dogmatismul (J. Chalasinsk), iar în 1956 renumitul filozof și scriitor Leszek Kolakowski insistă asupra necesității efectuării studiilor sociologice și empirice, care pot preveni greșelile comise de practicienii marxismului (Brzezinski, 1957).

Procese similare, dar mai puțin viguroase, pot fi remarcate în restul țărilor blocului

estic (Keen & Mucha, 1994b), noi însă vom trece în revistă pe scurt evoluțiile din Ungaria, relevante în privința dezvoltării gândirii sociologie maghiare din România. Chiar dacă istoricii sociologiei definesc perioada dinaintea anului 1957 ca una de stagnare (Kiss, 1967), sunt unele indicii care arată că sociologia revenise în dezbaterile științifice chiar mai devreme, iar în 1956 se discutase deja o posibilă reinstituționalizare a sociologiei, amânată însă din pricina Revoluției Ungare (Szántó, 1998).

Într-un amplu studiu din 1954 despre clasificarea științelor, filosoful Béla Fogarasi

critică sociologia burgheză și încearcă să confere materialismului istoric statutul de „sociologie științifică” Autorul atacă și sociografia, pe care o vede cufundându-se într-un empirism inutil, fiind îndepărtată de căutarea explicațiilor adevărate. (Fogarasi, 1954). Cu un an mai târziu, revenind de la un congres internațional de științe sociale, organizat la Stockholm, Fogarasi pare mai concesiv și îndeamnă la studierea curentelor și tezelor fundamentale ale sociologiei burgheze moderne, care ar ajuta în elaborarea unor critici „convingătoare și de succes” (Fogarasi, 1955). În 1957 apare Magyar

Filozófiai Szemle (Revista Maghiară de Filosofie) , iar din 1958 se publică noua serie

27a revistei Valóság (Realitatea) , ambele jucând un rol cheie în reinstituționalizarea

sociologiei din Ungaria (Szántó, 1998).

2. Începuturile dezghețului ambivalent. Contextul național

Istoricul Stefano Bottoni caracterizează prima perioadă de după moartea lui Stalin

prin „continuitate și discontinuitate" , referindu-se la particularitățile dezghețului românesc, plin de ambiguități, obstacole și manevre de fațadă (Bottoni, 2010). Lupta împotriva cultului personalității intră în repertoriul tematic al articolelor ideologice numai din 1956 ("În ce constă prejudiciul cultului personalității," 1956), în timp ce ritualul criticilor și autocriticilor nu dispare din arsenalul forurilor ideologice. Controlul ideologic se manifestă deseori în rezistența nomenclaturii comuniste față de eventualele idei neortodoxe, care sunt percepute în continuare ca provocări la adresa marxism-leninismului. Conducerea partidului și Gheorghiu-Dej în persoană jucau un joc dublu, care consta în mimarea loialității depline față de Hrușciov și politica sa de coexistență pașnică, dezghețul afișat pe plan extern nefiind însă echivalat de măsuri pe plan intern. Dej încerca mai degrabă să amâne sau chiar să evite destalinizarea, eliminând adversari imaginari și reali (Alexandru Jar, Miron Constantinescu etc.): el a utilizat o strategie vicleană pentru obținerea independenței față de Uniunea Sovietică (Granville, 2008).

În ceea ce privește dezvoltarea sociologiei, Lupta de clasă publică o somație

destul de clară în 1955, un articol scris de Fedoseev, preluat din revista Kommunist .

Autorul subliniază necesitatea apropierii științelor sociale de practica socială și prezintă pe larg flagelurile dogmatismului, revizionismului și relativismului, dar avertizează oamenii de știință să nu se aventureze pe tărâmurile voluntarismului: „Teoriile voluntariste (...) duc la renunțarea la știință, la arbitrar și la aventurism în activitatea practică (...) metoda științelor sociale este dialectica materialistă, ca teorie științifică a cunoașterii și concepție unitară despre lume" (Fedoseev, 1955, p. 29). Se pare că recomandarea lui Fedoseev nu a fost pe deplin asimilată de cercetătorii Institutul de Cercetări Economice al Academiei RPR, care au supraevaluat amploarea dezghețului hrușciovian și au organizat cercetări monografice, care s-au inspirat și din modelul „voluntarist" al lui Gusti, fiind disciplinați în 1959 de un articol dur din Lupta de clasă (Rostás, 2012). Este vorba de un episod caracteristic al campaniilor de

defăimare, revenite pe scena discursivă după evenimentele din Ungaria din 1956, în contextul „revizionismului" , „principala primejdie împotriva căreia trebuie îndreptată vigilența mișcării muncitorești" (Almășan, 1958, p. 68).

3. Încercări de instituționalizare a sociologiei în Europa de Est

Cu toate că există anumite diferențe cu privire la periodizarea relansării și

reinstituționalizării sociologiei în țările blocului estic, există un oarecare consens în privința primei etape a procesului, care este situată undeva la sfârșitul anilor 1950. Procesul este de obicei semnalat prin evocarea unor evenimente științifice emblematice (de exemplu Conferința Internațională a Sociologilor din Moscova, 1958), apariția primelor organizații oficiale de sociologie (cum ar fi înființarea Asociației Poloneze de Sociologie în 1957) ori primele ateliere instituționalizate de cercetare

28sociologică, chiar dacă acestea existau sub diverse forme mascate (vezi cazul Oficiului

Statistic Central din Ungaria, 1958) (Bosomitu, 2012; Szántó, 1998).

Primele studii postcomuniste despre sociologia din Europa de Est constată

existența unor numitori comuni în demersurile sociologice naționale: cel al influenței filosofiei și sociologiei sovietice, prestigiul științific al sociologiei poloneze și rolul cheie al politicului în procesul de reinstituționalizare (Keen & Mucha, 1994a). Istoricul Ștefan Bosomitu subliniază rolul cheie al influenței politice în cartea sa biografică despre Miron Constantinescu :

„Procesul de renaștere a disciplinei după 1956 a cunoscut inițiative și actori

diverși, însă puterea politică a fost cea care, de fiecare dată, a admis și a «validat» (re)instituționalizarea. E interesant de observat faptul că, în ciuda diferențelor dintre țările Europei de Est, în ciuda trecutului lor istoric atât de diferit, în ciuda tradițiilor atât de eterogene în materie de cercetare sociologică și în ciuda diferențelor care țin de tendințele intelectuale, renașterea sociologiei pare să fi fost un fenomen comun.” (Bosomitu, 2012, p. 332)

Un volum recent despre istoria sociologiei românești definește 1959 ca anul de

„relansare politică a sociologiei” (Zamfir et al., 2015, p. 75), deoarece primele încercări de relansare a disciplinei aveau mai mult funcții propagandistice, de exemplu înființarea Consiliul Național de Sociologie țineau mai mult de crearea unei imagini favorabile a țării în lumea occidentală. Adevărata față a relansării era însă diferită: în exact anul formării Consiliului au fost „demascate” cercetările monografice ale Institutului de Cercetări Economice, iar Școala Gusti încă nu era repusă în drepturi (Rostás, 2012), chiar dacă profesorul Ernő Gáll a dedicat un întreg capitol destinat revalorificării critice a Școlii din București în cartea sa despre sociologia burgheză românească (Gáll, 1958).

Modelele privind evoluția sociologiei din țările comuniste par relativ recente,

dar evoluțiile sociologice din Europa Centrală și de Est au fost urmărite de „sociologii burghezi” deja din anii 1960, perioada liberalizării relative aducând o creștere în numărul de articole științifice (unele chiar scrise de sociologi din țările comuniste). Ilustrăm afirmația noastră cu câteva prezențe în jurnalele prestigioase occidentale: E. Wilder publică un scurt articol despre dezvoltarea cercetării sociale în țările blocului sovietic (Wilder, 1963), The British Journal of Sociology redă un articol

bine documentat despre deschiderile și limitările sociologiei sovietice (Lane, 1970), iar Urbanek publică un studiu-raport despre stadiul sociologiei din Cehoslovacia (Urbanek, 1970). Din studiile identificate de

noi remarcăm lucrarea lui Gábor Kiss (un sociolog emigrat în 1956 din Ungaria în Germania), care se ocupă de istoria sociologiei maghiare postbelice, dar în prealabil ne oferă o periodizare a instituționalizării sociologiei, care pare validă și astăzi:

„Ca să analizez dezvoltarea sociologiei din Ungaria după 1945, aș dori să folosesc

un model general care (...) pare valabil pentru toate țările aflate sub dominație sovietică: Renașterea cercetării sociale tradiționale, orientată spre reformă socială, 1945–1949; Stagnare, 1949–1957; Legalizarea cercetărilor cu orientare empirică, 1957–1963; Tendința de instituționalizare a sociologiei (...), din 1963.” (Kiss, 1967 , p. 141)

Kiss nu avea cum să prevadă curentele ambivalente din deceniul șapte și nici

„minirevoluția culturală” din 1971 a lui Ceaușescu, dar etapizarea făcută de el ni se

29pare relevantă pentru că întărește noile constatări ale istoriei sociale a sociologiei

din regiune. Ne sugerează că reinstituționalizarea treptată a sociologiei a început mai devreme de anumite momente de cotitură, evenimente mitizate ulterior de sociologii consacrați, cum ar fi reabilitarea la nivel înalt din România (1965) ori înființarea Grupului de Cercetări Sociologice de la Academia Maghiară de Științe, Ungaria (1963). În ceea ce privește cazul românesc, Zoltán Rostás deconstruiește cu măiestrie funcționarea mentalului colectiv al comunității sociologice, a „mitologiei comunității sociologice” și tendințele de subevaluare a primelor încercări de relansare a sociologiei (Rostás, 2012).

În cazul sociologiei maghiare, Tibor Huszár observă că momentul 1963 era

începutul construirii structurilor oficiale, dar nu neagă existența prealabilă a demersurilor sociologice, inițiate însă de un grup foarte variat de cercetători sociali (Huszár, 2015), autorul fiind adeptul abordării axate pe momente de cotitură. Ni se pare mai apropiată de realitate și mai contextualizată analiza lui Szántó, care ne amintește că în perioada 1957–1958 se organizau cercetări sociologice în cadrul Oficiului Central de Statistică (Szántó, 1998), dar secțiunea de sociologie de la Institutul de Filosofie era primul prag important al instituționalizării (Szántó, 1998).

În ceea ce urmează ne vom limita la evoluțiile din sociologia românească și din

Ungaria, cele două surse majore de inspirație pentru specialiștii maghiari din România. Pentru o privire de ansamblu asupra dezvoltării sociologiei din regiune recomandăm consultarea lucrării lui Keen și Mucha din 1994 (Keen & Mucha, 1994b), ghidul Asociației Internaționale de Sociologie despre tradițiile sociologice (Patel, 2009) sau o apariție mai recentă, sinteza lui Ștefan Bosomitu despre reinstituționalizarea sociologiei, inclusă în volumul său biografic despre Miron Constantinescu (Bosomitu, 2015).

Revenind la procesele din sociologia românească și cea maghiară, observăm

o serie de similitudini, dar și importante diferențe, cauzate în primul rând de diferențele dintre regimurile politice din cele două țări. Cercetările sociologice se derulau în ambele țări sub tutela diverselor institute de cercetare ori alte instituții de stat și, în majoritatea cazurilor, se evita denumirea de „sociologie” , numărul acestor studii empirice fiind destul de limitat. Cercetările sociologice redenumite ca atare încep undeva prin 1957–1958, cam în același timp cu aparițiile primelor publicații cu caracter sociologic, cum ar fi volumul lui Henri H. Stahl, Contribuții la studiul satelor

devălmașe românești (1958), care, în viziunea unor autori, „marchează relansarea

sociologiei” (Zamfir et al., 2015, p. 71), ori publicarea unei serii de sociografie în revista Kortárs (Contemporanul) din Budapesta, tot în 1958 (Szántó, 1998).

4. Pre-instituționalizarea sociologiei românești

În România studiile empirice s-au relansat în cadrul Institutului de Antropologie

și la Institutul de Cercetări Economice al Academiei RPR. Cercetările de la Institutul de Antropologie au fost sintetizate într-un volum monografic despre Țara Hațegului (Milcu & Dumitrescu, 1958), iar cele efectuate de specialiștii Institutului de Cercetări Economice au fost publicate în revista Probleme economice (Rostás, 2012; Zamfir et al.,

2015). Ambele demersuri se inspirau din moștenirea Școlii Gusti și pot fi considerate tentative concrete de reabilitare a sociologiei monografice.

30Un articol al primului număr din 1958 al revistei Probleme economice menționează

că până la momentul respectiv s-au realizat monografii pentru un număr de 36 de sate (Dobre, 1958), iar Gheorghe Retegan publică un lung studiu despre relansarea cercetărilor monografice într-un cadru teoretic marxist, dar cu împrumuturi masive din metodologia Școlii Gusti. Reutilizarea parțială a metodologiei gustiste, concomitent cu respingerea teoriei „idealiste, burgheze, mistice, voluntariste” a Școlii din București, este un motiv întâlnit și în alte lucrări de revalorificare critică

(Gáll, 1957 , 1958).

Retegan introduce o abordare regională și vizionează o extindere a cercetărilor

nu doar la orașe „de importanță microregională, ci și la acelea de importanță regională sau republicană” (Retegan, 1958, p. 44). Se preconiza un proiect de anvergură, specialiștii Institutului de Cercetări Economice (ICE) elaborând chiar și îndreptare de cercetare, Călăuza cercetărilor monografice și Schema monografiei economiei a

regiunii , iar monografiile cuprindeau și locații urbane, industriale (Murgescu, 1958b;

Teodorescu, 1958). S-a planificat inclusiv extinderea cercetărilor monografice în Moldova, care ar fi fost coordonate de secțiunea de cercetări economice a filialei ieșene a Academiei (Todosia, 1958). Trebuie să admitem că lucrările monografice elaborate de colectivul ICE nu îndeplinesc întocmai criteriile de

elaborare a studiilor sociologice, dar în opinia noastră ar merita o analiză mai detaliată, deoarece prezintă o imagine autentică a transformărilor rurale postbelice. Spre exemplificare amintim studiul despre funcția târgului de la Budești, bazat pe patru anchete ale echipei monografice a ICE, desfășurate în august–septembrie 1957 . Autorul constată persistența modelului tradițional de aprovizionare și recomandă dezvoltarea metodei cooperatiste pentru prevenirea risipei forței de muncă, dar – supraevaluând destinderea politică – recurge la concluzii de genul: „Cercetarea unui singur aspect al târgului din Budești dovedește că în etapa actuală schimbul interregional sub forma schimbului interțărănesc are o importanță relativ mare.” (Perț, 1958, p. 131)

Cutezanța celor de la ICE se observă și în alte încercări de reînviere a sociologiei:

prin publicarea unor articole în Probleme economice . Costin Murgescu recenzează un

volum despre sociologia cooperației (Murgescu, 1958) și un manual francez despre anchetele rurale (Murgescu, 1958b), Vladimir Trebici prezintă reuniunea sociologică de la Moscova din 6-12 ianuarie 1958, la care era prezent și el (Trebici, 1958), iar numărul patru din 1958 al revistei Probleme economice , în rubrica Revista revistelor ,

dedică o subsecțiune sociologiei (“Revista revistelor” , 1958) și face un rezumat al studiului lui Roman Cresin și Apolzan despre cercetarea bugetelor de familie (Cresin & Apolzan, 1958). Existența studiului respectiv ne demonstrează că încercările de restaurare a sociologiei proveneau din mai multe direcții, membrii în viață ai Școlii Gusti fiind activi în acest domeniu.

„Paradisul” de la ICE nu a fost menit să reziste prea mult: încercările de relansare

a cercetărilor monografice și politica editorială a celor de la Probleme Economice

contraveneau intereselor partidului, care juca o politică duplicitară în privința sociologiei. Relațiile externe se dezvoltau în concordanță cu „spiritul de la Geneva”; în 1959 s-a înființat Comitetul Național de Sociologie, o delegație a românească a fost prezentă la al IV-lea Congres Internațional de Sociologie din Stressa, Milano, România intrând astfel în avangarda instituționalizării vizibile – adică de fațadă – a sociologiei.

31Mai mult, se observă și o racordare discursivă graduală la lupta științifică împotriva

sociologiei burgheze. În această perioadă se identifică țintele predilecte, greșelile ideologice cele mai „anti-marxiste” ale teoriilor burgheze despre societate, stratificarea socială, conceptul clasei de mijloc, mobilitate socială (Semenov, 1958), la care se adaugă atacarea microsociologiei, „curentul psihologist” din științele sociale americane:

„În sociologia burgheză se bucură de trecere curentul psihologist, răspândit

în special în America. Teoria psihologistă a claselor sociale este susținută astăzi în diverse variante de sociologi americani ca R. Centers, J. Moreno, M. Sherif sau sociologi francezi Pierre Laroque, Pierre Bleton și alții. Aceste teorii nu se bazează nici măcar în aparență pe fapte, fie ele și neesențiale, alese

arbitrar din realitatea obiectivă (...) Centers, ca și ceilalți psihologiști, răstoarnă, după cum se vede, lucrurile cu capul în jos, considerând că nu nevoile sociale de producție îi determină pe oameni să intre în anumite relații între ei, ci că fiecare om ar simți pur și simplu o nevoie subiectivă de a nu fi singur, de se uni pe baza afinităților psihice cu alți oameni. Pe o asemenea platformă comună, diferiți sociologi burghezi desprind diferite aspecte ale acestor afinități psihice cu ajutorul cărora elaborează cele mai fanteziste teze despre clase sociale.” (Cernea, 1959, p. 6)

Se observă deci, că au fost lansate discuțiile, dezbaterile teoretice despre

sociologie, chiar dacă acestea nu puteau să fie altfel decât tendențioase și combative. Totuși, aceste studii au reușit să transmită idei importante ale sociologilor vestici și să familiarizeze publicul mai cult cu numele sociologilor contemporani.

Această „îngăduință” a partidului nu s-a manifestat însă și în privința

demersurilor concrete de cercetare a realității sociale, care puteau influența soliditatea stabilimentului politic. În noiembrie 1959 apare un articol de orientare ideologică în Lupta de clasă , care atacă curentele burgheze „mistificatoare ale realității sociale” , dar

prim-obiectivul articolului este nimicirea demersurilor monografice ale Instituitului de Cercetări Economice, în care nu s-a respectat singura metodă legitimă, cea marxistă: „Acordând importanța cuvenită cercetărilor monografice, trebuie avut în vedere faptul că între concepția și metoda gustistă de investigare a realității și concepția și metoda marxistă de studiere a fenomenelor nu poate fi nici o apropiere” (Bochiș, Părăluță, & Spiridon, 1959, p. 78) Cazul monografiilor economice este descrisă mai pe larg de către Zoltán Rostás într-un studiu despre reabilitarea sociologiei românești (Rostás, 2012) și în volumul aniversar al Institutului de Economie Națională (Zaman, Vasile, & Georgescu, 2013).

„Consilierea de partid” nu era rezervată numai celor de la Institutul de Cercetări

Economice: nici cei de le Institutul de Folclor nu au fost lăsați să nutrească speranțe deșarte, chiar dacă ei aveau acces mai liber, mai puțin limitat la realitatea socială. (Cercetările, culegerile folcloristice erau activități științifice legitime și în perioada stalinistă.) Lupta de clasă îl critică pe Mihai Pop pentru că „nu numai că trece cu totul

peste necesitatea preluării critice a moștenirii folcloristice [într-un articol din Revista de Folclor, nr. 1 din 1956], dar consemnează elogios, în bloc, vechea activitate folcloristică a unor cercetători de orientare reacționară, adepți ai «gândirismului» și etnicismului mistic, cum sunt Caracostea, I. Diaconu, Gh. Vrabie.” (Vrancea, 1959, p. 103)

Trebuie să subliniem că cercetările cu caracter sociologic (ori apropiate de

sociologie) nu se desfășurau numai la institutele prezentat de noi. În volumul

32Sociologia românească: 1900-2010 , care sintetizează o imensă cantitate de surse

arhivistice și documentare, autorii enumeră următoarele institute care organizau cercetări sociologice – în diferite perioade, până la începutul anilor 1960 (Zamfir et al., 2015, pp. 79–81):

- Secția de Urbanism a Ministerului Construcțiilor
- Centrul de Cercetări Psiho-Medico-Pedagogice al Ministerului Învățământului
- Centrul de Antropologie
- Institutul de Cercetări Economice
- Institutul de Filozofie
- Institutul de Psihologie
- Institutul de Etnografie și Folclor
- Institutul de Igienă și Protecția Muncii

Se poate conclude că pre-instituționalizarea se desfășura în contextul inhibant

al destinderilor și tensionărilor succesive, dar direcția generală era una pozitivă. La începutul anilor 1960 apar primele volume importante de sociologie (Zamfir et al., 2015), din 1962 se organizează cercetări de teren la Institutul de filosofie, sub coordonarea lui Mihail Cernea. Cercetările sunt direcționate spre un domeniu care prezenta cele mai puține riscuri: locațiile industriale, conștiința de clasă a muncitorilor (Rostás, 2012). O relatare detaliată despre aceste cercetări apare și în revista Korunk (Kepes, 1962), care

publică și studii ale lui Mihail Cernea despre gândirea economică a țărănimii (Cernea, 1962) și a muncitorilor (Cernea, 1964).

În anii șaizeci se intensifică tendințele de reorientare ale comunismului român

înspre o ideologie care se îndepărtează treptat de cultura sovietică. Concomitent se trece treptat la „faza romantică” a renașterii sociologiei românești, așa cum își amintește sociologul Ioan Drăgan într-un interviu din 2001:

„Deci pentru mine trecerea la sociologie însemna și o regăsire de sine. Renășteam

eu însumi odată cu această renaștere culturală și științifică, care însemna un fel de redeșteptare socială, națională, istorică a României, care începuse prin anii 62-63, când au apărut primele gesturi și atitudini mai importante în politica românească de distanțare față de Uniunea Sovietică și de restituire a patrimoniului nostru cultural și științific (...) Cred că sociologia a însemnat pentru mine și un fel de descoperire foarte aproape de bucuria pe care o are copilul când redescoperă o lume pe care n-a cunoscut-o, n-a înțeles-o, n-a văzut-o, o lume care i-a fost interzisă altădată și care are fascinația deopotrivă a descoperirii și a apropierii.” (Voiculescu, 2001, pp. 12–13)

Această „restituire a patrimoniului” nu a fost însă deplină și în privința moștenirii

sociologice, după cum este redactată caracterizarea Școlii Gusti în enciclopedia comunistă a filosofiei românești, Istoria gândirii sociale și filozofice în România

(Gulian et al., 1964), citată și de Zoltán Rostás (Rostás, 2012):

„Cercetarea monografică, preconizată de el ca metodă de cercetare sociologică,

era soluția ce o propunea pentru a se evita impasul în care intrase sociologia burgheză în prima etapă a crizei generale a sistemului mondial al capitalismului (...) Modul de abordare propus de Gusti pentru cercetarea relațiilor sociale era însă neștiințific, întrucât ocolea problemele fundamentale ale sociologiei: existența claselor sociale și a luptei de clasă ca motor al dezvoltării.” (Posescu, 1964, pp. 421–422)

335. Evoluții în sociologia maghiară

Primele discuții despre o eventuală reorganizare a sociologiei în Ungaria apar

deja în primăvara lui 1956, dar șocul revoluției a amânat momentul relansării. Primul atelier mai complex de cercetare socială, care realiza și publica cercetări empirice, s-a constituit în cadrul Oficiului Central de Statistică (KSH), studiile fiind publicate în Statisztikai Szemle, (Revista de Statistică) . Deja în 1956 revista publică un articol

despre eșantionarea reprezentativă (Kádas & Ollé, 1956), o recenzie la primul volum important de statistică aplicată în științele sociale, după cel de-Al Doilea Război Mondial (Párniczky & Csepinszky, 1956). În următoarea perioadă sunt publicate rezultatele unor cercetări empirice, care încă nu făceau nici o referire la sociologie, dar în realitate erau anchete sociologice cantitative. Pentru exemplificare amintim două din aceste anchete: studiul prezentat în articolul Câteva date despre lucrătorii de

la ministere și sfaturi (Olajos, 1958) analiza caracteristicile demografice ale 11500 de

funcționari, în pregătirea măsurilor privind reducerea de personal; lucrarea Culegere

reprezentativă de date despre condițiile de trai ale inginerilor și tehnicienilor prezintă

o anchetă de anvergură, cu un eșantion reprezentativ de 5099 de subiecți, folosind un chestionar relativ scurt despre calitatea vieții (Hegedűs, 1958).

Aceste cercetări deghizate de sociologie ne indică o tendință de renaștere și în

cazul statisticii, care dorea să iasă din statutul ei de furnizor de dovezi și ilustrații pentru tezele ambalate științific ale regimului comunist, dar și apariția graduală a unei sociologii, care era mai degrabă „o atitudine de cercetare” , știința fiind încă departe de emanciparea sa adevărată (Becskehazi & Kuczi, 1994).

În 1957–1958 se lansează însă două reviste importante, Magyar Filozófiai Szemle

și Valóság

1 , care s-au dovedit veritabile platforme pentru primele dezbateri despre

caracterul sociologiei marxiste și încercările sale de individualizare (Szántó, 1998). Revista Valóság publica și importante studii de cercetări sociologice „concrete” , precum

și o serie de recenzii despre publicații de sociologie din Uniunea Sovietică, Polonia dar și din Occident. În schimb, revista Szemle era mai preocupată de probleme teoretice.

Valóság are o însemnătate specială pentru sociologia maghiară din România,

care la rândul său este analizată de autorul prezentului studiu în alte scrieri de specialitate. Valóság a exercitat o influență majoră asupra politicii redacționale,

formei și conținutului revistei clujene maghiare Korunk , care a fost relansată în 1957 .

Redactorul șef al revistei, Ernő Gáll, își amintește că, după primele avertismente ideologice, care au frânat evoluția revistei în 1958, redacția încerca să se inspire din tradițiile locale, dar și din exemple externe încurajatoare. Un exemplu de acest gen era Valóság , care – în opinia lui Gáll – se năștea din același „spirit 1956” și era axată

mai ales pe științe sociale, ca și revista Korunk :

1 Cea mai exhaustivă lucrare despre reabilitarea sociologiei maghiare, volumul Reorganizarea

sociologiei maghiare în anii șaizeci de M. Szántó amintește următoarele reviste semnificative

în privința „germinării sociologiei”: Magyar Filozófiai Szemle (Revista maghiară de filozofie) ,

Társadalmi Szemle (Revista Socială – revistă ideologică gen Lupta de clasă), Valóság (Realitatea

– revistă de științe sociale), Kortárs (Contemporanul – revistă literară, preocupată de sociografie),

Statisztikai Szemle (Revista statistică) , Demográfia (Demografie) (Szántó, 1998).

34„S-a extins spațiul nostru de manevră și s-a redus presiunea asupra noastră.

În astfel de circumstanțe ameliorate am început să asimilăm, să adaptăm acele stimulente și învățături din schema și stilul de redactare a lui Valóság , care ni se

păreau valorificabile. Radierea intelectuală dinspre Valóság a devenit din ce în ce

mai eficientă. Eu personal am fost, m-am simțit apropiat de revistă și din pricina personalității lui Aladár Mód și a lui Erik Molnár, care erau colaboratori principali la vechiul Korunk și au format concepția mea despre lume. Dar până la urmă era vorba

de o publicație de știință socială, care – alături de afinitățile ideatice – ne-a îndreptat privirea spre revistă.” (Gáll, 1995, p. 49)

Primul număr din Valóság a publicat integral traducerea unui studiu de E. Arab-

Ogli, inițial apărut în jurnalul sovietic de filozofie Voprosi Filosofii , care alătura

două științe recent eliberate de statutul „pseudo” , după cum arată și titlul lucrării: Sociologie și cibernetică . Articolul recomandă valorificarea rezultatelor ciberneticii

în sociologie și implicit sugerează o individualizare a sociologiei. (Arab-Ogli, 1958). M. Szántó presupune că ideile lui Arab-Ogli au fost prompt atacate de marxiștii conservatori, dar într-un mod indirect, prin critica filosofilor și sociologilor polonezi de avangardă, cum era Adam Schaff (Szántó, 1998). Decizia redacției de a publica articolul lui Arab-Ogli indică adeziunea lor la cauza sociologiei și ne sugerează că redactorii erau la curent cu evenimentele din Uniunea Sovietică, care semnalau apariția unei conjuncturi favorabile relansării sociologei

2. Eternul exemplu al

U.R.S.S. a fost urmat și de maghiari, dar partidul probabil avea în vedere și o curtare „profilactică” a intelectualilor (Szántó, 1998). Experiența Revoluției din 1956 era încă vie și conducerea ungară era nevoită să ofere concesii, având în vedere că elita reformistă juca un rol cheie în șubrezirea regimului comunist din Ungaria.

Un articol din 1959 ne sugerează, că Valóság încerca să se autodefinească ca și

continuatorul tradiției progresiste din sociologia maghiară (Haász, 1959). Scrierea evocă activitatea Cercului Galilei , o grupare studențească și intelectuală burgheză

radicală, fondată în 1908, care s-a apropiat de ideile socialiste și a stimulat curentele de laicizare și de-feudalizare ale statului maghiar. Cercul organizase proteste pentru pace în timpul Primului Război Mondial, iar o parte din membrii săi jucaseră un rol important în proclamarea Republicii Sfaturilor (1919). Gruparea a promovat cunoașterea sociologică, a organizat câteva cercetări sociale de referință – cum ar fi cea efectuată în rândul studenților din Budapesta (Bosnyák, 1912) – iar primul președinte al Cercului a fost sociologul Karl Polányi. Societatea de Științe Sociale ,

revista de științe sociale Huszadik Század (Secolul XX) , fondată de liberalul Oszkár

Jászi și Cercul Galilei erau considerate întemeietoarele gândirii sociologice progresiste

maghiare și au fost „revalorificate critic” în perioada comunistă (Litván, 1978). Articolul din Valóság prezintă Cercul Galilei ca un fel de predecesor al organizației

Tudományos Ismeretterjesztő Társaság (Societatea pentru Popularizarea Științei) ,

2 În 1958 s-a înființat Asociația Sovietică de Sociologie, care „nu a însemnat crearea sociologiei

și legalizarea sociologiei ca disciplină empirică independentă. A creat un climat favorabil (care era mare lucru în U.R.S.S.) și a marcat începutul unui proces organizațional, care, pe măsură ce alte organizații

aderau la el, a devenit un proces care se auto-susținea. Orice revenire la o etapă anterioară a devenit astfel foarte grea."(Beliaev & Burtorin, 1982, p. 422)

35care editase revista,3 dar Cercul era și premergătorul sociografilor și cercetătorilor

maghiari ai vieții rurale din interbelic. Mai mult, era probabil singurul for budapestan internaționalist, gruparea atrăgând și studenți români, sârbi și croați (Haász, 1959).

Respectul pentru tradiția sociografică maghiară se manifestă în lansarea unei

rubrici speciale de sociografie, denumită Magyar világ (Lumea maghiară) , care se

lansează cu publicarea unui studiu sociografic despre o comună din județul Borsod. Trebuie să ne reamintim, că sociografia științifică maghiară este apropiată de sociologia monografică, cum se observă și în acest studiu, care se ocupă cu variate aspecte ale vieții rurale, de la relațiile funciare până la condițiile de igienă (H. Szabó, 1959). Rubrica Lumea maghiară a mai publicat sociografii rurale, dar de la începutul

anilor 1960, în paralel cu sporirea și extinderea cercetărilor sociale empirice, rubrica nu se mai limitează la sat și publică diverse studii empirice de sociologie, cu toate că motivul ruralului și al sociografiei sunt prezente în continuare.

Parcurgând numerele din 1958–1964 ale revistei, observăm că într-adevăr s-a

realizat o reconectare la tradiția sociologică maghiară, dar și „conectări" la sociologia marxistă și la aspectele „științifice" ale sociologiei occidentale. Primele articole de sociologie din Valóság erau axate pe țintele favorite ale criticii sociologiei burgheze:

clasa de mijloc, stratificarea și mobilitatea socială și abordările de microsociologie (Garai, 1960; Hegedüs, 1960a, 1960b) sau erorile metodologice, cum ar cantitativismul excesiv (Kulcsár, 1959). Aceste studii sunt încă puternic ideologice și conțin caracteristicele stereotipuri despre sociologia occidentală. Într-unul din articole se vorbește chiar de „impotența sociometriei" (Garai, 1960, p. 121). În paralel cu aceste polemici speculative sunt publicate studii empirice valoroase despre consumul cultural al tineretului maghiar (K. K., 1959; Kulcsár, 1960a) și articole privind metodologia „cercetărilor sociale concrete" , cum ar fi cel al lui Kálmán Kulcsár, care militează pentru consolidarea metodologică a sociologiei (Kulcsár, 1960b).

În anul 1960 se formează secția de sociologie la Institutul de Filozofie al Academiei

Maghiare de Științe. Secția era restrânsă, având doar doi specialiști, dar gestul simbolic al înființării semnala începutul unei emancipări treptate a sociologiei (Szántó, 1998). În același an, la Institutul de Filozofie se organizează o importantă dezbatere despre „starea și sarcinile cercetărilor sociologice din Ungaria, cele mai importante probleme teoretice și metodologice ale sociologiei și relația dintre sociologie și materialismul istoric" (Sz. M., 1960, p. 615). La dezbatere nu s-a ajuns la un numitor comun în privința statutului sociologiei vizavi de filosofia și restul științelor sociale marxiste, dar toți cei prezenți

au considerat importantă continuarea și dezvoltarea cercetărilor sociologice. S-a discutat chiar și relansarea învățământului sociologic, dar, în concluziile sale, moderatorul discuției, filosoful J. Szigeti a pus la îndoială reușitele unui astfel de demers (Sz. M., 1960). Cu toate confuziile și neclaritățile din jurul sociologiei marxiste, care desigur nu se rezolvau prin argumentațiile speculative și întortocheate amintite mai sus, cercetările sociologice din Ungaria iau avânt. În 1963 mica secțiune sociologică de la Academia Maghiară se transformă într-un veritabil grup de cercetare, care din 1965 va deveni o instituție autonomă: Institutul de Cercetări Sociologice, condus de András Hegedüs.

3 Revista apare și astăzi, tot sub egida Societății pentru Popularizare Științei.

36Intensificarea încercărilor de autonomizare a sociologiei și un „boom empiric"

pot fi urmărite și în numerele consecutive ale revistei Valóság . Transformările

sunt notabile și pe plan teoretic: revista publică un important articol al filosofului și sociologului polonez Adam Schaff (Schaff, 1962), în 1963 apare un lung studiu despre sociologia Germaniei de Vest (Varga, 1963), iar în 1964 deja discută în termeni pozitivi despre contribuțiile lui Moreno ("A „szerep-fogalom" – híd a pszichiátria és a szociológia között (J. L. Moreno) [Noțiunea de rol, punte între psihiatrie și sociologie]," 1964). Se înmulțesc studiile și recenziile despre sociologiile de ramură și științele conexe sociologiei: sociologia muzicii (Molnár, 1961), sociologia urbană (Szelényi & Vidor, 1964), sociologia medicală (Buda, 1964a), sociologia valorilor (Varga, 1964), psihologia socială ("A szociálpszichológia tárgyáról (A. V . Baranov) [Despre obiectul psihologiei sociale]," 1962; "A szociálpszichológia tárgyáról (Kuzmin E.) [Despre obiectul psihologiei sociale]," 1963; "Az analitikus társadalomlélektan eredményei Németországban (P . Brückner) [Rezultatele psihologiei sociale analitice în Germania]," 1964; "S. Baley," 1962; B. B., 1963, 1963; Buda, 1964b), demografia (Andorka, 1964a) etc. Pe lângă prezența obligatorie a rezultatelor sociologiei sovietice ("A szovjet szociológiai kutatás (Zvorikin, A.) [Cercetarea sociologică sovietică]," 1963; Kolbanovszkij & Szleszárjov, 1961; TZ. D., 1961), recenziile se ocupă din ce în ce mai mult cu apariții editoriale americane, cum ar fi operele lui Mills (A. R., 1962a; V . I., 1962), Roucek (A. R., 1962b) sau Lipset și Smelser (Buda, 1964c). În al doilea număr din 1962 al revistei este prezentată succint opera antropologului cultural Claude Levi-Strauss ("Az antropológia fejlődésének útjai (C. Levi-Strauss) [Drumul dezvoltării antropologiei]," 1962). Valóság nu neglijează nici sociologia din blocul estic, dar

sub acest aspect se simte o evidentă favorizare a sociologiei poloneze ("A lengyel értelmiség véleménye a szociológia fontosságáról [Opinia intelectualilor polonezi despre importanța sociologiei]," 1963; "A varsói egyetemi hallgatók társadalmi magatartás-típusai (St. Nowak) [Comportamentul social al studenților din Varșovia]," 1963; "Lengyel szociológiai vizsgálat a család helyzetéről [Cercetarea sociologică poloneză despre situația familiei]," 1960; Andorka, 1964b).

„Boomul empiric" se manifestă și în sporirea și diversificarea studiilor sociologice

tematice: sociologia timpului liber (Szelényi, 1962), căsătorie și divorț (Csiki, 1962), sociologia muzicii (Losonczi, 1963), fenomenul navetei (Nemes & Szelényi, 1963), consum cultural în mediul rural (Lencsés, 1963), calitatea vieții (Lencsés, 1963) – ca să numim câteva dintre domeniile cercetate. Sociologii

îndrăzneau să studieze chiar și subiecte riscante, cum ar fi problema romilor (Pongrácz & Rohánszky, 1963; Túróczi, 1962). La mijlocul deceniului șase apar studiile de stratificare (Hegedüs, 1964), care semnalează o consolidare a sociologiei și o relativă flexibilizare ideologică, o îndepărtare de la dominanța paradigmei marxiste către modele multidimensionale (Becskehazi & Kuczi, 1994).

6. Concluzii

Parcurgând câteva momente cheie ale reabilitării sociologiei maghiare până la

data înființării Centrul de Cercetări Sociologice al Academiei Maghiare (1965), putem identificate câteva similarități cu evoluțiile din România, relansarea sociologiei din

37țările comuniste continuând să respecte și modelul sovietic, în care instituționalizarea

a fost recomandată de partid, dar lansată în primul rând de Academia de Științe (Beliaev & Burtorin, 1982). În România, ca și în Ungaria, primele motoare ale relansării erau instituții ne-sociologice (Institutul de Antropologie, Institutul de Studii Economice din România, Oficiul Central de Statistică din Ungaria etc.) și procesul de reabilitare era unul oarecum deghizat.

Totuși, există diferențe semnificative în ceea ce privește răspunsul politic și

promovarea cercetărilor sociologice la nivelul conducerii centrale. În București se juca un joc dublu: partidul dorea inhibarea adevăratelor cercetări sociologice empirice, în timp ce străduia să repună România pe harta sociologică mondială prin înființarea Comitetului Național de Sociologie și prezența la evenimentele științifice internaționale. În Ungaria procesul a fost mai puțin anevoios, cu toate că organul ideologic oficial al partidului, Társadalmi Szemle , a acceptat sociologia doar în 1963

(Szántó, 1998). Situația se schimbă prin mijlocul anilor șaizeci, când în România sociologia „reintră în drepturi” , revenind în discursul științific, respectiv în cel intelectual și public. În 1965 se înființează câte un Centru de Cercetări Sociologie la academiile de științe ale României și Ungariei, care indică începutul unei noi etape în reinstituționalizarea sociologiei: perioada de „înflorire și strălucire” .

Bibliografie

A lengyel értelmiség véleménye a szociológia fontosságáról [Opinia intelectuailor

polonezi despre importanța sociologiei]. (1963). Valóság , (3), 117–118.

Almășan, C. (1958). Revizionismul contemporan - primejdie principală în mișcarea

muncitorească. Lupta de Clasă , XXXVIII (2), 68–77 .

Aluaș, I. (1954). 60 de ani de la publicarea lucrării lui Lenin „Care sunt „prietenii poporului”?

„Și cum luptă ei împotriva social-democraților?” Lupta de clasă, XXXIV (7), 28–47.

Andorka, R. (1964a). Szabady Egon: Introduction to Demography [Introducere în

demografie]. Realitatea, (6), 89–91.

Andorka, R. (1964b). Z. Bauman: Schiță de sociologie – probleme și concepte [Schița

sociologie, probleme și noțiuni]. Realitatea, (3), 91–93.

A.R. (1962a). C. Wright-Mills: Imaginea omului, tradiția clasică a

în gândirea sociologică [Mills: Imaginea omului, o tradiție clasică în gândirea sociologică]. Realitatea, (5), 102–103.

A.R. (1962b). Joseph S. Roucek: Contemporary Sociology [Sociologia contemporană].

Realitate, (5), 103.

Arab-Ogli, E. A. (1958). Sociologie și cibernetică [Sociologie și cibernetică]. Realitate,

(1), 37–44.

„Conceptul de rol" – o punte între psihiatrie și sociologie (JL Moreno) [Noțiunea

rol, punte între psihiatrie și sociologie]. (1964). Realitatea, (2), 101–102.

Pe tema psihologiei sociale (A. V. Baranov) [Despre obiectul psihologiei sociale].

(1962). Realitatea, (3), 122–124.

On the subject of social psychology (Kuzmin E.) [Despre obiectul psihologiei sociale].

(1963). Realitatea, (3), 124–125.

38Cercetarea sociologică sovietică (Zvorikin, A.) [Cercetarea sociologică sovietică]. (1963).

Realitatea, (4), 127–128.

Tipuri de comportament social al studenților din Varșovia (Sf. Nowak) [Comportamentul

socială a studenţilor din Varşovia]. (1963). Realitatea, (4), 129–130.

Rezultatele psihologiei sociale analitice în Germania (P. Brückner)

[Rezultatele psihologiei sociale analitice în Germania]. (1964). Realitatea, (7), 103–104.

Căile de dezvoltare a antropologiei (C. Levi-Strauss) [Drumul develepții antropologiei].

(1962). Realitatea, (2), 119–121.

Batygin, G. S., & Deviatko, I. F. (1994). Metamorfozele sociologiei ruse. Tendon

M.F. Keen & J. Mucha (eds.), Europa de Est în transformare. Impactul asupra

Sociologie (p. 11–23). Westport: Greenwood Press.

B. B. (1963). J. A. C. Brown: Az ipar szociálpszichológiája [Psihologia socială a industriei]. Valóság , (5), 110–112.

Becskehazi, A., & Kuczi, T. (1994). The Sociology of Reformist Socialism: The Hungarian Model. In M. F . Keen & J. Mucha (Eds.), Eastern Europe in Transformation. The Impact on Sociology (pp. 39–52). Westport: Greenwood Press.

Beliaev, E., & Burtorin, P . (1982). The Institutionalization of Soviet Sociology: Its Social and Political Context. Social Forces , 61(2), 418–435. https://doi.org/10.2307/2578234

Bochiș, I., Părăluță, M., & Spiridon, V . (1959). Pentru orientarea științifi că în cercetarea monografi că. Lupta de Clasă , XXXIX (11), 70–80.

Bosnyák, B. (1912). A budapesti diáknyomor [Sărăcia studenților din Budapesta] . Galilei Kör.

Bosomitu, Ş. (2012). In the Age of “Misery”: The Romanian Sociology During the Communist Regime (1948-1977). New Europe College - Ştefan Odobleja Program Yearbook 2011-2012 , 43–82. http://www.nec.ro/pdfs/publications/odobleja/2011-2012/Anuar_Odobleja_2011-2012.pdf

Bosomitu, Ş. (2015). Miron Constantinescu. O biografi e. Bucureşti: Humanitas.

Bott oni, S. (2010). Transilvania roșie: Comunismul român și problema națională 1944-1965 . Cluj-Napoca: ISPMN-Kriterion.

Brzezinski, Z. (1957). Communist Ideology and Power: From Unity to Diversity. The Journal of Politics , 19(4), 549–590. https://doi.org/10.2307/2126952

Buda, B. (1964a). Sociologia medicinei și a asistenței medicale [Știința medicală şi sociologia medicinei]. Realitatea, (10), 52–64.

Buda, B. (1964b). Jean Stoetzel: Psihologie socială. Realitatea, (8), 103–105.

Buda, B. (1964c). SM Lipset – NJ Smelser: Sociology Today [Sociologia

contemporan]. Realitatea, (6), 91–92.

Cernea, M. (1962). Dezvoltarea noii gândiri economice a țărănimii [Evoluția noii gândurile economice ale țărănimii]. Timpul nostru, 21(12), 1428–1436.

Cernea, M. (1964). Gândirea economică a clasei muncitoare și conștiința socialistă [Gândirea economică a clasei muncitoare și conștiința socialistă]. Timpul nostru, 23(4), 448–455.

Cernea, S. (1959). Sociologia burgheză contemporană și problema claselor sociale. Lupta de Clasă , XXXIX (6), 55–69.

Cresin, R., & Apolzan, L. (1958). Cercetarea selectivă a bugetelor de familie. Revista de Statistică , (2).

39Csiki, O. (1962). A válások társadalmi okairól [Despre cauzele sociale ale divorțurilor]. Valóság , (5), 78–89.

Dobre, G. (1958). Zece ani de cercetare economică în R.P .R. Probleme Economice , (1), 117–124.

Fedoseev, P . (1955). Importanța teoriei marxist-leniniste a cunoașterii pentru științele sociale. Lupta de Clasă , XXXV (6), 25–46.

Fogarasi, B. (1954). A tudományok osztályozásának elméleti és gyakorlati kérdései [Probleme teoretice și practice de clasificare a științelor]. Buletinul Academic, LXI(504), 80–97.

Fogarasi, B. (1955). Conferința de la Stockholm a Asociației Internaționale de Științe Politice

Congresul Societății Internaționale de Științe Politice de la Stockholm. Buletinul Academic, LXII (514), 365–366.

Garai, L. (1960). J. Moreno: Sociometry [Sociometrie]. Realitatea, (2), 119–122.

Gall, E. (1957). Realitatea socială și cercetarea socială [Realitate socială și cercetare social]. Timpul nostru, 1 (16) (1), 7–17.

Gall, E. (1958). Bourgeois Sociology in Romania [Sociologia burgheză din România]. Bucureşti: Editura de Stat pentru Literatură Politică.

Gall, E. (1995). Română: Husson este un cob de porumb făcut din vată [Căitorească:

[Fără îndoială despre cuțitul care este folosit pentru a îndepărta Korunk]. Cluj: Komp-Press.

Granville, J. (2008). Deja-a-Vu: Rădăcinile timpurii ale independenței României. est-european

Trimestrial, 42(4), 365–404.

Gulian, C. I., Simion, G., Gogoneate, N., Joja, C., Pantazi, R., & Posescu, A. (Eds.). (1964).

Teoria științelor sociale se bazează pe teoria umanității în România. București: Academie Editing

RPR, Institutul de Philosophie e.

Haas, A. (1959). Guvernul maghiar, condus de președintele său, este membru al Consiliului Galileo [Societatea magică]

sfârşitul cercului Galileo]. Valóság , (1), 17–26.

Hegedus, A. (1960a). Pentru că imperialismul era o națiune poloneză modernă

sociologie [Criza socială a imperialismului și sociologia burgheză modernă]. Realitatea, (6), 14–22.

Hegedüs, A. (1960b). Microsociologie și realitate socială [Microsociologie și

realitatea socială]. Realitatea, (4), 72–78.

Hegedüs, A. (1964). Modelul structural al societăţii socialiste şi sociale

stratificare [Structural model of socialist society and social stratification].

Realitatea, (5), 1–15.

Hegedűs, A. (1958). Colectarea de date reprezentativă pentru ingineri și tehnicieni

[Colectare reprezentativă de date privind condițiile de viață ale inginerilor și tehnicienilor]. Statistical Review, (5), 458–471.

H. Szabo, B. (1959). Sfântul Ștefan. Un sat cooperativ din judetul Borsod

sociograf, 1959 [Szentistván. Sociografia unei comune cooperatiste in

jud. Borsod]. Realitatea, (6), 96–104.

Huszar, T. (2015). Istoria sociologiei maghiare [Istoria sociologiei maghiare].

Budapesta: Osiris-ELTE.

Care este răul cultului personalității? (1956). Lupta de clasă, XXXVI (5), 40–53.

Kádas, K. și Ollé, L. (1956). Observație reprezentativă în statistica economică
[Observația reprezentativă în statistica economică]. Revista statistică, (11-12),
1010–1016.
40Keen, M. F., & Mucha, J. (1994a). Europa de Est și sociologia ei. În M. F. Keen și J.
Mucha (eds.), Europa de Est în transformare. Impactul asupra sociologiei (pp.
1–10). Westport: Greenwood Press.
Keen, M. F., & Mucha, J. (1994b). Europa de Est în transformare: impactul asupra
Sociologie. Greenwood Publishing Group.
Kepes, G. (1962). Despre dezvoltarea conștiinței clasei noastre muncitoare [Despre
[transformarea conștiinței clasei noastre muncitoare]. Timpul nostru, 21(12), 1436–1441.
Kiss, G. (1967). Istoria dezvoltării sociologiei în Ungaria din 1945. The
Sociolog american, 2(3), 141–144.
K.K. (1959). Tinerii și cinematograful. Realitatea, (5), 72–77.
Kolbanovsky, V. V., & Sleszarjov, GA (1961). Societatea Sovietică de Sociologie
Adunarea Generală a Asociației Sovietice de Sociologie. Realitatea, (4), 116–119.
Kulcsar, K. (1959). O nouă caracteristică a conștientizării crizei în sociologia civică [Noile trăsături
a conștiinței de criză în sociologia burgheză]. Realitatea, (5), 33–38.
Kulcsar, K. (1960a). Cărți, teatru și muzică în viața tinerilor din Budapesta [Cartea,
teatru și muzică în viața tineretului din Budapesta]. Realitatea, (2), 44–50.
Kulcsar, K. (1960b). Experiențe metodologice ale unui studiu sociologic [Experiențele
metodologia unei investigaţii sociologice]. Realitatea, (5), 61–67.
Lane, D. (1970). Ideologie și sociologie în URSS The British Journal of
Sociologie, 21(1), 43–51. https://doi.org/10.2307/588270
Lencsés, F. (1963). Restructurare socială în județul Fejér
jud. Fejer]. Realitatea, (5), 58–62.

Studiu sociologic polonez asupra situației familiei [Cercetare sociologică poloneză

despre situația familială]. (1960). Realitatea, (6), 123–124.

Lituanian, G. (1978). „Gândirea maghiară – gândire liberă". Naționalism și progresie

în Ungaria la începutul secolului [„Idei maghiare – idei libere". Naţionalism şi progres în Ungaria la începutul sec. Budapesta: Semvető.

Losonczi, A. (1963). Muzică și public. Experiențele unui sondaj în fabrică [Muzică și

public. Experiența unui studiu industrial]. Realitatea, (1), 57–68.

Milcu, S. M., & Dumitrescu, H. (1958). Cercetări antropologice în Țara Hațegului.

Molnar, A. (1961). Despre sociologia muzicii [Despre sociologia muzicii]. Realitate, (6),

65–70.

Murgescu, C. (1958a). Cercetări sociologice în domeniul cooperării. Problemă

Economie, (2), 106–107.

Murgescu, C. (1958b). Un manual occidental despre cercetarea directă pe teren.

Probleme economice, (2), 107–108.

Nemes, F., & Szelényi, I. (1963). Despre navetă [Despre navetă]. Realitatea, (1), 69–74.

Oleos, A. (1958). Câteva date despre angajații ministerelor și consiliilor [Câteva data

despre lucrătorii din minister și sfaturi]. Statistical Review, (7), 649–655.

Patel, S. (2009). Manualul ISA al tradițiilor sociologice diverse. SALVIE.

Párniczky, G., & Csepinszky, A. (1956). Reprezentatív megfi gyelés a gazdasági

statisztikában [Observație reprezentativă în statistica economică] . Közgazdasági

és Jogi Könyvkiadó.

Perţ, S. (1958). Aria de relații a tîrgului săptămînal din Budeşti. Probleme Economice ,

(3), 126–131.

41Pongrácz, A., & Rohánszky, M. (1963). Néhány gondolat a cigánykérdésről [Câteva idei

despre problema romilor]. Valóság , (3), 91–97 .

Posescu, A. (1964). Filozofi a și sociologia burgheză. In C. I. Gulian (Ed.), Istoria gândirii

sociale și fi lozofi ce în România (pp. 415–436). București: Editura Academiei.

Retegan, G. (1958). O fază nouă în cercetarea directă a realității economico-sociale din

România. Probleme Economice , (2), 31–44.

Revista revistelor. (1958). Probleme Economice , (4), 160–161.

Rostás, Z. (2012). O istorie nefardată a reabilitării sociologiei româneşti. Transilvania ,

(11-12), 88–100.

S. Baley: Bevezetés a társadalmi pszichológiába [Introducere în psihologie socială].

(1962). Valóság , (3), 112.

Schaff , A. (1962). A marxista szociológusok feladatai [Sarcinile sociologilor marxiști].

Valóság , (1), 1–10.

Semenov, V . (1958). Teoriile antiștiințifi ce despre clase și lupta de clasă în sociologia

burgheză contemporană. Lupta de Clasă , XXXVIII (3), 40–50.

Szántó, M. (1998). A magyar szociológia újjászervezése a hatvanas években

[Reorganizarea sociologiei maghiare în anii 1960] . Budapesta: Editura Academică.

Szelényi, I. (1962). Timpul liber și situația femeilor.

Realitatea, (4), 70–75.

Szelényi, I., & Vidor, F. (1964). Sociologie urbană și arhitectură urbană [Sociologie

arhitectura urbana si orasului]. Realitatea, (9), 15–21.

Nr. M. (1960). Situația și problemele actuale ale cercetării sociologice din țara noastră

[Starea și problemele cercetării sociologice în desfășurare în țara noastră]. maghiară

Philosophical Review, 4(4), 615–630.

Teodorescu, A. (1958). Din activitatea Consiliului științific al Institutului de Cercetare

Economia Academiei Republicii Polone. Probleme economice, (2), 136–137.

Todosia, M. (1958). Sectorul activ al sectorului financiar din Filialei

Academiei RP.R. Ziua Iașului. Probleme Economice , (2), 135–136.

Trebici, V. (1958). Consiliul Internațional de Sociologie. Probleme economice, (2),

126.

Turóczi, K. (1962). A cigányság társadalmi beilleszkedéséről [Despre integrarea socială

a romillo]. Valóság , (6), 72–81.

T.Z. D. (1961). N. Bahitov: Sensul cuvântului „u” este în dicționar [Desprezența unei teorii a

sociologie „noi”]. Valóság , (6), 115–116.

Urbanek, E. (1970). Sociologia în Cehoslovacia. Cercetare socială, 37(1), 129–146.

Varga, K. (1963). Cea mai importantă sociologie se realizează conform ansamblului [Studiu de sociologie

din Germania de Vest]. Valóság , (2), 36–47 .

Varga, K. (1964). Értékvizsgálatok a szociológiában [Studierea valorilor sociale în

sociologie]. Valóság , (4), 80–83.

V . I. (1962). C. Wright Mills: Az uralkodó elit [Elita puterii]. Valóság , (6), 106–107 .

Voiculescu, C. (2001). Reconvertirea mea în sociolog a fost o căutare de sine. Interviu

cu prof. univ. dr. Ioan Drăgan. In Profi luri sociologice . Ioan Drăgan. Sociologie,

comunicare, societate (pp. 5–69). Pitești: Editura Universității din Pitești.

Vrancea, I. (1959). Cu privire la unele studii despre folclorul literar. Lupta de Clasă ,

XXXIX (2), 98–111.

42Wilder, E. (1963). Social Research in Soviet Bloc Countries: The Three Phases in

Sociologia contemporană poloneză, starea cercetării sociologice în unele țări din bloc. The American Behavioral Scientist (Înainte de 1986), 6(5), 3.

Zaman, G., Vasile, V., & Georgescu, G. (Eds.). (2013). Institutul National de Economie.

60 de ani și frate mai mic, 1953-2013 . http://www.ien.ro/pdf/IEN%20-%20

60%20de%20ani_tipo.pdf

Zamfi r, C., Filipescu, I., Zamfi r, E., Ilie, S., Stănescu, S.M., & Iordache, M. (2015).

Sociologia Românească: 1900–2010 (C. Zamfir & I. Filipescu, Eds.). Cluj: EIKON.

Zijderveld, A.C. (1967). Recenzie. Cercetare socială, 34(4), 753–755.

43TOLNAI TIMEA KATALIN

Partium Keresztény Egyetem, tolnai.timea@partium.ro

Cea mai mică dintre toate este o pasăre de pradă în stare Bihar

református közösségben1

Abstract. Practica de înmormântare include instrucțiuni cuprinzătoare despre cum să îngropați

mort, durata ceremoniei de înmormântare, pregătirea cadavrului și calitatea

obiectele care urmează să fie puse lângă morți. Acesta stabilește cine trebuie să se încheie la înmormântare și sarcinile fiecărei rude. Ea definește locul înmormântării defunctului și ritualul de onorare a morților. De asemenea, determină modul în care cei îndoliați se comportă și timpul în care se pot întoarce la viața comunității (Kunt, 2005). Studiul descrie practica funerară cunoscută și practicată de comunitatea reformată din Bihardiószeg din regiunea Érmellék. După prezentarea decontării, tehnicile de date

va fi descrisă colecția, urmată de obiceiurile și credințele legate de moarte, de la momentul morții prin practica funerară până la perioada de doliu. Studiul acoperă și evoluția de-a lungul timpului în practica funerară de la începutul secolului trecut până în zilele noastre, oferindu-ne o perspectivă asupra comunității reformate din Bihardiószeg. Cuvinte cheie: înmormântare; nuci de bihar; Reformat

Abstract. Obiceiurile funerare includ instrucțiuni complete despre cum să se facă

modul în care morții ar trebui să fie îngropați, determină durata înmormântării și pregătirile pentru înmormântare

modul de înmormântare, îndepărtarea rămășițelor defunctului, obiectele care urmează să fie așezate lângă acestea

calitate. Acesta prevede cine trebuie să participe la înmormântare și ce responsabilități au rudele. Stabilește locul înmormântării defunctului, precum și modul de cinstire a defunctului. De asemenea, dictează cum ar trebui să se comporte cei îndoliați și cum și când se pot întoarce la viața comunității (Kunt, 1987). Studiul descrie obiceiurile funerare ale comunității reformate din Bihardiószeg, un sat din regiunea Érmellék, pe care comunitatea le cunoaște și le practică. După introducerea așezării, sunt explicate tehnicile de culegere a datelor, urmate de obiceiurile și credințele legate de moarte, de la debutul morții prin obiceiurile funerare până la perioada de doliu. Studiul acoperă, de asemenea, modificările obiceiurilor de înmormântare de-a lungul timpului de la începutul secolului trecut până în prezent, ceea ce ne oferă o imagine atât asupra trecutului, cât și asupra prezentului comunității reformate din Bihardiószeg. Cuvinte cheie: înmormântare; nuci de bihar; Reformat

1 Acest studiu este un capitol al tezei de doctorat a autorului.

441. Introducere

Înmormântarea a fost un prilej comunal în Transilvania (Bratislava, 2006). Unul dacă-

activează întotdeauna comunitatea, ei dovedesc comunității că în vremuri de necaz

Ei rămân împreună ca o familie, ceea ce este o așteptare a comunității mai largi față de cei îndoliați, iar familia îl folosește pentru a-și exprima respectul față de decedat. Obiceiurile funerare modelează moartea – după cum spune Durkheim – într-un fapt social (Durkheim, 2003 [1912]). Ei părăsesc cercul celor vii și intră în comunitatea morților.

ele sunt plasate în cercul celor vii, iar această tranziție este facilitată de comunitatea celor vii. Cu toate acestea, ei rămân și membri ai grupului celor vii, fiind păstrați în amintirile lor.

Obiceiurile funerare servesc intereselor celor vii. Aceste obiceiuri sunt împărtășite de comunitate

sunt cunoscute de toți membrii, sunt obligatorii pentru toți membrii și ajută rudele în îndeplinirea sarcinilor legate de moarte, în procesarea decesului și în păstrarea memoriei decedatului (Kunt, 1987).

2. Despre decontare

Aşezarea cercetată este Bihardiószeg, un mare sat din judeţul Bihar, România, care

Este situat în partea de sud a Ermellék. Satul avea 6.816 locuitori la recensământul din 2011 și se caracterizează prin diversitate religioasă, întrucât 3.596 din totalul populației sunt calvini, 1.385 ortodocși, 750 romano-catolici, 341 penticostali, 303 adventişti, 110 greco-catolici, 110 greco-catolici.

Apartenența religioasă în Bihardiószeg poate fi legată de naționalități, conform cărora

Ungurii aparțin bisericilor reformate, romano-catolice și baptiste, românii sunt ortodocși și penticostali, în timp ce unii țigani sunt membri ai bisericii adventiste de ziua a șaptea și ai bisericii reformate, dar majoritatea sunt neconfesionali. Cercetarea a acoperit exclusiv comunitatea reformată de limbă maghiară din Bihardiószeg.

3. Tehnici de colectare a datelor

Pe parcursul studiului am folosit metode de cercetare calitativă: au fost realizate interviuri

Am efectuat o observație participativă2. Înțelegerea sistemului ca întreg

Am efectuat observație participantă, în timp ce informațiile obținute în timpul interviurilor confirmau sau respingeau ceea ce s-a observat. Concluziile se bazează pe conversațiile cu informatorii mei.

2 Observarea participantă este participarea susținută la viața de zi cu zi a comunității observate. Cercetătorul observă el însuși fenomenele, le trăiește și le trăiește ca pe propria sa experiență. Cercetarea dată

În teren, el/ea joacă rolul liderului de grup și încearcă să perceapă relațiile grupului din perspectiva unui participant intern, prin care experimentează atitudinile și percepțiile membrilor grupului, care îl ghidează în viața de zi cu zi (Babbie, 2001; Magyari, 2005).

45Am realizat în principal interviuri aprofundate semi-structurate, selectând informatori

Am folosit eșantionarea expertă3 și metoda bulgărelui de zăpadă4, ca cercetare

Aceste proceduri de prelevare au ajutat. Pentru a ajuta la selectarea cazurilor,

De asemenea, a fost important pentru mine că am fost crescut în comunitatea din Biharíoszeg, pe care am cercetat-o,

Eram și „nativ”5, membru al comunității reformate aflate în cercetare, deci informatorii mei

Aveam cunoștințe anterioare. Aplicând principiul saturației în selecție, până când

Am selectat cazuri în măsura în care a apărut redundanța din perspectiva cercetării.

4. Cimitirul

O locație proeminentă în mediul religios este cimitirul, care este locul de odihnă al morților.

servește drept loc de odihnă. Acest loc se găsește cel mai adesea pe un platou fără apă.6

Datorită suprafeței mari și diversității sale religioase, Bihardiószeg are mai multe cimitire, inclusiv unele care sunt încă în folosință și altele care nu sunt în folosință astăzi. Este important de menționat diversitatea religioasă pentru că în sat găsim cimitire confesionale. Cele trei cimitire reformate sunt situate în diferite părți ale satului. Cel mai vechi dintre acestea este Cimitirul Ócska – numit și Cimitirul Vechi –, cel mai mare este Cimitirul Hegyalja, și există și un cimitir nefolosit, Cimitirul Nou. Pe lângă acestea, satul are și un romano-catolic, un sat și o așezare ortodoxă, precum și un cimitir evreiesc nefolosit, care a fost folosit ultima dată în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Au fost folosite în timpul celui de-al Doilea Război Mondial (Heit, 2003).

În ciuda faptului că în sat există cimitire confesionale, există și cimitire reformate.

Totuși, găsim și capetele morților din alte religii. Unele dintre acestea sunt amestecate

înmormântare dintr-un cimitir. În acest caz, apartenența religioasă a primului membru de familie care a murit este decisivă, deoarece aceasta determină cine va fi următorul membru decedat al familiei.

(în special soțul/soția) unde sunt îngropați. Aici găsim și persoane aparținând etniei romi,

de asemenea mormintele morţilor care se considerau reformaţi.

În trecut, alegerea cimitirului era determinată în mare parte de locul de reședință, adică dacă

Care este mai aproape de casă? Deoarece cele două cimitire sunt aproape la capetele opuse ale satului,

Se află în, astfel încât satul a fost împărțit în două părți pentru înmormântare, iar linia de despărțire era aproximativ centrul actual. Această întrebare este acum determinată mai mult de locul de înmormântare al strămoșilor, adică aceștia sunt îngropați în cimitirul în care se odihnesc membrii familiei, indiferent care cimitir este mai aproape de locul de reședință. Deoarece

Înmormântarea a avut loc pe clan, pe familie, cu rudele întinse una lângă alta.

cărbuni. De aceea trebuie să cauți mormintele unei familii într-un singur loc.

Mai sunt unii oameni care își aduc trupurile de aici sus la cimitirul Ócska, pentru că ei au locuit cândva aici, strămoșii lor sunt aici. (Sz. G.)

3 Eșantionarea experților: cercetătorul selectează persoanele intervievate pe baza propriei sale judecăți și a scopului studiului (Babbie, 2001; Magyari, 2005).4 Eșantionarea cu bulgăre de zăpadă este o metodă care ne permite să obținem un eșantion de observație din ce în ce mai mare, cerând intervievaților să contacteze persoane suplimentare care sunt competente în tema dată (Babbie, 2001; pozițiile cercetătorului sunt descrise în lucrarea lui Edit Fél (Fél, 1991).6 După Ernő Kunt, se poate spune că aceasta este generală în părțile din Bazinul Carpatic locuite de maghiari (Kunt, 1987).

46Sinuciderile nu se distingeau prin faptul că au fost îngropate în altă parte.

Nu aveau un loc de înmormântare separat, nici astăzi, nici în trecut.

5. Înmormântare

Moartea este un rit de trecere, dacă nu ca o trecere în neființă, ci ca o trecere la o altă stare.

o privim ca pe un proces (Kunt, 1987). Citându-l pe Ernő Kunt: „S-au schimbat obiceiurile funerare

În ritualul funerar, defunctul însuși este ultimul – considerat biologic biologic –

giai – a suferit o schimbare: moartea.” (1987: 87) Înmormântarea în sine este o ocazie comunitară, care, în cuvintele lui Elek Bartha, „poate deveni cea mai semnificativă ocazie de practică religioasă ecumetică a comunității” (Bartha 2006: 60), fiind prezenți și de persoane neobișnuite.

Înmormântarea ca un obicei religios asociat cu momentele de cotitură în viața umană a fost considerată de Ar-

O prezint pe linia teoriei ritualului a lui Nolde van Gennep. Conform teoriei, în succesiunea evenimentelor ciclului de viață există întotdeauna o etapă inițială, care este o ieșire din starea, grupul sau statutul anterior (un rit de trecere); Urmează o perioadă intermediară plină de ritualuri, caracterizată prin așteptare (rit de îndepărtare), iar în final, în a treia fază, are loc acceptarea în noua stare, grup sau statut (rit de includere) (van Gennep, 2007). Prezint secțiunile folosind diviziunea limitelor lui Lajos Balázs (Balázs, 2015). Analiza include doar acele evenimente care sunt precursoare necesare ritualurilor religioase, deci studiul nu acoperă prezentarea ritualului de separare.

Prima etapă a ritualurilor care înconjoară moartea, ritul separării, este greu de definit.

în jurul lacului, deoarece nimeni nu știe dinainte când se va întâmpla. Lajos Balázs consideră că începutul ritualului despărțirii este de la apariția semnelor morții și până la ora după ce a avut loc moartea. Studiul nu abordează prevestirile morții, deoarece nu conține implicații religioase. Odată cu debutul morții

Obiceiul local începe cu un ritual de îndepărtare care începe la ora 7

Ceremonia, pe care Balázs o consideră încheiată odată cu coborarea sicriului în mormânt, ceremonia de închidere a bisericii și plecarea pastorului și a celor îndoliați.

8 Acesta este urmat de inițiator,

un rit de inițiere9, care începe cu înmormântarea defunctului și este urmat de o perioadă de doliu.

Toate cele trei rituri au un rol social la fel de important (Balázs, 2015).

6. După ce a avut loc moartea

Când cineva moare în sat, rudele cele mai apropiate sunt obligate

Aceștia au responsabilitatea de a anunța familia și rudele cu privire la deces.

7 Balázs clasifică apariția morții atât ca un rit de separare, cât și ca un rit de îndepărtare. Este considerat un rit de separare, deoarece se crede că corpul încă mai poate simți și auzi în ceasul de după moarte, iar moartea este considerată un rit de îndepărtare de viață (Balázs, 2015).8 Kunt trasează această linie în altă parte: „Morții sunt separați de mediul lor de viață îmbrăcându-i și fiind incinerați, iar faptul morții lor este încorporat în comunitatea îngrozind amintirile lor.” (Kunt, 1987, p. 73, citat de Balázs, 2015, p. 142).9 Lajos Balázs consideră termenul „rit de încorporare” mai potrivit în contextul obiceiurilor morții decât termenul de „rit de inițiere” (Balázs, 2015).

47Când tatăl lui SL a murit, L. a venit și i-a spus că tatăl său a avut

este mort. P. Mătușa R. și familia ei i-au reproșat că nu poate veni mai departe,

El îi spune că tatăl lui a murit, adică erau și ei rude. Au ținut cont de asta când au plecat. (NC)

După un deces, la casa defunctului este afișat un steag negru, care este un simbol al cortegiului funerar.

proprietatea defunctului și care este dus cel mai adesea la casa defunctului împreună cu sicriul.

În timp ce veghea asupra morților este tipică în Érmellék, acesta nu a fost cazul în Bihardiószeg.

un obicei printre calviniști.

10 Înainte de înmormântare din această după-amiază, cele mai apropiate rude

Au vizitat casa defunctului, dar această vizită nu a inclus un veghe. În acel moment

Și-au purtat și coroanele.

Nu toată lumea aducea coroane, nici măcar flori, ci cele acoperite cu ceară

Erau coroane de frunze și flori artificiale. Poate vor lua coroana pe care o purtam...

În trecut, doar rudele cele mai apropiate i-au luat și asta a fost tot. (NC)

Fiecare înmormântare avea un director de înmormântare, în atribuțiile căruia se număra și preotul

livrarea la domiciliu, furnizarea unui necrolog intocmit de un membru al familiei

departe. Un director de pompe funebre ar fi putut fi cel căruia i s-a cerut să îndeplinească această funcție. El este cel mai adesea unul dintre aceștia

Era un om plin de resurse care, ca prieten al familiei, era aproape de membrii familiei și făcea multe

știa despre familie.

Au fost de multe ori când necrologul era atât de bun încât preotul nici nu a fost nevoit să adauge nimic,

dar l-ai putea folosi cu ușurință. (G.G.)

Rudele apropiate obțin certificatul de deces sau ordinul

Ei fie fac sicriul, fie cumpără unul dintre sicriele prefabricate. THE

Defunctul este anunțat și la biserică, se plătește slujba de înmormântare11, după care începe sunetul clopotului.

lock Zoltán Ujváry pune în cuvinte cu sensibilitate sensul și semnificația sunetului clopoțelului: „clopotul, sunetul clopotului, este un fel de controlor de semnal al evenimentelor, al momentelor înmormântării, de la apariția morții până la înmormântarea defunctului. Cu puțină exagerare, putem considera clopotul, sunetul ca o parte indispensabilă a ceremoniei, participantul, ca o parte indispensabilă a ceremoniei distractive a clopotului.

ca ginerele său”. (Ujváry, 1975, p.: 135)

Clopotele au loc în biserica fiecărei confesiuni, cu rare excepții.

cu excepția cazului în care catolicii sună și ei clopotul în biserica reformată din cauza sunetului său mai puternic. Familia ordonă să se bată clopotul bisericii. Înainte de înmormântare i

Ei sună un clopoțel în fiecare zi, acesta se numește clopoțelul de știri, care constă dintr-un sunet. Acest clopot-

Cuvântul indică și sexul decedatului: pentru bărbați, cele trei degete sunt strânse după trei sunete.

clopot, de două ori pentru femei, urmat de contracția celor trei clopote. Copiii au trei sau doi cu cel mai mic clopoțel, apoi contracția celor trei clopoței. THE

Clopotele se bat pentru morți la 8 dimineața, la prânz și la 14 (iarna) sau la 15 (vara). Acest

Aceasta se repetă până în ziua înmormântării, moment în care se bat doar cele trei clopote.

Clopotelul pentru defunct și anunțându-l sună timp de 5-8 minute, în timpul înmormântărilor congregația

Sunetul clopoțelului durează 5 minute, iar soneria care însoțește înmormântarea este de o durată adecvată situației.

12

Clopotele pentru morți se sunau intermitent. Mai întâi, să punem cele două clopote împreună.

Gotic. Dacă este o femeie, atunci doi, cu o pauză între ele, dacă este un bărbat, atunci trei, doi...

Sunt tăiate, apoi trase împreună cu clopotul mare. Dar începutul este exact așa

10 Privegherile nu sunt, de asemenea, obișnuite în Hegyköz, care este situat în vecinătatea Ermellék. (Kelemen: 1994, 12).11 Stola: onorariu preotesc pentru ceremoniile private (botez, căsătorie, înmormântare).12 Proces-verbal prezbiterian: feb. 1975. 23.

Al 48-lea clopoțel, nu toate cele trei clopote se bat în același timp, ci doar două.

Cu toate acestea, clopotul memorial se bate doar cu clopotul principal. (Nr. J)

Un alt anunt prin care se anunta decesul este plasat la intrarea in curtea bisericii,

sau postat la casa de pompe funebre.

În ziua înmormântării, se extrage și dimineața, la prânz și la începutul înmormântării.

se bate clopotul cu un clopot mare, care se numește adunare (însemnând adunarea pentru înmormântare), iar apoi 30-40 de minute mai târziu se bate al 3-lea clopot, indicând că defunctul este dus la mormânt.

7 . Pregătirea defunctului

Rudele apropiate, vecinii și acum directorul de pompe funebre ajută la aranjamentele funerare.

ritul de îndepărtare. După moarte, decedatul este de obicei întins pe pământ, îndreptat și apoi îmbrăcat corespunzător. Femeile în vârstă își pregătesc adesea hainele funerare proprii sau ale soțului lor în avans.

De obicei, când o persoană simte că nu mai are mult timp, o leagă într-un mănunchi și apoi le spune membrilor familiei unde trebuie să le pună hainele dacă moare. (NK) În trecut, decedatul era îmbrăcat de rude apropiate de sex feminin sau de femei în vârstă, dar în prezent acest lucru

Obiceiul s-a schimbat în măsura în care, la cererea rudelor, funerarul îmbracă trupul.

Îi voi spune casei defunctului că, dacă nu-l îmbracă, îl îmbrac eu însumi. Suficient

multă lume o cere. Voi rade un bărbat dacă va trebui. Când se îmbracă, ar trebui să-și lase jos

să se răcească și să se acopere cu o foaie. (RB) Bărbaților li s-a dat o cămașă albă și un costum de culoare închisă, de obicei negru, dar și ei

Era un exemplu de cineva îngropat în hainele mirelui.

13 Femeile ar trebui să poarte o bluză albă sau neagră,

Le-au dat ciorapi și fuste negre și le-au legat o eșarfă neagră în jurul capului. Astăzi este doar atât

Leagă eșarfe pentru femeile în vârstă, pentru femeile mai tinere care nu au purtat una în viața lor.

eșarfă, nu își leagă capul. De obicei nu pun pantofi pe morți, doar

Sunt îngropați în ciorapi sau șosete, iar pantofii sunt așezați lângă picioarele defunctului la cerere, deși acest lucru este foarte rar.

Ei bine, dacă avea o cerere pentru ce să fie îngropat, era îngropat în asta, dar dacă nu lăsa o cerere pentru ce să fie îngropat, de obicei era o rochie neagră, chiar și atunci nu existau costume pe vremuri, o rochie neagră, o eșarfă neagră, ciorapi negri pentru femei, o cămașă albă și un costum negru pentru bărbați. (NK) Să presupunem că tata avea un costum gri pentru că cel negru era foarte uzat. Costumul gri era mai bun, așa că l-am dat celor cărora le-a plăcut, le-a plăcut, iar celor cărora nu le-a plăcut. (Sz. K.)

De obicei leagă capetele femeilor cu o eșarfă neagră, deși eu sunt împotrivă. Dacă aș cunoaște-o și aș ști că nu a purtat niciodată o eșarfă, i-aș spune să nu o lege. (RE)Dacă moare o fată tânără dintr-o linie de vânzări, ea este îmbrăcată într-o rochie albă sau de mireasă.

Erau îmbrăcați în costume, iar bărbaților tineri, necăsătoriți, li s-a oferit un costum de mire. Acesta este obiceiul

era tipic în zonele de limbă maghiară. Ernő Kunt scrie că în astfel de cazuri

13 Obiceiul de a fi înmormântat în haine de mireasă era larg răspândit în Hegyköz, situat în vecinătatea Ermellék (Kelemen, 1994).

Unele elemente ale 49metés prezintă asemănări cu căsătoria, deoarece se credea că

Căsătoria este un contract etic încheiat în viața de apoi (Kunt, 1987).

Iubita mea s-a sinucis în ’72, când reverendul Gavrucza era încă Eparhia aici.

Pastorul asistent, el a îngropat-o, iar ea a fost înmormântată în rochia ei de mireasă, nu a fost căsătorită, dar a fost înmormântată așa. (Sz. G.)I-au îmbrăcat și pe copiii morți în negru și și-au pus bonete negre pe cap, astăzi

asta nu mai este tipic.

Este foarte sfâșietor când îngropi un copil. Au fost destul de multe. Am avut un copil, l-au adus acasă de la Várad într-o cutie de pantofi și l-am dat jos într-un sicriu minuscul. Aici -

Am făcut o pernă mică, o husă pentru ochi și o față de masă pentru ea. M-a dus la țigani, sus.

Pe marginea dulapului era cutia cu copilul. Cu toate acestea, a fost un băiețel care a căzut de pe

din căruța tatălui său, căruța a trecut peste el, l-au disecat, era negru curat, apoi l-au îngropat. Înainte să plecăm la cimitir, tatăl lui a ridicat vârful sicriului,

că vrea să o revadă. Îi vor închide și tatăl. (RE)Astăzi aceste obiceiuri se sting, este foarte comun să nu dea

îmbrăcăminte neagră sau de culoare închisă pentru decedat, mai ales dacă defunctul a murit la o vârstă fragedă.

În rândul femeilor, negrul este de obicei dat femeilor în vârstă, dar nu este tipic pentru femeile mai tinere. ...cand m-am dus sa ma imbrac, mi-au adus ceva negru. Avea un costum roșu frumos, am zis să mi-l dați, iar tocuri roșii, i-am pus lângă ea. Îmi puseseră deja fusta când am plecat, o fustă estivală cu model alb-negru, nu am scos-o. (RE) Cadavrul îmbrăcat era așezat pe pământ, pe pături sau cearșafuri și acoperit

cu un cearșaf, apoi înfipt într-un sicriu înainte de înmormântare. Astăzi, după ce s-au îmbrăcat, sunt așezați imediat într-un sicriu, întinși pe spate, aliniați cu grijă, cu brațele încrucișate peste piept sau așezați lângă corp. Nu există nicio diferență în ceea ce privește culoarea, materialul sau forma sicriului, în funcție de faptul că defunctul este tânăr sau bătrân; Fie că este vorba de femeie sau de bărbat, depinde doar de situația financiară a familiei în cauză ce fel de sicriu aleg.

În urmă cu câțiva ani, accesoriile sicriului includeau un cearșaf, o pernă mică și o husă pentru ochi.

Majoritatea morților nu mai sunt acoperiți. Dacă există un petic pentru ochi, ei nu mai permit să fie plasat în afara sicriului, ci mai degrabă îl îndoiți în jumătate și îl puneți peste defunct.

(eliberat doar la cererea familiei). În schimb, există o pătură de mătase în sicriu,

care acoperă morții din interior. Partea superioară și inferioară a interiorului sicriului sunt tapițate.

un voal a cărui margine de dantelă este lăsată să fie plasată în afara sicriului.

Această pătură de mătase este foarte practică pentru că te acoperă complet, nu se vede nimic. Dacă este necesar, ne acoperim fețele. Dar când mortul era doar o legatură la ochi

Era transparent când ai scos vârful. Nimic nu se vede așa. Înainte să închidem sicriul...

De obicei, răspândesc sare înainte de asta. (RE) Sicriul a fost lăsat în cameră până în ziua înmormântării.

8. Rechizite în sicriu

Lista obiectelor plasate în sicriu poate fi destul de diversă,14 dar nu

tipice înmormântărilor locuitorilor din Diószeg. Mâna defunctului a rămas apoi cu

14 ani. el. Kunt, 1990.

50 de verighete, dacă sunt purtate în timpul vieții, dar cel mai adesea de către membrii familiei (la cererea defunctului)

sau membri ai familiei pe baza propriei decizii) pană îndepărtată. În vremuri de foamete sau de război

aproape toată lumea și-a scos verighetele, nu ne-am putut permite

o lasă pe morți.

Pe vremuri au lăsat și aur pe ea, dar de exemplu, după război și în marea sărăcie, nu l-au mai lăsat pe ei. Erau cu siguranță niște kulaki care aveau mult aur, dar cei de la noi aveau doar verigheta și nu o lăsau mereu pe el. Și a fost că mamele și tații celor care s-au căsătorit le-au dat inelele, că nu aveau atât de mulți bani, sau le-au topit, adică aveau mulți bani.

Denki nu avea nici măcar cercei înainte de a muri. (Sz. K.)Astăzi nu mai este obișnuit să lăsați bijuterii celui decedat. Motivul principal pentru care...

Le este frică să nu atingă mormântul. Câțiva dintre informatorii mei au spus că în mare parte scot bijuterii pentru că le este teamă că, dacă află că există ceva valoros în sicriu, ar putea fi spart. A fost un exemplu în acest sens când un țigan care locuia și lucra în străinătate a fost îngropat în cimitirul Hegyalja, iar mormântul a fost jefuit pentru că ei căutau obiecte de valoare.

În zilele noastre nici nu se spune că cineva este îngropat cu bijuterii. Practicitatea joacă un rol foarte important în a se asigura că nu vor apărea probleme mai târziu. Dacă ruda cuiva a fost înmormântată așa cu ani în urmă, o ascund cu grijă, nu spun nimănui, pentru că astăzi unui viu nu se teme de nimic, nu se teme de blesteme, de morți, de fantoma morților. (NC)

Nu este foarte comun, dar se întâmplă ca obiecte dragi defunctului să fie oferite și defunctului.

l-au băgat într-un sicriu. Cu aceste obiecte, ei vor să aibă grijă de nevoile spirituale ale defunctului (Munkácsi, 1900). A făcut lucruri tipice în afară de acestea: a dat instrucțiuni despre ocupația sa.

obiecte de cal, lucrurile preferate ale defunctului, fotografii, mâncare, băutură.

Bastonul lui, dacă mergea cu un baston, sau proteza lui, orice cer ei. De obicei facem jocuri pentru copiii noștri, slavă Domnului, este rar, dar se întâmplă. A fost și o vreme când bunica a murit și copilul și-a pus

jucăria preferată lângă bunica în sicriu. Uneori facem un psalm sau o fotografie. Au fost momente când aveam nevoie de zahăr cu el

Ca să fie o mizerie, a pus lângă noi pâine grasă. Este obișnuit să bei țuică, vin,

Garett a trecut, dacă a fost beat, atunci o vom face. (RE)O fotografie a unui membru viu al familiei nu a fost niciodată pusă în sicriu pentru că le era frică de asta

ia cu el mortul.

De asemenea, era obișnuit ca morții să trimită un mesaj unuia dintre strămoșii lor în viața de apoi. Oricine a vrut să trimită un mesaj a mers la sicriu și a transmis mesajul. La o înmormântare, am auzit asta: „Spune-i tatălui meu de acolo că băiatul a devenit judecător”.

(NC)

9. Înmormântare de acasă

În Bihardiószeg, se obișnuia să se îngroape decedatul departe de casă (ra-

(A fost o perioadă scurtă de timp înainte de construcția cimitirului și chiar și după aceea când au fost îngropați oameni din ambele locuri).

Defunctul a fost așezat pe pământ până când a fost pus în sicriu, iar apoi sicriul a fost așezat pe

la un sicriu, care era așezat cel mai adesea în camera curată. Dacă în casă nu era încăpere curată, în acest scop era folosită cea mai frumoasă cameră. Sicriul nu era acoperit.

51le; de multe ori morții nu au fost acoperiți nici cel mai târziu posibil, cu excepția cazului în care

era absolut necesar.

A fost adus acasă de la spital, a murit dimineața și a fost umflat de la toate medicamentele,

iar singurul mod în care puteau închide sicriul era să îngenuncheze pe el în perechi. (RE)

În acest moment, membrii familiei și rudele apropiate și-au putut lua rămas bun de la decedat. Copilul-

Mi-au spus să țin mortul de degetul de la picior și el nu va visa.

În zilele noastre, aproape toată lumea insistă să-i pună un capac pentru a nu se uda.

Să fie curioși, să nu se uite la morți.

Cei îndoliați erau întotdeauna întâmpinați cu ușa deschisă. Cele mai apropiate rude 1-2 ore

Au ajuns la casa defunctului înainte de a începe slujba de înmormântare. Mizeria pe care o aduc

Atârnau frânghiile în locuri pregătite în acest scop: pe garduri și porți. Dacă

A fost necesar, cuie au fost bătute în foișor sau în unele locuri desemnate din curte, iar coroanele au fost așezate acolo. Numai membrii familiei aveau voie să poarte o coroană de flori. Aceste

au fost făcute din hârtie, abia mai târziu au intrat în modă cele din pin și flori vii

coroană, așa cum este obiceiul pe care aproape toată lumea îl folosește astăzi pentru a-și exprima cel mai profund respect față de decedat.

Înmormântare în 1940

Un alt obicei era să dea o panglică celor îndoliați când aduceau cununa.

În trecut, această panglică era mai mare, atât de mare încât ajungea peste brațele lor și era purtată doar de membrii familiei. În anii 70, era încă obișnuit să se cumpere alb

batiste cu margini negre și eșarfe negre pentru copii, nepoți și rude apropiate decedatului

pentru membrii familiei.

În plus față de o coroană, este încă obișnuit să aduceți un buchet de flori la o înmormântare (de exemplu,

trandafir, iasomie etc. (în funcție de ce fel de floare a înflorit).

Preotul stătea în spatele unei mese așezate în curte. Acesta este alb, cel mai adesea dantelă, dar

Erau cu siguranță acoperiți cu un fel de față de masă bogată și valoroasă. Au pus chiar și câteva scaune pentru femeile mai în vârstă.

Capacul a fost pus pe sicriu în timp ce îl așteptau pe preot. Au pironit-o demult.

sicriu, care a fost unul dintre cele mai sfâșietoare și înfricoșătoare momente ale înmormântării.

52, iar coroana rudei celei mai apropiate a fost atașată de sus. Azi deja

fiecare sicriu este înșurubat.

Sicriul a fost apoi dat jos. Carul funerar a fost instalat în curte. Sicriul a fost purtat de bărbat.

Băiatul a fost dus în brațe și așezat înapoi pe biciuc cu picioarele îndreptate spre direcția de mers, iar familia

o pană înconjurată de coroane.

Când preotul a plecat de acasă, au sunat la adunare. Preotul era purtat într-un car.

Au mers la casa defunctului, de care familia s-a ocupat mereu.

(…) era și o povară pentru familie să aibă un vehicul pentru preot. Nu era nicio mașină. Era o căruță sau un car funicular, preotul avea nevoie de unul, unul care să ducă sicriul. Apoi

Mai erau cărucioare private, sau aparțineau colectivului. (RE) Preotul a mers doar în curte – nu a intrat în casă – iar în spatele sicriului, cel de aici

S-a oprit la masa aşezată pe partea cu faţa spre capul mortului. Cantorul stătea lângă ei, cu spatele la el.

În spatele lor sunt membrii corului și preoții care au ajutat la cântare. Lângă sicriu

În partea dreaptă stăteau membrii apropiati ai familiei (părinți, copii, nepoți, bărbați și femei)

ambele), în stânga sunt rude (verii). Cei care veneau să-și ia rămas bun se adunau în curtea casei de doliu și purtau de obicei haine negre sau închise la culoare.

După aceasta, a început ceremonia, adio. Slujba de înmormântare ținută la casă

Această credință se găsește atât la catolici, cât și la protestanți (Bartha, 1995). Au încercat întotdeauna să facă predica personală și au insistat cu strictețe ca înmormântarea să dureze 60 de minute. Este tipic pentru creștinii reformați că la sfârșitul ceremoniei pastorul își ia rămas bun de la rude. Potrivit informatorilor mei, nu s-a obișnuit niciodată în sat ca slujba de înmormântare să fie ținută într-un mod în care preotul

Își ia rămas bun de la rude la persoana întâi, în numele defunctului.

15

Până în anii 1970 se obișnuia să se ducă morții la biserică. Dacă o iei, atunci casa...

Preotul a spus doar o scurtă rugăciune, iar ceremonia mai lungă a fost în biserică.

Dacă nu aducea pană, toată ceremonia se ținea la casă.

După ceremonie, sicriul a fost așezat pe funicular. Apoi a venit co-

coroane de flori, buchete de flori, care au fost puse și pe vagon funicular, iar apoi a început procesiunea

din curte, iar poarta era închisă. În legătură cu această temă, informatorii au menționat și un incident în care prietenii defunctului au scos sicriul din cimitir pe umeri.

din casă în cimitir. În acest caz, bărbatul mort era un tânăr sinucigaș de douăzeci de ani.

Preotul mergea într-un car în fața funicularului.

...acest car (până la mijlocul secolului trecut) era ceremonial când a fost așezat pe

numerar. Era ca un coș mare, doar un capăt era deschis și înalt,

și l-au împins în căruță la această porțiune deschisă. În coșul țesut din trestie a fost introdusă o pană și

Am pus scaunul din cotieră în spate. Cel care conducea caii și membrii familiei, cel

iar ceilalţi l-au urmat de-a lungul digului (drumului). Cantorul a mers pe trotuar cu băieții săi,

care a oferit cântatul și cumva a supraviețuit asta la înmormântare

Credincioșii nu cântă. În zilele noastre încep să cânte, dar nu cântau înainte. (NK) În 1991, biserica a cumpărat o trăsură trasă de cai. După aceea, pastorul și cantorul

Thor a mers și el la înmormântare într-un car,

16 până atunci, familia se asigurase mereu de asta

15 Subiectul este discutat în Bartha, 2002, pp. 185–187.

16 Proces-verbal al presbiteriului: 28 aprilie 1991.

53Cortegiu funerar în 1945

scoate-le. Preotul a mers înainte cu carul, care se mișca în pas, urmat de trăsura funerară,

iar apoi familia și alți îndoliați, pe jos. Procesiunea a mers pe drumul principal al orașului.

Era obiceiul ca dacă cortegiul funerar trecea prin fața casei părinților să se oprească acolo.

Au îngropat morții, au spus o rugăciune și au cântat un cântec. S-au oprit doar când familia le-a cerut.

Cumnata mamei mele era foarte bolnavă și imobilizată la pat. Și ăla se uită pe fereastră...

Și tu, ai plâns când s-au oprit acolo lângă cortegiul funerar și au cântat. Iată ce au cerut frații lui,

să se oprească cu el în fața casei părinților. (Sz. G.)

Unul dintre informatorii mei mi-a spus o poveste plină de umor despre un bărbat de la începutul secolului trecut.

despre inmormantare:

A fost un cantor care a avut o problemă cu vracii, era un om pe nume Kovács

farmacist, iar când cortegiul funerar ajungea la farmacie, cântau mereu cântecul „Nu există leac pentru moarte”. Farmacistul a tolerat o vreme acest lucru, dar a vorbit la cortegiul funerar și a strigat că „e împotriva cantorului”, adică știa de boala cantorului. Acest lucru a fost sub forma unei glume, dar a discreditat destul de mult can-tort. (NC)

10. Înmormântare de la biserică

Pe vremuri, se obișnuia și în Bihardiószeg să se țină înmormântări de la biserică.

Între 1827 și 1835, sicriul a fost adus în biserică. Din 1835 (Darabont, 2003) până

iar până la mijlocul anilor 1970, sicriul a fost dus în curtea bisericii, unde se aflǎ porticul

L-au așezat pe trotuar din fața lui. În acest moment, doar

Au adus preoți și rude apropiate ale preoților pentru înmormântarea lor. Cei îndoliați au intrat în biserică și acolo a avut loc o a doua slujbă, mai lungă.

54În vremea aceea, în templu au așezat pe scaunele din față și la masa Domnului pe cei îndoliați. Numai

Se obișnuia să se îngroape preotul și soția sa în interiorul bisericii, în fața altarului.

au fost incinerati.

În trecut, mortul era mort (...) Îmi amintesc că în afara blocului

parte, în fața cinquefoilului (porticului). Cu fața la masa Domnului, apoi îndoliul

Familia a stat acolo, iar de acolo ne-au dus la cimitir. Așa că am trecut de la casă la temp-

frunze. A fost o predică în biserică pentru că nu era mare lucru acasă. Asta a mers înainte

preotul, fie într-un car, fie într-o trăsură, și l-au însoțit cântând. Pe drumul greșit, în noroi, unii s-au răsturnat sau au alunecat, iar oamenii au fost în noroi, până la înmormântare.

după cai. (Sz. K.)După informatorii mei, acest obicei a încetat când biserica de lângă el a fost

blocul a fost construit în anii 1970 (exact când, mi-a spus unul dintre informatorii mei)

(nu a putut spune, și nu a fost inclus în procesul-verbal al prezbiteriului).

Așa a mers - mama a murit în noiembrie 1976 și au îngropat-o la biserică. Dar atunci când au construit blocul (casa de bloc), pentru că la început a fost doar

Blocul a fost construit, dar poșta nu a fost, doar e lipit de el. După aceea nu s-a putut, pentru că drumul era blocat, iar mașina funerară nu se putea întoarce. Au făcut-o exact așa. Era un secretar de județ pe nume Stana și mi-a spus că nu voi veni la Dió-szeg până nu voi vedea această biserică, așa că mi-a pus poșta în față ca să o acopere.

voi pleca. Așa a fost așa de când au fost îngropați doar în afara casei. (Nu. I.)

În 1993, îngrijitorul și soția sa, care au murit în circumstanțe tragice, au fost

Au fost incinerati în portic și au fost îngropați și acolo.

Au îngropat pe cineva de la biserică dacă au cerut, sau din casă până la cimitir.

a căzut în calea cortegiului. Dacă ar fi trebuit făcut un ocol foarte mare, acest pas ar fi fost

A fost dus din casa defunctului direct la cimitir.

Îi ducea la biserică doar pe cei care doreau să fie duși acolo. de ex. adus de străbunic

tatăl nostru, care a murit în aprilie sau mai 1944. Când mama era atât de bătrână, avea în jur de 80 de ani și încă duceau morții la biserică, ea

A spus că nu trebuie să meargă la biserică. L-au dus și pe unchiul meu la

la biserică. A fost o tortură deosebită când i-au adus acasă în 1945, el era pe front, nu? Și cinci din familia noastră au murit în al Doilea Război Mondial, dar m-au dus pe mine, un copil de 3 ani, la înmormântare, pe propriile mele picioare. eu

Îmi amintesc că, din moment ce era o piață imensă unde era blocul, au pus sicriul acolo, l-au lăsat acolo și toți au intrat în biserică. THE

Doar preotul și preoteasa au voie să fie înmormântați într-o biserică. De acolo și-a îngropat fiul.

Reverendul și Reverenda mătușă. Întotdeauna înaintea mea a existat putere acolo...

Era o piață mare în fața curții bisericii, te puteai plimba de-a lungul lateralului castelului și

acolo era sicriul în sine și toată lumea era înăuntru. (NC)

Cei care veneau din Star City se îndreptau uneori aici spre biserică pentru că

Nu era atât de departe, doar cel de acolo sus, sus, încât nu se mai vedea.

s-au întors (Sz. G.)

Cei care locuiau pe Dealul lui Petru nu mai erau aduși în biserică, ci numai

L-au îngropat departe de casă, pentru că ar fi fost un ocol foarte lung, dar l-au dus la cimitirul Ócska.

la gunoi. Au mers cu căruța, însoțiți pe jos și a durat mult să ajungă. Acum preoții sunt domni pentru că o pot împacheta într-o oră. (Nu. I.)

55În timp ce înmormântările se țineau departe de casă, numai familia și rudele apropiate, inclusiv

Voi, vecini, ați ieșit, nu au ieșit toți cei care au mers în casă.

mulți oameni au rămas în urmă pe drum.

11. Înmormântare

Înmormântarea a avut loc cel mai adesea în a doua zi după moarte și se ține și astăzi.

Excepție fac acele cazuri în care starea defunctului impune ca înmormântarea să aibă loc a doua zi.

Înmormântarea s-a încheiat.

Dacă văd că va pleca a doua zi, sugerez să fie îngropat a doua zi. Dacă poate să rezolve hârtiile, pentru că doctorul face deja ceva ca să nu dea actele timp de 24 de ore după moarte. Dacă o poți aranja, sunt cei care spun da. (RE)De asemenea, vara este tipic ca morții să fie îngropați a doua zi (există și excepții aici).

cei care asteapta cele doua zile, indiferent de starea defunctului).

În dimineața înmormântării, groparii încep să sape mormântul pentru a se asigura că este gata la timp.

venire. Săparea mormintelor este o parte importantă a obiceiurilor funerare. acum 20-30 de ani

era încă considerată o slujbă tipic socială, deoarece membrii familiei defunctului, rudele apropiate,

Groparii au fost aleși dintre rudele și vecinii săi, care s-au oferit voluntari pentru această sarcină. Lăsând deoparte cealaltă lucrare, ei o consideră a fi de prim rang și fiecare om este priceput în ea,

întrucât această lucrare a fost efectuată de mai multe ori (Kunt, 1987).

A funcționat pe bază de voluntariat, iar ei au numărat ajutorul, asigurându-se că

familia ar trebui să se întoarcă la cealaltă familie pentru a săpa un mormânt. Era nevoie de 5-6 persoane pentru a săpa un mormânt, nu mai mult, pentru că după ce ajungea la o anumită adâncime, în mormânt încăpeau doar două sau o persoană. În astfel de momente, o femeie din familia îndoliată aducea întotdeauna mâncare.

și bea la cimitir și s-a întâmplat de mai multe ori ca până când mormântul era gata, groparii erau deja beți.

Cel mai adesea, săparea mormântului începea în dimineața înmormântării. „...ei credeau că culoarea morților se va schimba când vor începe

a săpa un mormânt. Când P. Când și-au înmormântat unchiul, frații l-au întrebat de ce.

Sunt cu groparii. Am spus că aceștia sunt rude și că dacă îi jignim, ne putem săpă propriile morminte la următoarea înmormântare, pentru că nu vor veni. Erau încă acolo la înmormântarea lui E., care a avut loc șase luni mai târziu, dar mai târziu au devenit gropari plătiți, iar acesta este cel mai firesc lucru pentru că știu ce să facă și cum să facă. (…) Rudele nu puteau fi insultate cu bani, dar trebuiau multumite foarte mult, trebuiau multumiti pentru participarea la

într-un mormânt. (NK) Astăzi, groparii plătiți lucrează sub conducerea pompei funebre.

ei fac treaba. Dacă este necesar, vor duce cele 6 scânduri până în vârful sicriului.

Este foarte rar ca și acum să se ofere să ajute. Sunt deja dispăruți, sunt bătrâni, nu merg. Acești gropari plătiți nu se îmbată, nu au voie.

Ei primesc 1 litru de bere vara și jumătate de litru de țuică iarna, asta vine cu salariul.

și o masă rece, dar știu că nu au voie să bea pentru că așa va fi treaba lor. Pe moșie ar fi un gropar mai ieftin, dar se îmbată înainte ca mormântul să fie săpat. Când am început acum 22 de ani, încă mai erau mulți solicitanți (groparii voluntari aparținând familiilor). Am această echipă de câțiva ani. Rând pe rând, s-a schimbat sau a funcționat...

56 s-au dus la locul respectiv, sau am fost concediat pentru că nu l-am crezut pe cuvânt, iar data viitoare...

Nu am sunat. Mergem la o petrecere, oamenii mă invită acolo.

Eu stau mereu printre ei pentru a fi cu ochii pe ei. (RE) În Bihardiószeg, ca și în așezările din jur, cimitirul Padmalyos este încă în folosință și astăzi.

Caracteristica este că în trecut, cavitățile erau săpate în groapa mormântului lateral, dar acum sunt săpate în jos, care sunt căptușite cu grinzi și scânduri. Mormintele individuale sunt rare, majoritatea familii întregi, 2-4 persoane, sunt îngropate într-un mormânt padmalyos.

Săpăm mormântul, lăsăm un pervaz de 55 de centimetri de jos în sus pe ambele părți și punem 3 tije peste el și apoi 6 scânduri deasupra sicriului. Deci, în acest fel, nu există pământ pe sicriu. Și dacă mai vine o înmormântare în curând, după ce băieții sapă mormântul, simte scândură, nu va mai lua pământ. Îl calcă în picioare,

iar următorul merge după el. Vechiul mod de a săpa este că, când ajungi la fundul mormântului și nu poți merge mai departe, se sapă din lateral, dar nu se mai poate pentru că nu există pământ virgin, e tot pământ săpat, iar dacă pământul este afânat, e greu de săpat.

Se destramă, nu se poate. Așa că facem asta foarte rar, foarte ocazional. De exemplu, la Hegyalat, am îngropat 4 dintre ele unul peste altul, a trebuit, dar apoi nu am avut nici măcar padmaly

nu am făcut-o, ci mai degrabă am luat-o din cealaltă parte pentru că a trebuit

pentru a le strânge pe toate, întreaga familie. Acolo unde este teren săpat, nu este permis. Volt

Pe vremuri era un piedestal obișnuit, dar nu mai de când am început să îngrop. (RE)Se mai întâmplă ca oamenilor să li se facă mormintele din timp, cât sunt încă în viață. Cele mai multe-

Ei preferă să aibă un mormânt acoperit cu beton, cu totul deja scris pe el, cu excepția

momentul morții și anul.

Înmormântarea începe de obicei între orele 13:00 și 15:00, dar în cazuri rare mai târziu. Ak-

Se îngroapă mai târziu când este foarte cald sau sunt mai multe înmormântări într-o singură zi.

Este potrivit ca rudele, chiar și cele îndepărtate, cunoștințe, să participe la înmormântare.

la prieteni. Se observă mai ales când o mare parte a satului merge la o înmormântare.

persoanei, indiferent dacă era rudă sau nu, dacă era tânăr

a murit sau cineva a murit în circumstanțe tragice.

La sosirea la cimitir, sicriul a fost așezat pe bare de fier așezate în cruce peste mormântul deschis.

Sunt pregătiți cu funii. Preotul își ia rămas bun de la decedat la un mormânt deschis.

mort la. Când cortegiul funerar a ajuns la mormântul săpat, rudele defunctului

Stătea la picioarele lui, preotul în fruntea lui, iar cantorul stătea lângă el. Era obișnuit să

După înființarea corului (1922), acesta a fost folosit pentru a cânta la înmormântările membrilor corului decedați și ale rudelor apropiate. La alte înmormântări, corul a jucat doar pe bază de invitație și contra cost. Astăzi acest obicei s-a schimbat în măsura în care preotul, cantorul

cântă. Dacă un membru al corului participă la înmormântare, pastorul și

în spatele cantorului și ajută la cântat. Până în anii 1980 se obișnuia ca cantorul să invite școlari cu voci bune să ajute la cântat.

Multă vreme, când erau încă la școală, alegeau pe cineva care avea voce bună și îi invitau la înmormântări și trebuiau să meargă cu cantorul, iar cine putea, primea un

o bomboană, când le dădeau ceva ca să nu cânte singuri cantorul și preotul, dar tot erau acolo 4-5-10, depinde de asta, că tot s-au dus la

preoții merg acolo să cânte, se mai fac și acum, dar nu toți preoții aveau atunci o voce atât de bună, ca și acum, dar cei care aveau voce bună au mers să ajute. (KL) Membrii familiei și credincioșii nu cântă, decât uneori la înmormântări.

El primește și un cântec din mulțime.

57După ceremonia de rămas bun, groparii scot stâlpii și folosesc frânghiile pentru a ridica sicriul.

l-au lăsat să intre în mormânt și apoi umplu mormântul. Dacă au îngropat o persoană cunoscută, au luat

Mai multe lopeți, și nu doar groparii, săpau, a fost o onoare să am pe cineva care să ajute la săpat.

În zilele noastre, mormântul este modelat într-un dreptunghi, iar odată ce este terminat, deasupra se pune sicriul.

strâns.

Îmi place când facem mormântul frumos. O facem dreptunghiulara, nu ascutita, si are forma, apoi lasam totul curat. (RE) În timpul cântării, clopoțelul sufletului sună cu mici întreruperi, dar acesta este momentul

Este, de asemenea, însoțită de cânt.

În trecut, coroanele – când erau coroane de hârtie – durau o jumătate de an, sau chiar un an.

mormântul a fost păstrat. În prezent, aceștia sunt îndepărtați de membrii familiei apropiate în decurs de 6 săptămâni.

Coroanele sunt din pin viu, ale cărui frunze cad după un timp și murdăresc mormântul și zona de lângă el. Se păstrează doar coroane artificiale.

și pune-l înapoi în mormânt.

În zilele de după înmormântare, membrii familiei au mers la cimitir și au citit panglicile.

Au notat cine a purtat coroana.

Așa merge acum, e scris și pentru noi, și atunci știm că e de datoria noastră să le ducem înapoi. (NK) În ultima jumătate de secol, obiceiurile de înmormântare au suferit, de asemenea, multe schimbări.

trec prin. Ordinea tradițională de înmormântare s-a stricat și ea și au preluat tot mai multe obiceiuri noi.

locul celor vechi, datorită căruia înmormântarea în sine a devenit mai simplă. Ca o consecință a modernizării, funcționarii funcționari au apărut și în sate, schimbând caracterul anterior mai intim, familial (Pozsony, 2006). 1991-

În 1911, Gyula Gellért, pastorul reformat al satului, a sugerat ca cei doi

Construcția unei case funerare într-un cimitir din apropiere. Acestea au fost gata de utilizare după câțiva ani (deși nu erau încă complet terminate) datorită donațiilor și ajutorului credincioșilor și voluntarilor prezbiteriului.

A fost inaugurat la 1 noiembrie 1994, în Cimitirul Hegyalja, iar doi ani mai târziu, în 1996.

La 1 noiembrie, în Cimitirul Vechi a fost construită casa de pompe funebre, cu construcția căreia sătenii au început treptat să treacă la acest tip de înmormântare. Cu toate acestea, mulți vor rămâne mult timp

Au păstrat vechiul obicei de a îngropa departe de casă.

Când a construit capela, oamenii au fost îngrozitor împotriva ei,

si au blestemat, una din rude a zis ca cine il scoate sa fie blestemat si el

la capelă pentru că vrea ca familia lui să-l îngroape. (…) au ținut chiar și cadavrul în bloc, nu l-au scos din casă. Dar bărbatul din Diószeg

acum s-a ajuns la punctul în care mortul va ieși în decurs de o jumătate de oră și dacă este noaptea

Dacă cineva moare, Bözsike (exploatatorul de pompe funebre) va veni cu motocicleta lui și va lua persoana decedată. Acum a devenit obișnuit, pe atunci era foarte contrariat față de el. (NC)

După ce s-a construit casa de pompe funebre, au continuat să îngroape oameni departe de casă o vreme, pentru că erau cei care

Au întrebat, au fost oameni duri care au insistat să aibă înmormântarea acasă. Atunci a fost hotărârea că acum nu mai poți doar să îngropi de la pompe funebre, iar cei care nu vin la pompe funebre trebuiau să plătească, așa că trebuia să plătești mai mult.

pentru că preotul merge în casă (de două ori mai des), tocmai pentru că oamenii s-au obișnuit și așa s-a obișnuit toți încet-încet. Nimeni dintre Bisericile reformate nu îngroapă acasă, nici măcar un țigan, decât dacă sunt păzitori ai Sabatului. (Nu. I.)

58Mulțumită funerării, funeraliile sunt acum destul de simple. Ce-

După înmormântare, defunctul este așezat în sicriu, dus imediat la casa de pompe funebre și

sunt tinuti acolo.

Când mama a murit, sau după aceea tatăl meu, l-au îngropat acolo (acasă), apoi...

a trebuit să curețe după aceea. Aici, când îl cheamă stăpânul, îl scoate, iar acolo îl pregătește pentru înmormântare.

Îl îngroapă acolo, vine acasă curat, aerisește camera aia, o pune în ordine, nu e nevoie să o picteze sau să o curețe. – (Sz. I.) Depinde de solicitarea prealabilă a familiei sau a defunctului când se închide sicriul.

Sicriul va rămâne deschis dacă familia dorește să-l vadă și o pot face până când

soseşte preotul. Sicriul este apoi acoperit, dezlegat și scos. Ei nu scot sicrie în curte descoperite, așa că predicile se țin doar cu sicriele acoperite și sigilate. Preotul nu intră în casa de pompe funebre, ceremonia se ține afară sub o umbrelă, astfel încât

Toți cei care participă la înmormântare îl aud pe elogiul.

Aici se obișnuiește ca până la sosirea preotului, oricine vrea să vadă, să o poată face, totuși

Nu toată lumea are voie să intre, unii au propriile lor dorințe să nu fie văzuți morți, caz în care nu îl deschidem. Sunt locuri unde familia își dorește. (RE)Înainte de începerea ceremoniei, se bat clopotele pompei de înmormântare (cel mai adesea

(antreprenor funerar, mai rar piperul cimitirului). Acesta se numește clopotul sufletului și se sună când sosește pastorul. Preotul îmbracă mantaua, groparii pecetluiesc sicriul și îl scot sub baldachin, unde este așezat pe stradă. Coroanele familiei sunt așezate pe sicriu, iar coroanele rămase sunt duse la mormânt.

Până acum, am strigat mereu: „Îi cer tuturor să ia o coroană de flori și să o ducă în mormânt”. Acum întreb familia dacă ne lasă să ducem coroanele la mormânt? Băieții termină apoi cu groapa și doar ce a mai rămas este ceea ce este pe sicriu. Parcă trebuia să o iau,

pentru că nu erau destui oameni. (RE) Aceasta este urmată de ceremonia, care acum este mai scurtă, cu o durată între 30-35 de minute.

După ceremonie, sicriul este dus la mormânt. Acest impuls nu s-a schimbat de-a lungul timpului, așa că nu este diferit de ceea ce a fost descris mai sus.

12. Gâtul

Morții sunt un obicei cunoscut printre popoarele vecine și înrudite (Róheim,

1925). Acesta este primul moment, inițiator, al ritualului de instalare, în care atmosfera este mai relaxată. „Publicul îndoliat știe deja faptul închis al înmormântării (înlăturării) în spatele lor, așa că „se așează” la masa de pomană (toros) cu sentimentele lor, în starea de a se întoarce la viață, printre cei vii, acasă”. (Balažs 2015: 195).

În Bihardiószeg, membrii apropiati ai familiei, prietenii și rudele sunt invitați la torra.

vecini, rude venite de departe, precum și preotul, cantorul, înmormântarea

antreprenor și gropari. Invitația este personală, fiecare fiind invitat unul câte unul de către un membru al familiei sau un prieten foarte apropiat. Invitația la înmormântare are loc atunci când oamenii merg să-și exprime condoleanțe sau la sfârșitul înmormântării.

Membrii apropiați ai familiei găteau pe aragaz. Ciorba de carne cu paste si cartofi prajiti

și de obicei era prăjitură pe masă. Dacă nu doreau să pregătească două feluri, găteau o supă mai consistentă, de obicei ciorbă de gulaș, apoi serveau fie gogoși, fie prăjituri.

59Bunica o punea pe mama să facă aluatul în carouri în fiecare an.

mort și plecat. S-a stabilit câte ouă și din câte frunze va consta. Că

Mama îl făcea întotdeauna iarna, iar noi îl folosim mereu vara. Când a venit

A fost mai puțină muncă, așa că mama îmi spunea mereu să o fac.

Pastele pentru mama, pentru că atunci îi va blestema pe morți dacă nu are pastele.

pe ea. Ei bine, a trebuit să o facă de multe ori, pentru că mama avea 93 de ani când a murit.

(….) Îmi amintesc, în 1947, aveam 5 ani când a murit P. unchiul. Mormântul mortului

Era în camera mare a casei lui G. și ne-au dus, ca doi bieți copii orfani, peste tot cu mama. (…) Nu-mi amintesc de înmormântare, doar că

Acestea au fost pastele pătrate pentru bulionul de carne. (NK) Cei îndoliați li s-au oferit cel mai adesea băuturi, inclusiv vin de casă și pálinka, motiv pentru care

S-a întâmplat adesea să se transforme în distracție, de multe ori se îmbătau, cântau și

Au dansat și pe scenă. Ernő Kunt scrie că sărbătoarea la înmormântare nu este o ofensă, ci mai degrabă poate fi considerată un oftat de uşurare pentru cei îndoliaţi (Kunt, 1987).

Au dansat chiar și pe scenă. Familiile sărace trăiau bine pe atunci, beau mult, iar la final dansau, se distrau sau se certau.

Ei bine, s-a întâmplat și asta. Groparii erau și ei beți. Omul din sat îi place foarte mult băutura. (KM) Tortul a fost ținut fie la domiciliul defunctului, fie la o rudă apropiată. În ultimii ani-

a fost cel care a închiriat Diakonia

17, deoarece puteau găzdui mai multe persoane acolo.

A luat ingredientele acolo, iar bucătarii care lucrau acolo au gătit. Recent, or-

Pe lângă drum, în acest scop este folosită și o cârciumă, deși a fost luată mai ales de români.

Foarte puțini unguri îl folosesc.

Acum câțiva ani, nu era neobișnuit ca cineva să fie indisciplinat.

Ei fac tort. Astăzi, cea mai obișnuită practică este să duci pâine, apă și țuică la cimitir și să le dai defunctului după înmormântare. Acest obicei s-a răspândit din oraș. Este rar în zilele noastre să faci o petrecere acasă, dar există încă exemple ocazionale, mai ales când

acesta a fost voința defunctului.

Prăjiturile au apărut nu cu mult timp în urmă, acum câțiva ani, cine nu vrea să facă un tort sau

Dacă nu ai talentul să nu le spui, îți vor aduce 2 sau 3 corpuri de vânt despachetate. Îl livrează la poarta cimitirului dintr-o cutie din spatele unei mașini. Și puțin coniac, sau unii oameni aduc vin, băuturi răcoritoare și apă vara. Și aici încep să adopte practica, ca și românii, de a nu oferi apă, ci de a da fiecăruia jumătate de litru. Românii o fac bine, nu o dau după, ci înainte. Acum era o

o înmormântare unde nu a fost nimic și oamenii au observat. Cred că nu este o sărbătoare, ci satul... Adesea spunem că nu dăm nimic satului. Ai nevoie de ceva care să fie memorabil, și asta e tot ce merită mama sau tatăl meu. (RE) Înmormântarea persoanei decedate este ultimul eveniment care este îndreptat către comunitate.

13. Durerea

„Comunitățile mici făcute vulnerabile de moarte și comunitățile mai mari care le integrează

Doliu, ca proces cultural, asigură și duce la reorganizarea relațiilor comunitare.

17 Una dintre clădirile Bisericii Reformate, care oferă spațiu pentru evenimente mai mici.

60rális instituție" (Kunt 1987: 15). „După pierderea unei rude, membrii comunității

Ei vor avea nevoie de ajutorul, îngrijirea și protecția celor din jur pentru o lungă perioadă de timp. Doliu servește la separarea individului de restul comunității, cu trăsăturile sale distinctive, cum ar fi îmbrăcămintea și stilul de viață." (Kunt, 1987).

Din ziua înmormântării, membrii familiei poartă haine negre dacă pot.

Se abțin de la petrecere.

După aceea, nu puteai să te distrezi, să mergi la petreceri, nunți sau chiar

mai devreme nici nu aveai voie sa dai drumul la radio sau sa te uiti la televizor, era obligatoriu

a jeli în felul acesta. (NK) Au plâns un soț, un părinte, un frate timp de un an, un bunic jumătate de an, un naș pentru

un părinte sau o rudă timp de două până la trei luni. În trecut, ei purtau și panglica neagră pe haine în acest timp.

În timpul slujbei de duminică după înmormântare, pastorul va comemora

Loterie. În astfel de cazuri, este potrivit ca membrii apropiați ai familiei să participe, chiar dacă în mod normal nu ar participa.

ei merg. De asemenea, este tipic ca oricine are o rudă apropiată care moare în acel an să meargă și la biserică în ziua de Anul Nou, pentru că tot vor comemora moartea în acel an.

despre credincioșii reformați decedați.

Coroanele, florile și alte obiecte sunt scoase din mormânt în termen de șase săptămâni de la înmormântare.

O piatră funerară este de obicei ridicată într-un an după aceea.

Obișnuiau să sune un clopoțel memorial pentru membrii familiei decedați după moarte,

despre care se scrie și în ziarul local, revista Együtt. Se poate observa adesea că

De asemenea, își comemorează morții în ziare.

14. Rezumat

Studiul examinează obiceiurile și credințele legate de moarte. Azi

alături de condițiile mai vechi din secolul al XX-lea. Prezentând schimbările care au avut loc în timpul secolului al XIX-lea, obținem o perspectivă atât asupra trecutului, cât și asupra prezentului comunității reformate din Diószeg. Au existat schimbări semnificative în obiceiurile funerare din Bihardiószeg în ultimele decenii.

începând cu anii 1970-1980, când obiceiul înmormântărilor din biserică a încetat. Cu toate acestea, construcția de pompe funerare a adus cele mai multe schimbări.

Acest nou aspect al înmormântării era greu de integrat în sistemul vamal, deci

Au protestat împotriva noilor obligații. Comunitatea din Bihardíoszeg a avut mari dificultăți în a accepta faptul că forma de înmormântare s-a schimbat semnificativ, chiar dacă noul sistem punea mult mai puțină povară asupra familiei decât forma anterioară de înmormântare. Datorită acestui fapt, sistemul vamal post-deces s-a schimbat.

de asemenea, întrucât înmormântarea nu se mai face la casa defunctului, ci la casa de pompe funebre. THE

Multă vreme după construirea caselor de pompe funebre, comunitatea a fost reticentă în a schimba obiceiul înmormântărilor departe de casă. S-a încheiat definitiv atunci când înmormântările la domiciliu au devenit mai împovărătoare din punct de vedere financiar decât înmormântarea la o casă de pompe funebre.

Relația cu morții s-a schimbat și ea. Chiar mai semnificative cu decenii în urmă

Familia a aranjat pentru decedat în măsura posibilului. Astăzi este mai tipic ca înmormântările să fie

Operatorul de pompe funebre se angajează tot ce este necesar pentru aranjarea defunctului din momentul decesului până în ziua înmormântării.

Înmormântările au devenit, de asemenea, din ce în ce mai instituționalizate, ca de-a lungul deceniilor

Anterior, pregătirile erau făcute de familie, dar acum aproape totul s-a ocupat.

61din mâna familiei, mă gândesc aici la perioada de după moarte, la pregătirea defunctului, la

atât pentru mormânt cât şi pentru mormânt. Torul a luat și o formă mai simplă și a fost preluat de la oraș.

A devenit un obicei ca majoritatea oamenilor să nu mai aranjeze o prăjitură pentru morți, ci

Ei oferă prăjituri și băuturi celor care doresc să părăsească înmormântarea.

Referințe

Babbie, E. (2001). Practica cercetării în științe sociale. Budapesta: Editura Balassi. Balázs, L. (2015). Rituri ale destinului la secui-maghiari III. Ieși afară, suflete.

din corpul meu. Csíkszereda: Editura Pallas-Akadémia.

Bartha, E. (2002). Date despre obiceiul de adio morților în secolul al XIX-lea. secol. etnica,

IV.(4), 185–187.

Bartha, E. (1995). La revedere morților în folclorul satelor din Gömör de Sud, I–II. Debrecen:

Universitatea Kossuth Lajos, Departamentul de Etnografie.

Bartha, E. (2006). Moștenirea spirituală a spațiilor religioase. Debrecen: Consorțiul Umanistic. Darabont, S. (2003). O scurtă istorie a Bisericii Reformate. În J. Szabó (Ed.),

Istoria dezvoltării Bihardiószeg (p. 84–89). Bihardiószeg: Asociația Pro Juventus Diosigensis.

Durkheim, E. (2003 [1912]). Forme elementare ale vieții religioase. Sistemul totemistic este

in tralia. Budapesta: L'Harmatt an.

Fel, E. (1991). Un etnolog care își cercetează propria cultură. Etnografia, voi. 102. (Numărul 1–2), 1–7. Heit, L. (2003). Un sat viu – un sat mort. Obiceiurile noastre funerare. În J. Szabó (Ed.),

Istoria dezvoltării Bihardiószeg (p. 127–132). Bihardioszeg: Pro Juventus Diosigensis.

Clement, I. (1994). — Poarta cimitirului este larg deschisă. Obiceiuri funerare în Munții Partium

între timp. (E. Bartha, I. Dankó, K. Imola, & M. Ambrus, eds.) Religious Ethnography, 9–20.

Kunt, E. (1990). Căutarea antropologiei. Realitatea, XXXVI. (4.), 73–88. Kunt, E. (1987). Ultima transformare. Data descarcarii: 25 septembrie 2016, sursa:

htt p://mek.oszk.hu/04800/04830/html/#6

maghiară, T. (2005). Metode de colectare a datelor în cercetarea socială. Cluj-Napoca:

Presa Universitară Clujeană.

Molnar, J. (1885). Bihar Diószeg Ev. Ref. Biserica trecută și prezentă. istoria bisericii

monografie. Oradea: Tipografia de carte a lui Ármin Laszky.

Munkácsi, B. (martie 1900). Adăugări la tradițiile păgâne ale obiceiurilor funerare maghiare

la turma lui. Etnografie.

Bratislava, F . (2006). Obiceiuri populare transilvănene. Notă universitară. Cluj-Napoca: KJNT–BBTE

Catedra de Etnografie şi Antropologie Maghiară.

Roheim, G. (1925). Folclor și Obiceiuri Maghiare (Volum 18). Budapesta: Viaţa şi ştiinţa 18.Solymossy, S. (1930). Forme antice de cople printre oamenii noștri (cu imagini). Entografie, 72.

Takács, B. (1985). Ornamentarea populară a pietrelor funerare ale cimitirelor reformate. Etnografia religioasă I.,

199–221.

Ujváry, Z. (1975). Moarte și înmormântare în două sate din Valea Turócului. Varia Folcloristica, 129–162.

Am folosit și Procesele-verbale ale ședințelor Bisericii Reformate din Bihardiószeg între 1956 și 2016.

BELÉNYI EMESE, FLÓRA GÁBOR

Universitatea Creștină Partium, belenyi.emese@partium.ro

Universitatea Creștină Partium, flora.gabor@partium.ro

Utilizarea limbii și identitatea în județul Bihar

Familii de surzi maghiari si maghiari-romani

Abstract. Persoanele surde din minoritățile naționale și familiile acestora trăiesc adesea în identități complexe

contexte conexe, împărtășind mai multe medii culturale. Această cercetare discută despre limbaj

modele de utilizare și identitate în familiile surde care locuiesc în județul Bihor (România), unde cel puțin unul dintre partenerii de căsătorie este de etnie maghiară. Se explorează utilizarea limbii și transmiterea identității către copiii din familii etnice omogene (maghiare) sau eterogene (maghiare – române) fondate de soți surzi. Cercetarea se bazează pe sondaje în rândul membrilor comunității de etnie surdă maghiară din județul Bihor (inclusiv soții etnici români), interviuri pe parcursul vieții cu surzi selectați de etnie maghiară și studii de caz familiale ale familiilor de surzi din două sau trei generații. Rezultatele cercetării confi rmează că omogenitatea etnică a familiilor de surzi maghiari acționează ca un factor cheie în transmiterea intergenerațională la copii a identității naționale maghiare și a cunoștințelor limbajului maghiar al semnelor/limbii orale. În familiile cu mai multe generații în care sunt prezenți membri ai familiei surzi și cu auz, minorități etnice și majoritari etnice, ar putea predomina modele de comunicare specifice, cu mai multe fațete, care favorizează specificul

moduri multiculturale de dezvoltare și transmitere a identității intra-familiale. Cuvinte cheie: minoritate națională Surd; utilizarea limbajului în familie; identitate

Abstract. Persoanele surde care trăiesc într-o situație de minoritate națională și familiile lor sunt adesea

Are un fundal cultural divers și se caracterizează prin caracteristici identitare complexe. Această cercetare

Studiul examinează utilizarea limbii și modelele de identitate ale familiilor de surzi din județul Bihar (România).

Este frecventă în familiile în care cel puțin unul dintre soți este de naționalitate maghiară. Urmărim utilizarea lingvistică a familiilor etnice omogene (maghiară) sau eterogene (maghiară-română) fondate de soți surzi și procesul de transmitere a identității în cadrul familiei. Cercetarea a fost un chestionar efectuat în rândul membrilor comunității de surzi maghiari din județul Bihar (inclusiv soții de etnie română) și ai surzilor maghiari selectați.

Se bazează pe rezultatele interviurilor de-a lungul vieții cu indivizi și rapoarte de caz din familii de surzi cu două sau trei generații. Rezultatele cercetării confirmă faptul că omogenitatea etnică a familiilor de surzi maghiari întemeiate de persoane surde este un factor cheie în transmiterea intrafamilială, intergenerațională a identității naționale maghiare și cunoașterea limbii semnelor/limbii vorbite maghiare. În familiile multigeneraționale în care sunt prezenți membrii familiei surzi și auzitori, minorități etnico-naționale și majoritari, pot predomina modele speciale de comunicare, favorizând modalitățile multiculturale specifice de dezvoltare și transmitere a identității în cadrul familiei. Cuvinte cheie: surzi în statut de minoritate națională, utilizarea limbii în familie, identitate

641. Introducere

Din perspectivă sociologică și antropologică, surditatea, ca și alte tipuri de handicap,

Spre deosebire de acesta, funcționează și ca un factor de construire a comunității lingvistic-culturale. Comunitatea surzilor

nu doar un grup de persoane cu dizabilități, ci și o comunitate lingvistico-culturală (Higgins și Liberman 2016), ai cărei membri folosesc limbajul semnelor ca mijloc principal de comunicare. Membrii comunității surzilor formează o structură comunitară închisă, așa cum este definită de Coleman (1988). „Tot ceea ce nu poate fi obținut individual devine disponibil celor care aparțin structurii. Dacă individul părăsește structura, îi poate face rău altora (din moment ce rupe lanțul informației, încrederii și controlului social), dar și el însuși (Pusztai 2015: 152).

La fel ca societatea auditoare, structura internă a comunității surzilor nu este

omogen; membri cu medii diferite, limbi familiale și afilieri culturale

pot avea. Persoanele surde aparținând unor națiuni diferite comunică între ele în limbajul lor național nativ al semnelor în mediul de limbă națională, care este, de asemenea, unic, ca și limba orală a națiunii respective. De asemenea, limbajul semnelor poartă și exprimă identitate națională în sensul că este practicat în rândul persoanelor cu deficiențe de auz dintr-o anumită populație etno-națională. Etnia, versiunea lingvistică națională a limbajului semnelor, limba de utilizare a limbajului oral, afilierea religioasă, statutul social, relațiile intergeneraționale și conștientizarea „ce înseamnă să fii surd” pot fi

toți factori importanți în influențarea dezvoltării sentimentului de identitate individual și comunitar al persoanelor surde. (Marschark et al. 2017).

Copiii care cresc în culturi minoritare – indiferent dacă auz sau surzi – au

Dorința lor puternică este să încorporeze moștenirea culturală a familiei lor de origine în propria identitate. Pentru copiii și tinerii care aud născuți în familii de minorități naționale,

Oamenii au la dispoziție multe instrumente pentru aceasta: religia propriei comunități naționale, instituțiile lor, relațiile lor de familie și legăturile lor umane atât aici, cât și peste graniță. Copiii surzi născuți în familii auzătoare aparținând minorităților naționale sunt totuși tocmai cei menționați mai sus.

Aceștia au dificultăți în accesarea resurselor culturale ale comunității, în primul rând din cauza barierelor de comunicare care îi separă de familiile lor de origine (Ahmad et al 2000b).

Singura alternativă viabilă pentru ei este integrarea în cultura națională majoritară a surzilor, care, totuși, este și contradictorie în efectele sale: deși le oferă fără îndoială oportunități suplimentare de mobilitate educațională și socială și oportunitatea de a experimenta în mod pozitiv surditatea ca stare a ființei, îi îndepărtează și de propria lor cultură etnică de origine, limba și tradițiile lor.

Conceptul de bilingvism, în măsura în care este utilizat în situația minorităților etnico-naționale

Poate fi înșelător să ne referim la nevoile lingvistico-culturale ale elevilor surzi (Ohna 2003), întrucât în cazul lor vorbim de fapt de bilingvism dual.

ţese. În acest context, diversitatea lingvistică și culturală a elevilor surzi poate fi încorporată în mod eficient în strategiile educaționale pentru a promova incluziunea lor socială prin recunoașterea faptului că fiecare are dreptul fundamental de a-și trăi identitatea în circumstanțe favorabile (Leigh și Crowe 2015).

Majoritatea etnico-națională care exercită hegemonie are o omogenizare lingvistico-culturală

Dintr-o perspectivă, utilizarea unei limbi minoritare apare ca un factor generator de dezavantaj (O'Neill 2013). Nu întâmplător, așadar, în țările sau regiunile cu o majoritate clară lingvistico-culturală, instituțiile de asistență

65 bărbații și reprezentanții lor tind să se refere la „interesele copilului"

sprijină asimilarea în cultura și limba majorității. Un studiu realizat în Statele Unite ale Americii a arătat că părinţii hispanici ai copiilor surzi de acolo

De obicei, ei au fost sfătuiți să folosească numai limba engleză combinată cu limbajul semnelor atunci când comunicau cu copiii lor. În Australia – cercetare 2014

Conform rezultatelor, engleza este, de asemenea, limba dominantă în rândul minorităților etnice

în relaţia de comunicare dintre părinţi şi copiii lor surzi. Părinții care folosesc exclusiv limba engleză în comunicarea în familie cred de obicei că această limbă oferă cele mai favorabile condiții pentru dezvoltarea lingvistică, cognitivă, socială și emoțională și experiența profesională a copilului lor (Crowe et al. 2014)

Un alt studiu care explorează aceeași problemă în regiunile multiculturale din Spania

cercetarea (Guiberson 2013) a dat rezultate mixte. Intervievat în timpul cercetării

50% dintre părinți au raportat că au primit sfaturi de la un profesionist care:

să comunice cu copilul lor în mai multe limbi, iar proporția celor care au fost sfătuiți împotriva acestui lucru este de doar 36%. Toate acestea confirmă că profesia

Practicile de sprijin instituțional din regiunile multiculturale larg recunoscute pot oferi condiții mai favorabile pentru experimentarea diversității identităților etnico-lingvistice în cadrul populației surde. Cu toate acestea, în ciuda faptului că mulți părinți cred că al lor

Deși multilingvismul este atât accesibil, cât și benefic pentru copilul dumneavoastră, în practică, doar câțiva copii surzi devin de fapt multilingvi.

Această cercetare examinează relația dintre socializarea lingvistică și dezvoltarea identității.

Acesta își propune să exploreze relația dintre familiile surde din județul Bihar, unde cel puțin un soț are identitate maghiară. Plecăm de la presupunerea că, atunci când persoanele surde iau deciziile de selecție a partenerului, considerentele cheie sunt cunoașterea limbajului semnelor pentru viitoarea căsătorie și asigurarea identității culturale comune a viitorilor parteneri legată de cultura surzilor, care permit comunicarea lină în limbajul semnelor și experiența de apartenență la comunitatea de surzi în familie (Moiser 1999: 9). Cu toate acestea, în ceea ce privește șansele de păstrare și transmitere a identității naționale în cadrul familiei, există o diferență semnificativă între căsătoriile etnice omogene (maghiare) și eterogene (maghio-române). În cadrul familiilor omogene maghiare, identitate maghiară și maghiară

Transmiterea abilităților de limbaj semnelor/lingvistic oral către generația următoare – combinată cu componentele culturii surzilor – este un proces firesc și, în general, fără probleme, în care bunicii (mai ales auztori) pot juca uneori un rol. În schimb, păstrarea și transmiterea identității național-lingvistice maghiare în cadrul familiilor eterogene din punct de vedere etnic este mult mai incertă și vulnerabilă.

2. Metode de cercetare

În timpul cercetării, am căutat răspunsuri la următoarele întrebări:1. Ce rol joacă identitatea culturală și afilierea națională în limbajul semnelor?

în alegerea viitorului soț?

2. Cum are loc comunicarea între oameni omogene din punct de vedere etnic și persoane eterogene din punct de vedere etnic?

în căsătorii? Ce rol și importanță au în comunicarea dintre soți folosirea Limbii Mimicole Române și a Limbii Signelor Maghiare, precum și a limbii vorbite (articulare) română și maghiară?

663. Ce metode de comunicare folosesc părinții surzi cu copiii lor?

cu cine? Ce moștenire de identitate lingvistică națională primește un copil din limbajul semnelor și surditatea?

combinate cu moștenirea culturală?

Populația inclusă în cercetare este formată din persoane surde care au următoarele caracteristici:

Au următoarele: 1. Locuitorii judeţului Bihar; 2. Adulți (cu vârsta de 18 ani sau mai mult)

persoanele în vârstă); 3. Cel puțin unul dintre părinții lor este afiliat comunității naționale maghiare; 4. În cazul acestora, este îndeplinită cel puțin una dintre următoarele condiții de apartenență la cultura/comunitatea de surzi: apartenența la o asociație locală a surzilor; finalizarea unei școli speciale pentru surzi; părinți surzi; apartenența la o congregație religioasă pentru surzi. Cercetarea sa bazat pe utilizarea următoarelor metode și tehnici:

cel. Sondaj prin chestionar al membrilor comunității surzilor maghiari și ai grupurilor etnice românești din județul Bihar

printre sotii lor nikumu. Sondajul a acoperit toți membrii maghiari înregistrați și activi ai comunității surzilor care au fost disponibili. În eșantionul de cercetare 111

au fost incluși subiecți, dintre care 89 au fost maghiari și 22 au fost soți români.

Tabelul 1: Eșantionul de cercetare în funcție de identitatea națională și originea etnică familială de origine

Respondenții

etnic

identitatea Bună ziua părinților

din punct de vedere etnic

omogen

în căsătorieBună ziua părinților

din punct de vedere etnic

eterogen

căsătoriți părinți surzi

din punct de vedere etnic

omogen

căsătoriți părinți surzi

din punct de vedere etnic

eterogen

în căsătorieTotal

maghiari 81 1 3 4 89

română

soții20 - 2 - 22

Total 101 1 5 4 111

b. Interviuri pe parcursul vieții cu persoane incluse în eșantionul de cercetare al anchetei prin chestionar

cu intervievați selectați (30 de persoane) pentru a explora factorii și motivațiile mai profunde ale deciziilor care modelează căile individuale de viață, precum și modul subiectiv de a trăi evenimentele și întâmplările cheie din viața unui individ și rolul lor în formarea identității. La selectarea intervievaţilor

criteriul tipologic aplicat este omogenitatea/eterogenitatea etnică a căsătoriilor

volt. Analiza include și soții de etnie română, așa că am creat trei categorii de subiecte:

C1 Maghiari în căsătorii omogene (cu parteneri maghiari) sau fără partenerC2 Maghiari în căsătorii eterogene (cu parteneri români)C3 Soții români

c. Anulări legate de familie în procesul de utilizare a limbii și transmitere a identității

pentru a urmări progresul familiilor multigeneraționale, familia

în ceea ce priveşte factorii externi şi schimbările interne care influenţează viaţa. La selectarea familiilor, pe lângă criteriul de omogenitate/eterogenitate etnică, acestora

de asemenea diversitatea culturilor de comunicare din cadrul familiei. Conform acestui ultim criteriu tipologic, am selectat familii din următoarele categorii:

67CS1 familii de surzi de trei generații

Familii CS2 în care bunicii și copiii sunt surzi în timp ce părinții aud Familii CS3 în care bunicii și copiii aud în timp ce părinții sunt surzi

3. Rezultatele cercetării

3.1. Identitatea și comunicarea în cadrul familiei

Comunitatea surzilor – pe lângă familie – este principalul sânge al persoanelor surde,

Este, de asemenea, cel mai probabil mediu social pentru alegerea unui soț. Calitatea cercetării

Persoanele surde din eșantionul nostru și-au ales soții exclusiv dintre membrii comunității surzilor, cei care au folosit limbajul semnelor, în ciuda faptului că au fost intervievați

Potrivit mamelor noastre, părinții lor auzitori au încercat să-i convingă să renunțe la asta de mai multe ori.

KM Părinții lui nu s-au amestecat în căsnicia lui, dar părinții fetei s-au amestecat, pentru că ei

Nu au susținut-o în decizia ei de a-și alege un partener surd: ea spera asta

Erau fericiți să aibă un nepot auditiv. Se temeau de repetarea generației surzilor.

PS Tatăl său a declarat că nu ar trebui să fie cu un băiat surd care comunică doar în limbajul semnelor.

pentru a lua legătura, ea a cerut ca, dacă ar fi să aleagă un soț cu deficiențe de auz, el să vorbească măcar ca ea.

Majoritatea persoanelor surde intervievate s-au întâlnit pentru prima dată în școala specială și

Au ținut legătura chiar și după absolvirea școlii. Alții sunt membri ai comunității religioase surde

i-a reunit, sau s-au întâlnit în cadrul programelor asociației surzilor.

ID „Când congregația Surd Baptist din Oradea și-a trimis delegația la Piatr

Am fost la Neamț, la biserica Baptist Surd de acolo, și atunci l-am cunoscut pe...

— Mai întâi cu actuala mea soție.

HK „Am terminat școala, am început să lucrez și apoi am început să merg la club

a merge. „La început nu am făcut-o, dar mai târziu mi-am găsit un partener acolo”.

L.F. Și-a cunoscut soția la o petrecere de Revelion la Brăila, comunitatea surzilor.

S-au întâlnit timp de 1 an, apoi s-au căsătorit, iar fiul lor s-a născut 2 ani mai târziu.

Soția lui a crescut într-o familie cu auz, dar a fost expusă surdității încă de la o vârstă fragedă.

cultură. La vârsta de 2 ani și-a pierdut auzul din cauza medicamentelor.

A urmat în mare parte școala pentru deficienți de auz din Galați, până în clasa a X-a, apoi

Și-a continuat studiile timp de 3 ani la o școală profesională de specialitate din Iași. Așa că a fost într-o relație de la început

A fost cu surzi, cu limbajul semnelor.

În cazul comunității de surzi studiate, rezultatele cercetării arată că

Similar cu situația sociologică a familiilor auditoare, în mediile etnic mixte, limbajul semnelor național care este dominant numeric în așezarea sau regiune devine de obicei limbajul de comunicare al familiilor etnic mixte. Acest lucru se reflectă în datele din Figura 1.

Figura 681: Limbajul semnelor utilizat în comunicarea conjugală, după tipul de familie

(omogenitatea etnică/eterogenitatea familiei)

Tipul familiei

N = 111

Sursa: sondaj prin chestionar în rândul membrilor comunității surzilor

Conform rezultatelor cercetării noastre, căsătoriile mixte din punct de vedere etnic sunt foarte frecvente.

apar cu frecventa in cadrul comunitatii de surzi studiate. Cauzele posibile ale acestui fenomen sunt legate de rolul integrator al culturii surzilor și al comunicării în limbajul semnelor, precum și de faptul că, după părăsirea comunității de școală primară maghiară, omogenă din punct de vedere etnic, mediul comunitar primar al surzilor maghiari devine școala profesională eterogenă și apoi comunitatea rezidențială de surzi.

După cum se poate observa în figura 1, dacă unul dintre soți este român, atunci în cadrul familiei

Limba de comunicare în limbajul semnelor va fi probabil Limba semnelor română, care este, de asemenea, limba dominantă de comunicare în comunitatea locală de surzi, de obicei mixtă din punct de vedere etnic. Cu toate acestea, este de remarcat faptul că într-o proporție semnificativă de familii în care unul dintre

predomină limba, copiii învață mai mult sau mai puțin și ocazional folosesc cealaltă limbă.

NL știe și limbajul semnelor maghiară, o poate folosi oricând, dar nu o poate vorbi oral.

Nu te poți exprima în maghiară, doar în română. Tatăl său comunică oral cu soțul său în limbajul semnelor române neînsoțit, deoarece a învățat limbajul semnelor maghiară prin oralitatea maghiară, adică lecțiile de fonetică se țineau în limba maghiară. Adică limba maternă-

vechi. În cele din urmă, cele două tipuri de limbaje semnelor sunt asociate în așa fel încât

69 Un partener de origine maghiară încorporează limbajul semnelor în comunicarea cu copilul său.

Limba maghiară însoțită de oralitate maghiară dobândită în timpul pregătirii speciale în limba maghiară

semne (a căror formă de execuție, orientare și locație față de corp sunt esențiale)

diferă de echivalentul său românesc la care se referă). Acest proces are loc mai simplu, s-ar putea spune spontan, în comparație cu comunicarea internă a soților auditori în căsătoriile mixte etnic folosind vorbirea audibilă.

Deoarece limbajul semnelor este principalul mijloc de comunicare pentru persoanele surde în familia și comunitatea lor internă,

Ca mijloc secundar de comunicare, ei percep funcția simbolică a limbajului oral care exprimă apartenența națională mai puțin decât auzul. Identitatea lingvistică maghiară în relația dintre soții surzi omogene din punct de vedere etnic este, prin urmare, cel mai evidentă în preferința pentru utilizarea limbajului semnelor maghiare. După cum se poate observa din datele din Figura 2, deși comunicarea orală maghiară este prezentă într-o mică parte a familiilor omogene din punct de vedere etnic și joacă un rol în păstrarea identității maghiare, comunicarea în limbajul semnelor maghiară are o influență decisivă.

Figura 2: Limbajul vorbirii/articulației utilizat în comunicarea conjugală este o funcție de tipul familiei

(omogenitatea etnică/eterogenitatea familiei)

Tipul familiei

N=111

Sursa: sondaj prin chestionar în rândul membrilor comunității surzilor

70 Părinții surzi comunică de obicei cu membrii familiei lor surzi în limbajul semnelor, uneori

însoţită de exprimare verbală (articulare). Cu toate acestea, în cazul persoanelor care trăiesc în căsnicii surde eterogene, relația familiei extinse cu membrii familiei auditive de alte naționalități este limitată de lipsa unui canal de comunicare adecvat.

KS comunică cu tatăl și fratele său în limbajul semnelor în familia sa extinsă, iar dulce-

cu mama sa, însă, l-a însoțit cu vorbire (oral) în limbajul semnelor. Soacra ei nu a învățat să trimită mesaje, așa că are contact limitat cu părinții ei care locuiesc în Brăila.

Eterogene din punct de vedere etnic (de exemplu, maghiară-română), dar din perspectiva culturii surdului

Chiar și în căsătoriile omogene (căsătoriile între surzi) primarul

au un simț al identității definit de limbajul semnelor de cultură surd și de

metode de comunicare aferente, în primul rând utilizarea limbajului semnelor, chiar dacă niciunul dintre soți nu a avut o cale lină și fără întreruperi pentru a găsi cultura și comunitatea surzilor.

În cazul lui BL, tatăl este ungur, iar mama este româncă. Tatăl este un copil care aude.

Provine dintr-un mediu latin, mama lui este româncă, iar copil al unor părinți cu deficiențe de auz, a crescut în cultura surdului. Copiii cuplului, deși mama este româncă

Au studiat în învățământul special în limba maghiară la Cluj-Napoca, fata 8 ani și băiatul 6 ani. Educația continuă este asigurată de liceul special românesc.

um, unde băiețelul se alătură surorii lui, care a terminat clasa a VIII-a, ca elevă în clasa a VI-a.

Limba națională de comunicare în cadrul familiei este împărțită în limbile materne ale părinților și limbajul mixt al semnelor dezvoltat în timpul vieții celor doi părinți împreună.

intre . Astfel, în cadrul familiei se dezvoltă un nou sistem de semnal de comunicare, care

poartă caracteristicile familiei date. În majoritatea familiilor,

Ei au învățat și au folosit limbajul semnelor de-a lungul anilor în comunicarea cu semenii lor surzi din ambele etnii.

3.2. Transmiterea identității în cadrul familiei

Limbajul semnelor prezintă caracteristici interesante în familiile întemeiate de parteneri surzi.

vi și transferul identității limbajului oral către copiii auzitori. Interviurile noastre pe calea vieții sunt...

S-a observat că dacă un cuplu surd cu părinți auzitori are un copil care auz, părinții surzi pot trăi asta într-un anumit sens ca o ușurare, o eliberare, un fel de „reabilitare” intergenerațională, chiar dacă altfel se simt confortabil în căsnicia bazată pe cultura surzilor și în cultura surzilor însăși.

Narațiunile intervievaților noștri au relevat că părinții, dar și bunicii surzi,

Ei salută ideea că cultura surdului este transmisă în familie la generația nepoților. Membrii care aud ai familiei extinse, totuși, sunt mai susceptibili de a avea o atitudine disprețuitoare; și-ar dori ca nepoții lor să se nască auzind, chiar dacă copiii lor nu aud:

LD Când s-a născut fiul și s-a stabilit că și el era surd, nu a făcut-o

Era trist, iar părinții și soția lui erau de asemenea foarte fericiți.

Au fost oameni care s-au simțit asemănători cu ei și, cu atât mai mult, au simțit mândrie. Conform mărturisirii sale

Îi era frică de înstrăinarea care ar apărea dacă copilul ar auzi. Și socrul lui Hallo l-a iubit și l-a acceptat, dar soacra lui (soacra soației) era enervantă.

din cauza surdităţii nepotului său.

Bunicii care auz joacă adesea un rol esențial în îngrijirea nepoților care auz.

creșterea lor (Nybo et al. 1998), ceea ce înseamnă că copilul dobândește și simte ca fiind ale sale metodele de comunicare caracteristice atât culturii orale, cât și culturii surde, și astfel devine capabil să comunice eficient cu toți membrii ascendenți ai familiei (părinți, bunici) în limba căreia membrul familiei în cauză se simte cel mai nativ.

comunica într-un fel. Atunci când nu există niciun alt membru al familiei care auz (bunica, frate), părinții surzi încă consideră că este important să dezvolte o relație educațională strânsă cu o rudă auzitoare – apropiată sau chiar îndepărtată – sau poate cu un prieten:

DR „Când s-a născut fiul meu, a murit datorită prezenței surorii mele."

Am avut un discurs live, iar în paralel cu comunicarea cu sora mea, semnul

„A învățat și limba cu noi".

Figura 3: Limbajul semnelor cu copiii care auz

în căsătorii omogene şi eterogene din punct de vedere etnic

Tipul familiei

N=111

Sursa: sondaj în rândul membrilor comunității surzilor

72Un copil care auz învață limbajul(ele) oral(e) în primul rând de la bunici auz

dobândește limbajul semnelor de la părinți surzi:

Când au trecut cele 3 luni, mama a trebuit să se întoarcă la muncă,

Prin urmare, bunica l-a supravegheat pe copil 6 zile pe săptămână, l-a învățat să vorbească.

Ei bine, mama mă ducea acasă doar sâmbăta. Comunicarea în cadrul familiei este

S-a întâmplat în felul următor: în familia bunicii: metoda orală, în maghiară: cu nepotul ei și fiica ei surdă. Bunicul a făcut același lucru.

metodă. Abia țin legătura cu ginerele lor surd din cauza necunoașterii limbii române. Persoana intervievată comunică cu copilul auz în limbajul semnelor maghiară și

comunică în limba maghiară orală, tatăl (copilul)

tatăl lui mek) în limba semnelor română și, în paralel, în limba română orală, audierea

Copilul a comunicat cu mama sa în limba maghiară orală sau în limbajul semnelor, iar cu tatăl său în limba română orală sau în limbajul semnelor. Tatăl surd, de origine română, nu știe nici limba maghiară orală, nici limba maghiară a semnelor. Soții comunică între ei în limbajul semnelor române și în limba română orală.

Figura 4: Limbajul vorbirii/articulației cu copiii care auz

în căsătorii omogene şi eterogene din punct de vedere etnic

Tipul familiei

N=111

Sursa: sondaj în rândul membrilor comunității surzilor

73Prezența unor situații de comunicare similare celor descrise mai sus este un semn de fraudă.

Rolul său în întărirea interculturalității și multiculturalismului în cadrul familiei este indubitabil și are, de asemenea, un impact asupra experienței și dezvoltării identității în cadrul familiei. Cu toate acestea, după cum se poate observa din datele din figurile 3 și 4, rezultatele cercetării susțin și transmiterea identității lingvistice către copiii auzitori, indicând faptul că în familiile de etnie maghiară surzi omogene, limbajul semnelor maghiare și identitatea limbajului oral sunt mai susceptibile de a fi transmise copiilor auzitori în comparație cu familiile eterogene (maghiare)-române.

Datele din figurile 5 și 6 arată că identitatea limbajului semnelor maghiară este

Șansa de a transmite boala copiilor surzi este mai mare în familiile de surzi maghiari omogene din punct de vedere etnic, similar cu ceea ce se întâmplă la copiii cu auz.

Figura 5: Limbajul semnelor cu copiii surzi

în căsătorii omogene şi eterogene din punct de vedere etnic

Tipul familiei

N=111

Sursa: sondaj în rândul membrilor comunității surzilor

Figura 746: Limbajul vorbirii/articulației cu copiii surzi

în căsătorii omogene şi eterogene din punct de vedere etnic

Tipul familiei

N=111

Sursa: sondaj în rândul membrilor comunității surzilor

Cu toate acestea, există și exemple de căsătorii eterogene din punct de vedere etnic în care partidul maghiar

cu mai mult sau mai puțin succes, dar se străduiește să-și păstreze identitatea în limba maternă – în primul rând

forma sa în limbajul semnelor – o transmite generației următoare:

HZ Ott hon și soțul ei folosesc limbajul semnelor maghiară între ei, dar au învățat și limbajul mimico-român, dar o folosesc din ce în ce mai mult cu fiica lor, întrucât fiica lor este singura surdă maghiară din clasa de liceu pentru deficienții de auz.

„Eu și soția mea semnăm în maghiară, dar C. și mama lui semnăm în română,

— Dar insist să mă însoţiţi în limbajul semnelor maghiară.

4. Interpretări

Conform teoriei situaţionaliste-instrumentiste a identităţii, grupurile etnice

Porturile și subiectele își pot schimba expresia identității etnice în funcție de situație.

Ei își pot schimba accentul în funcție de provocările circumstanțelor. În construcția identitară a subiecților, devenită o structură dinamică, sunt prezente simultan identități multiple.

75 este prezent (Young 1976) și „în anumite momente o anumită identitate specială primește

rol." (Bell 1975: 159)

O investigație asupra căsătoriilor mixte între soții auditori din regiunea Partium

(Flóra și Szilágyi 2008: 146) au afirmat că identitatea națională și lingvistică sunt strâns legate.

Pe lângă relația sa cu limba, utilizarea limbajului poate avea un anumit grad de autoreglare și autonomie.

de asemenea, care poate lua o formă mai conturată atunci când există un echilibru relativ între cei căsătoriți

în exprimarea apartenenţei culturale a partenerilor care formează comunitatea. Aspirația de conviețuire multiculturală în cadrul familiei se reflectă în cazurile în care ambele

limba este folosită în familie. Această orientare este ilustrată în special de așa-numitele „limbi mixte”, limbaje speciale de comunicare dezvoltate și utilizate în cadrul familiei.

coduri de identificare, care conțin elemente din limbile materne ale ambilor parteneri.

De asemenea, este de remarcat faptul că într-o proporție semnificativă a familiilor auditoare, unde unul dintre

limba domină, copiii învață cealaltă limbă într-o măsură mai mare sau mai mică și o folosesc ocazional. În astfel de circumstanțe, un mediu multicultural poate avea

efecte care pot fi experimentate ca beneficii atât de către părinți, cât și de către copii. Aceasta include posibilitatea de a învăța limba maternă a soților și posibilitatea contactului familial direct cu cele două comunități etnico-lingvistice.

Rezultatele cercetării noastre sugerează că situațiile de echilibru menționate mai sus

Șansele de a dezvolta acest lucru sunt semnificative pentru soții surzi și copiii lor, precum și pentru partenerii care creează familii mixte etnic în cadrul culturii surzilor.

într-un mediu de comunicare. În familiile în care eterogenitatea fondului familial al soților este combinată cu metodele de comunicare ale culturii surzilor,

pot apărea situații de comunicare complexe, cu mai multe fațete, acolo unde sunt mari

şansa unui fel de echilibru dinamic al diferitelor identităţi lingvistico-culturale. Macnamara (1966) propune un model cu două comutatoare de funcționare bilingvă pentru a descrie acest fenomen. Conform acestui model, o persoană bilingvă sau multilingvă decide în mod independent ce limbă vrea să vorbească și, ca urmare a acestei decizii, devine mai priceput în acea limbă.

vă puteți face sistemul de codare să funcționeze.

Identitatea maghiară în căsătoriile mixte stabilite de membrii familiei auditori

Moștenirea unei trăsături în cadrul unei familii poate fi influențată semnificativ dacă părinții trăiesc într-o căsătorie omogenă sau mixtă. Comunități de limbă română constituite de oameni auzitori

Majoritatea cercetărilor privind căsătoriile mixte maghiare concluzionează că, în familiile cu căsătorii mixte, ambele părți „aduc la viață o lume diferită”.

cu tradiții și obiceiuri diferite” (Sallay 2010: 125). În cazul unor astfel de căsătorii, ceea ce contează este „cât de puternică este identitatea soților cu ei”

(Sallay 2010: 125), dar, în același timp, transmiterea identității în cadrul familiei depinde de atitudinea determinată de trăsăturile de personalitate ale părților, adică dacă persoana este dominantă sau nu.

sau mai degrabă un tip „supus”.

Rezultatele cercetării noastre confirmă că identitățile etnice stabilite de partenerii auditori

Similar familiilor mixte etnic, familiile surde se caracterizează și prin faptul că păstrarea și transmiterea identității etnico-naționale a minorității maghiare este mult mai incertă în comparație cu familiile

maghiare omogene din punct de vedere etnic. În aceste căsătorii, se pune și întrebarea care formă națională „prevalează” în cadrul identității comune a limbajului semnelor sau la ce compromis se poate ajunge ca urmare a „luptei” dintre cele două limbi și culturi naționale în cadrul familiei. În același timp, am constatat că rezultatele cercetărilor indică caracteristicile căsătoriilor mixte, care fac parte din cultura relațională a societății auditoare,

Au fost chestionate 76 de femei, persoanele surde nu se susțin pe deplin

în cazul căsătoriilor stabilite de. Există o mai mare deschidere în comunitatea surzilor.

El este reticent în a accepta pluralismul etnic care predomină în căsătoriile mixte etnic.

În cadrul unei familii fondate de parteneri surzi, familia este definită de cultura surdului.

Interacțiunile familiale au o funcție primară de creare a identității. Surzii sunt diferiti.

Călătoria sa este caracterizată nu de limbajul auditiv, ci de limbajul semnelor perceptibil vizual, modul decisiv de comunicare care unește soții într-o unitate culturală care transcende granițele etnice. În astfel de circumstanțe, membrii familiei surzi și auzitori au

Un mediu familial multicultural mixt din punct de vedere etnic poate avea, de asemenea, efecte suplimentare pe care părinții și copiii le pot experimenta ca avantaje distincte în comparație cu familiile auzitoare. Acestea includ: posibilitatea ca ambii soți să învețe limba orală/limba semnelor ca limbă maternă în familie; posibilitatea menținerii unui contact familial direct cu două tipuri de comunități etno-lingvistice, una aparținând culturii surzilor și cealaltă a culturii auzului; flexibilitatea, toleranța și adaptabilitatea care rezultă din acestea, purtând caracteristici specifice.

5. Concluzii

În rezumat: rezultatele cercetării confirmă ipotezele inițiale, pe de o parte,

Pe de altă parte, ele ne îmbogățesc cunoștințele și valoarea lor științifică și informațională în mai multe aspecte. S-a confirmat că în cazul persoanelor care trăiesc în căsnicii omogene din punct de vedere etnic, experiența identității maghiare, a limbajului gestual/oral maghiar – combinată cu componentele culturii surzilor – și transmiterea acesteia la generația următoare este un proces firesc și în general neobstrucționat, în care bunicii auditori pot juca și ei un rol. Cu toate acestea, dacă unul dintre soți este de naționalitate română, atunci limba de comunicare în cultura surzilor va fi probabil limbajul românesc/limba orală, care este, de obicei, limba de comunicare interetnică în cadrul comunității surzilor.

Rezultatele cercetării evidențiază, de asemenea, că situația comunicării și identitatea

Procesul de transmitere a cunoștințelor poate fi deosebit de complex între diferite generații.

în timpul interacțiunilor (inclusiv bunici, părinți și copii) în mediul familial extins, în care membrii familiei surzi și auzitori, cu identități familiale majoritare naționale și minoritare naționale, sunt ambii prezenți. Este necesară o atenție deosebită

În acest sens, trebuie acordată atenție familiilor de surzi multigeneraționale și eterogene din punct de vedere etnic, unde – deși asimilarea cultural-lingvistică poate fi prezentă ca tendință – pot fi observate și îmbogățiri lingvistice și culturale deosebite, precum și urmărirea echilibrului cultural-lingvistic.

Rezultatele cercetării pot fi folosite ca punct de plecare pentru o posibilă strategie de soluție.

Necesitatea de a asigura oportunități adecvate și reale pentru educația în limba maternă este puternic ridicată. Având în vedere faptul că elevii aparținând comunităților minorităților naționale, care sunt și membri ai comunității surzilor, au aceleași drepturi ca și colegii lor surzi din grupul etnic majoritar, ei ar trebui să fie educați în limba orală a minorității naționale, pe lângă

Drepturile lor lingvistice și oportunitățile de educație ar trebui extinse la limbajele semnelor minoritare pe care le folosesc. În cazul României, aceasta ar necesita dezvoltarea unei rețele școlare (de la grădiniță până la liceu) în care, pe lângă învățarea limbajului semnelor/limbii orale române,

Elevii au posibilitatea de a învăța și de a folosi instrumente de comunicare care exprimă și consolidează identitatea lor maghiară – limbajul semnelor maghiare și limba vorbită – atât în clasă, cât și în comunitatea de învățare informală.

77Felhasznált irodalom

Ahmad, W., Darr, A. & Jones, L. (2000) „Îmi trimit copilul la școală și el se întoarce

an Englishman': surzi minoritari, politici de identitate și servicii. În: Ahmad, W. (ed.) Etnie, dizabilitate și boală cronică. Rasă, sănătate și socială

grija . Buckingham, Open University Press, 2000.

Bell, D. (1975) Etnie și schimbare socială. În: Glazer, N. – Moynihan. D. P . (szerk.)

Etnie: teorie și experiență. Cambridge, Harvard University Press, 141-174.

Coleman, JS (1988) Capitalul social în crearea capitalului uman. jurnal american

de sociologie, 94, S95-S120.

Crowe, K., Fordham, L., Mcleod, S. și Ching, TY (2014) „Part of Our World”: Infl uențe

privind deciziile îngrijitorilor cu privire la opțiunile de comunicare pentru copiii cu pierdere a auzului. surditate și educație internațională, 16(2), 61–85.

Flóra G. és Szilágyi Gy. (2008) Identitás és jövőkép . Csíkszereda, Státus Kiadó, 2008.

Guiberson, M. (2013) Sondaj de părinți spanioli ai copiilor care sunt surzi sau cu probleme

auz: factori de decizie asociați modalității de comunicare și bilingvismului. Jurnalul American de Audiologie, 22(1), 105–119.

Higgins, M. și Lieberman, AM (2016) Studenții surzi ca lingvistică și culturală

Minoritate: Perspective schimbătoare și implicații pentru predare și învățare.

Journal of Education, 196(1).

Leigh, G. și Crowe, K. (2015) Răspunsul la diversitatea culturală și lingvistică printre

Cursanți surzi și cu probleme cu auzul. În: și Marschark M. și Knoors H (eds.) Educating Deaf learningers: Creating a global evidence base, Oxford: Oxford University Press, 68–91.

Macnamara, J. (1966) The Linguistic Independence of Bilinguals. Jurnalul verbal

Învățare și comportament verbal, 5, 729–736.

Marschark, M., Zett ler, I., & Dammeyer, J. (2017) Social dominance orientation,

orientarea lingvistică și identitatea surdă. Jurnalul de Studii pentru Surzi și Surzi

Educație, 22(3), 269–277.

Moister, G. (1999) Marital Quality in Deaf-Deaf and Deaf-Hearing Marriages. Utah:

Universitatea de Stat din Utah htt p://digitalcommons.usu.edu/cgi/viewcontent.

cgi?article=3654&context=etd Letöltve: 2016.06.08.

Nybo, W., Scherman, A., & Freeman, P. (1998) Rolul bunicilor în sistemele familiale cu a

Copil surd: un studiu explorator. Analele americane ale surzilor, 143(3), 260–267.

Ohna, S.E. (2003) Educația copiilor surzi și politica recunoașterii. Jurnal

de studii și educație pentru surzi, 8(1), 5–10.

O'Neill, F. (2013) A da sens de a fi între limbi și culturi: o performanță

abordare a anchetei narative. Limbă și comunicare interculturală,

13(4), 386–399.

Pusztai G. (2015b) Teorii capitalului în cercetarea educațională. În: Varga A. (ed.) The educational-

fundamente ale sociologiei. Pécs: Universitatea din Pécs, 137–160.

Sallai J. (2010) Identitatea interculturală în familii mixte de etnie și religioase

Studia Universitatis Babeş-Bolyai, Theologia Reformata Transylvanica , 2010/2,

121–131.

Young, C. (1976) Politica pluralismului cultural. Madison: Universitatea din Wisconsin

Presa.

Partiumi Keresztény Egyetem, katalin.gal@partium.ro

Az ifj úságpolitikai rendszer és a civil szféra metszete

Romaniában

Abstract. Scopul acestui studiu este de a rezuma schimbările în limba română

sistemul de politici de tineret, pentru a mapa sistemul instituțional și legislația aferentă

cadrul care determină funcționarea organizațiilor de tineret din România. Deoarece majoritatea organizațiilor de tineret funcționează în România ca organizații non-profit,

analiza acoperă şi caracterizarea şi descrierea profi leului

a sectorului civil. Analiza se bazează pe analiza documentelor și colectarea de date secundare și oferă o examinare a sectorului de tineret din România printr-o descriere a sectoarelor de politici publice și non-profit.

1

Cuvinte cheie: politica de tineret; societatea civilă; documente strategice; planuri de actiune

Abstract. Scopul acestui studiu este de a rezuma politica românească de tineret

schimbări în sistem, pentru a mapa acel sistem instituțional și aferent

un cadru legal care determină funcţionarea organizaţiilor de tineret

In Romania. Întrucât o parte semnificativă a organizațiilor de tineret din țara noastră sunt civile

activează în sectorul civil, studiul urmărește definirea profilului sectorului civil

îmbrățișează de asemenea. Analiza se bazează pe analiza documentelor și colectarea de date secundare și este un studiu transversal al sferei tineretului din România, atât de politică publică, cât și non-profit.

oferă o lectură prin descrierea sectorului.

Cuvinte cheie: politica de tineret; sector civil, documente strategice; acţiune

planuri pentru viitor

1. Sistemul instituţional al politicii de tineret din România

Înțelegerea sistemului actual de politici de tineret din România este de neconceput fără

pentru a privi înapoi la vremurile de dinainte de 1989 – această imagine de ansamblu se bazează în mare măsură pe analiza din Arhivele Naționale și pe condamnarea comunismului. În România comunistă, tineretul a ocupat un loc proeminent în contextul sistemului economic și social bazat pe economie planificată și redistribuire.

departe. Transferul de valori legate de ideologia comunistă către generația viitoare, centralizarea deciziilor care afectează tinerii, supravegherea și controlul tineretului

1 Cercetarea a fost realizată în cadrul proiectului EFOP-5.2.2-17-2017-00057 – Cooperare transnațională între profesioniști și organizații de tineret.2 Cercetarea a fost realizată în cadrul EFOP-5.2.2-17-2017-00057 – Proiectul Cooperare transnațională între profesioniști și organizații de tineret.

A fost implementat în cadrul proiectului intitulat „Între indivizi și organizații".

Anii 80 au impregnat complet politica de tineret și educația. Politica de tineret

ideologizarea în construirea instituțională și dezvoltarea infrastructurii (de asemenea)

de înțeles, întrucât sistemul instituțional existent era esențial pentru educația tinerilor

transformarea instituţiei, construirea de noi instituţii şi infrastructura asociată (Epure–Tigănescu–Vamesu, A., 2001). Liga Tineretului Comunist (KISZ)

3 din

pregătirea ideologică a tinerilor în fabrici, școli, universități și unități militare

De asemenea, a supravegheat investițiile în infrastructură. Această organizație a câștigat putere după 1944.

a fost creat și a avut inițial rolul maxim în epurările antisistem.

multi, pentru a scapa sistemul de acei tineri care

nu a acceptat ideologia comunistă, împiedicând KISZ și grupurile de partid

creșterea numărului său. Mai târziu, KISZ – ca organizație – a devenit a

A funcționat ca singura oportunitate de mobilitate socială, prin urmare o creștere semnificativă a numărului de membri poate fi urmărită în viața organizației în anii 1950 (Raport final, 2006, Arhivele Naționale nr. 3258).

În structura sa între 1966 și 1968, găsim astfel de subunități instituționale precum:

de ex. Direcția Propaganda, Școli, Activități artistice, Sport și Militar inclusă după 1968, Direcția responsabilă cu cercetarea problemelor tineretului, Biroul Turism pentru Tineret

(BTT)

4, iar din 1971 s-au adăugat departamentele de Tineret Muncitoresc, Tineret Rural și Consiliul Femeii.

institutia. Biroul de Turism pentru Tineret a gestionat un activ imobiliar imens înainte de 1989,

dar monopolul său asupra serviciilor de turism pentru tineri a încetat după 1990,

Compania a suferit numeroase schimbări de nume și de proprietate, iar o parte semnificativă a activelor gestionate au fost acum privatizate, în timp ce infrastructura rămasă a fost dezmembrată.

5 (Raport final, 2006, Arhive

National nr. 3258).

După 1990, politica românească de tineret, în ceea ce privește cadrul instituțional și competențele sale

A fost transformat semnificativ și a fost oarecum marginit. În ultimele decenii, Autoritatea Naţională pentru Tineret

6 cu nume de variabile, uneori mai multe, alteori mai puțin

aparţineau unor structuri administrative diferite cu mai puţină autoritate: existau

o perioadă în care a apărut ca autoritate independentă în structura guvernamentală (subordonată Secretariatului General al Guvernului și/sau Ministerului Educației), dar se regăsește și în documente de politici publice ca Autoritatea Națională pentru Sport și Tineret,

in legislatie. Astăzi, Autoritatea Națională pentru Tineret a fuzionat cu Ministerul Tineretului și Sportului.

nisterium, iar acest pas a afectat negativ separarea puterilor,

deoarece în această structură instituțională, diversele programe de tineret și sport

Această entitate apare atât ca finanțator, cât și ca beneficiar (Strategia

Politica Națională de Tineret 2015–2020).

În prezent, Ministerul Tineretului și Sportului, ca parte a actualului guvern,

unul dintre sectoarele cel mai puțin reprezentate, cu cel mai mic buget.

7 Deși

3 Română: Uniunea Tineretului Comunist (UTC)4 Română: Biroul de Turism și Tineret (BTT)5 Numeroase articole și rapoarte de investigație din ziare au tratat soarta BTT, legalitatea și

cu dimensiunile sale mai puţin legale. Scopul acestui studiu nu permite o prezentare detaliată a acestuia. 6 Autoritatea Națională pentru Sport și Tineret (ANST)7 În proiectul de buget național pentru 2021, Ministerul Tineretului și Sportului are cel mai mic

buget, 543 milioane lei, aproximativ 110 milioane euro (de o sută de ori mai mare ca mărime)

Din 812020, ministrul nou numit, care este un sportiv activ și vizionar în viața civilă,

El a promis o schimbare în funcționarea și transparența instituției. Următoarele instituții sunt în subordinea ministerului: Direcțiile Județene de Tineret și Sport,

8

Complexe Sportive Naționale,9 Cluburi Sportive,10 Case Culturale Studențești,11 Centrul Cultural „Tei".

Complexul Ral şi Sportiv (Bucureşti),12 Centrul Naţional de Pregătire a Antrenorilor,13 Naţional

Institutul de Cercetări Sportive14 și Muzeul Sportului15 (www.mts.ro). Din structura instituţională

Este clar că accentul se pune mai ales pe sport și mai puțin pe politicile publice pentru tineret.

este în atenție, iar acest lucru se reflectă și în aspectele de conținut ale politicii de tineret.

În același timp, examinând documentele referitoare la tineret, putem observa că

În România, politica de tineret nu se limitează la ministerul responsabil declarativ pentru tineret.

cu atribuțiile departamentului, tot atâtea probleme care afectează tineretul – de ex. tinerii vor

șomajul tinerilor, educația etc. – de competența altor instituții

este situat. De exemplu, Ministerul Educației și Cercetării16 și instituțiile subordonate acestuia,

care cuprind întregul sistem de învățământ public și superior: instituții de asigurare a calității, institute de cercetare legate de știința educației și cercetarea educațională și asociația sportivă școlară și de învățământ superior. Aceasta include Ministerul Muncii și Protecției Sociale, care este responsabil pentru problemele sociale.

17 iar subordonatul sau cel

instituţii aflate sub supravegherea Ministerului Justiţiei.18 În plus, o serie de instituţii, în special

instituția administrativă centrală care implementează programe finanțate de Uniunea Europeană

prin grupurile țintă ale fiecărei axe de finanțare, ministere,

cei implicați direct sau indirect în crearea documentelor de politici publice

și/sau în aplicarea acestuia. Pe lângă unitățile administrative centrale menționate mai sus,

Ministerul Dezvoltării, Investițiilor Publice și Proiectelor Europene,19 Ministerul Dezvoltării, Investițiilor Publice și

Ministerul Administrației,20 Ministerul Culturii,21 Ministerul Relațiilor Interetnice

Office22 etc. Ca urmare, se poate spune că Ministerul Tineretului și Sportului

a Munkaügyi Minisztérium költségvetése). Forrás: htt ps://mfi nante.gov.ro/proiect-buget-2021-

aprobat-in-guvern Letöltés: 2021.03.08.8 Direcții Județene de Sport și Tineret9 Complexuri Sportive Naționale10 Cluburi Sportive11 Case de Cultură ale Studenților12 Complexul Cultural-Sportiv Studențesc Tei 13 Centrul Național de Formare și Perfecționare al Antrenorilor 14 Institutul Național de Cercetare pentru Sport15 Muzeul Sportului16 Ministerul Educației și Cercetării17 Ministerul Muncii și Protecției Sociale

18 Inspecția Muncii, Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială, Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții, Agenția Națională pentru Egali-tatea de Șanse între Femei și Bărbați, Casa Națională de Pensii Publice, Agenția Națională pen-tru Ocuparea Forței de Muncă, Institutul Național de Cercetare Ştiințifică în Domeniul Muncii și Protecției Sociale.19 Ministerul investițiilor și proiectelor Europene20 Ministerul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației21 Ministerul Culturii22 Departamentul pentru Relații Interetnice

82térium és a Nemzeti Ifj úságpolitikai Stratégián kívül23 számos más intézmény és az

általuk kidolgozott stratégiai dokumentumok is közvetlenül vagy közvetve érintenek

ifj úságpolitikai kérdéseket az oktatás, foglalkoztatás, munkaerőpiaci integráció, ki-

subiecte de migrație.

2. Cadrul legal care guvernează politica de tineret

Legea 350/2006.07.21, denumită Legea Tineretului24,25 prevede:

cadrul legal al politicii de tineret din țară. Ea defineşte categoriile sociale care

care sunt afectate de legislație (de exemplu cine este considerat tânăr), dar în același timp acordă o mare atenție drepturilor categoriilor sociale vulnerabile. Legea de-

Acesta definește conceptele de bază, componența, competența și definiția organizațiilor de tineret.

definește competența autorităților administrative centrale și locale în politica de tineret,

cadrul de sprijin, drepturile tinerilor, principalele domenii ale politicii de tineret. Incepand din 2010-

Au existat multe inițiative de modificare a legii și, în sfârșit, în 2016

Pachetul de modificări legislative este larg, pregătit de Ministerul Tineretului și Sportului.

a trecut printr-un proces de consultare inițiat. Obiectivul principal al acesteia este stabilirea unui cadru legal

ar fi fost adaptarea legii la provocările sociale actuale care afectează tineretul, procesul ar fi inclus armonizarea legii cu alte legi care afectează tineretul.

cu legile relevante (Legea 333/2006 privind înființarea Centrelor de informare și consiliere pentru tineret; Legea 351/2006 privind înființarea, organizarea și funcționarea Consiliului Național al Tineretului; Legea 425/2004 privind înființarea Zilei Naționale a Tineretului). Modificarea planificată nu a avut succes, Senatul României

Judecătorul a returnat legislația, făcând necesară reluarea procedurii. În 2017, s-a mai încercat modificarea legislației, având următoarele obiective principale: inserarea în legislație a unui capitol despre centrele de tineret, care necesită servicii integrate și personalizate pentru tinerii din comunitate; tânărul

introducerea de măsuri care să asigure protecția, incluziunea socială și integrarea pe piața muncii a tinerilor, eliminarea oricărei forme de discriminare a tinerilor;

prevenirea; înființarea de consilii județene pentru tineret; nivel central și local

Acordarea de sprijin financiar pentru activitățile de tineret. Încercarea de modificare

Singurul beneficiu de până acum a fost că unitățile administrative locale pot fi separate.

fonduri pentru sprijinirea activităților tineretului. Astfel, la nivel local,

Autoritățile județene și locale au intrat și în finanțarea organizațiilor de tineret cu sume care pot fi virate sau retrase direct.

26 (Strategia națională în domeniul

politici de tineret 2015–2020).

Ca urmare a încercărilor anterioare, în noiembrie 2020, Ministerul Tineretului și

Consiliul Naţional al Tineretului27 a fost înfiinţat la iniţiativa Ministerului Sportului, care

23 Aceasta a fost valabilă și până în 2020, noua strategie fiind în curs de dezvoltare. 24 Legea Tineretului25 Disponibil la: http://mts.ro/acte-normative-in-vigoare/

26 În multe cazuri, aceasta își găsește locul în discursul public în termeni politici și legati de putere, astfel încât organizațiile pot deveni vulnerabile. O discuție detaliată a acestei probleme depășește sfera acestei cercetări.27 Consiliul Național pentru Tineret, Consiliul Consultativ pentru Tineret – Consiliul Consultativ pen-

83practic structura consultativă reprezentând tineri (10 comitete, care

membrii au fost delegați de organizații de tineret cu un mandat pentru 2020–2022), iar

sarcina sa este de a participa activ la deciziile de politică publică care afectează tinerii

(www.mts.ro).

3. Documente strategice și planuri de acțiune

În urma ocolului instituțional și legal, dezvoltarea politicii de tineret a fost ghidată de strategic

O revizuim în lumina documentelor. În acest sens, anii 2000 au fost un punct de cotitură.

punctul de cotitură, întrucât aderarea la Uniunea Europeană și transparența mai mare a fondurilor de finanțare de preaderare au condus la armonizarea orientărilor de politici publice cu directivele europene în toate domeniile. Responsabilitatea

Necesitatea unor obiective și indicatori politici de tineret a dat naștere Planului național de acțiune pentru tineret.

28. Elementul central al documentului este economic şi

Încurajarea participării la viața socială reduce excluziunea socială

prin lubrifiere. Accentul a fost pus pe problemele sociale care au determinat în special calitatea vieții tinerilor din mediul rural, cum ar fi diferențele regionale, calitatea vieții

gen, sărăcie, șomaj, acces la servicii educaționale. Implementarea Planului de acțiune este monitorizată de Comitetul responsabil pentru problemele tineretului.

care a inclus intervenții specifice defalcate pe an. Fără indicatori și programe clare, puține măsuri au fost implementate, iar documentul în sine nu conținea un plan de implementare specific sau resurse alocate.

Biroul de Sprijin pentru Inițiativele Tineretului a fost înființat în 2002.

29, care

trebuia să gestioneze programul de atunci Tineret pentru Europa (Tineretul în Acțiune

got, predecesorul Programelor Erasmus+), dar această instituție a fost fuzionată în 2005

către Autoritatea Naţională pentru Tineret menţionată anterior, după Comisia Europeană

și-a retras certificarea pentru a gestiona programul. Fuziunea celor două instituții a încălcat principiul transparenței, ministerul care răspunde de tineret a devenit atât beneficiar, cât și autoritate de management.

Începând din 2007, diverse programe europene legate de politica de tineret

Instituția de implementare este Autoritatea Națională pentru Programe Comunitare în Educație și Formare Profesională.

30. De atunci, această instituție este Autoritatea Română de Management pentru programul Erasmus+.

ga și, practic, cuprinde învățarea anterioară, orientată spre tineret, pe tot parcursul vieții

programe de sprijin.

Printre documentele strategice cheie, sunt valabile în prezent următoarele:

Strategia națională de politică pentru tineret 2015–202031, la care ne-am referit deja mai devreme.

Documentul adoptat de guvern în 2015 urmărește îmbunătățirea situației economice,

sprijinirea participării acestora la viața socială, culturală și politică, asigurând accesul la educație, locuri de muncă și condiții de viață echitabile

tru Problemele Tineretului.28 Planul Național de Acțiune pentru Tineret29 Agenția Națională pentru Sprijinirea Inițiativelor Tineretului30 Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale

suc

31 Strategia Națională în domeniul politicii de tineret 2015–2020, Disponibil: http://mts.ro/wp-content/uploads/2016/02/Strategia-tineret-final.pdf

84sa pentru toti tinerii. Documentul este în principiu legat de alte sectoare

strategii relevante (de exemplu, educație, asistență medicală, piața muncii,

incluziunea socială), dar în absența unei viziuni politice integrate, strategia în sine este exagerată

ambițios, dar implementarea sa a fost extrem de fragmentată. Strategia este construită pe patru dimensiuni tematice: cultură și educație non-formală, sănătate și timp liber, participare socială și voluntariat, angajare și antreprenoriat. În același timp, incluziunea socială cuprinde prezentarea tuturor dimensiunilor, iar acestui aspect i se acordă prioritate în toate domeniile. Întrucât nu a fost elaborat un plan de acțiune specific după aprobarea documentului, cele 33 de obiective specifice incluse în strategie, aliniate la dimensiunile prezentate mai sus, și

aproximativ 200 de zone de intervenție atribuite și cel puțin 30 de grupuri țintă identificate

dificil sau imposibil de implementat.

Romii au jucat un rol semnificativ în crearea documentelor strategice.

Consiliul Tineretului din Republica Ungaria, care este o organizație neguvernamentală cu personalitate juridică independentă,

organizație, al cărei scop principal este acela de a proteja și promova drepturile tinerilor, precum și de a

sprijinirea participării active a comunității, precum și a reprezentării intereselor tinerilor

la nivel național, național, european și internațional. Această organizație este principalul partener de consultare al Forumului European al Tineretului de la Bruxelles. Datorită acestui fapt, particip activ

Cartea albă a Comisiei Europene – Un nou impuls pentru tineretul european (2001) a fost adoptată de către

Pactul european pentru tineret (2005) și cooperarea europeană pentru tineret

cadru reînnoit 2010–2018 (2009) în pregătirea documentelor enumerate mai sus

au prezentat documente strategice (Planul național de acțiune pentru tineret, tineret național

Strategia politicii de tineret 2015–2020). (Strategia națională în domeniul politicii de tineret 2015–2020)

Deoarece sportul este o parte integrantă a politicii de tineret și a strategiei

există și document, menționăm planul de dezvoltare sportivă a României pentru perioada 2016–2032. Documentul definește scopurile strategice și obiectivele specifice care le sunt atribuite în următoarele domenii: sport de masă, sport profesionist, sport adaptat persoanelor cu nevoi educaționale speciale, cercetare științifică, resurse umane în sport, resurse materiale și financiare. Strategia definește implementarea obiectivelor pentru ministerul responsabil – plan operațional, necesitatea cooperării cu alte ministere relevante, buget

atribuire – dar, de fapt, nu s-au înregistrat progrese semnificative în ceea ce privește implementarea în perioada analizată. Noul ministru al Tineretului și Sportului în 2020

ter a promis o strategie coerentă, transparentă și fezabilă pentru România, într-un comunicat

Din rezultate, putem concluziona că vor exista sporturi prioritare care vor primi o finanțare mai semnificativă.

Pe lângă documentele strategice de mai sus, este necesar să menționăm alte două,

document sectorial: Strategia Națională Anti-Sărăcie și Incluziune Socială pentru perioada 2015–2020,

33 și care acoperă perioada 2014-2020

32 Vezi de ex.: http://www.digisport.ro/special/noua-strategie-a-romaniei-in-sport-sa-ajungem-

printre-primele-15-țări-din-lume-cu-7-federații-care-produc-medalii-980007 Descărcat: 2021.02.02. 33 Română: Strategia Națională pentru Incluziune Socială și Reducerea Sărăciei 2015–2020, Disponibil la: http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Familie/2016/StrategyVol1RO_web.pdf

85Strategia Naţională de Ocupare.34 Ambele sunt gestionate de Ministerul Muncii.

a fost pregătit și este implementat în, mai ales prin programe finanțate de Uniunea Europeană

prin gură. Interesant, spre deosebire de Legea 350/2006, care se aplică persoanelor cu vârsta cuprinsă între 14 și 35 de ani.

definește tinerii ca pe cei cu vârste cuprinse între 15 și 24 de ani, aceste strategii îi definesc pe cei cu vârste între 15 și 24 de ani

ca tineri, programe de combatere a sărăciei și de ocupare a forței de muncă care vizează tinerii

în intervenţii. Ambele documente consacră un capitol separat problemelor care afectează tinerii.

cauzele și obiectivele problemelor (sărăcia, excluziunea socială, ocuparea forței de muncă, problemele de integrare pe piața muncii). Un domeniu cheie ar fi migrația, un fenomen care afectează și tinerii români – dar acest lucru nu este inclus în aceste documente.

în. România nu are o strategie de emigrare, migrație forță de muncă a tinerilor și a populației active în general (Strategia de imigrare

35 există). Cu cât mai sus

Strategia Națională de Ocupare a Forței de Muncă, numită după ungur

iar analiza SWOT a ocupării forței de muncă menționează migrația forței de muncă în categoria punctelor slabe și amenințărilor, dar nu abordează problema mai detaliat (Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014–2020). În continuare, ne vom uita la

sistemul instituţional al serviciilor naţionale în domeniul tineretului, iar ulterior

și ne concentrăm pe sectorul civil în lumina datelor secundare.

4. Servicii la nivel naţional care operează în domeniul tineretului

și intersecția sectorului civil

În România, tinerii

Implementatorii direcți ai măsurilor de politică pentru tineret sunt Tineretul

şi Ministerul Sportului, precum şi Direcţiile Judeţene de Tineret şi Sport. Ministerul de

rium îndeplinește următoarele sarcini:

 Asigură implementarea programelor guvernamentale în domeniul tineretului și sportului

implementarea masurilor.

 Inițiază sau aprobă implementarea obiectivelor strategice ale ministerului

iniţiative legislative pentru implementarea acestuia.

 Asigură reprezentarea României în politica internă și internațională de tineret

la evenimentele internaționale.

 Supervizează implementarea politicii de tineret.

 Cooperează cu alte instituții ale statului la nivel național și local.

 Asigură implementarea acordurilor internaționale privind tineretul.

Direcţiile Judeţene de Tineret şi Sport au următoarele atribuţii: Implementează programe naţionale în domeniul tineretului şi sportului.

 Ei monitorizează implementarea legislației în domeniul tineretului și sportului.

 Culturale, artistice, de agrement, educaționale, turistice, interne și internaționale

Ei organizează activități în colaborare cu alte instituții.

 Aceștia sprijină programele pentru tineret.

 Furnizează servicii de consiliere și informare tinerilor.

 În judeţe va fi creată o bază de date a organizaţiilor neguvernamentale de tineret.

34 Română: Strategia națională de ocupare a forței de muncă 2014–2020, disponibil la: http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Munca/2014-DOES/2014-01-31_Anexa1_

Strategia_ocupaţiei.pdf 35 780/2015. Hotărâre de Guvern din 23 septembrie.

86 Activități bazate pe metode educaționale non-formale, seminarii,

Ei organizează ateliere, tabere și antrenamente.

 Sunt organizate programe sociale pentru tinerii și copiii vulnerabili.

Ministerul Sportului și direcțiile sportive funcționează de la bugetul central.

și/sau beneficiari ai altor ministere sunt euro-

a programelor finanțate de UE. Pe lângă instituțiile denumite, român-

în rândurile organizatorilor de activități, servicii și programe pentru tineret

Există un număr mare de organizații ale societății civile care funcționează din bugetele locale și din alte surse alternative pe lângă fondurile ministeriale. Avem disponibil un barometru al societății civile din 2017,

36 pe baza căruia dăm o secțiune din

Societatea civilă românească, cu un accent deosebit pe organizațiile de tineret ale societății civile.

Potrivit Registrului Național al Organizațiilor Societății Civile37, în septembrie 2020,

Structura societății civile a fost următoarea: 80% asociații, 17% fundații, 2% federații, 1% sindicate. Rata de activitate a organizațiilor societății civile în 2015 a fost de 52%, ceea ce înseamnă că 52% dintre organizațiile înregistrate au depus situații financiare, ceea ce indică faptul că

a fost activ financiar în acel an. În ceea ce privește indicele de asociativitate (adică 1000

numărul de ONG-uri pe cap de locuitor) În 2015, regiunile cu cele mai bune performanțe au fost: București – Ilfov, Regiunea Nord-Vest și Regiunea Centru (indice peste 2,5 organizații/1000 locuitori), în celelalte regiuni numărul ONG-urilor la mia de locuitori este mai mic

număr. În ceea ce privește organizațiile active, regiunile de vest și sud-est conduc (aici

17% dintre organizațiile înregistrate sunt active), în celelalte regiuni numărul organizațiilor active este între 8–15%.

raportul numerelor. Organizațiile societății civile înregistrate sunt concentrate în așezările urbane

75%, rata de activitate a sectorului neguvernamental a fost de 48,2% în 2015. Peste 40% dintre organizații sunt angajate în servicii comunitare care nu necesită acreditare – acestea includ ONG-urile culturale și de tineret, urmate de

furnizori de servicii acreditați – în principal diverse organizații de servicii sociale și de caritate, urmate de organizații implicate în cercetare, advocacy și analiză a politicilor publice (ambele cu o pondere de aproximativ 30%).

O tendință de creștere poate fi observată în ceea ce privește veniturile și cheltuielile în 2010

după, după cum se arată în tabelul de mai jos. Este necesar să rețineți aici că

Mai mult de două treimi (68%) dintre ONG-urile chestionate nu au angajați.

Tabel 1: Tendințe ale veniturilor ONG-urilor din România între 2010 și 2015 (euro)

2010 2011 2012 2013 2014 2015

Venitul mediu anual 45.329,60 49.777,49 48.315,45 50.309,73 48.376,18 55.553,13Median 2.661,16 2.317,87 2.501,30,30,62,30,62,62,18 venit 1.192.442 1.476.199 1.626.780 1.895.617 1.975.584 2.372.511 Cost total 1.092.824 1.377,302 1.565.016,81,716,81 1

Sursa: România 2017. Sectorul neguvernamental – Profil, tendințe, provocări, p. 35.

36 România 2017 . Sectorul neguvernamental – Profil, tendințe, provocări. Fundatia pentru De-

revoluția societății civile. Disponibil: http://www.stiri.ong/assets/fi les/romania-2017 .pdf

37 Registrul Național al ONG-urilor

87Se poate observa că în sfera civilă venitul anual este direct proporțional cu venitul total.

au crescut și veniturile medii. Valoarea mediană este mai grăitoare, ceea ce ne permite să concluzionam că

Este de remarcat faptul că în societatea civilă românească există unele organizații mari generatoare de venituri (presumabil organizații umbrelă, beneficiari ai proiectelor UE cu finanțare mare).

sau un furnizor de servicii sociale acreditat care primește sprijin de stat

organizații etc.), cu toate acestea, o parte semnificativă a sectorului civil abia își poate acoperi cheltuielile anuale.

38 În ceea ce privește sursele de venit, clasamentul este următorul:

1. Surse guvernamentale2. Subvenții UE3. Alte subvenții externe4. Resurse interne neprocurate

5. Sponsorizare6. Subvenții bisericești7. Donații8. Evenimente și servicii proprii9. Venituri10. Venituri din propria afacere11. Taxele de membru12. 2% subvenție din impozitul pe venit13. Alte surse Clasamentul surselor arată că sectorul civil românesc este puternic

Este axat pe sprijin și depinde în mare măsură de sprijinul guvernamental direct și indirect – deoarece fondurile UE sunt aproape în întregime administrate de guvern. În urma analizei documentelor, s-a stabilit că sfera politicii de tineret din România (procedura de management, administrare, sistem instituțional,

sarcini, finanţare etc.) este extrem de fragmentat, documentul strategic naţional

Aceste măsuri s-au născut sub presiunea obiectivelor și așteptărilor Uniunii Europene și a celor financiare

Aceștia se concentrează pe programele de sirianizare și pe axele lor prioritare individuale. Există în mod clar o lipsă a unei viziuni strategice coerente, interne, intersectoriale și nu putem vorbi decât parțial de

implementare și monitorizare operațională. Societatea civilă este strâns integrată în dezvoltarea/implementarea politicii de tineret, într-un mod complementar.

Acesta completează serviciile guvernamentale deficitare cu diferite grade de succes. fi -

Pe baza repartizării surselor de finanțare, se poate spune că funcționarea organizațiilor societății civile nu se caracterizează prin predictibilitate structurală, ci mai degrabă prin funcționarea proiect cu proiect. Pentru a susține acest lucru, rezultatele unui chestionar efectuat în principal în rândul organizațiilor civile de tineret din Ungaria au fost ulterioare

Vom reflecta mai târziu asupra procesării sale.

39

38 Un studiu național cuprinzător ar oferi o imagine mai nuanțată a societății civile din România. Momentan avem doar date secundare disponibile, investigațiile ulterioare nu fac obiectul acestui studiu, am dori să prezentăm rezultatele propriului nostru chestionar într-un studiu ulterior. Vă oferim aici o privire, o secțiune transversală a fenomenului, care aparține panorama politicilor de tineret.

39 Nu am discutat în mod specific sfera civilă maghiară din România în acest studiu, nu este subiectul studiului. Potrivit Kiss (2010), se poate spune că caracteristicile sale sunt dimensiunea relativ mică, densitatea organizațională relativ uniformă, o proporție mare de organizații rurale și o predominanță a

88 Concluzii

În concluzie, se poate spune că problemele legate de politica românească de tineret

Sistemul instituțional și cadrul legal care asigură funcționarea acestora sunt extrem de rigide și poartă în mod clar moștenirea administrativă de dinainte de schimbarea regimului. În asta

Organizațiile de tineret care funcționează în acest context sunt nevoite să se adapteze. Relief

înseamnă că cadrul legal permite guvernelor locale și județene să sprijine organizațiile de tineret din surse separate – diverse, auto-

prin sisteme aplicative dezvoltate de ministere. În plus, unde-

După cum se poate observa din analiza datelor secundare, alte surse sunt disponibile și pentru organizații, dar, interesant, clasamentul surselor este condus de subvenții alocate de la bugetul național. Sistemul de finanțare, precum și alte surse pentru care pot fi aplicate (în principal oportunități de finanțare UE, sponsorizări, alte surse străine și interne) „forțează” organizațiile să aibă competențe de management de proiect pentru a gestiona finanțarea din diverse surse. Beneficiile pozitive ale acestui lucru sunt incontestabile; sistemele de aplicare a fondurilor interne din surse guvernamentale (neuniforme la nivel național, dezvoltate de guvernele locale și județene) sunt contingente și imprevizibile și, în același timp, selecția câștigătorilor poate fi determinată de apartenența politică a liderilor administrațiilor locale - și, în acest sens, distribuția fondurilor poate fi politizată. Ca o continuare

a cercetării curente bazate pe analiza documentelor și a datelor secundare, a fost efectuată o cercetare bazată pe colectarea de date online și care vizează organizațiile de tineret, care

prelucrarea poate clarifica ulterior constatările de mai sus. Evaluarea politicii publice și a cadrului legal și sinteza datelor secundare disponibile permit stabilirea contextului operațional al organizațiilor de tineret ale societății civile.

poziţia şi înţelegerea acesteia.

Referințe

Cercetări privind cadrul legislativ național și de politici publice privind standardizarea

serviciile publice în general și politicile de tineret în special http://www.

standarde-tineret.ro/wp-content/uploads/2019/03/Cercetare-Romania.pdf Descărcat 2020.03.04.

Comisia Prezidenţială de Analiză a Dictaturii Comuniste din România. Raport

Final (2006) http://www.wilsoncenter.org/sites/default/files/media/documents/

articol/RAPORT%20FINAL_%20CADCR.pdf Descărcat: 25.05.2019.

Site-ul Ministerului Tineretului și Sportului htt p://mts.ro/

Legea 350/2006.07 .21 – Legea 350/2006.07 .21.

Legea 351/2006 – Legea 351/2006 privind înființarea și organizarea Consiliului Național al Tineretului

Act privind înființarea și funcționarea

organizatii culturale. În general, bugetul anual al organizațiilor este scăzut, iar sursele guvernamentale interne și maghiare sunt considerate cele mai importante surse de finanțare. Românul

Societatea civilă maghiară se caracterizează în general prin integritate internă, dar în același timp are și legături strânse cu guvernele locale și organizațiile afiliate bisericii.

89Legea 425/2004 – Legea 425/2004 privind instituirea Zilei Naţionale a Tineretului

prescripție medicală.

Legea 333/2006 – Centrul de Informare și Consiliere pentru Tineret 333/2006-

Act asupra stabilirii tendoanelor.

Site-ul Ministerului Muncii și Echității Sociale htt p://www.

mmuncii.ro

Arhivele Naţionale: http://arhivelenationale.ro/site/download/inventare/

Comitetul-Central-al-Uniunii-Tineretului-Comunist.-1945-1955.-Inv.-3258.pdf Downloaded 2020.03.04.

Strategia Națională de Politică pentru Tineret 2015–2020. http://mts.ro/wp-content/

uploads/2 016/02/Strategia-tineret-fi nal.pdf Descărcat 2020.03.04.

Site-ul Ministerului Educației Naționale htt ps://www.edu.ro/

Registrul Național al Societății Civile: htt p://www.just.ro/en/registrul-

national-ong/ Descărcat: 2020.03.09.

Strategia Națională în domeniul politicii de tineret 2015–2020 http://mts.ro/wp-

content/uploads/2016/02/Strategia-tineret-fi nal.pdf Descărcat: 2020.03.04.

Strategia Naţională pentru Ocuparea Forţei de Muncă 2014–2020 http://mmuncii.

ro/j33/images/Documente/Munca/2018/SN_Ocupare_forta_munca_2018.pdf Descărcat: 04.03.2020.

Brown, G. (2004). Analiza sociologiei organizaționale a organizațiilor de tineret maghiare din Transilvania,

Societatea Ardeleană, volumul 2, numărul 2, p. 85–112.

D. Lőrincz, J. (2002). Problema societății civile după 1989, WEB, numărul 10, p. 9–12.

Epure, C., Tiganescu, O., Vamesu, A. (2001). Societatea Civilă Română: O agendă pentru

Progres Un raport preliminar asupra proiectului Civicus Index On Civil Society In

România, Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile, București.

Kiss, D. (2010). Organizațiile non-profit maghiare din România – 2009–2010. Organizațiile

prezentarea bazei de date și analiza sociologică a sectorului non-profit ISPMN.,

Cluj-Napoca.

Kivu, M. (coord.) (2017). România 2017 Sector Neguvernamental – Profil, Tendințe,

provocări, Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile, București.

Nimu, A., Pîrvulescu, C., Todor, A. (coord.) (2016) Societate civilă, democrație și

construcție instituțională. Transparență și participare publică în România contemporană. Polirom, Iași.

[Page 91 - No extractable text]

91GYÖRBÍRÓ ANDRÁS-CSABA

Partiumi Keresztény Egyetem, andras.gyorbiro@partium.ro

A Brexit várható hatásai a Partiumban

Abstract. The title of the study is provocative in the sense that the Brexit and

the Partium region may not seem to have any direct connections. At the same

de timp, urmărește să evidențieze, prin prezentarea anumitor aspecte economice și sociale, care schimbări perceptibile vor avea loc în regiunea Partium ca urmare a plecării Marii Britanii din UE. Una dintre cele mai vechi, destul de legitime surse de critică la adresa UE este că instituțiile, principiile și politicile Uniunii Europene par prea îndepărtate de o proporție semnificativă a cetățenilor săi. În acest articol, prezentăm câteva domenii în care această nouă situație va aduce schimbări foarte tangibile, iar acest lucru poate duce chiar la o conștientizare mult mai mare a politicii europene în rândul societăților europene pe termen lung. Unele tendințe și constatări pot fi aplicate practic în orice regiune de dimensiuni similare din UE,

dar vom încerca să evidențiem și unele dintre particularitățile regiunii Partium.Cuvinte cheie: Brexit; impacturi sociale; migrație

Absztrakt. A tanulmány címe abban az értelemben provokatív, hogy Nagy-Bri-

Ieșirea Turciei din Uniunea Europeană este asociată cu o regiune care

care aparent nu are nicio implicare directă în proces. În același timp, își propune să evidențieze, prin evidențierea anumitor aspecte economice și sociale, cât de realist vor urma schimbări perceptibile în cadrul Partidului ca urmare a plecării britanice, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung. Una dintre cele mai vechi, și într-adevăr legitime în multe privințe, critici la adresa integrării europene este că Uniunea Europeană pare prea îndepărtată pentru o proporție semnificativă de cetățeni. În acest articol, prezentăm câteva domenii în care o schimbare la nivelul UE va aduce schimbări foarte vizibile, iar acest lucru ar putea duce chiar la o conștientizare semnificativ mai mare a politicii europene în rândul societăților de pe continent pe termen lung. Unele dintre tendințe și constatări pot fi aplicate practic în orice regiune a UE de dimensiuni similare, dar vom încerca, de asemenea, să prezentăm câteva caracteristici care sunt subliniate în cazul Partium. Cuvinte cheie: Brexit; impacturi sociale; migrație

92 Introducere

În ciuda faptului că populația din Partium1 a existat de-a lungul întregului secol al XX-lea, a fost posibil să

Încă nu ar fi putut trăi direct schimbările, tragediile și adversitățile secolului

Unul dintre cele mai semnificative evenimente care au adus schimbarea a fost cauzat de un eveniment pur birocratic care a trecut în mare parte neobservat de localnici atunci când s-a întâmplat. Aderarea României la Uniunea Europeană a marcat cu adevărat începutul unei ere, iar odată cu ea

Demarcarea frontierei româno-maghiare, dezvoltarea dinamică a relațiilor comerciale, ascensiunea proiectelor transfrontaliere și impactul tendințelor migratorii care au început în paralel au devenit evidente în regiune. Desigur, aderarea la UE a adus schimbări fundamentale în perspectivele sociale și economice.

Având în vedere circumstanțele, acesta nu este un lucru flagrant în sine, poate fi interpretat ca o caracteristică comună a țărilor din regiunea post-sovietică în anii de după aderarea lor la UE (Ramet,

2020). În astfel de cazuri, nu există aproape un grup social a cărui viață de zi cu zi, condiții de viață și condiții de muncă să nu fi fost schimbate radical de ordinea dată.

aderarea țării la UE, iar acest lucru este valabil mai ales pentru regiunile de frontieră, precum cele de coastă

Regiunea Umi.

În timp ce România și Bulgaria în 2007. aderarea în 2018 a fost un mare succes pentru cetățenii UE

Majoritatea oamenilor probabil că nu își vor aminti pe termen lung, dar retragerea Marii Britanii, pentru a folosi expresia colocvială care a prins rădăcini în uzul de zi cu zi, Brexit, este probabil să reprezinte o adevărată piatră de hotar în istoria Uniunii pentru mulți (Malik, 2018). În afară de faptul că o fostă putere mondială, o actuală putere nucleară,

o țară cu mare influență culturală (Langenbacher, 2017) părăsește Europa comună, și astfel umbrează oarecum procesele politice mondiale și centrele de greutate. În studiul nostru, căutăm răspunsul la modul în care un astfel de pas poate afecta direct și indirect o țară care este spațial

o regiune foarte îndepărtată de britanici, precum Partium și viețile locuitorilor săi.

În acest studiu, pe lângă descrierea obiectivelor și metodelor, acele aspecte

Vom explora cele mai relevante aspecte ale studiului, pe baza impacturilor economice măsurabile și socio-culturale mai puțin măsurabile, care se reflectă și în literatura de specialitate într-o abordare meta-analitică.

Obiective și metode

Scopul studiului este dublu. Pe de o parte, am dori să o examinăm într-o perspectivă istorică.

pentru a evalua ce fel de procese sociale, geopolitice și economice reprezintă un regres în situația creată de Brexit. Precum și ceea ce acest punct final al procesului face necesar pentru emigranții Partium, care sunt subiectul restrâns al studiului, și pentru grupurile mult mai largi, un fel de regândire contextuală amplă. Pe de altă parte, este examinat în mod explicit din perspectiva regiunii Partium.

Să analizăm potențialele impacturi care ar putea afecta vechiul-vechi pe termen scurt. De asemenea, considerăm că aceasta este o măsură de umplere a golurilor, deoarece este inutil să le identificăm individual și izolat.

1 În acest studiu, termenul se referă la Biharul românesc (inclusiv Érmellek),

Ne referim la zona județelor Szilágy, Satu Mare și Máramaro.

93 de procese cunoscute de mulți, credem noi, la un asemenea nivel de european integrat

Într-un domeniu în care interdependențele economice și sociale domină, merită să aloci spațiu contabilizării precise a acestor efecte și să oferim un cadru interpretativ care să poată fi folosit cel puțin parțial pentru a stabili dependențe cauzale.

În ceea ce privește metodele de cercetare, au fost utilizate analiza documentelor și analiza datelor secundare.

Sub forma unui studiu, ne străduim să identificăm procesele susținute de literatură

să ţină cont de o abordare mai precisă a întinderii şi mecanismului său de acţiune

luând în considerare și evidențiind imposibilitatea potrivirii exacte a datelor din motivele explicate de mai multe ori

De asemenea, a determinat limitele cercetării noastre. Grupul țintă este emigranții din regiunea Partium și rudele acestora (în raport cu efectele secundare). În această diviziune,

Grupul de tineri merită atenție, având în vedere că este complet

Socializarea lor a avut loc până acum alături de narațiunea și experiența slăbirii globale și a trecerii fără probleme a granițelor și, în acest sens, toate acestea reprezintă un punct de cotitură serios.

punct.

Oprirea istoriei

Cunoscutul Francis Fukuyama (1992) The End of History. munca lui. Nu numai

deoarece este probabil una dintre cele mai greșit citate sau incorect citate și adesea suprasimplificate din literatura internațională,

dar și pentru că a devenit un punct de referință teoretic obișnuit în raport cu ceea ce autorul său s-a referit de fapt în termeni mult mai nuanțați: că după ordinea mondială bipolară, sistemul politic dominant la nivel global va fi democrația liberală, iar sistemul său socio-economic principal va fi capitalismul, bazat în mare parte pe piețele libere neoliberale, iar dominația acestor procese va organiza marea majoritate a țărilor de mai sus 4). Multă vreme aceasta a fost într-adevăr o tendință clară, uneori mai dinamică, alteori mai poticnitoare, și au existat foarte puține exemple de regres în oricare dintre cele trei elemente ale teoremei de mai sus, deși au existat exemple de fluctuații în domeniul aranjamentelor, ca și în alte similare.

tendințe mondiale, cum ar fi secolul al XX-lea Dinamica globală a procesului a fost, de asemenea, inegală în timpul decolonizării secolului al XX-lea (Bailkin, 2015).

În același timp, acei tineri care s-au născut în Partid după 1990, dar sunt încă în Partid

Cu atât mai mult cei care, ceva mai devreme, și-au petrecut întreaga viață într-un mediu de integrare europeană liniară, fără pauze sau inversări și libertăți din ce în ce mai împlinite. Acest lucru a fost experimentat și de alte grupe de vârstă,

dar pentru cohortele de mai sus, acest lucru a dus la un proces progresiv absolut unidirecțional, rezultând o viață civică europeană din ce în ce mai liberă, integrată. Nici ei nu-

Ce factor nu s-au întâlnit până acum care ar fi funcționat împotriva acestui lucru?

La început, au putut simți doar că tot mai multe articole erau disponibile la fiecare achiziție.

în timpul călătoriei către Ungaria, și apoi că trebuie să petreci doar o perioadă rezonabilă de timp la fiecare trecere a frontierei, nu o jumătate de zi. În cele din urmă, pot călători fără restricții și, în sfârșit, pot lucra în întreaga Uniune Europeană fără obstacole sau restricții birocratice.

Percepția și relevanța acestui lucru la nivel individual

și cât de mare era, depindea de situația de viață: de exemplu, cineva ale cărui rude sau partener erau din Ungaria

94, ar sublinia probabil cu o pondere semnificativ mai mare că este granița

trist. De exemplu, cineva care provine dintr-o familie săracă și pleacă la muncă în străinătate,

Evident, această oportunitate a fost decisivă pentru viața lui. Cu toate acestea, un lucru este clar: până la Brexit, chiar dacă au existat conflicte în lume, Europa a fost un

A devenit un spațiu economic și social din ce în ce mai unificat, cu adevărat liber, în interiorul granițelor sale externe (James, 2017).

2

Brexit în acest sens nu este despre plecarea unui stat membru, ci mai degrabă despre

creează un sentiment de urgență: evidențiază posibilitatea ca tot ceea ce s-a întâmplat în ultimele timpuri, decenii, să se oprească sau, în unele cazuri, să se inverseze. Un-

Îi face pe toți să se gândească dacă planul, scenariul de autorealizare pe care l-au dezvoltat – considerând contextul descris mai sus ca fiind constant – poate fi menținut.

Ar putea fi un lac? Pentru toate acestea, nu trebuie să mergi în Marea Britanie, sau dacă ești de aici, nu poți merge acolo.

a trăi pentru ca această problemă să fie îngrijorătoare, pentru că este suficient să ne gândim câte mii de familii sunt care fie locuiesc parțial în Ungaria, fie ai căror copii, de exemplu, locuiesc în Érmellék, învață într-un liceu maghiar în zilele lucrătoare, fie sunt studenți acolo.

În opinia noastră, afirmația că Marea Britanie este o-

maghiarii din partidul nia, iar în plus, se subliniază migrația multor tineri

a fost țara țintă, dacă articolul detaliază acest lucru de către Melegh (2015)

Din motive evidente, un număr exact nu poate fi menționat în mod sigur. În același timp

Studiul lui Toró și Varga (2020) pe un eșantion de aproape 1.800 de maghiari care trăiesc în străinătate poate fi autoritar și relevant, ceea ce relevă, pe de o parte, că

Al doilea grup ca mărime de maghiari transilvăneni (după Germania) locuia în Regatul Unit la momentul sondajului (când Brexitul nu intrase încă în vigoare legal),

pe de altă parte, care este relevant pentru al doilea obiectiv al nostru de cercetare, al doilea ca important

Cea mai mare populație a trăit în Regatul Unit în timpul sondajului (Toró, Varga, 2020). Dacă adăugăm la aceasta și faptul că în cazul Danemarcei, care este lider în acest sens, participarea europeană a universităților daneze întinerește cu siguranță semnificativ populația care locuiește în străinătate.

sistemul său universitar, care este unic la nivel național și oferă reduceri care depășesc cu mult taxele de școlarizare (Terpstra, 2015), atunci considerăm că se poate trage o concluzie importantă. În special, considerăm că este dovedit că, spre deosebire de aceasta,

efectele atenuante ale învățământului superior britanic relativ scump, cel mai mare grup de tineri maghiari (cu vârste între 18 și 35 de ani) din Transilvania sosind de facto în scopuri de muncă în Marea Britanie

îşi căuta calculele. Dacă presupunem că, conform datelor recensământului din Transilvania, aproape jumătate dintre maghiarii din Transilvania locuiesc în Partium (Kiss, 2012), atunci grupul în centrul articolului nostru este de zeci de mii, sau poate câteva zeci de mii, iar dinamica care rezultă din ultimele date se bazează probabil și pe primul studiu cuprinzător de analiză a datelor realizat de Gödri (2010).

2 Desigur, au existat eșecuri, precum ratificarea Constituției Europene.

eșecul UE în cazul Franței și Țărilor de Jos, sau extinderea mai lentă decât se aștepta a spațiului Schengen. Cu toate acestea, acestea erau demne de știre doar pentru grupurile mai interesate de viața publică și nu puteau deveni, pentru a folosi un termen de științe politice, datorită naturii lor abstracte.

un „subiect de masă”, adică o întrebare care ar stimula mințile familiilor individuale și ale indivizilor să ia atitudine.

95Conform afirmației noastre bazate pe cele de mai sus, Brexit este, prin urmare, grupul pe care îl afectează

De asemenea, este capabil să pună sub semnul întrebării continuarea liniară a contextelor sociale și, astfel, poate aduce un nou factor de incertitudine în decizia fiecărei persoane care ia în considerare migrația, care nu ar fi apărut anterior fără precedent sau exemplu.

La aceasta se adaugă pierderea care este cauzată de motivele detaliate mai jos (migrarea

tipare, influențe culturale) separarea Regatului Unit este din ce în ce mai importantă

Îl fac vulnerabil, mai ales pentru tineri. Până la urmă, deși Uniunea Europeană are unele

aspecte (de exemplu, statutul oficial al limbilor, numărul de comisari în Comisia Europeană)

etc.) principiul un stat membru-o unitate este puternic, plecarea britanicilor cu siguranță nu poate fi comparată cu acea situație fictivă (fie doar din cauza valorii sale globale de știri), dacă, de exemplu,

Estonienii sau ciprioții ar fi părăsit UE. Pe de o parte, multe familii au rude care locuiesc/care au locuit în Regatul Unit, dintre care multe s-au stabilit acolo de mult timp și vizitează ocazional țările lor de origine, pentru membrii familiei care rămân acolo.

trimit pachete în mod regulat, poate prefinanță emigrarea ulterioară a altor membri ai familiei sau oferă capital pentru a începe afaceri de familie,

Astfel, odată cu promisiunea acestui tip de creare a mijloacelor de trai, familiile individuale au început să-și lege planurile de Regatul Unit. Acest lucru a fost observat în cazul cetățenilor multor state membre din estul UE și nu este doar o caracteristică românească (Golemi,

2017). Pentru ei, această dezvoltare poate fi extrem de dureroasă. Pe de altă parte, dacă ne concentrăm pe întrebarea dacă tinerii – și bineînțeles nu numai ei, și nu numai

generația actuală, ci mai degrabă grupul de oameni născuți din 1989 – în domeniul culturii pop

În special, produsele culturale ale carei țări europene au fost consumate în mod disproporționat?

într-o anumită măsură (Kanjil, 2016), atunci balanța se va înclina în favoarea britanicilor. Deci nu a fost doar o singură țară care a părăsit Uniunea Europeană, care avea o putere economică semnificativă,

ci mai degrabă unul dintre principalele state membre care modelează tendințele culturale (Hellmanzik, 2020), care pentru mulți, de-a lungul problemelor de mai sus, a reprezentat poate chiar UE.

Rute de migrație în pericol

Când vine vorba de măsurarea migrației, trebuie întotdeauna să luăm în considerare faptul că a

Este un fenomen social greu de cuantificat – chiar dacă este relativ

Avem o mulțime de date la dispoziție. Melegh Attila (2015) și colegii săi cercetători au scris și au declarat destul de multe despre motivele acestui lucru în științele sociale maghiare, dar în general

În general, se poate spune că din cauza dificultăților legale și de armonizare a datelor, nu este atât de ușor de urmărit unde, câte persoane au emigrat și pentru cât timp. Cu toate acestea, pe baza datelor existente citate mai sus, se poate afirma cu siguranță că Marea Britanie a fost una dintre principalele țări de destinație a migrației pentru emigranții din regiune.

În acest articol, nu ne angajăm să explicăm tipul de multicauzalitate care este

a condus la un fapt, să-l descompunem în consecințele sale. Cu toate acestea, este probabil de o importanță deosebită

Era posibil ca engleza, în mare parte datorită socializării lingvistic-tehnologice din timpul digitalizării, să fi fost mult mai atractivă decât, de exemplu, limba germană mult mai puțin educată și vorbită sau alte limbi.

3 În plus, spre deosebire de populația românească,

3 Proporțiile sunt bine reflectate în statisticile anuale de pe site-ul Ministerului Educației din România (www.edu.ro).

96cu Spania, Franța sau Italia, de obicei considerate de mulți drept țări de destinație

Împreună cu Italia, Regatul Unit a menținut un moratoriu mai lung de ocupare a forței de muncă, deschizându-și ulterior piața muncii către țările nou aderate.

înainte, astfel încât ar putea găzdui o cantitate relativ mare de muncă.

Celălalt motiv este că legăturile de transport au devenit foarte intense, iar acestea

au contribuit, de asemenea, la transformarea Marii Britanii într-o destinație atractivă. Gândește-te la asta, la sfârșitul anului 2019

4 cinci aeroporturi (Cluj-Napoca, Timisoara, Debrecen,

(Szatmárnémeti, Budapesta) de la care plecau cel puțin cinci zboruri pe săptămână către țara insulară, iar acestea erau accesibile cu mașina în doar trei ore pentru cei care locuiesc în Partid. În plus, timp de 14 luni între 2017 și 2018, Oradea a fost și public

Avea o conexiune aeriană directă cu Aeroportul Stansted din Londra.

Este rezonabil să ne gândim la ceea ce facem într-un mod cu mai multe fațete, ținând cont de multe aspecte.

Acest tip de migrație, care a afectat mulți oameni și a căror destinație era

era Regatul Unit. Practic, acest lucru este valabil și pentru tinerii care cresc în Partid.

Constatarea generală a migrației a fost că, atunci când barierele administrative sunt relaxate și este relativ ușor să câștigi un venit legal semnificativ mai mare, aceasta este o motivație semnificativă pentru un număr mare de persoane de a pleca, chiar dacă își lasă deoparte sau își modifică planurile anterioare. Câștig financiar, compensarea unui mediu familial mai modest, crearea de capital de pornire pentru o afacere sau imobiliare

Acesta a fost probabil cel mai important factor motivațional pentru achiziție (Gödri, 2010).

Nu numai că va fi o problemă serioasă faptul că în multe cazuri aceste proiecte personale rămân neterminate, dar și că mulți tineri ar fi putut crede că

că, în cazul în care rezultatele tale academice nu sunt bune, îl poți folosi ca un „plan B" atractiv

De asemenea, oferă o perspectivă sigură pentru angajarea în Anglia.

Pentru cei care lucrează în străinătate pentru o perioadă considerabilă de timp și, prin urmare, nu sunt aici acasă

au experiență de lucru, capital de rețea și cunoștințe lingvistice (română

Lipsa de cunoaștere a limbii este o problemă de lungă durată și răspândită în unele părți ale Partiumului, cum ar fi Érmellék.

5), nu pot sau nu vor să meargă acasă-

Le va fi mult mai dificil să supraviețuiască pe piața europeană a muncii dacă nu pot rămâne în Marea Britanie.

6 Dacă impactul pandemiei de Covid-19-

Chiar dacă nu ținem cont de acest lucru, vom avea totuși o piață europeană a muncii și economică

Vedem o hartă în fața noastră, unde țările din Sud acumulează puterea statului de zeci de ani.

se luptă cu datorii, șomaj, productivitate scăzută (Bott alico,

2019), și unde lucrătorii oaspeți români, care învață limbile latină cu ușurință în comparație cu maghiarii din Partium, sunt, de asemenea, respinși în mod constant. Și pe piața forței de muncă germană, olandeză, belgiană sau scandinavă, sunt necesare o limbă complet nouă și un mediu social specific.

defalcarea rezultatelor înmatriculării și a limbilor străine individuale ca discipline de înmatriculare

numărul tinerilor alegători.

4 Colecția mea proprie.5 Există și date destul de revelatoare în acest sens și pe site-ul www.edu.ro.6 În acest caz, nu vorbesc doar despre posibilitatea de a rămâne în sens legal, deoarece chiar și pentru cei care își pot păstra locurile de muncă și stilul de viață anterior din punct de vedere administrativ, este cu

siguranță provocator în ce măsură este posibil să-și planifice un viitor într-o lume, fără acea referendum și exitare șocată.

Imigranții din Europa Centrală și de Est au fost figuri centrale în campania sa.

97 de începători trebuie să învețe aspectul, într-un mediu recesionist global

într-o situație în care și existența populației indigene trebuie considerată în pericol la scară de masă.

Prin urmare, nu este exagerat să spunem că o relație economică extrem de importantă

prezentul și mai ales perspectiva ei dispare din perspectiva capacității de acumulare de capital a emigranților din regiunea Partium și prin ei a întregii regiuni și, deși nu pot fi excluse efecte pozitive (mai mulți tineri rămân aici și încearcă să se angajeze în activități economice într-un mod inovator),

pentru a continua), efectul de șoc economic este inevitabil la nivel individual, gospodăresc și mezo-macro. Toate acestea atrage atenția și asupra faptului că acum cincisprezece ani,

Înainte de aceasta, a existat o legătură practic inexistentă între cele două entități geografice, Partium ca regiune

Cât de repede și profund s-a schimbat relația dintre Statele Unite și Marea Britanie?

condiţiile de sărăcie. Acest lucru ridică, desigur, întrebarea suplimentară cu privire la ce consecințe, lecții și strategii de diversificare pot fi extrase din această relație foarte rapidă și strânsă și dizolvarea ei bruscă.

la nivel individual și comunitar.

Aspecte culturale

Nu avem încă surse de date sigure cu privire la Europa Centrală și de Est.

Ce statut social poate ocupa comunitatea de emigranți dintr-o țară într-o anumită țară gazdă? Nici măcar despre ce capa-

capacitatea lor de a crea, consumul lor de cultură, ce impulsuri experimentează, cum răspund la acestea

răspunde. Cu toate acestea, se poate presupune cu relativă certitudine că majoritatea populației emigrante care a plecat din Partia către Marea Britanie avea o educație relativ scăzută.

Ocupau statusuri sociale mai scăzute, erau mai vulnerabili pe piața muncii, iar consumul lor cultural a rămas în urma mediei țării gazdă. Cu toate acestea, chiar dacă acesta este cazul, influențele culturale care ar fi putut afecta aceste grupuri în străinătate nu pot fi neglijate.

sunt eficiente. Dacă cultura nu este înțeleasă doar ca elemente bine definite ale culturii înalte,

Nu ne referim la consumul de bunuri, ci la un sistem social, un sistem de atitudini,

o întreagă lume de norme de contact, atunci populația – în mare parte tânără – care migrează din Partium în Regatul Unit s-ar fi putut găsi în „mijlocul lumii" în acel

într-o perioadă în care a trăit și a lucrat în străinătate. Chiar dacă nu au vizitat muzeele în mod regulat,

În orașele mari din Marea Britanie, spectacolele în stil street-art sunt adesea de clasă mondială (Liu, 2014). Au putut cânta la un festival al comunității locale.

icoane globale ale culturii moderne. În timp ce faceți cumpărături, puteți întâlni vedete de film de la Hollywood oriunde, de la Manchester la Londra. Un teren zdruncinat pentru cercetător

atunci când doriți să examinați efectele acestor „factori soft" nu numai la indivizi, ci și în grupuri. Cu toate acestea, poate că nu este o exagerare să spunem că acest tip de socializare aduce cu sine posibilitatea de a crea o generație de imigranți din zona apropiată care au văzut lumea și, în multe privințe, au o perspectivă care este

Ei reprezintă o cultură care este considerată extrem de progresivă în comparație cu mediul lor domestic.

Acest lucru poate avea repercusiuni economice specifice, de exemplu, care pot fi modelate de organizarea economică, cultura muncii și factori similari, dar poate avea și caracteristici precum importanța organizării societății civile, sincronizarea gândirii locale și globale și, în general, dezvoltarea unui sistem de atitudini în indivizi și grupuri compatibil cu integrarea Europei și a economiei globale.

În „satul global" din ce în ce mai globalizat, el vede oportunități, nu temeri. Această posibilitate

ge, dacă nu pierdut, dar șansa ca efectele pozitive să rămână, și

ici și colo, referendumul britanic și rezultatele ieșirii au scăzut semnificativ

De fapt.

Rezumat

În studiul nostru, am încercat să luăm în considerare acele aspecte care

O zonă relativ mică, regiunea de nord-vest a României, Partium, și Marea Britanie, care a fost considerată de mai multe ori centrul lumii de-a lungul istoriei lumii, au avut o relație

determinat și măsura în care acest lucru se poate schimba odată cu părăsirea britanicilor din Uniunea Europeană. Considerăm că alegerea subiectului evidențiază cât de repede regiunile îndepărtate geografic, cu puține legături culturale anterioare au intrat în contact strâns unele cu altele, chiar dacă această legătură era în multe privințe unilaterală și disproporționată. În mod similar, evidențiază măsura în care ruperea unei astfel de relații dinamice, un factor politic mondial, și anume o decizie de retragere, poate influența anumite grupuri, și prin intermediul acestora perspectivele sociale și economice ale unei întregi regiuni. De aceea, și beneficiile pe termen lung menționate în articol

Datorită efectelor narațiunilor nuanțate, credem că este o propunere validă că

totalitatea relaţiilor dintre Parthium şi Marea Britanie ca ansamblu de fenomene

Depășește relevanța sa și sperăm că încurajează cititorul să se gândească mai mult la aspectele evidențiate. În plus, poate servi ca o completare a căii

căutare, în care numeroase microregiuni și regiuni încearcă să navigheze și să-și găsească propriile modalități de a se afirma în ordinea mondială globalizată, dar aparent instabilă.

Referințe

Bailkin, J. (2015). Unde s-a dus Imperiul? Arhivele și decolonizarea în Marea Britanie. The

American Historical Review, 120(3), 884–899.

Bottalico, A. (2019). Către cartografierea sistemelor portuare de muncă și a conflictelor din Europa

frânghie: o revizuire a literaturii. Organizarea muncii, muncă și globalizare, 13(1), 130–154.

Castro-Martín, T. și Cortina, C. (2015). Probleme demografice ale intra-europene

Migrație: destinații, familie și așezare. Jurnalul European al Populaţiei

/ Jurnalul European de Demografie, 31(2), 109–125.

Francis Fukuyama (1992). Sfârșitul istoriei și ultimul om. Presă gratuită. Golemi, E. (2017). Brexit – Implicații pentru țările din sud-estul Europei. VĂZĂTOR: Jurnal

pentru Muncă și Afaceri Sociale în Europa de Est, 20(1), 21–30.

Gödri, I. (2010). Procesele de emigrare din Ungaria, România și Slovacia sunt

după schimbare. Demografie, 2010-2/3, 157–204.

Hellmanzik, C. (2020). Impactul globalizării asupra sectoarelor culturale. În Economie Culturală (pp.

119–132). Newcastle upon Tyne: Agenda Publishing.

James, H. (2017). Europa: mare afacere, mare afacere sau fără înțelegere? Jurnalul de Stat și

Europawissenschaft en (ZSE) / Journal for Comparative Government and Europe-

o Politică, 15(1), 141–155.

Kanji, L. (2016). Ilustrații și influență: Soft Diplomacy și Nation Branding prin

Cultura Populară. Harvard International Review, 37(2), 40–45.

99Kiss, T. (2012). A 2011-es romániai népszámlálás tanulságai és következményei. Pro

Minoritate, 3/2012.

Langenbacher, E. (2017). Tschüss, Perfi dious Albion: reacțiile germane la Brexit.

German Politics & Society, 35(3), 69–85.

Liu, Y. (2014). Impactul socio-cultural al evenimentului major: Dovezi din 2008 European

Capitala culturii, Liverpool. Social Indicators Research, 115(3), 983–998.

Malik, S. (2018). Scenariul post-Brexit: Uniunea Europeană amenințată. Strategic

Studii, 38(4), 90–109.

Melegh, A. – Sárosi, A. (2015): Implicarea Ungariei în procesele de migrație-

ba: abordare istorico-structurală. Demografie, 58(4), 223–267.

Mueller, J. (2014). S-a terminat istoria? Evaluarea tezei Fukuyama. Știința Politică

Trimestrial, 129(1), 35–54.

Ramet, S. (2020). O privire de ansamblu socio-politică a Europei de Sud-Est post-socialiste

Astăzi. Insight Turkey, 22(1), 147–162.

Terpstra, T. (2015). Mutarea în Danemarca: motive de migrație, diversitate și experiențe.

În Inuit Outside the Arctic: Migration, Identity and Perceptions (pag. 87–124). Gronin-

Gen: Barkhuis.

Toró, T. – Varga, Sz. (2002). Ungurii ardeleni în lumea largă. Institutul Bálványos, 2020.Van Reenen, J. (2016). Efectele pe termen lung ale Brexit-ului asupra economiei Marii Britanii. Brookings Papers pe

Activitatea economică, 367–383.

[Pagina 101 - Fără text extras]

101ANDREA BORDÁS

Universitatea Creștină Partium; bordas.andrea@partium.ro

De la recrutare la angajare. Grădiniță și formarea profesorilor

studenți la Universitatea Creștină Partium1

Abstract. În studiul nostru urmărim schimbările instituționale și de conținut ale

cadrelor didactice preșcolare și primare din România în termeni largi de la schimbarea regimului până în prezent. Acordăm o atenție deosebită conținutului

și structura programului de învățământ superior consacrat și aparent permanent, Pedagogia Învățământului Primar și Preșcolar. Politica educațională și managementul educațional, factorii de decizie de la diferite niveluri creează

cadrul și condițiile pentru începerea unui program, dar studenții fac diferența prin aplicarea pentru program. Cum ei „votează cu picioarele”, pentru

dat fiind programul, instituția și regiune, aceștia devin cei mai importanți actori ai politicii educaționale. Ne străduim să urmăm studenții în cariera lor de studiu, de la înscriere la angajare. Cercetările noastre demonstrează că în legătură cu Pedagogia Învățământului Primar și Preșcolar se poate vorbi nu doar de recrutare regională, ci și de ocupare regională. Cuvinte cheie: Brexit; impacturi sociale; migrație

Absztrakt. Tanulmányunkban a romániai óvó- és tanítóképzés intézményi és

Urmărim în linii mari modificările de conținut de la schimbarea de regim până în prezent. O atenție deosebită acordăm conținutului și structurii structurale a învățământului superior înființat și aparent permanent, pedagogiei grădiniței și învățământului elementar. Facem toate acestea pentru ca cititorul să poată plasa în acest cadru contextual programul preșcolar și de formare a cadrelor didactice ale Universității Creștine Partium și setul de date care urmează să fie prezentate. Politica educațională și managementul educațional, factorii de decizie care funcționează la diferite niveluri, creează cadrul și condițiile pentru lansarea unei majore, dar studenții care aplică la specializare vor „vota cu picioarele”, ei devin cei mai importanți oameni din perspectiva disciplinei, instituției și regiunii date.

actori mai activi ai politicii educaționale. Încercăm să urmăm studenții din primul an pe parcursul carierei lor academice, de la înscriere la angajare, folosind numere. Cercetările noastre confirmă că în domeniul pedagogiei grădiniței și învățământului primar se poate vorbi nu doar de recrutare regională, ci și de ocupare regională. Cuvinte cheie: recrutare regională; formarea profesorilor, angajare

1 Cadrul teoretic al studiului se bazează pe teza de doctorat a autorului The System of Undergraduate Education

modificările sale și prezentul și subcapitolele sale intitulate Schimbări și prezent ale sistemului de educație continuă

versiune revizuită.

1021. Introducere

Profesionalizarea profesională utilizată în sondajul TALIS din 20162 (OCDE, 2016)

Conform modelului de lizare (Sexton, 2007), profesorul, ca și alte profesii,

Profesionalizarea profesiei este determinată și de cunoștințele profesionale, autonomia decizională și organismele profesionale care garantează calitatea. Cercetarea TALIS atrage atenția asupra faptului că aceste domenii nu sunt abordate în formarea inițială și continuă a profesorilor,

Ele se dezvoltă și pot fi dezvoltate în viața școlară de zi cu zi, motiv pentru care politica educațională planificată trebuie să le acorde o atenție deosebită. Conținutul, durata și calitatea pregătirii inițiale determină toate încrederea profesională și succesul profesorului (Darling-Hammond, 2000). Domeniul de exercitare a autonomiei profesionale, pe lângă deciziile de la clasă, este școala ca instituție, unde cadrele didactice sunt implicate în deciziile legate de viața instituției.

Ei pot fi implicați în luarea deciziilor în nenumărate domenii. Organismele profesionale însele au potențialul de asigurare internă a calității, deoarece își asumă împreună responsabilitatea pentru succesul studenților lor și al celuilalt (OECD, 2016).

În România, în principal în domeniul cunoștințelor profesionale, adică instituțional și

Au existat schimbări în variabilele betelii în ultimele decenii. În documentele de politică educațională și de management educațional, dezvoltarea profesională a cadrelor didactice este interpretată ca un continuum de formare inițială și dezvoltare profesională continuă, în urma alinierii la normele și principiile europene. Deși autonomia decizională a cadrelor didactice în sala de clasă a crescut într-adevăr ca urmare a reformei educaționale începută în 1998, transformarea procesului decizional instituțional și a autonomiei profesionale instituționale urmează încă să vină. Ca urmare a schimbărilor continue, corpurile profesionale ale cadrelor didactice sunt atât de fragmentate încât nu sunt în măsură să implementeze o asigurare internă reală a calității sau să asigure o responsabilitate profesională comună. Eficacitatea componenței corpului de mentorat ridică întrebări, nu au fost dezvoltate programe de sprijinire a socializării în carieră a începătorilor și instituțional,

iar grupurile profesionale dintre ele funcționează rareori ca comunități profesionale de învățare.

2. Schimbări și prezent ale sistemului de învățământ universitar

În pregătirea preșcolară și a cadrelor didactice românești, putem distinge în prezent două niveluri de pregătire:

să extindă: clasele de formare a profesorilor și grădiniței care funcționează ca formare profesională de școală secundară în liceele pedagogice, precum și cursurile cu două linii care funcționează ca cursuri de licență în învățământul superior

un curs de predare și pregătire pentru grădiniță care oferă o calificare

3. În prezent lucrează ca învățătoare de grădiniță sau profesor

profesioniștii au absolvit în mare parte unul dintre aceste cursuri de formare sau predecesorii acestora (de exemplu, colegiul de formare a profesorilor

4, colegiu5), poate mai mult de unul dintre ei. Următoarele sunt instituționale și

Prezentăm sistemul românesc preșcolar și de formare a profesorilor în lumina variabilelor de conținut.

2 Teaching and Learning International Survey3 Denumire oficială: Pedagogia învățământului primar și preșcolar, adică Pedagogia grădiniței și învățământului elementar. 4 După schimbarea regimului, învățământul postliceal, dar nu superior, s-a înființat formarea pentru a acoperi lipsa urgentă de cadre didactice (pentru detalii, vezi: Szabó-Thalmeiner, 2005). 5 Până la introducerea sistemului Bologna, formarea profesorilor și a grădiniței a funcționat ca formare la nivel de colegiu între 1999 și 2005.

1032.1. Transformarea educației profesorilor și grădinițelor în lumina variabilelor instituționale

Actualele dascăli de grădiniță au absolvit diverse niveluri de învățământ, și de bază

În conformitate cu cerințele legale, au fost adesea achiziționate altele noi. Profesionist,

clasificarea posturilor (care influențează și clasificarea în niveluri de salarizare)

ja) face distincție între aceste calificări:

 clasificarea posturilor din învăţământul secundar şi postliceal: educatoare,

învățătoare, adică profesor de grădiniță, profesor;

 clasificarea postului de studii superioare: institutor în învăşământul

profesor de grădiniță, profesor de școală primară, adică profesor de grădiniță, profesor de școală6;

 clasificarea postului de studii universitare: profesor pentru învățământul

profesor de preșcolar, profesor de școală primară, sau

profesor de învățământ primar.

Una dintre principalele consecinţe ale politicii etnico-distructive conştiente a epocii comuniste a fost

Punctul lui de intervenție a fost formarea profesorilor. În 1989, în țară funcționau două seturi de cursuri de formare a profesorilor de liceu în limba maghiară: unul la Oradea, celălalt la Székely-udvarhely. În aceste clase

Pentru examenele județene au aplicat studenți din încă 7 județe

la locurile specificate pentru ei (județul Bihar, de exemplu, a primit 8 locuri). Profesorii de la grădiniță

profesie atunci – ca un loc de muncă intelectual respectat, relativ bine plătit, sigur – a fost

și a selectat candidații. Numărul limitat de locuri servește și ca o selecție puternică

lucrat: de obicei cei mai capabili studenți aplicați la liceele pedagogice.

În acest sens, recrutarea la acel moment a determinat calitatea instruirii, indiferent de conținutul instruirii. Transformările și reformele politice intervenite după 1989 au schimbat stima socială a profesiei

didactice și au adus o schimbare fundamentală în organizarea formării cadrelor didactice. Învățământul secundar de patru ani anterior a fost transformat în cinci ani prin articolul 16 din Decretul 521/1990.

8 (sau profesor,

sau profesor de grădiniță) nu numai pentru elevii nou admiși, ci și pentru elevii care sunt în program de doi ani, iar în funcție de nevoile sociale, numărul de locuri anunțate pentru admitere s-a triplat față de anii precedenți.

9 Cu aceasta, procesul strict de admitere

Selecția sa a slăbit semnificativ, iar pierderea continuă a prestigiului profesiei de-a lungul anilor a agravat acest lucru. Profesori calificați

Pentru a acoperi deficitul de muncitori calificați care se profilează, a devenit posibil ca lucrătorii fără calificări profesionale să finalizeze o educație postliceală de trei ani, ceea ce duce la o dublă calificare și

6 Cuvântul institutor nu are echivalent în limba maghiară, deci profesor

Expresia nu este cea mai norocoasă traducere, dar reflectă cel mai bine schimbarea.

7 În 1987, absolvenții au primit o dublă calificare, dar în 1984 s-a oferit doar o clasă de formare a profesorilor.

sunt făcute reclamă. Un motiv pentru aceasta este lipsa grădinițelor în limba maghiară (de exemplu, în Oradea există o singură grădiniță în limba maghiară).

grădinița de limbi străine a funcționat cu 3 grupe paralele), pe de altă parte, faptul că profesorii de grădiniță cu calificare de profesor

Un loc de muncă de femeie ar putea fi ocupat, dar nu invers.

8 Curriculumul supraaglomerat de formare a profesorilor și transformarea zilei de sâmbătă în sărbătoare au jucat, de asemenea, un rol în acest sens.

9 Numărul studenților de la liceu pedagogic la nivel național a crescut de la 1.430 la 5.000: acesta este limba maghiară

În contextul proiectului, a însemnat nu doar dublarea orelor în locurile de formare existente, ci și înființarea unor clase și instituții vechi/noi de formare a profesorilor și grădiniței, de ex. În Nagyenyed, Szat-márnémeti, Zilah, Marosvásárhely, Kézdivásárhely.

104a asigură absolvenților aceleași responsabilități profesionale ca și absolvenții unui liceu pedagogic,

dar nu conta ca studii superioare.

Articolul 64 din Legea Educației 84/1995 este prima măsură care

a încercat să ridice formarea profesorilor și grădinițelor la învățământul superior prin introducerea legislației

a oferit un cadru pentru programele pedagogice de trei ani în cadrul instituțiilor de învățământ superior

pentru a crea colegii.10 Ele au fost înființate pentru prima dată în 1997 ca răspuns la această oportunitate.

În Oradea, apoi în 1999 în toată Transilvania, colegii de formare a cadrelor didactice care funcționează ca departamente externalizate ale diferitelor instituții de învățământ superior naționale și maghiare, unde

pentru absolvenții de licee pedagogice, o pregătire de doi ani paralelă cu cea de trei ani

legea a făcut posibil. În urma trecerii la sistemul Bologna, instituțiile de învățământ superior au fost

O nouă specializare (pedagogia grădiniței și a învățământului elementar) care apare în oferta de specializări didactice oferă absolvenților studii superioare și clasificarea profesorilor. Pedagogic,

Pe lângă disciplinele psihologice, elevii studiază discipline de specialitate și aplicațiile lor de grădiniță și școală.

De asemenea, ei învață metodologia ei pe parcursul celor trei ani. Finalizarea pregătirii BA în ambele profesii

permite localizarea. Profesorii de grădiniță, cadrele didactice și cadrele didactice din ciclul gimnazial (conform HG 49/2014 de urgență) nu au nevoie de diplomă de master în didactică sau nivelul II al modulului pedagogic, în calitate de profesor de gimnaziu și pregătire în grădiniță.

11 sau o diplomă universitară în pedagogie grădiniță și învățământ primar

poate fi interpretat ca finalizarea nivelului I al modulului pedagogic (§ 238(7)). Acest regulament este cu siguranță neobișnuit în mediul educațional european, deoarece este un ISCED mai scăzut

12

formarea absolvită la nivelul 1 este recunoscută la un nivel superior ISCED.

În timp ce în învățământul gimnazial, formarea profesorilor și pregătirea grădiniței sunt periodice

au fost implementate diferite programe de studii, învățământul universitar era deja în mod clar o formă integrată de

a fost implementat în domeniul educației, adică cadrelor didactice pregătite pentru grădiniță și învățământul primar

Studenții au studiat aceleași materii (Szabó-Thalmeiner, 2005) și încă studiază. Cine ajunge în ce cale de carieră depinde mai mult de ambițiile individuale și, cel mai probabil, de oportunitățile de angajare pe care le au, decât de pregătirea în sine.

Între timp, pregătirea profesorilor de liceu și grădiniță, cu mici întreruperi (1999–2002, 2006–2008, 2012),

13 cu modificări de conținut și structurale serioase,14 dar au supraviețuit

formare la un nivel superior și este încă în funcțiune astăzi. Drepturile absolvenților

să ocupe posturi de profesor de grădiniță sau de profesor cu condiția să îndeplinească anumite

vor finaliza studii superioare adecvate specializării lor într-o perioadă scurtă de timp.

Credem că există mai multe motive pentru schimbarea continuă în formarea preșcolară și a profesorilor:

Prin ridicarea nivelului de pregătire ne propunem să creștem prestigiul profesiei și să îndeplinim standardele europene.

10 Această prevedere necesita o triplă calificare: pe lângă specializarea grădiniță și predare, studenții trebuiau să aleagă încă una dintre limbi străine, arte plastice, muzică și educație fizică, precum și diploma.

astăzi, ei sunt autorizați să predea aceste discipline în clasele superioare ale școlii elementare.

11 Acest lucru înseamnă practic că o calificare obținută la nivel secundar poate fi recunoscută la nivel superior.

12 Un sistem internațional unificat de clasificare a educației, dezvoltat de UNESCO.

13 Numerele anului se referă întotdeauna la anii inițiali în care nu a început programul de grădiniță sau de formare a profesorilor. Cursurile începute nu s-au schimbat în timp, cu excepția anilor 2001 și 2012,

când maiorul a fost schimbat la grădiniță și formarea profesorilor în cursul anului, deși solicitanții aveau timp liber

S-au înscris în organizarea sau îngrijirea copiilor.14 De exemplu. De la reluarea în 2001, pregătirea a durat doar 4 ani, iar programa s-a schimbat foarte mult.

de-a lungul anilor.

105, iar odată cu „renașterea” constantă a colegiilor de formare a profesorilor, calitatea

un concept pe care formarea tradițională a profesorilor de liceu îl reprezintă, cu accent mai puternic pe formarea practică. Cadrele didactice și resursele umane ale grădinițelor și colegiilor de formare a cadrelor didactice, apoi ale departamentelor universitare, au fost inițial reprezentate în mare parte de

instructori de la fostele licee pedagogice, care au căutat să transmită toate cunoștințele și abilitățile formale și informale.

Sistemul de legături (de exemplu, cu școlile de formare) de care dispuneau a trebuit să fie integrat într-o structură complet nouă, în timp ce liceele pedagogice încercau și ele să-și păstreze profesorii și să recruteze alții noi. Noile clase de grădiniță și licee de formare a profesorilor în limba maghiară care au înflorit după schimbarea regimului

15 Cu toate acestea, odată cu introducerea învățământului superior, aceștia își pierd atractivitatea.

Datorită apropierii lor de instituțiile de învățământ superior, scăderii treptate a cerințelor sociale, scăderii stimei sociale a profesiei și dezertării cadrelor didactice din gimnaziu, formarea cadrelor didactice din gimnaziu și-a pierdut calitatea, iar în multe locuri

Grădinița și orele de formare a profesorilor din liceele pedagogice au încetat să mai existe (de exemplu, Szatmárnémeti, Kolozsvár) sau au funcționat doar intermitent (de exemplu, o clasă de formare a profesorilor maghiari începe la fiecare patru ani în Zilah) (Stark, 2014). Modificările de conținut au urmat modificările nivelului de pregătire (puncte forte,

(mai multe despre asta mai târziu). Deși nu putem spune că modificarea structurii de formare sau creșterea cantitativă a disciplinelor psihologice, pedagogice și practice, care se poate observa și în schimbările din programele de învățământ gimnazial și superior din ultimii ani, este clar

Rezultă, de asemenea, o îmbunătățire a calității pregătirii profesionale, dar pregătirea de bază este punctul de plecare pentru validarea, realizarea și ridicarea la un nivel superior a cunoștințelor profesionale în timpul dezvoltării profesionale continue (Barabási, 2002).

Tabelul 1 compară cot la cot diferitele niveluri de formare a profesorilor.

implementează transformările care au avut loc în variabilele instituționale. Dintre decretele privind formarea și formarea continuă a profesorilor, doar cele mai importante au fost incluse în

pentru anul indicat în tabel, care a determinat modificări ale nivelului de pregătire, duratei de formare sau extinderea profilului instituțional. Pedagogia în prezent pe teren

armata lui Gogs

16 și-au finalizat studiile de licență între aproximativ 1985 și 2005, adică

În perioada în care au avut loc cele mai mari transformări ale variabilelor instituționale, acestea au urmat adesea exemplul. Pentru majoritatea profesorilor și a profesorilor de grădiniță, acest lucru este dublu.

Înseamnă educație de bază, deoarece este un învățământ la nivel de școală secundară bazat pe tradiții profesionale puternice.

După finalizarea pregătirii, ei au finalizat și formarea la nivel de colegiu/universitar.

15 Înainte de schimbarea regimului, numai Oradea și Székely-Udvarhely aveau facilități de predare în limba maghiară.

si clasa de gradinita. Din 1990, numărul elevilor din aceste licee s-a dublat.

Astăzi, pe de altă parte, continuând vechile tradiții, de-a lungul anilor au fost începute cursuri de formare a profesorilor de limbă maghiară și a grădiniței în Nagyenyed, Marosvásárhely, Szatmárnémeti, Kézdivá-sárhely și Zilah.16 Conform datelor TALIS 2013 (OCDE, 2003-2004 dintre profesori).

pot fi clasificate în grupul ri. Datele recensământului din 2011 arată și ele aproximativ aceeași valoare (56%), deși, din cauza lipsei de separare a cadrelor didactice și a personalului școlar, nu avem date complet exacte despre populația studiată. În absența altor surse statistice, putem calcula invers din acestea pentru a obține o imagine aproximativă a momentului în care profesorii care lucrează la diferite niveluri de învățământ și-au absolvit studiile medii și/sau superioare.

Tabel 1061: Modificări structurale și de conținut în formarea preșcolară și a cadrelor didactice din România în funcție de legi

Antrenamentul

durată

an Reglementări privind formarea cadrelor didactice și practica aplicației Liceu

Post-secundar

Colegiu

Universitate4 ani

Licenta (BA – 3 ani)2017

2016

2015

2014O.M. 4802 – organizarea examenului final

OM 49/2014 – rol de mentorat susținând anii de stagiu

2013* 2012 OM 5745 – reorganizarea formarii cadrelor didactice4 ani2011O.M. 5560 – practică de aplicare

L. 1/2011 Legea Educației Naționale – Legea Educației Naționale

2010

2009

2008 OM nr. 4316 – curriculum de formare a cadrelor didactice

2007

20064 ani20053 ani2004 L. 288 – privind introducerea sistemului Bologna

2003

2002

2001

2000

19995 ani

3 ani1998 OM 3642 – formarea cadrelor didactice din învăţământul superior, pregătirea grădiniţei

1997

1996 OM 4356 – înființarea DPPD

1995L. 84 (131) Legea învăţământului – colegii pedagogice, învăţământ superior

cadrul legal pentru implementarea acestuia

19941994 OM 5398 – seminarii pedagogice

19933an1992

1991 HG 461 – curs postuniversitar pedagogic

1990 HG 521– studii medii de 5 ani*5 ani1989

19884 an1987

1986

* Nu vor fi începute cursuri de pregătire a profesorilor sau grădiniței, în schimb se va începe o clasă de grădiniță.

Între timp, este redenumit un profil de formare pentru profesor și grădiniță.

Sursa: Politica educațională studiată și documente de management educațional (editare proprie)

1072,2. Dezvoltarea formării grădiniței și a profesorilor în lumina variabilelor de conținut

Curriculele dezvoltate pe baza standardelor profesionale sunt utilizate în prezent atât în grădiniță, cât și

formarea profesorilor, ambele oferă instituțiilor o marjă de manevră destul de îngustă pentru formarea profesorilor. Adaptarea la specificul local este doar răspunsul.

Ea poate fi implementată la discipline și în schimbarea ordinii logico-cronologice a materiilor (Stark, 2014), dar chiar și așa, permite mult mai mult spațiu de manevră în învățământul superior și preșcolar decât în orice altă formă de pregătire.

Curriculum-ul învăţământului gimnazial şi superior din învăţământul preşcolar şi al profesorilor a suferit modificări continue.

în ultimele trei decenii. Diferențele de timp de formare și sarcinile diferite ale diferitelor niveluri de învățământ fac dificilă compararea conținutului celor două forme diferite de formare a profesorilor. Tabelul 2 ilustrează schimbarea clar vizibilă care

care a fost implementat la toate nivelurile: disciplinele pedagogice au fost diversificate, iar studiile superioare

În învățământul superior, ponderea acestora a crescut în comparație cu disciplinele de specialitate (Szabó-Thalmeiner,

2005). În timp ce în lucrarea originală, autorul a căutat interviuri de la diverse instituții

(Szabó-Thalmeiner, 2005), cadrele didactice ale grădiniței și preșcolare ale PKE incluse în tabel

De asemenea, a calculat procente pe baza curriculum-ului actual al programului său de formare a profesorilor.

Tabelul 2: Subiecte psihologice și pedagogice în formarea profesorilor și grădiniței

încadrat în cadrul anilor

Învățământ superior la grădiniță și formarea profesorilor Învățământ secundar la grădiniță și

formarea profesorilor

2004–2005 2014–20152020–2021

PKE2004–2005 2014–2015

Obligatoriu pedagogic-

subiecte psihologice teoretice25% 22% 29,19% 7,94% 9,4%

optional pedagogic-

subiecte psihologice teoretice sau metodologice6% 11% 16,58% (7,94%) (6,83%)

Didactica disciplinei,

metodologii profesionale17% 17% 18,51% 16,67% 22,22%

Practică pedagogică 19% 15% 15,96% 11,11% 11,97%

Predare psihopedagogică

subiecte în ore în timpul antrenamentului 1404 1421 1458 1620 1836

Predare psihopedagogică

subiecte în procente în timpul antrenamentului 67% 65% 64,29% 35,7% 43,6%

Educatia generala

subiecte (cu subiecte suplimentare)33% 35%19,75%

+4,94%

* 64,29% 56,41%

* Subiecte optionale la universitate.

Sursa: Szabó-Thalmeiner (2005) și Pedagogia grădiniței și învățământului elementar 2020–2021

Curriculum valabil din anul 2019 la PKE (editare proprie).

108Conform reglementărilor ARACIS17, în învăţământul superior, formarea cadrelor didactice

giai, subiectele de psihologie ocupă aproximativ 65%18 din timpul de pregătire. Mijlocul și

O comparație a nivelului superior de pregătire preșcolară și a cadrelor didactice din punct de vedere al numărului de ore de discipline pedagogico-psihologice și practice relevă că pregătirea gimnazială oferă mai multe oportunități de însușire a acestor conținuturi, dar diferențele de timp de formare și cerințele dintre cele două niveluri avertizează că pregătirea gimnazială.

Avantajele sale sunt evidente, în timp ce există și numeroase dezavantaje de luat în considerare. Numărul de ore de discipline pedagogico-psihologice și practice îi privează pe studenții de la liceele pedagogice de posibilitatea de a aprofunda alte discipline care oferă educație generală. Această tendință a devenit mai puternică de-a lungul anilor, deoarece odată supraaglomerat

formarea profesorilor într-un program de formare a profesorilor (aceasta însemna adesea 8 ore pe zi), care era arta generală

Materiile de știință se predau în același număr de ore ca la liceele teoretice,

Astăzi, numărul de ore pe săptămână a scăzut. Profesorii de grădiniță și de liceu pot fi, prin urmare, dezavantajați nu în ceea ce privește cunoștințele profesionale, ci în ceea ce privește cunoștințele generale, în comparație cu colegii lor care urmează studii superioare.

3. Schimbări și prezent ale sistemului de educație continuă

Sistemul de educație continuă este legat organic de sistemul de învățământ de bază. Astăzi cel

Anul de stagiu este un element caracteristic al continuității educației de bază și ulterioare, care menține profesorul într-un statut de începere a carierei pe o perioadă de minimum un an și maximum cinci ani. Pe parcursul anului de stagiu, profesorul începător are aceleași drepturi și obligații ca și profesorul

are aceleași calificări ca și profesorul permanent, motiv pentru care statutul de stagiar este greu de interpretat: rareori vine cu discriminare pozitivă, facilitare sau asistență reală, dar cu atât mai mult cu verificări și examene care sunt o sursă de stres. The

inițial o perioadă de stagiu de doi ani, care a fost considerată primul pas într-o carieră didactică și astfel – deși organizată de instituția de învățământ superior – în mod clar

separat de formarea de bază, reclasificată în 2011 în spiritul continuității formării,

La nivel de documente, aceasta a devenit veriga de legătură între formarea de bază și continuă

între formarea continuă. În realitate, aceasta a însemnat o realocare a sarcinilor,

adică a fost transferat de la un nivel instituţional de învăţământ superior cu autonomie relativă la inspectorate, iar prin acestea la organizaţiile centrale de conducere a învăţământului. Conform diverselor reglementări (Legea Învățămîntului 1/2011, Decretul 49/2014), anul acesta este susținut de un mentor, iar după un an există posibilitatea susținerii unui examen final, care se bazează pe vizite la clasă de către inspectorul școlar sau metodologii și autoritățile naționale.

Acesta confirmă competențele pedagogice ale candidatului printr-un examen scris standardizat. THE

17 Agenția Română pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (Agenția Română pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior). 18 Deoarece nu există un curriculum uniform cu un anumit număr de lecții, ci mai degrabă o combinație de programe,

Sunt date rapoartele de urmat în alcătuirea curriculumului, iar fiecare instituție de învățământ superior poate decide singură numărul de ore și credite alocate fiecărei discipline. În calculul PKE-ului am luat în calcul orele săptămânale obligatorii, numărul de materii și numărul de săptămâni și semestre, iar pe baza acestora am calculat o medie, iar pentru celelalte variabile am folosit Szabó-

Ne-am bazat pe datele cercetării lui Thalmeiner (2005). În acest sens, acestea nu sunt date statistice precise, ci mai degrabă măsurători aproximative.

109examenele finale au suferit numeroase modificări de conținut, structurale și organizatorice în ultimii ani.

a suferit o transformare, dar aceste schimbări urmează și modelul obișnuit românesc: se deschid

spre cerințe moderne (de exemplu, timp de patru ani după 2011, itemii de examen cu accent practic-metodologic au menit să conecteze practică și teorie), apoi revin și reprezintă o nouă centralizare (de exemplu, din 2011, în locul instituției care oferă învățământul de bază, Ministerul responsabil de educație organizează

comandate de Ministerul Educației, itemii și corecțiile vor deveni uniforme la nivel național, iar din 2015 itemii de examen vor fi din nou de natură teoretică).

România este o țară care urmează în mod tradițional o politică de angajare bazată pe carieră

(Bordás, 2015), unde salariul de pornire al profesorilor este destul de mic, dar în domeniu

ani de experiență și oportunități de avansare ca parte a formării continue

poate fi crescută prin progresul în sistem. Cu alte cuvinte, una dintre motivațiile externe pentru participarea la formarea continuă este financiară. În plus, există circumstanțe convingătoare

motivează îndeplinirea sau supraîndeplinirea obligației de formare continuă, întrucât

menținerea locului, pe măsură ce demografia în creștere în rândul populației de vârstă școlară

scăderea, finanțarea normativă introdusă în 2011, și raționalizarea rețelei școlare

În multe cazuri, a avut ca rezultat fuziuni instituționale și de clasă, adică eliminarea posturilor didactice. Formare continuă, studii superioare

toate acestea au apărut ca avantaje în competiția pentru un loc de muncă (sau un loc de muncă mai bun).

Dezvoltarea profesională continuă este menționată în două documente de politică educațională:

Acesta acoperă două domenii: pe de o parte, dezvoltarea profesională continuă și, pe de altă parte, sistemul de avansare în cariera profesorilor (Zoller, 2014). Dezvoltare profesională continuă astăzi

Cele patru tipuri de valide sunt încă reglementate de Legea 128/1997 și Decretul Ministerial 3770/1998. Potrivit acestora, se poate vorbi de dezvoltare continuă/actuală, participare la sistemul de promovare, perfecţionare periodică şi recalificare profesională prin obţinerea unei noi diplome. În cercetarea noastră actuală, vom examina un element al acestora mai detaliat, examenul final obligatoriu.

Există trei evoluții majore, interconectate în dezvoltarea sistemului de educație continuă:

Apare un motiv: schimbări forțate rezultate din reforma sistemului de învățământ public (de exemplu, noul curriculum, introducerea de noi forme de evaluare, modificări structurale în sistemul școlar cu clasa pregătitoare școlii, utilizarea TIC în educație, școala ca instituție administrativă publică independentă, directorul ca manager), modificări legate de sistemul de formare a cadrelor didactice și sistemele de finanțare cu granturi UE și măsurile comune care afectează formarea și formarea continuă a cadrelor didactice.

evenimente (de ex. POSDRU

19) (Bordás, 2015). Aceste modificări se datorează în principal periodice

sunt legate de extinderea cantitativă și calitativă a formării ulterioare, în timp ce celelalte trei tipuri (cu excepția examenului final) au rămas aproape neschimbate.

19 POSDRU – Programul Operaţional Sectorial în Domeniul Resurse Umane – resurse umane

un program care supraveghează distribuirea fondurilor structurale ale UE investite în dezvoltarea de

Scopul său principal a fost, printre altele, îmbunătățirea sistemului de învățământ, adaptarea la piața muncii,

promovarea învățării și promovarea ideii de învățare pe tot parcursul vieții.

1104. Grădiniţa şi formarea profesorilor la Universitatea Creştină Partium

– de la recrutare la angajare în lumina cifrelor

În secțiunile anterioare, am acordat o atenție deosebită celor stabilite și stabilite

Să prezinte conținutul și structura structurală a gradului de studii superioare aparent, Pedagogia Grădiniței și Învățământul Primar. Au făcut toate acestea pentru ca cititorul să facă

Plasați programul preșcolar și de formare a cadrelor didactice ale PKE și setul de date care urmează să fie prezentat în cadrul contextual.

Într-un moment fericit, în 2012, s-a lansat Universitatea Creștină Partium

Specializarea Pedagogia Grădiniței și Învățământului Elementar, care își propune să continue tradițiile de formare a cadrelor didactice din Oradea cu o istorie îndelungată. La un moment norocos, pentru că începe cursul

După aceea, la nivel macro, în arena politicii educaționale românești nu s-au produs evenimente care să fi provocat schimbări semnificative ale variabilelor instituționale sau contextuale. Putem spune așadar că într-o perioadă mai liniştită de continuă transformare a formării profesorilor și grădiniței, oferta de formare a cadrelor didactice PKE a fost extinsă cu specialitatea pedagogie grădiniță și învățământ primar. La nivel mezo, adică la nivel instituțional, au fost mai multe schimbări în jurul PKE, dar acestea nu au afectat structura programului din punct de vedere al conținutului. Integrarea instituțională a noii majore a durat însă mult timp, iar în primii ani a „schimbat proprietari" aproape în fiecare an, de la Facultatea de Științe Umaniste la Facultatea de

Programul, care a început la Institutul de Formare a Profesorilor, a aparținut apoi noii Facultăți de Filosofie.

și Catedra de Studii Culturale, iar în final, în urma schimbării structurale a întregii universități, din 2016 la Catedra de Științe Umaniste a Facultății de Științe Economice și Sociale.

Încă de la început, instructorii programului și-au propus să formeze profesioniști care

Ei au cunoștințe pedagogice, psihologice și metodologice aprofundate care pot fi aplicate în situații pedagogice cotidiene și, în același timp, sunt competenți în predarea științelor umaniste.

în lume, în natură, în tradiții și în arte. Cei trei piloni ai programului sunt:

pregătire teoretică de înaltă calitate, practică pedagogică continuă și participare la cercetarea științifică modernă.

În cercetarea noastră actuală, ne-am propus să analizăm factorii de intrare și de ieșire.

laugh out loud. Vom explora în detaliu cine sunt aceștia, din ce regiune geografică și cu ce educație anterioară.

ajuns în primii șase ani ai PKE învățământul superior preșcolar și de formare a cadrelor didactice, apoi vom examina, de asemenea, câți dintre acești elevi și-au finalizat studiile și ce proporție dintre absolvenții noștri au participat la evaluarea externă uniformă.

examen final. Scopul nostru este, de asemenea, să identificăm dacă, la începutul activității, profesorii reușesc să se întoarcă în regiunea lor geografică de origine în aceeași proporție cu rata indicată de recrutare.

Pentru analiza noastră, am folosit baza de date de admitere pe șase ani (2012-2017) a programului (n = 155)

și am folosit baza de date publică (n = 52) a examenelor finale pentru 5 ani (2016–2020), care este operată de Ministerul Educației și Cercetării. Pe lângă toate acestea, am folosit feedback-ul foștilor studenți ca supliment.

de asemenea, a publicat scurt feedback în grupurile universitare care operează pe rețeaua de socializare. THE

Am folosit programul Micro-soft Excel pentru a organiza datele numerice și a analiza bazele de date. Prelucrarea datelor este descriptivă.

1114.1. Ce dezvăluie datele de admitere?

Procedura de admitere la specializarea Pedagogia Grădiniță și Învățământ Primar în anul 2018

schimbat atunci când am introdus o politică de excludere în conformitate cu cerințele legale.

un examen oral, care testează abilitățile de vorbire, dicția și comunicarea solicitanților

Este destinat să vă evalueze nivelul de înțelegere, înțelegere, empatie, precum și atitudinea și adecvarea dumneavoastră pentru cariera didactică. În plus, solicitanții trebuie să dovedească

cunoștințele de bază ale limbii române. Biletul de admitere (cu excepția unor ani) este diploma de liceu.

Se compune dintr-o notă medie și o notă scrisă de limbă și literatură maghiară într-o distribuție de 50-50%.

Pentru analiză, am folosit baza de date de admitere din primii șase ani. Grădinița

și pedagogia învățământului elementar sunt admiși în medie 25-26 de elevi în fiecare an, dar au fost și clase de început de 35 și 19 elevi. În medie, 10,97% dintre studenții admiși nu se înscriu în primul an. Acest număr relativ mare poate fi atribuit faptului că au aplicat pentru două specializări și au fost acceptați în cealaltă specializare înainte de începutul anului în octombrie.

au decis să meargă, sau au vrut doar să se bucure de beneficiile de a fi student universitar, așa că

Au aplicat chiar și pentru aceeași specializare timp de câțiva ani (max. 3). În ultimii ani, probabil că numărul „pseudouniversitari" a scăzut din cauza reglementărilor universitare mai stricte și a examenului oral obligatoriu la specializare, motiv pentru care în studiu nu se mai calculează numărul efectiv de înscrieri (n = 155), ci numărul studenților care au urmat efectiv universitatea cel puțin o dată (n = 137).

Recrutarea regională de studenți pentru specializarea Pedagogia Grădiniței și Învățământul Primar este deschisă.

lemzo. Deoarece nu aveam informații directe despre locul de reședință al elevilor, am folosit localitatea școlii lor medii ca bază pentru examinarea distribuției lor geografice. Mult suprareprezentat

Majoritatea studenților rezidenți în regiune (89,05%) erau din județul Bihar (74,45%). Județele Bihar, Szilágy și Szatmár, interpretate în mod tradițional ca Partium

alături se află cele două judeţe ale Banatului (judeţele Arad şi Timiş), Máramaros, iar de cealaltă parte a graniţei, judeţele Hajdú-Bihar şi Békés. Unii studenți provin și din județe mai îndepărtate din Székelyland, dar proporția lor în cadrul populației studiate este foarte mică (2,92%).

Tabelul 3: Distribuția elevilor pe județ în funcție de locația școlii secundare absolvite

Distribuția județului în %

Bihar 74,45

Szilágy 8.03

Satu Mare 6,57

Arad 2.19

Timisoara 2.19

Harghita 2.19

Hajdú-Bihar 1.46

Pașnic 1.46

Maramureş 0,73

Covasna 0,73

Sursa: Baza de date de admitere la specializarea Pedagogia grădiniței și învățământului primar 2012–2017,

PKE (editare proprie)

112Harta (Figura 1) ilustrează foarte frumos direcția nord-vest-sud-vest

fâșia de frontieră, care reprezintă zonele populate de maghiari din vestul României. Transilvania interioară abia este reprezentată de câțiva studenți. Județele Cluj și Mureș sunt complet omise, ceea ce este de înțeles dacă ne gândim la instituțiile care oferă învățământ superior similar în cele două județe.

Figura 1: Recrutarea regională în departamentul preșcolar și de formare a cadrelor didactice din PKE

Sursa: Baza de date de admitere la specializarea Pedagogia grădiniței și învățământului primar 2012–2017,

PKE (editare proprie)

Pe baza anilor dintre absolvirea liceului și admitere, putem spune că

Specializarea este solicitată în cea mai mare parte de către studenții proaspăt absolvenți. Ei alcătuiesc primul

aproximativ trei sferturi din audiență (72,26%) au participat la eveniment anul trecut. Alți 10,22% ajung la studii superioare cu o întârziere de un an, iar 5,11% după 2-3 ani. Doar 12,41% dintre elevi solicită formare la peste 4 ani de la absolvirea liceului.

Datorită diversității și schimbării constante a învățământului secundar din România,

Este dificil de clasificat studenții care intră în învățământul superior în funcție de studiile lor medii.

studenți, acum încercăm să facem asta. Mai mult de jumătate dintre studenții care au aplicat la specializare (59,12%) au absolvit un liceu teoretic sau un centru școlar unde s-a oferit educație teoretică.

sunt si clase. Deoarece nu avem informații despre tipul clasei, trebuie să ne mulțumim cu asta. 16,79% dintre elevii anului I proveneau dintr-un liceu bisericesc și 16,06% dintr-un liceu pedagogic. De remarcat aici că anul absolvirii, respectiv

Pe baza amplasamentului liceului, se poate afirma că absolvenții liceului pedagogic

Mai mult de jumătate dintre ei nu au absolvit ca profesori sau profesori de grădiniță, ci ca organizatori de petrecere a timpului liber, educatori pentru copilărie sau filologi. Incoerența deciziilor de politică educațională românească

Și-a pus amprenta și asupra naturii eclectice a ofertelor de învățământ secundar. Astfel, pedagogica

Figura 1132: Începerea studiilor superioare în raport cu anul absolvirii

Sursa: Baza de date de admitere la specializarea Pedagogia grădiniței și învățământului primar 2012–2017,

PKE (editare proprie)

Figura 3: Distribuția după tipul de școală secundară finalizată

Sursa: Baza de date de admitere la specializarea Pedagogia grădiniței și învățământului primar 2012–2017,

PKE (editare proprie)

modificare temporară a profilului catedrelor liceale, număr redus de absolvenți

iar dificultățile de implementare a învățământului secundar de calitate l-au blocat de ani de zile

aplicații de la liceeni cu abilități bune care au absolvit formarea profesorilor și pregătirea grădiniței. noi nu suntem...

Acest lucru este mai important decât faptul că numărul absolvenților de liceu pedagogic în domeniu va crește treptat din 2017. Aceasta este generația din care profesorii de gimnaziu, profesorii de grădiniță,

Liceul promitea calificări femeilor încă din secolul al IX-lea. admitere la clasă. O singura nota

114, unde nu au apărut deloc absolvenți de licee pedagogice, de câțiva ani

În unele locuri doar un elev avea calificare pedagogică, în timp ce în altele șapte

opt veneau de la licee pedagogice. Totodată, am avut și studenți (doi) care, pe lângă diploma de liceu teoretică, aveau așa-zisa studii postliceale.

era și acolo, dar acest lucru nu a fost marcat separat în figură. Proporția absolvenților de școli secundare profesionale

este relativ scăzut (6,57%) în rândul populației, la fel și numărul absolvenților de școli de artă (1,46%). Acesta din urmă este foarte nefericit, ca și în grădiniță și formarea profesorilor,

Tocmai aceste discipline de abilități reprezintă cea mai mare provocare pentru studenți.

În populația de 137 de persoane, sunt în total 2 bărbați, ceea ce înseamnă că profesia

98,54% dintre studenții săi sunt femei. Acest rezultat nu este deloc surprinzător, deși indică o feminizare foarte puternică în comparație cu datele din alte țări.

Considerăm Universitatea Creștină Partium ca fiind o universitate regională, care

Acest lucru este demonstrat și de baza de elevi ai specializării pedagogie grădiniță și învățământ primar. Specializarea se caracterizează prin recrutare regională: aproape trei sferturi dintre studenți sunt din județul Bihar și 97,08% dintre aceștia și-au finalizat studiile gimnaziale în Partium sau într-o regiune apropiată de Partium (de exemplu, Bánság). Elevul din primul an la grădiniță și formarea profesorilor este de obicei o femeie care aplică la învățământul superior imediat după absolvirea liceului și cel mai probabil și-a terminat studiile la un liceu teoretic sau un centru școlar.

Ce arată datele care indică finalizarea studiilor?

În acest studiu, nu detaliem date despre abandonul școlar și

motivele abandonului, observăm doar ce tendințe sunt caracteristice studenților programului

Aceasta include finalizarea pregătirii și plasarea în momentul începerii unei cariere. Am inclus foști studenți în grupul celor angajați în profesie care, la finalizarea pregătirii,

și imediat sau în câțiva ani de la susținerea examenului de stat, au fost angajați în profesia lor (profesor de grădiniță, cadru didactic) sau într-o profesie foarte asemănătoare (asistent pedagogic, salariat creșă, organizator de activități de agrement), și pe o perioadă mai lungă de timp.

(cel puțin jumătate de an) și-au continuat activitățile dintr-un motiv formal sau informal

într-o instituție de învățământ și de învățământ, sau poate de aici au plecat în concediu pentru creșterea copilului. Pentru a crea Figura 4, am pieptănat mai multe baze de date și am colectat date de la studenți pe rețelele sociale.

De asemenea, am folosit rapoarte partajate pentru a completa datele lipsă. Cititi cu atentie-

Analizând datele privind modificarea numărului de studenți de la examenul de admitere la examenul de stat și angajare, putem observa că cele cinci fire examinate (înscrierea, apariția la universitate în primul an, absolvirea celui de-al treilea an, examenul de stat cu succes și angajarea în profesie) sunt împărțite în două benzi mai largi, în mare măsură paralele. Diferența dintre cele două benzi emergente (input – output) poate fi văzută ca abandon sau o compensare pentru sistemul excesiv de permisiv de intrare în învățământul superior, formarea

ca un fel de efect de filtru de calitate. Singura întrebare este dacă sistemul îi filtrează într-adevăr pe cei care nu sunt potriviti pentru formarea profesorilor. Dar, din cauza lipsei de date adecvate în acest studiu, nu putem oferi un răspuns satisfăcător la această întrebare în toate privințele.

Figura 1154: Modificarea numărului de studenți de la admitere la examenul de stat la plasament

Sursa: Admitere, examen de stat și rezultate pentru domeniul pedagogiei grădiniței și învățământului primar

baza de date de urmărire a carierei 2012–2017, PKE (editare proprie)

Figura 5: Studiați calea carierei către angajare

Sursa: Admitere, examen de stat și rezultate pentru domeniul pedagogiei grădiniței și învățământului primar

baza de date de urmărire a carierei 2012–2017, PKE (editare proprie)

În ultimii 6 ani, 73,72% dintre studenții (n = 137) care au început în mod realist primul an au realizat

până la examenul de stat cu succes, iar 63,50% dintre ei au fost plasați în profesia aleasă. Curat

Se vede că cei care termină pregătirea de trei ani sunt cel mai probabil să treacă examenul de stat și să rămână în domeniu. Nu este neobișnuit ca studenții să își finalizeze studiile cu câțiva ani întârziere. Este foarte probabil ca acest lucru să fi jucat un rol în

de asemenea, că în primii ani ai Universității de Științe Aplicate Cluj-Napoca, ca program de funcționare cu acreditare temporară,

La 116BBTE, studenții au susținut examenul de stat în mediu străin, în fața unei comisii necunoscute.

Patru elevi din anul I susțin examenul de stat, speriați de rigoarea Cluj-Napoca

la Universitatea de Stat din Oradea, dar din moment ce și-au promovat și examenele și trei dintre ei și-au găsit locuri de muncă în profesie, le-am prelucrat și datele.

În domeniul pedagogiei grădiniței și învățământului primar, am absolvit cu succes la nivel de stat

Din cei 101 studenți care au susținut examenul, doar 13,86% au abandonat, ceea ce este o rată destul de bună. Acest

Raportul arată că cei care, în ciuda tuturor dificultăților și încercărilor, și-au finalizat studiile superioare în preșcolar și formarea cadrelor didactice la PKE sunt cel mai probabil cadre didactice care se angajează în profesia lor și care fac tot posibilul pentru a-și exercita profesia.

Dacă comparăm traseul carierei academice care duce la angajare și cel din liceu

numărul de ani de la admitere, constatăm că cel mai tânăr (proaspăt absolvent)

iar cei mai în vârstă (peste 21 de ani) elevii sunt cei mai persistenti. Admiterea-

Două treimi (66,45%) dintre elevi sunt proaspăt absolvenți de liceu, dar la momentul înscrierii

De asemenea, găsim un număr bun de studenți care au absolvit mai devreme (33,54%). Al treilea an

Dintre cei care își finalizează studiile, cei mai tineri constituie trei sferturi din grup (76,85%), în timp ce cei de stat-

Pentru cei care susțin examene și cei care încep să lucreze, însă, este deja patru cincimi (80,2%, respectiv 80%).

În ceea ce privește regiunea geografică de ocupare, ultimele două sunt mai puțin îngrijorătoare.

În fiecare an se răspândește un fenomen: o proporție din ce în ce mai mare de absolvenți caută de lucru în Ungaria.

in tara. De menționat că acești doi ani au participat în masă la vara Erasmus

stagii în grădinițele din Estul Ungariei, unde au început să-și construiască rețeaua profesională. Deși ar fi o exagerare să tragem o concluzie directă între programul Erasmus și munca în Ungaria, acesta este cu siguranță unul dintre numeroasele motive pentru care studenții fac acest lucru.

Au ales calea. Nici efectul de epuizare a forței de muncă al Ungariei de Est nu poate fi ignorat.

și lipsa disperată de profesori care a caracterizat de ani de zile grădinițele din Estul Ungariei. Un alt motiv ar putea fi modalitatea aparent mai ușoară de a găsi un loc de muncă sau de a evita concursul de română. În Ungaria, angajarea profesorilor nu este controlată la nivel central, dar intră în competența instituției. De asemenea, trebuie amintit că

Credem că absolvenții noștri nu justifică neapărat împlinirea ideilor lor despre găsirea unui loc de muncă mai simplu, mai puțin stresant, complexitatea naturalizării diplomei și încadrarea într-un post inferior apar și ele ca probleme.

Tabelul 4: Ocuparea forței de muncă pe țară de origine în procente

Origine

ţară

Anul admiteriiRomânia Ungaria România Ungaria

Persoane angajate în România Persoane angajate în Ungaria

2012 89,47% 10,53%

2013 95% 5%2014 100%

2015 100%

2016 69% 31%2017 61,54% 23,07% 15,38%

Sursa: Admitere, examen de stat și rezultate pentru domeniul pedagogiei grădiniței și învățământului primar

baza de date de urmărire a carierei 2012–2017, PKE (editare proprie)

117 În sfârșit, să aruncăm o privire la rezultatele examenului final. De bază

Ca o legătură de legătură între formare și dezvoltarea profesională continuă, putem privi examenul final la nivel individual ca o dovadă a independenței profesionale. Totuși, din perspectivă instituțională, putem observa că indicatorul de competitivitate

în rezultatele elevilor noștri. Pe lângă rezultate, finalistul trebuie să obțină

Locația arată și în ce regiune geografică s-au stabilit studenții noștri după terminarea studiilor superioare.

Figura 6: Solicitanți la examenul final pe județe

Sursa: Baza de date a examenelor finale 2015–2020, MEC (editare proprie)

Deoarece cel mai devreme puteți aplica pentru examenul final este în primul an, examenul

Are loc în vara primului an de școală, iar absolvenții primilor cinci ani pot participa.

participa la ea. Un total de 52 din 87 de studenți posibili au participat între 2015 și 2020.

Ar fi greu de calculat un procent aici, deoarece dintre cei 87 de absolvenți,

Cei care au început să predea în Ungaria, nu ca profesori de grădiniță sau de grădiniță, dar care au început să lucreze în profesia lor (de exemplu, organizarea de activități de petrecere a timpului liber pentru copii), sau care aveau deja o calificare finală și un post didactic (pentru că au terminat studiile postliceale), nu și-au finalizat calificările.

Să vedem unde și-au susținut examenele finale, tratând împreună profesorii de grădiniță și profesorii.

elevii noștri. Harta (Figura 6) este doar informativă, deoarece pe baza datelor actuale nu îi putem afișa pe cei care nu au aplicat la examenul final în ultimii cinci ani. 76,92% dintre candidați și-au finalizat examenele în județul Bihar, 7,69% în județul Satu Mare.

in judet. În județele Timișoara și Harghita au susținut examenul 3,85%, iar în județele Szilagyi, Cluj, Arad și Covasna au susținut examenul 1,92%. Dacă acestea

118 de date sunt comparate cu ratele de recrutare județene, putem spune că sunt similare

Elevii se întorc în județe și regiuni diferite în aceeași proporție din care au venit. Singura excepție notabilă este situația din județul Szilágy, unde maiorul are a doua cea mai mare bază de recrutare (8,03%), dar fluxul de returnare este destul de scăzut. Examinând mai îndeaproape cazul județului Szilágy, vedem că rata abandonului școlar al celor care provin din județ este foarte mare chiar și în timpul antrenamentului.

Cu toate acestea, sunt necesare cercetări suplimentare pentru a înțelege pe deplin fenomenul. Subliniem încă o dată că datele noastre sunt doar informative, deoarece nu înseamnă că în toate cazurile se întorc în județ sau regiune aceiași studenți ca și cei veniți de acolo; mulți își urmează soții în alte regiuni geografice sau pur și simplu își încearcă norocul într-un loc nou.

Notele noastre bazate pe baza de date a examenelor finale sunt similare proporțional cu

Am ambele calificări. 48,08% dintre cei care susțin examenul final sunt profesori,

Și 51,92% dintre ei au aplicat la examenul de profesor de grădiniță în ultimii cinci ani, deci este aproape egal

Ei lucrează ca profesori de grădiniță și profesori în aceeași proporție. Întrucât obținerea diplomei de finalist nu limitează titularul diplomei didactice finale, nici din punct de vedere al calificărilor, nici din punct de vedere al

Pentru a-și menține locul de muncă actual, aceste date sunt doar orientative: în ultimul an, foștii noștri elevi au fost, cu siguranță, predați la nivelul educațional corespunzător.

6. Rezumat

Cititorul a putut în primul rând să-și facă o idee despre modul în care diferitele contextuale, interactive

Modul în care variabilele instituționale și de conținut influențează pregătirea și dezvoltarea profesională a profesorilor. Nivelurile și formele de formare de bază și continuă,

Diferitele combinații ale conținutului și calității sale au creat în ultimii 25-30 de ani o societate pedagogică fragmentată în România, care se remarcă prin diversitatea sa și despre care în niciun caz nu se poate vorbi uniform sau se face o judecată de valoare uniformă. O schimbare structurală (modificări ale timpului de antrenament, profil, nivel)

nu numai resursele umane ale instituției, ci și tradițiile acesteia au fost schimbate radical (de exemplu, au fost înființate licee de formare a profesorilor și apoi au încetat să mai existe, vezi Szatmárnéme-

cazul dumneavoastră, o parte din personalul didactic a migrat la instituția de învățământ superior etc.). Schimbările instituționale și de conținut au creat un fel de diviziune verticală: nu este important când și în ce instituție profesorul și-a absolvit educația de bază, nici ce fel de resurse umane avea instituția respectivă în acel moment sau ce fel de motivație l-a condus pe elev la

în timpul antrenamentului. Dacă luăm în considerare faptul că educația de bază este o condiție prealabilă pentru dezvoltarea profesorilor,

este perioada inițială, cea mai scurtă, care este urmată apoi de o perioadă mult mai lungă de dezvoltare în lumea cotidiană a muncii prin diverse cursuri de perfecționare și apartenență la corpuri didactice, atunci nu putem ignora aplicarea modelului evidențiat mai sus la cursurile de perfecționare, instituțiile de învățământ și chiar întregul sistem de învățământ.

În al doilea rând, cititorului i sa oferit o perspectivă asupra uneia dintre universitățile creștine Partium

Elevii celei mai mici specializări, specializarea Pedagogia grădiniței și învățământul elementar,

baza de la recrutare la angajare. Încercăm să obținem studenți din primul an

119să-și urmeze cariera academică de la înscriere până la numere

la ocuparea forței de muncă, deoarece știm că aceștia sunt cei mai importanți actori ai politicii educaționale în prezentul și viitorul profesiei. Faptul că o proporţie foarte mare de absolvenţi

sunt plasați în profesia lor (86,14%), arată că primesc o pregătire de bază de calitate adecvată la PKE, care își poate dezvolta cunoștințele profesionale, competențele și angajamentul față de carieră. Cercetarea noastră confirmă că

În domeniul pedagogiei grădiniței și învățământului elementar, putem vorbi nu numai despre recrutarea regională, ci și despre ocuparea forței de muncă regionale.

Referințe

Zâna Barabási. (2002). Sistemul de formare a cadrelor didactice din Ungaria și România.

Studiu comparativ al unor componente structurale și de conținut. maghiară pe-

Dagogie, 102 (2), 179–201.

Andrea Bordas. (2015). Un instantaneu al experienței educaționale a României și al instituțiilor sale

despre sistemul de relaţii dintre oameni. În Chrappán M. (ed.), Formarea profesorilor

ruine: cooperare între școli, întreținători și formatori. Comparativ

studii de țară (p. 103–140). Debrecen: Universitatea din Debrecen, Facultatea de Arte

Facultatea de Domeniu.

Darling-Hammond, Linda. (2000). How teacher education matt ers. Journal of Teacher

Education, 51 (3), 166–173.

Jigău, Mihaela (ed.). (2009). Formarea profesională continuă în România. Bucureşti:

Institutul de Ştiinţe ale Educaţiei.

OECD. (2014). Talis 2013 Results: an international Perspective on Teaching and

learning. htt p://dx.doi.org/10.1787/9789264196261-en: OECD Publishing.

OECD. (2016). Supporting Teacher Professionalism: Insights from TALIS 2013, TALIS.

Paris. htt p://dx.doi.org/10.1787/9789264248601-en: OECD Publishing.

Sexton, M. (2007). Evaluating teaching as a profession – implications of a research study for the work of the teaching council. Irish Educational Studies, 26 (1), 79–105.

Gabriella Maria Stark. (2014). Formarea cadrelor didactice în România: liceul pedagogic de la diplomă la master în Bologna. În Németh N. V. (ed.), Educatori și imagine-Sunt. Instantanee ale formării profesorilor din secolul 21 și ale profesorilor săi (p. 59–78). Szeged: Belvedere Meridionale.

Noémi Szabó-Thalmeiner. (2005). Comparând formarea profesorilor maghiari în Transilvania studiu comparativ. Magister, 3 (2), 19–56.

Catherine Zoller. (2014). Demonstrează dezvoltarea profesională continuă a profesorilor în politica românească de educaţie. În Németh N. V. (ed.), Formatori și profesori instruiți. pil-Interviuri despre formarea profesorilor și profesorii în secolul XXI (p. 79–98). Szeged: Belvedere Meridionale.

Catherine Zoller. (2015). Profesorii și școlile lor – Caracteristicile instituționale și ale profesorilor sunt profesionale legăturile sale cu educația ulterioară de astăzi. În Pusztai G., Morvai L. (eds.), Track – Model (pp. 128–139). Oradea – Budapesta: Editura Partium, Personal Rezolvarea problemelor, Editura Noua Mandatum.

120 Politica educațională și documentele de management educațional studiate:

Legea 1/2011 privind educația națională. Legea din 05/01/2011, emisă de Parlament. Publicat in Monitorul Oficial nr. 18 din 10.01.2011.

Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 49/2014 privind stabilirea de măsuri în domeniul educaţiei, cercetării ştiinţifice şi pentru modificarea unor acte normative. Act din data 26/06/2014. Publicat în Monitorul Ofi cial nr. 486 la data 30/06/2014.

Ordin nr. 4356/1996 – Regulamentul de organizare si funcţionare a D.P .P .D. Ordin nr. 3770/1998 privind aprobarea Metodologiei formării continue a personalului

didactic din învățământul preuniversitar, publicat în Monitorul Ofi cial al

României, Partea I, nr. 261 bis din 13 iulie 1998.

Ordin nr. 4237/13.06.2003 privind Planul de învăţământ al Departamentelor pentru

Pregătirea Personalului Didactic.

Ordin MECTS nr. 5560/7 .10.2011 pentru aprobarea Metodologiei cadru privind

mobilitatea personalului didactic din învăţământul preuniversitar în anul şcolar 2012–2013. MECTS Publicat în Montorul Ofi cial nr. 758 din 27 octombrie 2011.

Ordinul MECTS nr. 5745/2012 privind aprobarea Metodologiei-cadru de organizare a

programelor de formare psihopedagogică în vederea certifi cării competenţelor

pentru profesia didactică MECTS. publicat în M. Of. 657 al României 17 .09.2012.

Ordin MEN nr. 4802/2014 privind aprobarea Metodologiei de organizare și desfășurare

a examenului național de defi nitivare în învățământ. Publicat in Monitorul

Ofi cial, Partea I. nr. 772 din 23 octombrie 2014.

International Standard Classifi cation of Education ISCED 2011, Montreal. Retrieved

03 05, 2015, from UNESCO (2012).

121PÁSZTOR RITA

Partiumi Keresztény Egyetem; pasztor.rita@partium.ro

A pályaorientáció partiumi gyakorlata

Abstract. Competitivitatea economică a individului este asigurată prin alegeri

pe o cale de carieră adecvată. A face alegerea corectă a carierei necesită cunoaștere de sine și cunoștințe suficiente în carieră. Aceste cunoștințe pot fi dobândite în timpul

procesul de orientare în carieră. Scopul acestui studiu este de a prezenta aspectele românești ale orientării în carieră și de a împărtăși experiența profesorilor acumulată în acest domeniu. În plus față de

aspectele teoretice, în cadrul unei cercetări locale și al educației minoritare, partea empirică a studiului, bazată pe colectarea și analiza datelor primare și secundare, explorează activitățile de orientare în

carieră. Datele primare ale cercetării au fost colectate printr-un interviu de grup focus cu profesori (N = 14) care dezvăluie evaluarea de către profesori a semnificației și conținutului

orientare în carieră, iar în lumina datelor secundare, activitățile de orientare în carieră sunt prezentate ca cele mai bune practici în rândul studenților Universității Creștine Partium. Rezultatele cercetării evidențiază necesitatea unor cursuri de orientare în carieră în formarea cadrelor didactice. Cuvinte cheie: orientare profesională; sistem educațional, Partium

Abstract. Pentru individ, competitivitatea economică este legată de calitatea corectă a vieții.

alegerea carierei, care se formează ca urmare a alegerii carierei. A face alegerea optimă a carierei necesită o conștiință suficientă de sine și o perspectivă a carierei. Aceste cunoștințe pot fi dobândite în timpul proceselor de orientare în carieră. Scopul acestui studiu este de a prezenta aspectele românești ale orientării în carieră și de a împărtăși experiențele acumulate în Partium pe această temă. literatura-

Pe lângă aspectele noastre, partea empirică a studiului se bazează pe primar și secundar

Pe baza colectării și analizei datelor, acesta explorează activitățile care se încadrează în orientarea în carieră și experiențele profesorilor în cadrul unei cercetări locale legate de educația minorităților. Colectarea datelor primare completează cercetarea prin interviuri focus-grup cu profesori (N = 14),

Este dezvăluită evaluarea lectorilor asupra semnificației și conținutului orientării în carieră, iar activitățile de orientare în carieră ale Universității Creștine Partium (PKE) sunt prezentate în lumina datelor secundare. Rezultatele cercetării evidențiază necesitatea de a încorpora cunoștințele de orientare în carieră în programele de formare a profesorilor. Cuvinte cheie: orientare în carieră; sistemul de învățământ, Partium

1221. Introducere

Scopul studiului nostru – dincolo de cadrul literaturii de specialitate – este de a oferi o bună practică

să prezinte implementarea practică a orientării în carieră, care a avut loc la Universitatea Creștină Partium în 2015, și procesul asociat instituției respective

Prezentarea cunoștințelor de orientare în carieră și experiențe ale profesorilor. Întrebarea noastră de cercetare se referă la ce înseamnă orientarea în carieră din perspectiva studenților universitari și modul în care educatorii o văd. Cercetarea noastră exploratorie, locală, combină mai multe metode. Colectarea informațiilor a fost efectuată folosind interviuri focus-grup și analiza secundară a datelor. Eficacitatea și importanța orientării în carieră a fost evaluată printr-un chestionar realizat în rândul unui grup de studenți și

Este prezentată în lumina unui interviu focus grup realizat între educatori. Primul

cercetarea a fost efectuată în 2015, iar aceasta din urmă în 2018. Ambele grupuri țintă sunt afiliate Universității Creștine Partiu-mi.

În prima parte a studiului nostru, oferim o scurtă sinteză a profesiei de orientare în carieră.

literatură, iar apoi vom prezenta specificul românesc. A doua parte prezintă rezultatele cercetării. Cercetarea prezintă Partium printr-o analiză calitativă și una cantitativă folosind două baze de date.

1

activități conexe, de orientare în carieră în limba maghiară, care se desfășoară în principal în învățământul superior, care funcționează în cadrul legii învățământului din România.

2. Caracteristicile și specificul orientării în carieră

Activitățile de orientare în carieră au suferit multe schimbări în ultimele decenii.

și ca rezultat, s-a dezvoltat mult.

Este tipic pentru muncitorul din secolul 21 să-și schimbe cariera de mai multe ori în timpul vieții.

schimbări, prin urmare orientarea în carieră nu apare ca un eveniment unic, ci ca o acțiune care însoțește întreaga viață. Orientarea în carieră se referă la procesele care se referă la autocunoașterea și cunoașterea carierei, precum și la pregătirea pentru achiziția de informații, înainte de alegerea carierei. Abordarea modernă se concentrează pe faptul că planificarea carierei este rezultatul unui proces în timpul căruia sunt luate mai multe decizii (Suhajda, 2017).

Orientarea în carieră este un concept mai complex decât alegerea carierei, deoarece este cel mai mult

Se referă mai mult la luarea unei decizii unice. Orientarea în carieră poate fi interpretată ca un proces care „ajută studentul să facă alegeri în cunoștință de cauză, ținând cont de nevoile lor individuale”.

„selectarea unei cariere sau profesii adecvate, prin furnizarea de informații cât mai ample” (Szilágyi, 2000, p. 22). În această lumină, orientarea în carieră oferă sprijin nu numai în timpul alegerii carierei, ci și în cazul schimbărilor în carieră, în orice etapă a vieții (Karner, 2010).

Pe baza modelului lui Super, Borbély-Pecze a identificat nouă puncte de decizie în cercetarea sa.

unde orientarea în carieră apare ca un serviciu uman. Aceste puncte sunt următoarele: alegerea școlii, alegerea facultății, alegerea liceului, studiile superioare

1 Denumirea Partium din studiul nostru se referă la mediul universitar și nu se aplică regiunii geografice din vestul României, de-a lungul graniței.

123educație ulterioară, începerea unei cariere, schimbarea locului de muncă, recalificare, nou loc de muncă, pensionare

zero (Borbély-Pecze, 2010).

Educația și formarea reprezintă un domeniu de politică prioritar la nivel european. Europeanul

În politica educațională a UE, activitățile de orientare în carieră joacă, de asemenea, un rol în îmbunătățirea calității învățării pe tot parcursul vieții și a educației/formarii, printre obiectivele strategice ale Strategiei Europa 2020. Nevoile în schimbare rapidă a pieței muncii afectează oferta de formare și conținutul acesteia, iar orientarea în carieră servește drept punte, creând o legătură între formare și lumea muncii. Orientarea în carieră este

Mai multe organizații au fost înființate în Uniunea Europeană pentru a o consolida, cum ar fi Rețeaua europeană pentru politici de orientare pe tot parcursul vieții (ELGPN), Centrul european pentru dezvoltarea formării profesionale (CEDEFOP) și Fundația europeană pentru formare (ETF). Fiecare dintre acestea are un rol bine definit (Suhajda, 2017).

În cele ce urmează, vom discuta despre sistemul de învățământ românesc și despre orientarea în carieră care se desfășoară în cadrul acestuia.

vă prezentăm activitățile.

3. Sistemul de învățământ românesc2

Căile de viață școlare sunt împărțite în etape, la finalul cărora elevul se confruntă cu o decizie și

familia sa. Acestea sunt decizii de educație ulterioară (Boudon, 1981). Această segmentare caracterizează și structura învățământului românesc, care va fi prezentată în detaliu în subsecțiunea următoare.

Pe parcursul traseului școlar segmentat, elevii se confruntă cu mai multe opțiuni.

Primul punct este sfârșitul clasei a VIII-a, unde își aleg un liceu pe baza rezultatelor testului de aptitudini. Există posibilitatea de a-și continua studiile atât în formarea profesională, cât și în cea teoretică. Următorul punct de decizie este continuarea studiilor după absolvire.

învăţare. Traseul școlii este divers, așa cum este ilustrat în figura de mai jos (Figura 1).

Figura 1: Arborele de decizie al nivelurilor de schimbare a școlii

Sursa: Battle, 2004, p. 112.

2 Acest capitol face parte din teza de doctorat a autorului, „Structura sistemului de învățământ public din România”

versiunea revizuită a capitolului intitulat „ja”.

124Figura de mai sus ilustrează structura segmentată a sistemului de învăţământ şi

puncte de decizie care apar pe parcursul traseului educaţional. Figura arată că un elev care urmează calea tipică alege să-și continue educația după școala primară. După terminarea celui de-al doilea nivel, după absolvirea a zece clase, devine posibil să renunți la ofertele educaționale ulterioare. Mersul la

studii superioare nu mai este obligatoriu, dar este o opțiune existentă (Csata, 2004). Forma aleasă de educație determină calea de viață ulterioară a individului. THE

Studenții care urmează traseul liceului sunt mai susceptibili de a aplica la instituțiile de învățământ superior decât studenții care urmează celelalte două rute (Bernáth, 2016; Imre, 2010a; Pusztai & Torkos, 2001). Alegerea limbii de predare îngreunează, de asemenea, studenții care studiază în învățământul minoritar să își continue studiile. Educația în limba maternă a minorităților – în special în învățământul profesional – oferă o gamă mai restrânsă de educație decât formarea în limba română (Pásztor, 2017).

„Aspectul pozitiv al educației minorităților este multilingvismul, care crește oportunitățile pe piața muncii."

Cel mai probabil va crește numărul de cazuri. La părăsirea pieței muncii, cunoștințele dobândite

„...competențele dezvoltate decid ce post poate fi ocupat" (Pásztor,

2017, p. 52).

Constituția României garantează fiecărui copil și tineri dreptul la educație.

dreptul la egalitate, indiferent de origine sau origine etnică (Monitorul Oficial,

2003).

3 Există mai multe legi care se referă la furnizarea de educație, cum ar fi

Legea privind protecția drepturilor copilului, Legea discriminării, Legea strategică privind incluziunea romilor (Monitorul Oficial, 2002, 2011, 2012).

Legea Educației se adresează educației minorităților

4 de asemenea. Conform a ceea ce este inclus, totul

Minoritățile care locuiesc în România au dreptul la educație în limba maternă, iar infrastructura, manualele și condițiile personale pot fi asigurate pentru aceasta. Predarea limbii române

obligatoriu la toate nivelurile. Limba de comunicare internă și de comunicare cu părinții este limba minoritară a educației, dar statisticile școlare și inspectoratele școlare, adică comunicarea externă, pot fi doar în limba română (Monitorul Oficial, 2011). THE

Minoritățile naționale pot participa la educația în limba maternă, în timp ce minoritățile etnice pot primi educație în naționalitatea lor sau în limba de stat (Papp Z., 2012).

În sistemul de învăţământ românesc, dintre treptele de învăţământ succesive, cel mai scăzut

Este obligatorie absolvirea nivelului mediu (clasa a X-a). Învățământul public este gratuit pentru toată lumea. Cadrul operațional al învățământului școlar din România este stabilit în Legea 1/2011. creat prin

Legea Educației. Legea stabilește structura învățământului public, învățământul obligatoriu, nivelul învățământului obligatoriu, modalitatea de trecere între nivelurile individuale și finanțarea.

oportunități. Secțiunea 3 din lege prevede o alegere descentralizată a școlii (secțiunea 3 din lege), întrucât legea creează oportunitatea pentru alegerea liberă a școlii și asigură condiții ridicate de mobilitate pentru elevi. Lasă părinților deciziile legate de școlarizare. De asemenea, conține prevederi pentru situații speciale, cum ar fi educația minorităților, educația elevilor cu nevoi educaționale speciale, sprijinul pentru studenții romi și studenții cu vârsta depășită. Legea creează posibilitatea legală a educației minorităților. În cazul elevilor romi, se prevede că toate

3 Constituția României, Articolul 32: Dreptul la educație.4 Sistemul de învățământ românesc permite educația în limba maternă pentru minoritatea maghiară, funcționează ca subsistem în sistemul de învățământ de stat și oferă pregătire la toate nivelurile, de la grădiniță până la învățământul superior (Papp Z., 2014).

Este obligatorie asigurarea locurilor rezervate studenților de origine romă la 125 de niveluri,

Singurele excepții sunt acele specializări în care solicitanții susțin examene preliminare de competență (de exemplu, pregătire artistică). De asemenea, prevede când un student devine exagerat și este renunțat automat din învățământ, indiferent de numărul de clase finalizate. Legea Educației recunoaște persoanele care trăiesc în minoritățile naționale ca

Acesta numește elevii cu nevoi educaționale speciale și descrie cadrul pentru educația minorităților într-o secțiune separată. Legea permite învățământul în limba maternă la toate nivelurile (învățământ primar, secundar și superior). În sistemul public de învățământ, învățământul primar și secundar este extrem de centralizat și, în ciuda reformelor educaționale, continuă să fie

sunt de asemenea reglementate și standardizate. Se desfășoară conform programelor și curriculei specificate.

educație, indiferent de limba de predare (Monitorul Oficial, 2011). Deciziile părinților

Pe baza acestui fapt, învățământul obligatoriu poate începe la vârsta de 6 sau 7 ani.

Cei cărora nu li se permite să participe la învățământul obligatoriu cu normă întreagă până la împlinirea vârstei majore

nu au absolvit cele zece clase obligatorii. Ei pot organiza programe alternative pentru ei în școli. Deși sistemul de învățământ românesc are așa-zisul

o formă de instruire cu timp de prezență redus, care a fost introdusă cu scopul de a

Elevii care au eșuat de două ori nu ar trebui să fie excluși din învățământ dacă un elev are mai mult de 4 ani

de la semeni, abandonează studiile și își pot continua studiile doar în cadrul programului „A doua șansă” (Monitorul Oficial, 2011)

5. Acest program este un nivel de învățământ obligatoriu

Oferă oportunitatea celor care pleacă fără calificare de a recupera din urmă, care a fost introdus în sistemul de învățământ românesc în anul 2000 (Vincze & Harbula, 2011). Scopul programului educațional este de a oferi o oportunitate de a finaliza studiile și de a obține nivelul obligatoriu de educație la nivelurile elementare, primare și secundare inferioare.

Întâlnim și alte forme alternative, precum programele de educație specială.

cu statut de student privat, care poate fi folosit de studenții care nu pot participa la învățământul de masă din cauza stării de sănătate. Ei sunt, de asemenea, un

studenții unei instituții de învățământ, dar nu frecventează cursurile, profesorii lor sunt acasă

țin lecții individuale (Monitorul Oficial, 2015).

Structura școlii este împărțită în următoarele etape conform Legii Educației 1/2011:

este construit:

- educație timpurie, învățământ preșcolar între 0–6 ani: între 0–3 ani

timpuriu, între 3 și 6 ani, învățământ preșcolar (ISCED

6 0),

- învăţământ primar: clasa pregătitoare (zero) şi I–IV. clasa (ISCED 1),

- învăţământ primar: clasele V–VIII. clasa (ISCED 2),

- învățământ secundar (ISCED 3):

- gimnaziu: IX–X.

- nivel secundar superior: XI–XII/XIII., care poate fi teoretic, profesional (vocațional) sau

formare profesionala tehnica,

- educație profesională: 3 ani de pregătire,

- învăţământ postliceal (ISCED 4) (Legea Educaţiei Naţionale/ National Education Act)

Act 2011).

5 Definit de Articolele 29 (4) și 30 din Legea 2011/1.6 ISCED – Clasificarea Internațională Standard a Educației, o clasificare uniformă a programelor educaționale

sistem international.

126La trei niveluri distincte (primar, gimnazial şi secundar superior), şcoala

Structura funcționează sub forma 1+4+4+2+2+1. Datorită naturii diverse a sistemului de învățământ, alegerea optimă a direcției de studii ulterioare, alegerea unui traseu de învățare adecvat, realizabil și de succes pentru student, reprezintă o problemă importantă. Alegerea unei căi de carieră vă oferă posibilitatea de a răspunde la această întrebare.

Legea Educației Naționale din România creează un cadru pentru

pentru activitatea educațională, astfel încât să existe o tranziție reușită la punctele de progres pe parcursul traseelor educaționale. Rolul școlii este decisiv în alegerea carierei și consilierea în carieră. Acest rol nu se limitează la orele de clasă, ci este prezent sistematic în activitățile școlare curriculare, precum și în activitățile extracurriculare.

4. Sistemul românesc de orientare în carieră7

Legea Educației definește orientarea în carieră și -ta- după cum urmează:

conceptul de consiliere: „consilierea și orientarea în carieră se referă la toate serviciile și activitățile care ajută oamenii de toate vârstele și în orice moment al vieții lor, de-a lungul vieții, să ia decizii și să-și gestioneze cariera în domeniul educației, formării sau muncii" (Monitorul Oficial, 2011).

8. Pe niveluri

În sistemul de învățământ românesc în construcție, tranzițiile se realizează ca urmare a diferitelor mecanisme de selecție.

Primul punct de decizie apare la sfârșitul clasei a VIII-a, aici este primul

pentru orientarea educației ulterioare, inclusiv alegerea școlii. Școala primară se termină cu o probă de aptitudini, care presupune probe de materii la limba și literatura română și matematică. În cazul elevilor care studiază în învățământul minoritar, se susține și un al treilea examen, care este limba maternă. Rezultatele obţinute aici

influențează specializarea studiilor ulterioare (școală teoretică sau profesională). În această decizie importantă, sprijinul școlar este asigurat prin organizarea de programe de educație continuă pentru părinți și elevi.

Acest lucru se reflectă în oportunitățile create în programele de informare și orientare în carieră (orale și scrise) în timpul orelor de profesori, în special în orientarea în carieră.

în consiliere. Școlile secundare (atât școlile profesionale, cât și liceele) organizează în mod regulat zile deschise pentru promovarea cursurilor de formare (Fóris Ferenczi, 2007), (Novac-Iuhas et al., 2016). Aceste activități reflectă procesul de orientare în carieră și consiliere după absolvirea școlii primare (Băban și colab., 2002).

apare într-o manieră variabilă. Profesorii clasei joacă un rol important în această activitate. O modalitate informală de a alege o carieră este prin activitățile de informare universitară, în care lectorii universitari și studenții vizitează școli și își prezintă propriile oferte educaționale. Activitățile formale de consiliere și orientare în carieră intră în sfera de competență a centrelor de consiliere și orientare în carieră înființate în învățământul superior.

7 Acest capitol este preluat din teza de doctorat a autorului intitulată Specifics of Career Choice

versiune revizuită.

8 Tradus de autor.

127În completarea Legii învățământului din 2011, în învățământul superior românesc, Legea 49/2014-

Conform HG nr. 111/2014, înființarea Centrelor de Consiliere și Orientare în Carieră este obligatorie pentru absolvenții de liceu și studenții universitari (Monitorul Oficial, 2014b). Grupurile țintă ale centrelor sunt studenții activi ai instituțiilor de învățământ superior.

Pot fi studenți, liceeni sau persoane fizice care au absolvit deja.

Scopul înființării centrelor în sistemul de învățământ este de a oferi consiliere în carieră

crearea de noi oportunități de angajare pentru tineri prin formare și îndrumare

astăzi. Obiectivele principale ale activităților centrelor sunt:

- furnizarea de informaţii şi consiliere elevilor pentru ca aceştia să poată în mod optim

planifică și gestionează propria carieră pe piața muncii;

- reducerea ratei abandonului universitar;

- facilitarea stabilirii unei legături între studenţi şi piaţa muncii

prin învățarea despre nevoile și provocările reale ale pieței muncii;

- Creșterea oportunităților de plasare pentru studenți adecvate domeniului lor de expertiză.

Centrele sunt pentru liceeni, studenți și absolvenți.

Sunt oferite următoarele servicii:

- introducerea parcursurilor educaționale și profesionale disponibile în învățământul superior;
- consiliere educațională și profesională;
- consiliere și evaluare psihologică;

 consiliere în carieră;

 organizarea de formare în portofoliu și simulare interviu de angajare;

 organizarea de formare de dezvoltare a competenţelor.

Regulamentul reglementează componența personalului, după care psihologic

Angajarea unui psiholog, consilier de carieră, sociolog și profesori cu experiență în domeniile educației. Funcționarea centrelor este

universitățile finanțează din bugetele proprii sau din surse din aplicații

(Monitorul Oficial, 2014a).

Acest lucru a fost posibil și într-un astfel de cadru la Universitatea Creștină Partium.

În 2015, proiectul PRACTIMUSS, care a oferit experiență în domeniul orientării în carieră pentru mulți studenți și profesori. Mai jos oferim o scurtă introducere la

despre proiect și utilitatea acestuia pe baza datelor secundare de care dispunem. Prezentăm experiențele de orientare în carieră a profesorilor pe baza datelor calitative din baza de date primară.

5. Orientare în carieră la Universitatea Creștină Partium

activitate – PRACTIMUSS9 este o bună practică

Orientare organizată în carieră a avut loc în 2015 la PRACTIMUSS – A

în cadrul proiectului intitulat „Promovarea progresului studenților în lumea muncii la Universitatea Creștină Partium”, cofinanțat de Fondul Social European.

lis, Programul Operațional de Dezvoltare a Resurselor Umane 2007–2013. volt. Scopul proiectului a fost de a organiza activități pentru 500 de studenți care să promoveze

9 PRACTIMUSS este o combinație a termenilor practi și muss, „practi” este abrevierea pentru practica profesională, iar „muss” îi subliniază importanța.

128tranziţia de la educaţie la viaţa activă. Proiectul a avut trei activități principale:

 organizarea și desfășurarea stagiilor de practică,

 formare și consiliere în orientare în carieră,

 schimb de experienţe.

În timpul PRACTIMUSS, practica profesională a studenților este obligatorie, ca parte a curriculumului.

A avut loc în numărul de ore prescris corespunzător majorului. Participanții la stagiu au auzit

(270 de persoane) au primit o bursă Practimuss, pentru care au putut aplica cu un portofoliu complet care să-și documenteze stagiul. Valoarea bursei este de 10 lei/stagiu profesional.

Era o oră de lucru limitată. 40 de studenți care au arătat cele mai bune rezultate și au întocmit cele mai inovatoare portofolii au primit premii speciale.

În timpul formării și consilierii în orientare în carieră, studenții primesc îndrumare în carieră

Ei au participat la consiliere (POT), zile de carieră și training HR. Obiectivul POT este de a

a fost de a coordona dezvoltarea cunoștințelor și abilităților teoretice pentru o căutare de succes a unui loc de muncă. Elevii au participat la consiliere de cinci ori. Fiecare ocazie-

avea un subiect bine definit: autocunoaștere, interese, cunoștințe de carieră, personalitate-

munca care ti se potriveste, explorarea convingerilor. La consilierea în carieră au participat 300 de studenți.

În cadrul schimbului de experiență, coordonatorii profesioniști au organizat tururi de studiu către

pentru elevi. Cei 100 de studenți au ajuns la 35 de instituții care oferă locuri de muncă în domeniile lor în toată Europa (Veneția, Bad Kissingen, Budapesta, Jászberény, Kecskemét etc.).

Tabelul 1: Principalii parametri ai stagiului

Numărul de elevi

Numărul de ore

Instituţiile

număr

Numărul de tutoriOrgieVaradAltele

română

așezare maghiară-

taraTotal

1 Preșcolar și profesor-

curs de formare60 0 0 60 60 5 21

2 Limba maghiară

și literatură14 6 0 20 60 7 7

3 Limba germana

și literatură01 2 8 20 60 4 4

4 Limba engleză

și literatură18 2 10 30 60 7 7

5 Asistență socială 7 13 7 27 60 15 15

6 Sociologie 4 6 7 17 60 12 12

7 Politica socială europeană

ticuri MA51 4 10 60 9 9

8 Banca și finanțe 11 5 10 26 90 16 16

9 Arte plastice 8 8 24 40 60 12 12

10 Pedagogie muzicală 20 0 0 20 60 5 7

Total 147 53 70 270 - 92 110

Sursa: Horváth et al., 2015, p. 6.

129Programul este pentru 270 de studenți în 10 specializări (atât programe de licență, cât și de master)

a oferit o practică profesională de calitate. Aceasta a implicat 110 mentori în 92 de instituții.

a fost realizat (Tabelul 1). Stagiul a ajutat instituția de învățământ?

integrarea sa în mediu, a avut un impact direct asupra actorilor de pe piața muncii și a modelat percepția despre formare.

Pe baza feedback-ului studenților, stagiile au fost selectate din pachetul de aplicații.

iar consilierea de orientare în carieră (POT) au fost cele mai utile (Figura 2). În cadrul acestor activități, aceștia au avut ocazia să-și exploreze abilitățile individuale și, pe de altă parte, și-au putut testa cunoștințele într-o comandă de lucru adecvată domeniului lor de expertiză. Evenimentele în masă (ziua carierei) s-au dovedit a fi cele mai puține

util. Motivul pentru aceasta poate fi acela că nu au simțit nevoia de „personalizare”

bott ság”, conținutul prelegerilor nu a reușit să ofere cunoștințe și informații utile

elevii să obțină.

Figura 2: Utilitatea programelor proiectului (N = 235)

Sursa: Horváth et al., 2015, p. 7 .

De asemenea, studenții au evaluat impactul participării la proiect asupra dezvoltării competențelor.

(Figura 3). Conform rezultatelor evaluărilor subiective, a primit o valoare remarcabilă

dezvoltarea abilităților de construire a relațiilor (54%), inițiativă și creativitate și

(52%) și dezvoltarea unei atitudini empatice la locul de muncă (51%).

Studenții care au răspuns au considerat profilul instituției gazdă a fi foarte bun.

implementarea corectă a sarcinilor specifice. Se referă la loialitatea studenților la fel

130numai promovarea și consolidarea bunei reputații a PKE a avut prioritate (Figura 3). THE

Studenții care au răspuns și-au exprimat opiniile cu privire la variabilele date din perspectiva propriului domeniu de expertiză.

Figura 3: Dezvoltarea competențelor elevilor (N = 235)

Sursa: Horváth et al., 2015, p. 8.

În urma competiției, au fost produse și materiale tipărite:

- Îndrumări pentru studenții care efectuează stagii profesionale,
- Ghid pentru angajatori și mentori,
- Îndrumări pentru liderii de practică,
- Broșură HR cu materiale de instruire,
- Materiale și caiete de lucru pentru orientare și consiliere în carieră.

Ghidurile rezumă informațiile de care au nevoie practicienii profesioniști

Aceștia oferă asistență celor interesați, atât studenți, cât și

pentru mentori/angajatori și formatori (Horváth et al., 2015).

Potrivit tuturor participanților, proiectul a oferit o sursă foarte utilă de cunoștințe și experiență.

a avut ca rezultat . PRACTIMUSS a mobilizat aproape 500 de persoane în instituție. THE

Pe lângă realizările sale profesionale, este de remarcat și natura sa de construire a comunității.

În cele ce urmează, va fi discutată abordarea de orientare în carieră a instructorilor (în mare parte instructori PKE).

vom explica miza. Acest moment a fost realizat folosind o metodă de cercetare calitativă.

bazate pe investigații empirice.

6. Opiniile instructorilor cu privire la orientarea în carieră

Opiniile cadrelor didactice despre sistemul românesc de orientare în carieră

interviu focus grup despre cunoștințele și abilitățile lor, inclusiv propriile experiențe

În 131, am reușit să obținem o imagine mai precisă. Întrebarea noastră de cercetare a fost:

cât de bine cunosc profesorii carierele la diferite niveluri educaționale

procesele de orientare. Recrutarea participanților a fost spontană. Paisprezece profesori activi au participat la sesiunea focus-grupului, dintre care patru proveneau din școli publice.

educație și zece lucrează în învățământul superior (anterior opt predau în învățământul public). Profesorii care lucrează în învățământul public dobândesc experiență prin stagii.

Sunt interesați de învățământul universitar. Ei îi ajută pe studenți să își finalizeze stagiile la fața locului, la școală.

Raportul de gen arată feminizarea profesiei didactice, cu doi bărbați și douăsprezece femei.

prin participante de sex feminin, iar vârstele lor variau între 37 și 59 de ani. Profesorii sunt mai mult decât

Ei sunt implicați în educație de zece ani. O caracteristică comună a fost că toți respondenții

(maghiară) lucrează în educația minorităților. Interviul a avut loc în noiembrie 2018 la PKE. Întrebările au vizat următoarele subiecte:

- descrierea propriilor experiențe și experiențe de orientare în carieră,
- practica orientării în carieră la nivelul învățământului public,
- orientare în carieră în învăţământul superior,
- rolul orientării în carieră în managementul carierei.

Punctul forte al interviului focus-grup este interacțiunea, interacțiunea participanților între ei.

comunicare, care a ajutat și la colectarea datelor în această situație de cercetare. The

Pentru a asigura anonimatul persoanelor intervievate, fragmentele de interviu utilizate în studiu au fost adnotate cu vârstele acestora.

Ei nu au putut raporta propriile experiențe. Niciunul dintre cei chestionați nu a luat

participați la un eveniment de orientare în carieră înainte sau în timpul începerii studiilor.

Opinia unanimă a fost că în sistemul românesc nu a existat o tradiție în acest sens și nu i s-a acordat prea multă atenție. Tema alegerii carierei XII.

La clasă, a apărut la câteva clase de profesori de clasă, unde fiecare spunea ce dorea să învețe, sau s-a întâmplat să se discute în discuții individuale profesor-elev.

despre decizia de a continua studiile.

„Nu am participat la aceste lucruri decât indirect, întrebându-mi profesorii,

„Ce îmi recomandați în ceea ce privește alegerea carierei mele?” (femeie de 38 de ani).

Calea de învățare aleasă este în majoritatea cazurilor influențată de rezultatele academice.

au fost împărțiți:

„Știam ce se cere pentru admiterea la fiecare specializare, așa că am ales subiectele dintre acestea

Am încercat să studiem bine și să mergem la ore suplimentare. Examenul de admitere a fost important, dacă ai fost acceptat sau nu a fost decis de punctajul tău la examenul de admitere.

la examen. Notele la liceu nu contau. Evident că am încercat în acea direcție

„să alegem, din care am învățat destul de bine” (femeie de 52 de ani).

Ei și-au legat alegerile de carieră cu experiențele lor legate de școală.

Au ales cariera didactică datorită influențelor școlare și modelelor de urmat ale profesorilor.

Următorul subiect este cunoștințele de orientare în carieră implementate în învățământul public.

ajutat să-l descopere. Pe baza experiențelor lor de predare, au formulat că școlile publice

învățământ la nivel de liceu, unde primul punct de alegere apare la sfârșitul clasei a VIII-a, discuții având loc în cadrul orelor de profesor de clasă și înțelegeri parentale tematice

Problema alegerii carierei a apărut în timpul a 132 de tratamente. Aceste activități au ajutat

orientarea elevilor și părinților în gama de oportunități de educație ulterioară. Navigarea prin diversele oferte educaționale nu este ușoară nici pentru elevi, nici pentru părinți, motiv pentru care ghidurile profesorilor joacă un rol important. Elevii (împreună cu părinții lor) iau decizia cu privire la studii ulterioare pe baza informațiilor primite de la profesor.

„Profesorii conștiinți încearcă să îndrume elevii în timpul orelor,

„Poate copilul care are nevoie va merge la psihologul școlii (dacă există)” (femeie de 38 de ani).

În liceu, activitățile de orientare în carieră revin și în sarcina profesorului clasei.

aparține aeroportului. Această activitate poate fi dezvoltată cu implicarea profesioniștilor. Activitățile posibile sunt rezumate în următorul fragment de interviu:

„Cu invitați în timpul orelor de profesor, cu ajutorul unui psiholog școlar,

prin introducerea ilegală a problemelor de orientare în carieră în alte clase (de exemplu, autocunoaștere opțională, psihologie, sociologie), vizitând companii/întreprinderi, vizitând universități (...) Foștii studenți vin la clasa profesorului clasei (în principal) pentru a vorbi despre experiențele lor universitare și despre cum și-au ales cariera. Uneori sunteți cercetători

„Studenții absolvenți vin să cerceteze ceva legat de alegerea carierei, iar în cadrul lor are loc o conversație despre alegerea carierei" (femeie de 47 de ani).

Profesori care au terminat deja orientare în carieră, liceeni

au fost organizate pentru el. Elementul principal a fost prezentarea locurilor de muncă, vizitate de

cu liceeni pentru unele locuri de munca. Există, de asemenea, tehnici precum jocuri de grup, teste individuale, teme, discuții în clasă și exerciții situaționale care sunt folosite în contextul lecțiilor profesorului de clasă. În timpul conversației, s-a mai afirmat că atenția și încurajarea profesorului sunt importante în procesul de alegere a carierei.

Apare mai des la elevii supradotați.

Orientarea în carieră apare în practica gimnazială, în timp ce în învățământul superior

Acest aspect îl întâlnim mai rar, în ciuda faptului că este impus de lege.

finalizare:

„Nu există o politică sau strategie centrală în învățământul superior, instituțiile în sine

„Trebuie să dezvolte metodologia, sunt instituții mai funcționale și mai puțin funcționale" (femeie de 39 de ani).

Respondenții au menționat programul PRACTIMUSS. Intervievații

Patru dintre ei au fost implicați în cerere în calitate de consultanți. În acest rol, au făcut acest gen de muncă. Ei și-au exprimat experiențele pozitive și au considerat că este o activitate utilă atât pentru studenți, cât și pentru profesorii consilieri. Instructorii au subliniat că, pe lângă orientarea în carieră, un instrument eficient este

De asemenea, este util pentru tratamentul depresiei, deoarece întărește punctele forte ale elevilor, evidențiază punctele slabe ale acestora și ajută la identificarea zonelor de dezvoltare personală.

În cadrul procesului de formare reciprocă a opiniei au fost formulate activitățile de orientare în carieră.

Potrivit tuturor participanților, utilitatea programului poate modela în mod pozitiv viața tinerilor.

cariera lui.

„Ei ar ști la timp dacă sunt potriviti pentru domeniu și, astfel, ar evita problemele ulterioare”.

parasind urma. Dezvoltarea conștiinței de sine ar fi foarte importantă.” (femeie de 48 de ani)

„Orientarea în carieră i-ar ajuta pe tineri în gestionarea carierei, i-ar ajuta,

să aleagă calea de carieră potrivită pentru ei.” (femeie de 37 de ani)

133 „Dacă ar fi lămuriți cu privire la abilitățile lor, ar dobândi o autocunoaștere adecvată,

atunci orientarea în carieră ar stimula cu siguranță managementul carierei, stabilirea unor obiective specifice și definirea pașilor care conduc la obiectiv este cel mai util.” (femeie de 47 de ani)

Impactul orientării în carieră asupra dezvoltării carierei este determinat de conținutul răspunsurilor primite.

Ca rezultat al analizei sale, este reprezentat de următoarele concepte (Figura 4):

Figura 4: Norul de cuvinte al efectelor orientării în carieră menționate de respondenți

Sursa: Editare proprie

Conceptele din figură confirmă faptul că profesorii au

Evaluarea impactului orientării în carieră este într-adevăr complexă. Răspunsurile confirmă propunerea că dezvoltarea individuală, cum ar fi autocunoașterea și învățarea despre competențe, are un efect productiv asupra menținerii pe drumul cel bun, deoarece oferă confirmarea adecvării și succesului. Următorul bine pregătit...

decizia de învățare poate reduce abandonul școlar și rata abandonului carierei.

Pe baza analizei, se poate afirma că experiențele personale ale participanților și

Există o diferență semnificativă între experiențele sale actuale și aspirațiile sale de orientare în carieră. The

La interpretarea rezultatelor, putem concluziona că profesorii au fost cu greu capabili să raporteze despre propriile experiențe în timpul anilor de școală. Răspunsurile lor dezvăluie și asta

Ei consideră că, în perioada actuală, problema orientării în carieră și a alegerii carierei devine din ce în ce mai proeminentă în timpul educației, în ciuda faptului că este adesea

Practicarea acestui lucru depinde de profesor și de obiceiurile instituționale. Chiar dacă în rândul studenților nu a fost efectuată nicio orientare în carieră etichetată, ei au arătat totuși indirect

în activitatea lor didactică, încercând să înțeleagă materiile pe care le predau

pentru a evidenția valoarea pe piața muncii și capacitatea de utilizare a curriculum-ului dat.

Ghidurile pentru profesori facilitează navigarea prin ofertele educaționale în expansiune,

și determinarea cu cea mai mare succes a direcției traseelor individuale de învățare în sistemul de învățământ.

1347 . Rezumat

În studiul nostru, am examinat practica românească de orientare în carieră și alegerea carierei.

au introdus. În prima parte, a fost efectuată o analiză a literaturii de specialitate privind orientarea în carieră,

Apoi ne-am propus să prezentăm sistemul românesc de orientare în carieră și educație. A doua parte a studiului prezintă investigația noastră empirică, parțial din perspectiva elevului, în raport cu o bună practică, și parțial din perspectiva profesorului, pe baza rezultatelor interviului focus-grup. Grupul țintă al cercetării exploratorii, locale au fost studenții și profesorii PKE.

Sistemul de învățământ românesc permite cariere școlare în etape. Pista-

Orientarea la punctele de decizie îi ajută pe elevi să aleagă traseul școlar care le este benefic.

Educarea activităților de orientare în carieră aduce beneficii profesorilor și educatorilor.

Poate contribui la ca orientarea în carieră să devină parte din sarcinile educaționale zilnice și să primească o atenție optimă în timpul perioadei de formare. Cu o pregătire adecvată,

Profesorii îi ajută pe elevi să-și aleagă cariera cu sfaturi și informații.

Scopul cercetării noastre a fost de a oferi o perspectivă printr-un exemplu de partid.

Suntem cufundați în practica orientării în carieră. În plus, ne-am propus, de asemenea, să evidențiem

privind utilitatea cursurilor de orientare în carieră în formarea cadrelor didactice. Deoarece tinerii consideră profesorii ca sursa lor principală de informare atunci când își planifică cariera,

Prin urmare, este important ca profesorii să aibă informații la zi și să cunoască metodele și instrumentele de orientare în carieră.

Referințe

Băban, A., Petrovai, D., & Lemeni, G. (2002). Consiliere și îndrumare: ghidul profesorului.

Bucureşti: Humanitas Educational.

Bernath K. (2016). Cum să alegi o universitate? Tinerii care locuiesc în Partium continuă

motivații de învățare. Cluj-Napoca: Presa Universității Cluj.

Borbély-Pecze TB (2010). Îndrumare în carieră care sprijină calea vieții. Budapesta: Loránd Eötvös Universitate.

Boudon, R. (1981). Inegalitățile sociale în educația ulterioară. În: Halász Gá-

Bor, Judit Lannert (ed.): Teoria sistemelor educaționale (pp. 406–417). Buda-

Dăunător: Editura Okker.

Battle Z. (2004). Inegalitățile educaționale în rândul tinerilor maghiari din Transilvania

în. Societatea Ardeleană, 1, 99–132.

Fóris-Ferenczi R. (2007). Învățământul minoritar în România la nivel secundar superior. În: migdale

Kinga, Papp Z. Attila (ed.): Rătăcire. Concepte de calitate în limba română modernă

frecvent în învăţământul secundar (pp. 45–94). Csíkszereda: Centrul Educațional Soros.

Horváth G., Balogh B., Bernáth K., Berce A.D. și Bartha, S. (2015). Manual de bune practici -

carte Oradea: Universitatea Creștină Partium.

Imre A. (2010). Elevii și căile de învățare în anii 90. Educație, 2, 251–263.

Karner O. (2010). Dezvoltarea unei matrice de competențe pentru profesioniștii în orientarea în carieră

Da. Consiliere în carieră, II. (3–4), 10–17.

135Novac-Iuhas, A. F., Moţoc-Chivari, E., Milinarcsik, A., & Iuhas, C. (2016). Ghid

Admiteri în învățământul liceal și profesional de stat 2016. MENCS, Inspectoratul Școlar Județean Bihor.

Papp ZA (2012). Posibilități de interpretare a participării la educație a maghiarilor minoritari

gay. Educație, 21, 3–23.

Papp ZA (2014). Posibile explicații și direcții de dezvoltare ale educației minorităților.

În: László Diószegi (ed.): Prezentul și viitorul educației în limba maghiară în Transcarpatia

ginerele (p. 17–34). Budapesta: Fundația Teleki Laszlo.

Shepherd RG (2017). Continuarea educației tinerilor care trăiesc în statut de minoritate și dublă minoritate

aspiraţii într-o zonă defavorizată. Universitatea din Debrecen, Debrecen.

Pusztai G., & Torkos, K. (2001). Copilăria romilor în zona Partium. Educație, 10

(3), 584–594.

Suhajda CJ (2017). Schimbarea și implementarea activităților de orientare în carieră în public

În educație, de la schimbarea de regim și până astăzi, tehnologiei informației i s-a acordat o atenție deosebită.

proceselor. Universitatea din Pécs, Școala Doctorală de Științe ale Educației, Pécs.

Szilágyi K. (2000). Consilierea muncii și a carierei ca profesie. Budapesta: Dormitory Ltd.

Vincze E. & Harbula H. (2011). Strategii identitare şi educaţie şcolară . Cluj Napoca:

Editura Fundaţiei pentru Studii Europene.

Hivatkozott törvények, jogi szabályozások

Monitorul Ofi cial. (2002). Legea nr. 48 din 2002 pentru aprobarea Ordonantei

Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare. Monitorul Ofi cial nr. 69 din 31 ianuarie 2002.

Monitorul Ofi cial. (2003). Constituţia României. Monitorul ofi cial nr. 767 din 31

octombrie 2003.

Monitorul Ofi cial. (2011). Legea Educației Naționale. Monitorul Ofi cial nr. 18 din 10

ianuarie 2011.

Monitorul Ofi cial. (2012). Strategia guvernului României de incluzieune a cetăţenilor

români aparţinând minorităţiilor romilor pentru perioada 2012–2020. Monitorul Ofi cial nr. 6 din 4 ianuarie 2012.

Monitorul Ofi cial. (2014a). Metodologia-cadru privind organizarea și funcționarea

centrelor de consiliere și orientare în carieră în sistemul de învățământ superior din România. Monitorul Ofi cial, Partea I nr. 854 din 24 noiembrie 2014.

Monitorul Ofi cial. (2014b). OUG 49/2014 privind instituirea unor măsuri în domeniul

educației, cercetării științifi ce și pentru modifi carea unor acte normative.

Ordonanța de Urgență nr. 49/2014. Monitorul Ofi cial, Partea I. nr. 486 din 30.

iunie 2014.

Monitorul Ofi cial. (2015). Regulamentul de organizare şi funcţionare a unităţilor de

învăţământul preuniversitar. Ministerul Educatiei Nationale. Monitorul Oficial nr.

23 din 13 ianuarie 2015.

[Pagina 137 - Fără text extras]

137BEÁTA EMESE BEREI

Universitatea „Emanuel” din Oradea; emeseberei@gmail.com

Avantajele și dezavantajele educației online pentru studenți

din perspectiva lui. A existat o anulare în Partid.

Abstract. Acest studiu explorator examinează experiențele studenților de tranziție de la

tradițională învățării online, cauzată de pandemie, în două instituții private de învățământ superior românești. În martie 2020, studenții s-au trezit într-o situație specială: au fost nevoiți să părăsească universitatea în care au socializat anterior și s-au adaptat circumstanțelor învățării online. Metodologia sa, s-a bazat pe 5 interviuri focus grup care examinează experiențele studenților despre sala de clasă virtuală: cum au perceput tranziția, ce experiențe au câștigat, cum evaluează metodele și tehnicile de predare, cum ar putea efectua stagiile, cum este atmosfera clasei virtuale, care sunt avantajele/dezavantajele și efectele viitoare ale acestei perioade? Am colectat datele în 2020, octombrie și noiembrie

în limbile română și maghiară, cu participarea a 32 de studenți asistenți sociali. Ca urmare a trecerii forțate la sălile de clasă virtuale, la elevi s-au acumulat multe sentimente negative, dar cei care studiază concomitent cu un loc de muncă, s-au mulțumit cu această oportunitate. Sprijinul de la egal la egal în viața de zi cu zi sa limitat în principal la asistență tehnică. Relațiile personale colegiale, „sentimentul școlar” lipseau în mare parte. Elevii anticipează, de asemenea, consecințe negative pe termen lung asupra sănătății, mintale, sociale și profesionale. Cuvinte cheie: tranziție, clasă virtuală, studenți din învățământul superior, studiu de caz

Abstract. În cadrul studiului calitativ, studenții din învățământul superior au fost expuși învățământului virtual

Le-am examinat opiniile asupra subiectului, căutând răspunsuri la următoarele întrebări: Cum au perceput ei trecerea de la educația tradițională la cea virtuală? Cum a fost

atmosferă de clasă virtuală? Cum s-au susținut reciproc în noua situație? Care sunt cele

Avantajele și dezavantajele educației online? Care sunt efectele sale viitoare? Ce bune practici și experiențe pozitive ați câștigat în perioada educației online? Ce recomanda ei?

pentru a îmbunătăți procesul? Colectarea datelor a fost realizată sub formă de interviuri focus-grup. Au participat studenți (32) de la universități private care studiază asistență socială. Sunt II printre ei. și III. atât studenți de licență (BA) cât și de masterat (MA). Am avut un total de 5 întâlniri focus grup. Acestea au avut loc la sfârșitul anului 2020, în spațiul virtual, pe platforma Google Meet. Convorbirile s-au purtat în limba română și maghiară. În timpul tranziției obligatorii de la spațiul tradițional la cel virtual, majoritatea studenților au experimentat o mulțime de sentimente negative și frustrare. Pe de altă parte, cei care și-au finalizat studiile în timp ce lucrau

maniile lor, au trăit pozitiv acest eveniment neașteptat. Sprijinul unul pentru altul în viața de zi cu zi a fost limitat în principal la asistență tehnică, colegial,

Pe lângă relațiile personale, cel mai mult le era dor de „sentimentul școlar". ascultătorul-

În opinia experților, perioada limitată la spațiul virtual va avea consecințe negative pe termen lung asupra sănătății, psihologice, sociale și profesionale. Cuvinte cheie: schimbare de paradigmă, clasă virtuală, studenți din învățământul superior

pond, fallen anulman

1381. Introducere

Educația virtuală este un mediu de învățare în care se află profesorul și elevul

separate prin timp sau spațiu sau ambele, iar conținutul curriculum-ului este informațional

Este transmis prin intermediul aplicațiilor multimedia. Primul serviciu online datează din 1960, când Universitatea din Illinois a creat un intranet pentru studenții săi.

pentru el. Aceasta înseamnă un sistem de terminale de computer interconectate, unde studenții pot accesa materialele de curs și pot asculta prelegeri înregistrate în orice moment.

mult. Educația virtuală a crescut rapid și la nivel global în ultimii ani (Dung 2020). Sfera educațională tradițională folosește și diverse platforme de internet.

forme și ajutoare virtuale pentru a îmbogăți educația, dar pentru mulți, funcționarea pe termen lung într-o „sală de clasă fără pereți" a fost de neimaginat (Radović-Marković 2010). În acest domeniu, în anul universitar 2019/20 s-a produs o schimbare de paradigmă: din motive de sănătate, educația ar putea funcționa în principal în spațiu virtual. Internaţional

Sondajele sugerează că, în noiembrie 2020, aproape trei sferturi dintre studenții europeni din învățământul superior au studiat doar sau în principal online, iar mai mult de jumătate dintre studenți au avut puțin sau deloc interes să urmeze o diplomă online (QS 2020). Schimbările asociate cu închiderea bruscă a instituțiilor de învățământ,

impactul educațional, pedagogic, social, psihologic al acestei schimbări asupra tinerei generații

Este necesar să se examineze efectele sale sociale, profesionale și consecințele pe termen lung (UNICEF 2020). Majoritatea studenților la medicină din Polonia au considerat că învățarea online este plăcută. Starea într-un mediu confortabil, ca acasă, materiale online

Ei au considerat ca o consecință pozitivă realizarea continuă a obiectivelor lor și posibilitatea de a învăța în ritm propriu. Majoritatea respondenților au menționat lipsa de experiență profesională și de informații

Problemele tehnice cu echipamentul matematic au fost identificate drept principalul dezavantaj. Potrivit sondajului, educația online este mai puțin eficientă decât educația tradițională în ceea ce privește dezvoltarea competențelor profesionale și sociale (Baczek et all. 2021).

În cercetarea mea anterioară (Berei 2019), studenților li s-a cerut să o facă

I-am examinat angajamentul de a pune capăt războiului. La sondajul internațional de date au participat studenți de la două universități private și una publică din regiunea Partium de-a lungul graniței.

În legătură cu ancheta cantitativă, am subliniat că cei din familii cu statut scăzut

studenții veniți au fost semnificativ mai concentrați în universitățile private și

rata abandonului școlar a fost semnificativ mai mare la ei decât în instituțiile de stat

printre publicul său „de elită”. Mai mult, s-a confirmat, de asemenea, că elevii care au depus toate eforturile pentru a participa la cursurile de contact

seminariile au avut mai mult de două ori mai multe șanse de a-și finaliza studiile decât cei care nu aveau aceste caracteristici. Efectuând cercetarea într-un context academic similar, este important să examinăm punctele de vedere ale acestor studenți și să învățăm despre experiențele lor în sala de clasă virtuală.

2. Metodologia cercetării

În cadrul acestei cercetări, doi, partid, privat și

într-o instituție de învățământ superior, al cărei scop a fost explorarea experiențelor studenților legate de educația online. În timpul cercetării calitative, am căutat

139a răspunde la modul în care subiecții au perceput trecerea de la tradițional la online

educație, ce experiențe au câștigat, cum au evaluat metodele și tehnicile instructorilor, cum au reușit să finalizeze stagiul, cum este atmosfera educației online, care sunt avantajele, dezavantajele și efectele viitoare ale formării online? În octombrie și noiembrie 2020, au fost realizate interviuri focus-grup cu 22 de studenți români și 10 maghiari. Primul implică patru, în timp ce al doilea implică un grup.

unul. Eșantionul este II. și III. A instruit un total de 32 de studenți de asistență socială cu o diplomă de licență sau master, care și-au finalizat studiile cu normă întreagă, unii în timp ce lucrau. Majoritatea aveau reședința românească, dar au fost unii

de asemenea cei care au venit la universitatea privată din Ungaria şi Italia. La începutul anului 2020, majoritatea studenților locuiau în locuințe universitare. Tradițional în februarie

Al doilea semestru academic a început în a doua săptămână a lunii martie.

cu toate acestea – la ordinele centrale – universitățile și-au trimis studenții acasă, sălile de clasă, bibliotecile, cantinele și căminele au fost închise, iar educația „s-a mutat” în

în spațiul online.

Dimensiunile interviurilor focus-grup au fost următoarele:• Experiențele subiective ale tranziției de la educația tradițională la cea virtuală

• Perceperea atmosferei de clasă virtuală, ajutându-se și sprijinindu-se reciproc• Avantaje, dezavantaje, efecte viitoare ale educației online• Împărtășirea bunelor practici, experiențe pozitive, formularea de sugestii.

3. Rezultatele cercetării

Primul subiect a vizat modul în care elevii au perceput tradiționalul

trecerea de la clasă la educația online. Studenți care lucrează împreună cu locurile de muncă

și-au terminat studiile, au fost bucuroși să se „mute” în sala de clasă virtuală și

s-au adaptat cu ușurință la noua situație. Au găsit-o o soluție practică și, cu puțin ajutor, și-au extins cunoștințele tehnice pentru a include cât mai multe cursuri și seminarii.

pentru a participa la eveniment. Majoritatea, totuși, care au fost socializate în mediul academic, programul zilnic de educație, apropierea strânsă a profesorului, colegilor studenți și a campusului, au avut o percepție negativă. La început, părea mai convenabil decât învățământul tradițional și au simțit că este mai benefic pentru că nu trebuiau să călătorească pentru a participa fizic la cursuri. Un student în anul II

a spus că în martie 2020 a crezut că starea de urgență va dura câteva săptămâni, poate 1-2 luni. Au fost și studenți care au fost motivați de curiozitate să vadă mai mult în lumea virtuală, dar care au fost prea leneși să stea acolo toată ziua luni de zile.

în fața mașinii, a devenit foarte obositor pentru majoritatea oamenilor. Unul dintre studenții din anul II...

mai degrabă, îi era dor de „sentimentul școlar” din această perioadă. Cu toate acestea, mai multe persoane au subliniat

că ar fi fost și mai rău dacă anul școlar ar fi fost înghețat. În același timp, capacitatea de a

Un sentiment de neputință i-a depășit treptat pe elevi din sala de clasă online.

Figura 1401: Experiențe subiective ale tranziției de la educația tradițională la cea virtuală

Al doilea set de întrebări se referă la modul în care elevii percep învățarea online.

atmosfera de clasă, cum s-au susținut reciproc în noua situație? Grupul focus

În timpul conversațiilor, intervievații au fost de acord că cel mai important lucru a fost (studenții)

– studenți, iar între lectori și studenți i) relațiile personale

au ratat sala de clasă online. Grupurile au continuat să funcționeze

comunicare, rezolvarea comună a problemelor, totuși mulți oameni au declarat că se simt împrăștiați, dezamăgiți, închiși între patru pereți și singuri. THE

Spontaneitatea nu funcționează în sala de clasă online, grupul este plin de conversații înflăcărate

au avut ca scop mai ales dezvoltarea deprinderilor tehnice. Un student maghiar, care este mai în vârstă decât grupul, a spus:

„Noi care am venit la universitate cu hârtie și creion și nici nu știam ce este un ppt,

Am primit mult ajutor de la grupul tânăr de profesori.”

Asistența tehnică oferită unul altuia, obstacolele vieții de zi cu zi,

eliberarea și netezirea ei au continuat să țină mai multe grupuri împreună, dar în același timp

relațiile au devenit impersonale. S-a spus printre studenții din anul III că

relațiile colegiale s-au „răcit”, „parcă nu ar exista”. Dar asta nu este numai

a fost anulat pentru educația online. De asemenea, ei cred că a contribuit la faptul că mai mulți oameni din grup s-au angajat, ceea ce înseamnă că au mai puțin timp liber și că, în calitate de absolvenți, adună materiale pentru teze și se pregătesc pentru examenele finale.

Următorul set de întrebări s-a concentrat pe ceea ce elevii credeau că sunt avantajele virtualului

Avantajele și dezavantajele educației? Elevii sunt apreciați de colegii lor, de grup

Cel mai mult le-a fost dor de ei, dar în același timp au putut să petreacă mai mult timp acasă cu familia.

141Stilul lor de viață, obiceiurile de petrecere a timpului liber și gestionarea timpului s-au schimbat radical.

schimbat, ceea ce a avut atât consecințe pozitive, cât și negative. Ei văd dezvoltarea problemelor de sănătate, cum ar fi problemele de vedere, scolioza și lipsa cronică de exercițiu ca o amenințare reală. Pentru a-și continua studiile, a devenit esențial ca echipamentul lor tehnic și abilitățile de rezolvare a problemelor să se dezvolte, ceea ce ei au văzut ca fiind un lucru pozitiv. Responsabilitatea lor personală a crescut în măsura în care participă activ la virtual

în procesul de educaţie. Învățarea independentă și temele pentru acasă au crescut,

pe care unii l-au experimentat ca pe un negativ. Ca studentă la asistență socială, ea a considerat lipsa de experiență profesională un dezavantaj. În opinia lor, virtual

Nu există un substitut pentru vizitarea instituțiilor și munca de teren. Mai multe persoane au crezut că vor suferi consecințele acestei perioade pe termen lung, chiar și ca profesioniști începători.

Figura 2: Avantajele și dezavantajele educației online din perspectiva studenților

În ceea ce privește viața personală, această perioadă virtuală are implicații pe termen lung.

Consecințele sale pot fi multiple: probleme cronice de concentrare, probleme persistente de sănătate, tulburări psihologice, frici paranoide, dependență de computer, ascundere și dezvoltarea superficialității. Din cauza lipsei de contacte personale directe, astăzi

Elevii au menționat următoarele posibile daune: frica de relațiile umane,

probleme de integrare în grup, managementul conflictelor și deficiențe de comunicare

Aceste probleme pot împovăra tânăra generație pe termen lung. În plan profesional, îmi imaginez

Este posibil ca din cauza caracterului închis al instituțiilor care oferă stagii și a lipsei de încredere,

Absolvenții recenti se vor confrunta cu obstacole în obținerea unui loc de muncă și în găsirea unui loc de muncă.

Ultima întrebare a fost despre ce exemple pozitive, bune practici,

Elevii pot formula o propunere. Mai multe persoane au subliniat importanța participării la cursuri.

142 participarea interactivă, care este facilitată de către instructorul care pune întrebări, folosind panouri inteligente, chat, ppt,

Puteți folosi scurtmetraje, online cu invitați sau cu activități de grup. THE

Potrivit elevilor, situația actuală poate fi considerată și o oportunitate de dezvoltare, mai ales în ceea ce privește utilizarea tehnologiei. Stagiile pot fi înlocuite cu munca de voluntariat și pot exista multe oportunități de a-i sprijini pe cei care au nevoie. Lângă locul de muncă

Studenții care își finalizează studiile ar dori ca cursurile online să continue chiar și după ce situația se normalizează, deoarece este mult mai practic pentru ei să participe. Majoritatea, însă, ar dori să se întoarcă cât mai curând pe adevărații ziduri ale universității.

4. Concluzii

În timpul cercetării calitative, studenții a două universități private din Partium au fost întrebați despre virtual

Am plasat percepția asupra clasei, grupului și învățării

în focalizare. Tranziția de la educația tradițională la cea online i-a lăsat pe majoritatea studenților să se simtă negativ.

A provocat un sentiment pozitiv, cu excepția acelor studenți care studiau împreună cu locurile de muncă.

studiile lor. Au fost mulțumiți de schimbare, deoarece datorită spațiului virtual au putut participa la cursuri și seminarii într-o măsură mai mare decât înainte. Elevii au învățat să folosească tehnologia sprijinindu-se reciproc, dar în același timp se așteaptă la multe dezavantaje pe termen lung. Lipsa semenilor a fost în mare parte dificilă, dar din cauza stilului de viață inactiv, aceștia au prezis multe probleme de sănătate, ceea ce a fost un indirect

consecință a acestei perioade. Lipsa experienței pe teren și neîncrederea în instituții vor fi un dezavantaj pentru ei pe termen lung, chiar și ca asistenți sociali începători. Ei cred că curriculumul neobișnuit de dens nu a dus neapărat la performanțe mai bune.

cu, pe măsură ce au observat probleme de concentrare, oboseală și o scădere a eficienței învățării. Deși aceste rezultate nu pot fi generalizate, este totuși important să se cartografieze și să se țină cont de nevoile sociale, de sănătate și psihologice ale elevilor.

vieți atunci când reproiectăm învățământul superior după pandemie.

Referințe

Ba czek, M., Zaganczyk-Baczek, M., Szspringer, M., Jaroszynski, A. și Wozakowska-

Kaplon, B. (2021). Percepția studenților despre învățarea online în timpul pandemiei de COVID-19: un studiu de studiu al studenților polonezi la medicină. Medicină, 100(7), e24821.

Berei, E. (2019). De dragul cauzei – persistența învățământului superior românesc-

despre Studenții în terminarea studiilor. Jurnalul Central European de Educație

Cercetare, 1 (1), 22–30.

Dung, DTH (2020). Avantajele și dezavantajele învățării virtuale. IOSR

Journal of Research & Method in Education, 10(3), 45–48.

Ra dović-Marković, M. (2010). Avantajele și dezavantajele e-learning-ului în

comparație cu formele tradiționale de învățare. Analele Universității din Petroșani,

Economics , 10(2), 289–298.

QS. (2020). Higher Education in 2020: How COVID-19 Shaped this Year. Quacquarelli

Symonds. Letöltés dátuma: 2021. 01 31, forrás: htt ps://info.qs.com/rs/335-

VIN-535/images/Higher_Education_in_2020_-_How_COVID-19_Shaped_this_Year.pdf

143UNICEF . (2020). Crearea unor sisteme de educaţie reziliente în contextul pandemiei

de COVID-19: Considerente pentru factorii de decizie de la nivel naţional, local şi de unitate şcolară. Geneva, Elvetia: Biroul Regional UNICEF pentru Europa

şi Asia. Letöltés dátuma: 2021. 01 31, forrás: htt ps://www.unicef.org/romania/

media/2836/file/Crearea%20unor%20sisteme%20de%20educa%C5%A3ie%20reziliente%20%C3%AEn%20contextul%20pandemiei%20de%20COVID-19.pdf

[Page 145 - No extractable text]